



Informazioni su questo libro

Si tratta della copia digitale di un libro che per generazioni è stato conservata negli scaffali di una biblioteca prima di essere digitalizzato da Google nell'ambito del progetto volto a rendere disponibili online i libri di tutto il mondo.

Ha sopravvissuto abbastanza per non essere più protetto dai diritti di copyright e diventare di pubblico dominio. Un libro di pubblico dominio è un libro che non è mai stato protetto dal copyright o i cui termini legali di copyright sono scaduti. La classificazione di un libro come di pubblico dominio può variare da paese a paese. I libri di pubblico dominio sono l'anello di congiunzione con il passato, rappresentano un patrimonio storico, culturale e di conoscenza spesso difficile da scoprire.

Commenti, note e altre annotazioni a margine presenti nel volume originale compariranno in questo file, come testimonianza del lungo viaggio percorso dal libro, dall'editore originale alla biblioteca, per giungere fino a te.

Linee guide per l'utilizzo

Google è orgoglioso di essere il partner delle biblioteche per digitalizzare i materiali di pubblico dominio e renderli universalmente disponibili. I libri di pubblico dominio appartengono al pubblico e noi ne siamo solamente i custodi. Tuttavia questo lavoro è oneroso, pertanto, per poter continuare ad offrire questo servizio abbiamo preso alcune iniziative per impedire l'utilizzo illecito da parte di soggetti commerciali, compresa l'imposizione di restrizioni sull'invio di query automatizzate.

Inoltre ti chiediamo di:

- + *Non fare un uso commerciale di questi file* Abbiamo concepito Google Ricerca Libri per l'uso da parte dei singoli utenti privati e ti chiediamo di utilizzare questi file per uso personale e non a fini commerciali.
- + *Non inviare query automatizzate* Non inviare a Google query automatizzate di alcun tipo. Se stai effettuando delle ricerche nel campo della traduzione automatica, del riconoscimento ottico dei caratteri (OCR) o in altri campi dove necessiti di utilizzare grandi quantità di testo, ti invitiamo a contattarci. Incoraggiamo l'uso dei materiali di pubblico dominio per questi scopi e potremmo esserti di aiuto.
- + *Conserva la filigrana* La "filigrana" (watermark) di Google che compare in ciascun file è essenziale per informare gli utenti su questo progetto e aiutarli a trovare materiali aggiuntivi tramite Google Ricerca Libri. Non rimuoverla.
- + *Fanne un uso legale* Indipendentemente dall'utilizzo che ne farai, ricordati che è tua responsabilità accertarti di farne un uso legale. Non dare per scontato che, poiché un libro è di pubblico dominio per gli utenti degli Stati Uniti, sia di pubblico dominio anche per gli utenti di altri paesi. I criteri che stabiliscono se un libro è protetto da copyright variano da Paese a Paese e non possiamo offrire indicazioni se un determinato uso del libro è consentito. Non dare per scontato che poiché un libro compare in Google Ricerca Libri ciò significhi che può essere utilizzato in qualsiasi modo e in qualsiasi Paese del mondo. Le sanzioni per le violazioni del copyright possono essere molto severe.

Informazioni su Google Ricerca Libri

La missione di Google è organizzare le informazioni a livello mondiale e renderle universalmente accessibili e fruibili. Google Ricerca Libri aiuta i lettori a scoprire i libri di tutto il mondo e consente ad autori ed editori di raggiungere un pubblico più ampio. Puoi effettuare una ricerca sul Web nell'intero testo di questo libro da <http://books.google.com>



UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK GENT



Digitized by Google

11. 11. 1983.

(cont.)

SICILIAE
BIBLIOTHECA
VETUS.

S I C I L I A E
BIBLIOTHECA
V E T U S.
C O N T I N E N S
ELOGIA VETERUM
S I C U L O R U M,

Qui Literarum fama claruerunt.

A U C T O R E
HIERONYMO RENDA-RAGUSA,
SICULO MOTYCENSI.

*Quamvis non paucos protulerit Insula celebres viros;
samen plerique ob temporis injuriam, atque Gra-
corum calamitates, ignorantur. Constan-
tinus Lascaris in epistolâ dedicatoriâ
de Antiquis Philosophis Siculis
ad Ferdinandum Acunam,
Siciliæ Proregem.*



Romæ, Typis Bernabò Anno Seculari M DCC.
SUPERIORUM PERMISSU.

2

1774 AD

1775 AD

1776 AD

1777

1778

1779

1780

1781

1782

1783

1784

1785

1786

1787

1788

1789

1790

EXCELLENTISSIMO D. D. D.
**JOANNI THOMÆ
HENRIQUEZ.**
ET CAPRERA,
Magno Castellæ Thalassiarcho,
M A G N O C O M I T I
*Amplissimi, ac vetustissimi Comitatus
Urbis Motyca in Regno Sicilia,
aliarum Urbium, ac plurium
Oppidorum Domino &c.*
HISPA NIARUM MAGNATI, &c.



ET US desiderium, novo exemplo
incalescens, urget nos ad quæren-
dam umbram nominis Tui, Excel-
lentissime Domine. Paucis hinc an-
nis Bibliothecam legalem, ab Au-
gustino Fontana conscriptam, qua-
tuor ejus liberi, post conclamatam parentis valetudi-
nem collatis pecuniis ediderunt, ac sociis obsequiis Se-
renissimo Principi suo, Francisco Mariæ Farnesio, Par-
mæ, ac Placentiæ Duci, consecrarunt, magna dome-
sticæ

sticæ gloriæ incremento , non modicâ rei familiaris accessione . Recens hoc insignis pietatis , & prudentis consilii documentum studia nostra excitavit , ut Veterem Siciliæ Bibliothecam è domesticis latebris in publicam lucem sub auspiciis Tuis tandem educeremus . Digesta hanc Bibliothecam avunculus noster , loco parentis habitus , de quo plura subdere non absterret , quod Plinius scribit Pompejo Saturnino , mittens eidem orationem , quam habuerat apud municipes suos , dedicaturus ibidem Bibliothecam : nimirum , molestam videri orationem , de se , aut de suis differentem . Id occasio vetat , vix patiens longiusculam digressionem . Deinde nobis erudiendis donavit , ut fructus lucubrationum suarum priùs propinquos , quam externos , pertingeret . Nos quidem plurimum ingenium nostrum excultum sentimus cognitione rerum gestarum , nostratum antiquorum Sapientum , nec minus eretum animum experimur ad comparandam possessionem omnium bonarum artium , quibus illi claruerunt : quantum non invidemus Tarasio , patritio Constantiopolitano , post acceptam à Photio , germano suo , Græcorum Scriptorum Bibliothecam . Hinc gemino titulo quodammodo Siculam hanc Bibliothecam effecimus nostram , altero donationis , altero lectionis : ut autem redderemus Tuam multiplex ratio induxit .

Etenim Auctor operi designaverat patronum , non ignoramus , non peregrinum , sed ipsum Patriæ Domum , ipsum Domus Tutelarem , quem quisquis probè intelligit Te esse , Magoꝝ Motycæ Comes . Ad excquendum

quendum Auctoris mandatum, calcare addiderunt Fontanæ fratres, sed auctoritas Tua persuasit. Una enim auctoritas Tua videbatur, unde ingens patrocinium colligeremus, cuiquè munuscum aliquod offerendum censeremus. Ponunt quidam in ædium areâ proceras arbores, ut luxuriantibus ramis illas exornent, arceantque malignum æstum, trophæis aliquando appensis. Nos in fronte hujus Bibliothecæ stipitem Henriquæ gentis figendum existimavimus, ad ejusdem ornatum, & tutelam, ad nostram gratitudinem contestandam. Tu enim es Henriquæ gentis stipes, propago Regum Castellanorum, quo in novem ramos quaquaversum porrecto gaudet Iberum solum. Vix ullum est Regnum Hispaniarum, quod avitæ ditionis Tuæ portio aliqua non locupletet, hereditariæ dignitatis Tuæ radius aliquis non illustret. Post insertam huic trunko nobilissimam stirpem Caprararum Aragonensem, Domus Tua, inde coalescens ex Henriquis, & Capraris, in quam magnitudinem excœvit? Non parva Siciliæ pars evasit Tua: non enim parva Siciliæ pars est opulentissima Toparchia Alcami, Caecami, & Calatafimi, Amplissimus, ac vetustissimus Comitatus Motycensis, qui tres florentissimas Urbes, totidem oppida comprehendit: quæ omnia Tua sunt: imo universa Siciliæ jura Tua sunt, si celeberrima ejus regio, Comitatus Motycensis, Tua est. Nam Comitatus Motycensis dignitas tanta est, ut penè Regiam Aulam, penè Regiam Curiam repræsentet.

Hactenus fortunas Tuas libavimus: fortunam
Tuam,

Tuam , virtutem Tuam , suprà fortunas , ac fortunam
vondum attigimus . Utraque propè suprà mortalium
conditionem sese ostendit , cùm ageres Caroli II. Re-
gis Oratorem apud Romanum Pontificem , supremum
Equitum Præfectum , deinde Gubernatorem apud Me-
diolanenses , intimum Consiliarium , in sanctiori Sena-
tu Mantuæ Carpetanorum apud Regem : ut omittam
inferiora munia , quæ pari fortitudine , ac prudentiâ
obivisti : ut domi , militiæque perfectus heros in ty-
rocinio videreris . Decora hæc Tua , monumenta hæc
Tua , satis esse ad nostrum decus , & munimentum
declarant obtrectatores ipsi ; dum audaciam damnant ,
quòd ad tantam umbram pro tantulo corpore tegendo
confugeremus . Sanè nos audaciam non diffitemur :
maluimus tamen audaces videri , quàm esse ingrati . Et
quidem ingrati essemus , si nullum munusculum Tibi
offerremus , post tot , tantaque beneficia in Patriam
nostram collata , nupero terræ motu eversam , ut alter
Hercules dici potes , Motycæ , Metropolis Comitatus ,
conditor , aut instaurator .

Ergo Tua est hæc Bibliotheca : eam habeas ut
Tuam : fac , habeant ut Tuam & alii , quibus nostra
parùm arrident . Nobis utere ut Tuis , nec unquam
sinas nostram otiali servitutem . Quatuor germani fra-
tres sumus , Joannes Antonius , Joannes Baptista , Joan-
nes Philippus , & Hieronymus , singuli diversorum
Doctoratum insignia gestantes , non armis fulgentes ,
qui Tibi fœderatis officiis sistimus : ut quatuor oratio
plus valeat , quàm trium Horatiorum manus . Accedi-
mus

mus enim ; non ad expugnandum Reipublicæ hostem ,
sed ad Patriæ Patrem , ad Te ipsum vinciendum nobis ,
ac demerendum venerabundi . Quantum autem indu-
striæ , quantum laboris in sublevendâ Patriâ post illa-
tam terræ motus cladem tres priores germani fratres ;
majores natu , contulerint ; testem locupletem , Joa-
nnem Antonium Romæum , habes apud Te , quem mi-
sisti publicæ calamitatis non inspectorem modò , sed
reparatorem , misisti paterni amoris Tui , Regiæ libe-
ralitatis Tuæ administrum . Ego verò singulorum no-
miae loquor : quia unus ego avunculi nostri nomen re-
fero , & ob id in uno nomine duos repræsento , Au-
torum , qui scripsit Bibliothecam , & me , qui præ cæte-
ris Bibliothecam edendam typis Romanis curavi : co-
gnomentum geminatum meum est , posterior ejus pars
Auctoris : ut ita videar æmulatus consilium Auberti
Vanden Eede Miræi , qui Auberti Miræi , avunculi sui ,
Bibliothecam Ecclesiasticam edidit typis Antuerpianis .
Morycæ Kalendis Novembbris anno sœculari M DCC .

E V.

*Obsequentissimus Cliens , & Subditus
Hieronymus Renda-Ragusa .*

Impri-

Imprimatur

**Si videbitur Reverendiss. Patri Magis-
tro Sac. Palatii Apostolici.**

*Dominicus B. de Bellis Episcopus
Melpicet. Vicegerens.*

Imprimatur

**Fr. Paulinus Bernardinius Ordinis Pre-
dicatorum Sac. Apostol. Palatii Ma-
gister.**



APPROBATIO OPERIS.

PRodiere decem iam ab hinc annis Typis Lugdunensibus Elogia Siculorum, qui veteri memoria literis floruerūt, Auctore Hieronymo Ragusa Seculo Morycensi Inclyte Societatis Jesu Doctore. Ut de nuò nunc imprimantur Romanis Typis curat Authoris Nepos Hieronymus Renda-Ragusa, proprio, ex Avunculi permissione, inscripto N omine in Operis fronte, non ut eidē quid piam laudis debitæ immittatur, quam ingenuè sibi nullatenus adscribendam, Excellentissimo eiusdem Operis Patrono non semel testatur; sed ut Auctor doctissimus multipli eniteat præconii titulo, dam Opus, indefesso, me iudice, studio concinnatum, commune dignatur reddere Nepoti, cum quo communè habet, ego Nomen, sicque in uno, duo perspiciendi Hieronymi, Alter in Altero delineatus. Longè autem auctior Lugdunensi est Romana hæc editio, dignaque properea, quæ ampliori donata sit titulo: Siciliæ Biblio-

theca

the ca Vetus : Ipsam ego iussibus Reverendissimi P.
Paulini Bernardinii S.P. A. Magistri ob temperans non
semel lustravi, præsumque Bibliothecæ titulum iure
applicatum deprehendi, ob copiosam, ac non vulgarem
eruditionem, qua undique observavi refertam. Nihilque
cum in ea sit, quod aut Orthodoxæ Fidei, aut bonis mori-
bus adveretur, publicæ luci poterit consignari ad Eru-
ditorum profectum, Auctorisque glorie incrementum,
ac incitamentum simul, ut Bibliothecæ Recenti,
quam pollicetur, quantociùs edenda allaboret.
Dat. Roma ex Collegio Siculo S. Pauli ad Arenulam.
Kal. Decemb. Anno Jubilei Magni 1700.

Fr. Bonaventura Sant' Elia à Panormo S.T.M. Ter-
tii Ord. S. Francisci Procurator Generalis, Sacra-
que Congreg. Indicis Consultor.



SICL

SICILIÆ
BIBLIOTHECA
V E T U S
CONTINENS
ELOGIA VETERUM
SICULORUM
Qui Literarum fama claruerunt.



CONSTANTINUS Lascaris, Patrius Byzantinus, cùm in Turcarum potestatem post foedi, ac diuturni belli incommoda Byzantium cessisset, anno reparatæ salutis M CCCC LIV. vilem illam servitutem, atque indignam Barbarorum tyrannidem altissimo animo aspernatus, alio aliis nobilibus pari fortitudine commigrantibus; in Italiam, velut in commune summorum virorum domicilium, profugus venit: secundumque, ut Aeneas Trojanæ Penates, Gracias literas illic importavit. Primum Mediolani à Francisco Sforzia, Mediolanensi Regulo, liberaliter exceptus, Insubricæ juventutis emolumento sanè maximo eas literas publicè docuit. Deinde Romam profectus, Cardinalem Bessarionem, cùm generis, tūm morum affinitate, arctissima amicitia vinculo tibi

A

astrin-

Siciliæ , Vetus

astrinxit . Magnis inde præmiis à Ferdinando I. invitatus , Neapoli eloquentiam , & patriam linguam omni laude professus est . Postremò in Siciliam navigans , Messanæ perpetuum sedem fixit , celi salubri temperie , soli amoenitatc humanissimis Civium moribus alleculis quodcumque frequenter esset pavium appulsus Messanam ex Orienti unde torum linea ultra , citroque perferriatur factius , accessum exilii casum honesti ipsius causa , & hoc quoque blandimento mitigaturus , Joanne Aragonio Rego MCCCCXV . Donatus Civitate à Senatu , donis à Civibus , utrisque gratiosissimus , tantâ nominis celebritate mitiores ibi tradidit facultates ; ut ex Italâ in Siciliam præpotentes viri filios suos ad erudientiam alegarent . Petrus Bembys Venetus , adolescentis adhuc , post inter Purpuratos Patres à Clemente VII. cooptatus , auctori exultit Constantini , quemque loco parentis coluit . Senatu Messanensis Bibliothecam testamento legavit , quam selectissimorum librorum copiâ instructissimam à Græciâ alportaverat , Civibus exempla suarum virtutum reliquit . Ab eodem Senatu publico ære , à Civibus mestissimis lacrymis mortuo parentatum , Peractâ justorum funebrium pompa conditur in marmoreo tamulo , quem patruus ante annis dirutum in Templo Carmelitanorum Paulus Bellius Societatis Jesu queritur : cum ea sit temporis voracitas , ut neque insanis molibus parcat , laboreisque multarum gentium , ac plurium seculorum conatus , sape uno die dissolvat . Viget tamen Constantini memoria ad hanc ætatem , neque unquam cognoscet , majori hominis pretio ex annorum longinquitate derivato . Ab innumeris ferè Scriptoribus commendatur , quos ab instituti mei Senatu deflecterem , si velim percensere . Inter cetera præclarissimi ingenii monumenta , quibus immortalem sibi gloriam comparavit , Catalogum Veterum Siculorum , literarum famâ illustrium , jussu Ferdinandi Acuia , Siciliæ Proregis , scripsit , eidem inscriptis . Vindicavit è tenebris Siculos nostros , edidit in lucem singulorum nomina , ut ipsis laudi , posteris essent iacitamento ad scientias amplectendas , excolendasque . Attamen paucos admodum Siculos invenit , nondum trito ad antiquorum Auctorum sius perscrutantis aditu , & ea , qæ de ipsis profert , non multa sunt , nudis tantum vocabulis quorundam detectis , que Junio-

Bibliotheca

3

Juniorum industriam acuerent, ut calcarum iter ingredientes
in vetustatis recessus pervaderent, & quæ delitescerent, in con-
spectum extraherentur.

Post longam ætatis intercapedinem Hubertus Goltzius Her-
bipolita Venonianus Veteris Siciliae Numismata excusit, Vete-
rem etiæ Hystoriam, Recensemque compendio exaravit,
adjecto in calce, velut appendiculâ, Elencho Siculorum, qui
doctrinâ floruerunt. Illos in classes scientiarum digessit elegan-
tiori sanè stylo: sed vix unum, aut alterum, vix unam, aut al-
teram rem novo studio addidit, aut quæsivit.

Tanta externorum horum in Siciliam literatam prome-
rita dissimulanda hoc in loco non sunt, verum ad amoliendum,
ingratitudinis vitium libenter recensenda. Et, ut debita reveren-
tia magnis quidem viris exhibeat, integros eorum textus in-
hanc Bibliothecam transferre statui, additamentis, ubi res po-
stulat, intertextis.

Cæterum, cùm adhuc Lascareorum cinerum urna intepesce-
ret, erumpentibus exinde igniculis, atque ingenitæ gloriae sti-
mulis perurgentibus, ingens cupidio Nostrates incessit Sicula-
rum Rerum Historiam illustrandi. Præ reliquis Thomas Fazel-
lius Saccensis Spartam hanc adornavit, confecto justo volumine
de Rebus Siculis, in duas Decades disperito, quarum prima
continet locorum, tūm veterum, tūm recentiorum, descrip-
tionem, altera profanam Historiam, iam inde à priscis seculis
usque ad nostra continuatam. Dignum sanè opus, viginti an-
norum spatio elaboratum.

Sub idem tempus Franciscus Maurolycus Messanensis Sicu-
larum Rerum Breviarium absolvit, Scriptoris auctoritate non
parum probatum.

Uterque Siculorum eruditorum mentionem facit, seu res,
seu locus occasionem pariat: sed ille effusa, & floridâ oratione,
hic comprehensa, & minus comptâ, proprio quisquis scribendi ge-
nere.

Post hos eadem ætas duos præclarissimos viros tulit, Roc-
chum Pyrrhum Netinum, & Octavium Cajetanum Syracusa-
num Societatis Jesu, Sacrae Siciliensis Historiæ parentes. Alter
Siciliensium Episcopatum Annales, alter Siculorum Sanctorum

Vitas summâ contentionc molitus: alter verò quibusdami infensus affectu potius, quām consilio dirigente calamum, effudisse quādam; alter nullarum partium studiosus, incorruptæ fideli testis existimatur. Ille, dum Episcoporum, hic, dum Sanctorum gesta describit, nonnullos Sapientes Siculos recenset, plures ille sub exitum narrationis cujuslibet Civitatis, intra certæ Dioecesis fines contentæ, hic in Annotationibus ad Siculorum Sanctorum Vitas.

Non desunt alii minores, qui Siculam Historiam, profanam, ac sacram condiderunt, è Nostratibus, de Siculis Sapientibus opportunè tractantes. Quod idem effecerunt Patriarum Urbium Scriptores: Vincentius Mirabella, & Jacobus Bonan-nus, viri patritii, de Syracusanis suis; Josephus Bonfilius, & Placidus Reina de Messanensibus suis, Petrus Carrera, & Joannes Baptista Grossus de Catanensibus suis, Franciscus Baronius de Panormitanis, Vincentius Littara de Netinis, Vincentius Solitus de Thermitani, Leonardius Orlatidinus de Drepanensis, Petrus Paulus Morretta de Calatajeronensibus, Joannes Pau-lus Clarandaus Societatis Jesu de Platiensibus suis, & plurima turba, inelegans magis, quām inerudita, que Urbium suarum monumenta collegit, & quoquo modo exornavit. Nemo tamen abundè satisfecit: cùm aliam fementem serere, ac metere decrevisset.

Qui autem peculiari arguento Veterum Siculorum, literatiis titulis insignium, res gestas prosecuti sunt, extiterunt duo, Philadelphus Mugnos Leontinus, & Joannes Vingintimillius Messanensis. At prior quidem multa comminisci videtur, & aliena à vero profiteri, & nonnisi antiquiores Philosophos Siculos videndos exposuit. Ex quo Diogenem Laërtium imitatus, Novum Laërtium librum suum appellavit. Posterior verò Poëtarum Siculorum Historiam aggressus, solum de Poetis Siculis Bucolicis Græcis, & de Tito Calphurnio Latino multiplici eruditione differuit. Fortassis si minus exaggeratè opus suum inchoasset, Ueterum omnium Sicutorū Poëtarum notitiam ad nos misisset, quanta par fuisset levando desiderio, quod, Index Siculorum Poëtarum, in operis vestibulo appensus, excitaverat.

Ergo universæ Sicilæ rei Literariæ summam meditari o-
cœpi

Bibliotheca.

5

eeipi , cùm adhuc adolescentia Phœbo incalescens Literariis exercitamentis assuereret , fructu minime parvo , nec mediocri voluptate identidem instauratus . Jam inde Siculos omnes Sapientes in Veteres , ac Recentes distributos , illos ab ultimâ mortaliū recordatione usque ad Austriacum Imperium , hos ab Austriae Regibus usque ad hanc diem comprehendere statui . Quare meus hic totus qualiscumque Labor *Siciliae Bibliotheca Vetus, & Recens* , nuncupatur . Nec quicquam aut studii , aut impensæ desiderabitur , certè quidem nulli horum pepercí , ad absolutam cunctorum notitiam assequendam . Sicula Historia , quæ hac parte imperfecta non sine dedecore Sapientum jactabatur , quorum laus præ reliquis quærenda erat , cùm ab ipsis reliqua innotescerent , atque prædicarentur ; ad perfectionem , splendoremque perducta videbitur , quantum argumento difficultimo amoris , ac diligentie conferre ualuerim . Recentiores in Centurias , Centurias ordine alphabeticō digessi : eorum stylus venustus , ac luculentior , is , quem res recentes sibi asciscunt .

Super Veterum Siculorum Elogiis præfari ulterius oportet . Evidem per iuvenilem defatigationem ea collegeram fermè iisdem uerbis , quibus Auctores conceperant , quibusdam meā Minervā compositis ad augendum numerum , uel ad inducendam integratatem . Sub eo charactere typis Lugdunensibus apud Anissonios Elogia Siculorum , qui Veteri memoriā literis floruerunt , edidi , potius , ut aliis morem gererem , quam mihi obtemperarem . Collectorem me , non Scriptorem ejusmodi Elogiorum dixi . Facturum autem operæ pretium existimavi referre alienas lucubrations sparsas , ac dissolutas in unam veluti mollem coalitas : cùm & quadrare lapides , & quadratos collocare in ædium substructionē mercede dignandū .

Retractanda secundis vigiliis arbitratus sum , & , ut meo nomini consulerem , & ut Siculorum dignitati non officerem . Præconcepta de meis studiis opinio vilescere vis̄a est , imminuta Siculorum magnitudo , forturā tām impolitā , tām gracilentā . Revocavi ad incudem non tenui curā . Præter Lascareos , & Goltzianos , aliosque textus per paucos intactos , symbolā tamen adventitiā locupletatos , Auctores , ex quibus silvam cæderem ,

sem., nostrates externosque adivi quamplurimos: & jam
propè tercentum, & quinquaginta refero: nec dubitandum,
quin plures allegare potuisse: si nimir lectionis famam
aucupari, quām necessitati satisfacere, maluissem. Eundem
aut parūm varium, aptavi omnibus characterem, cundem
locutionis tenorem, nec affectu in, nec neglectum, rebus an-
tiquis consentancum, servavi. Quapropter Scriptorem me,
non Collectorem, comprato per adiunctionem dominio, qui-
dam pronunciarunt. Ajebant enim lege Cæsareâ tatum, ut si
quis alienæ purpuræ textum vestimento assueret, in alienâ tabulâ
colores penicillo induceret, aut, quicquam aliud bonis suis ad-
misceret; purpuram suam, tabulam suam, aut quicquam aliud
redderet suum.

Sed hæc nomenclationis ambitio parūm negotii facessit: ut
se se res habeat, præcesserunt exemplo, præsertim ex recentiori-
bus, qui Urbium suarum, aut Regnorum doctos viros encomiis
afficiant, quamplures, quorum maiorem partem evoluti, quos-
que Philippus Labbè Societatis Jesu in suâ Bibliothecâ Bibliot-
carum recenset, aut alii memorant. Sequor horum exempla,
que si non assequar puritate sermonis, elegantiâ, nobilitate ar-
gutiarum; judicent, qui nostra legerint. Evidem ego ab eo-
rum humanitare præstolor excusationem, non judicium. Dam-
naveram ego antequam publico judicio sisterem: sed amicorum
principes me, quamvis conscientiam propriæ tenuitatis abiice-
re non persuaderent, aliquid utilitatis, & ornamenti Siciliæ al-
laturum, laudem, etsi non ab ingenio, certè à voluntate gra-
tificandi Patriæ litteraræ, consecuturum hisce commentationi-
bus fatebantur. Quâ spe solatus, & cæ, quam benignus ana-
gnostes pollicetur, non veritus sum edere opus, inscriptum:
Siciliæ Bibliotheca Vetus, continens Elogia Veterum Siculorum,
qui literarum fama claruerunt: absolutum anno Dominicæ
Nativitatis M DC VC. die Augusti XV. Assumptæ in Coelum
Virgini sacro, Carolo II. Austriaco Hispaniarum, ac Siciliæ
Rege, Joanne Francisco Paceco, Usedæ Duce, Prorege: cum
Urbs Messana liberum emporium proclamat, universæ ter-
rarium orbe acclamante, post totius Siciliæ vota, post totius Eu-
ropæ, Asiar, atque Africæ præstolationem, post Proregis officia,
qua

Bibliotheca.

7

quæ non obscura sunt , ut ignorentur , nec vulgaria , ut unquam oblitterentur . Et nos , qui Regiam pietatem favoribus tamfēcundam experti sumus , Regi nostro Carolo II. Regiam prolem foederatis precibus exoptamus , ut Austriacum nomen æternūm vivat .

Constantinus Lascaris Byzantinus

F E R D I N A N D O A C U N A E,

Siciliæ Proregi , S. P. D.

SI antiqui illi tantoperè laboraverunt , Illustrissime Princeps , ut non solum docti efficerentur , verum etiam , ut apud posteros nomen haberent æternum ; nonne & nos elaborabimus tūm patriæ , tūm Scientiæ amore , ut illorum tam diu oblivioni tradita nomina ob lingua , ut arbitror , nostræ ignorantiam , ac librorum inopiam , instaurare ; & è tenebris in lucem edere , atque in hominum notitiam revocare possimus ; præsertim , ut Siciliæ gloriam , quam de suis viris illustribus consequitur , adaugeamus ? Evidem , quamvis non paucos protulerit Insula celebres viros ; tamen plerique ob temporis injuriam , atque Græcorum calamitates , ignorantur . Itaque nos , quotquot potuimus , ex Laertio , Philostrato , Suida , aliisque veterum monumentis carptim collectos , in hoc notavimus compendio , tibique , Prorex Excellentissime , dicavimus , qui rerum antiquitate , & ingenuis literarum studiis apprimè delectaris : & ob id literatos singulari benevolentia prosequeris . Lege igitur felix , Ferdinand , Siciliæ decus ; meque , ut facis , ama . Vale .



ELO.

ELOGIUM I.

ACHÆUS SYRACUSANUS

Achæus, sive Achivus, Syracusanus, Poëta Comicus, *cœmædias deceps composit*. Ex Constantino Lascare.

Menedemus Eretriensis, Philosophus Platonicus, etiam inter Socraticos omnium gravissimus, amabat Aratum, & Lyco-phronem Tragicum Poëtam, Antagorique Rhodium, sed maximè studebat Homero, deinde Lyricis, deinde Sophocli, atque Achæo inter Satyros secundas partes, Æschylo autem primas dabant. Ex Diogene Laërtio de Vitis Philosophorum lib. 2: in Menedemo.

Achæus alter, Pythodori, vel Pithodoridis filius, Eretriensis, Syracusano antiquior extitit. Ex Laurentio Crasso de Poëtis Graecis. De utroque Achæo mentionem facit in suâ Bibliothecâ veteri, & novâ Georgius Matthias Königius Auctor damnatus.

I I.

ACRON AGRIGENTINUS.

Acrone Agrigentinus, nobilis Philosophus, ac Medicus, Hippocrate antiquior, Xenonis filius. Hic Athenis publicè legerat unâ cum Empedocle Philosopho, multaque Dorice scripsit de Medicina. Huic tribueret illud epitaphium, quod Laërtius in Vita Empedoclis refert:

Acronem sumnum Medicum, ex Acragante profectum,

Verticis excelsi tecta superba tenent.

Ex Constantino Lascare.

Acronem Zenonis filium vocat, cumque domi nobilem, ex Suidæ testimonio, pleraque in *Philosophia volumina* etiam scripsisse tradit Thomas Fazellus de Rebus Siculis Decad. 1. lib. 6. pag. 136.

Georgius Matthias Königius in suâ Bibliothecâ scribit Acronem Agrigentinum vixisse tempore Regis Artaxersis, cognomento Longimani, cumque composuisse librum unum de salubri victus ratione.

B

ÆSCHY-

III.

ÆSCHYLUS · G E L O U S .

A Schylus Siculus Poëta, de quo Macrobius meminit. Illum quidam Casinenzum, quidam Camarinzum, quidam alii Leontinum faciunt. At verò Philadelphus Mugnos religioni sibi vertens Leontinum, patriam suam, augere alienis bonis; Æschylum secundum Theophilum Geloum asserit in Novo Laërtio pag. 144.

Quidquid ornamenti addidit Tragoediæ, vestem nimirum, pulpitu[m], personas, Heroum nuntios, quibus scena, & prosce[n]ium ornatur, à Gorgia Leontino mutuatus est. Ex Thoma Fazello de Rebus Siculis Decad. 1. lib. 3. pag. 74.

Æschylus Atheniensis, Euphorionis filius, qui Elegias, & Tragoedias XC. scripsit, victorias verò XXVIII. ab adversariis reportavit; jam senior victus à Sophocle adolescenti, Athenas reliquit, atque in Siciliam venit. Cùm sensisset certo quodam die se ruinâ moriturum, ex Urbe Siciliæ, in quâ morabatur, egressus, loco aperto consedit: super quem aquila volitans, testudinem, quam pedibus gerebat, super caput ejus, splendore calvarie decepta, tanquam super petram, quo fractæ testudinis carne vesceretur, elisit: quo istu peregrinus est. Lycurius Atheniensium Orator statuam illi æneam posuit, alteram Jophocli, amborumque Tragoedias publicè custodiri mandavit. Ex Suidâ.

Gela, Urbs Siciliæ vetustissima, Æschyli Atheniensis sepulcro nobilitata fuit, ut Plutarchus de Exilio, & plures alii scribunt, de quo extat epigramma:

*Æschylus, Euphorionis, Athenis natus, in arnis
Frugiferis jacet hic post sua fata Gela.*

Cæterum & nominis, & Poëticæ artis similitudo inter Eschylum Siculum, & Atheniensem magnam induxit opinionum diversitatem, adeo ut alterius gesta, scriptraque alteri tribuantur nullius discriminis ratione attentâ. Consule Gerârdum, Joannem Vossium, & Laurentium Crassum de Poëtis Græcis.

A G A -

Bibliotheca.

x i

I V.

A G A T H O A G R I G E N T I N U S.

A Gatho, Cœnobii, cui Triginta nomen erat in Agrigentino finibus, praefectus, Christianæ Religionis, ac divinarum literarum præstantiæ mirificè commendatus in Vitâ Sanctorum Peregrini, & Libertini, reliquarum virtutum accessione cumulatus, pervaagata per omne in Siciliam famam, decessit. Ex Octavio Cajetano Societatis Jesu toin. 2. Vitar. SS. Siculo-rum in Appendice pag. 270.

V.

A G A T H O L E O N T I N U S.

A Gatho Leontinus, Gorgiæ auditor, clarissimus Poëta, scripsit oratione metro alligata de gestis Leontinorum, & Murgantinorum, deque Kerbium eamdem origine, Versibus jambis Gorgiam exprimit. Hunc unum sapientem, putcreque loquenter, Tragica theatra mirantur. Ex Thoma Basello de Rebus Siculis Decad. 1 lib. 3. pag. 74. Thoma Porcachio in Descriptione Insularum, Philadelpho Mugnos in Nouo Laertio pag. 142.

V I.

S. A G A T H O P A N O R M I T A N U S , P . O . M .

S Agatho Panormitanus ex Monacho Benedictino Presbyter Cardinalis, inde Romanus Pontifex omnium suffragio, salutatus. Ad profligandam Monothelitarum hæresim, Europæ, Asiaque incubantem, in Angliâ, in Galliâ, in Hispaniâ, in Italiâ Concilia coegerit. Demum Sextam Synodum Generalem Constantinopolitanam III. celebravit eo successu, quem epigraphæ in Bibliotecâ Vaticanâ inscripta laconicè innuit:

Sancto Agathone Papa, Constantino Pogonato Imp.

Monothelita Heretici, unam tantum in Christo voluntatem docentes, exploduntur.

B 2

M i-

Misit Epistolas duas ad Imperatorem Constantinopolitanum, unam
enī in actis Synodi, quam Romæ convocaverat, ac tertiam ad Archiepiscopum Viennensem. Quibus functus operibus, annis, & meritis
gravis, cùm Ecclesiæ res sanctissimè administrasset annos duos,
& menses sexagenario major, morbo, naturæque cessit anno
DC LXXXII. IV. Idus Januarii. Ad hujus Sepulcrum olim in
Vaticano Epitaphium legebatur:

Pontificalis apex, virtutum pondere fultus,

Ut jubar irradiat, fulgurat ut tonitru.

Qua mox hic peragit doctrinæ fontes, & anchor:

Format enim gestis, quos docet eloquiis,

Dum simul equiparat virtus, & culmen honoris;

Officium decorat moribus, arte gerit.

Praditus bis meritis Antilles sumamus Agatho,

Sedis Apostolicae fædera firma tenet.

En pietas, en præcæsides: insignia Patrum

Intemerata manent nisi bus, Alme, tuis.

Quis verò maneat morum documenta tuorum,

Formulari vertutum cāmēdū ulta foret?

Ex Augustino Oldoino Socieranis Iohannin Athenæo Romaino
pag. 39. Gabriele Bucellino in Aquitâ Imperii Benedictinâ
pag. 110.

In Elogiis Juvenilibus Præfulum Siciliensium nos ita lusimus,
de Agathone:

Agathonis Panormitanî

si virtutes singulas excutias,

Singulares coimpries:

Si literaturam; at multiplacent.

Abdicatis fortunis

in patrio Cœnobio Sancti Hermits delituit,

ut jactâ totâ alçâ cœœau fortunam falleret.

At pretiosissimi dotibus extra jocum vicit:

nam Romanus Pontifex creatus;

Supra omnem fortunam evasit.

Grassante per Italiam pestilentia;

utrum omnium egisset patrem, an mediastinum;

jure dubites.

Exhan-

Bibliotheca.

13

Exhaustis frontis sudoribus
in procurandā corporum fratre,
interim animorum haud immemor;
ad extinguendam lue m

Oculorum lacrymas Ded creditori oppigneravit,
vel in publici criminis pretium exsolvit.

Legitimus Christi Vicarius,
Christum vindicaturus ab hostibus,
ingentem Occidentalium Episcoporum exercitum
coactā Synodo

adversus Monothelitas obiceit
Ecclefia Rōmanæ, Christi spōsa,
quam Imperatoris vētigalib⁹ exemerat;
Constantini Pogonati amicitia pro armis usus,
Ecclesiam Græcorum fecit vētigalem.

Imperatoris Basilii Menologio teste
Thaumaturgus nuncupatur.

Peregrini montes

Agathonis munificentia Romam commigrantes,
ad Apostolorum delubrum construendum,
affertores veritatis supersunt.
Sed id gemmeum reddidit Agatho,
cū propè sepulcrum Apostolorum
scipuny condidit.

Vitam S. Agathonis Papæ, Panormi Civis, & Patroni I
Agathoni Porto, Nobili anormitano, dicaram, latinam edi-
dit Franciscus Scorpus Societatis Jesu Panormi apud Antonium
Martarellum 1640. in 4. Ejusdem Sanctissimi Pontificis vitam
ex Anastasio Bibliothecario adducit Octavius Cajetanus Socie-
tatis Jesu tom. 2. Vitar. SS. Sicul. pagi. In ejusdem Animadver-
sione pag. 11 hæc inquit: sed hæc pugnandum mihi est pro vero
contra duos; alter est Alphonsus Ciacconus; alter Archangelus
Maraphiottus. Alphonsus Ciacconus, vir doctus, æquè ac pius,
scribit Agathoneum, Leонem II. & Stephanum IV. Romanos
Pontifices, quos natione Siculos sive a Scriptoribus antiquis,
recentibusque traditum est, in Samnitum Provinciā natos, Aga-
thonem Aquilani, Leонem in Cedellā, Stephanum Tofsin
castris

castris, & territorio Vallis Siciliana. Miramur hominem sanc
eruditum opinionem novam in vulgus invexisse, nullo veterum
Scriptorum testimonio, nullis vetustis membranis, nullo argu
mento firmatam. Sed multa sunt, quæ Ciacconum convellunt.
Venio nunc ad Archangelum Maraphiottum, qui dum patrio
affectu viros omnes illustres in Calabriam protrahere studet,
Agathonem, Leonem II. Stephanum IV. homines Siculos,
Rheginos esse contendit: neque proficit hilum. Hæc Cajeta
nus. Profectò non desunt, qui pro tuendis tantorum Pontifi
cum cunis, Siciliâque vindicandâ ab externorum usurpationi
bus præter Cajetanum stylum acuerunt. Non opus est in præ
sentiâ tâm diuturnâ tranquillitate possessâ revocare in examen:
sed quam singulorum patriam Nostrates existimant, sine ullâ
furti suspicione ob legentium oculos exponere. Agathonis me
moria colitur Januarii 10.

V I I.

AGATHOCLES SACCENSIS, REX SYRACUSARUM.

AGATHOCLEI, Regi Syracusarum, Carcinus figulus, Rhe
gio Brutiorum ob seditionem pulsus, & Foemina Sicula
ejusdem fortis, parentes fucrunt, natalis tellus Vicus figulo
rum ad Thermas Selinuntinas, qui deductis deinde Coloniis in
Urbem crevit, quam modò Saccam, in Orâ Selinutinâ sitam,
mare Africum spectantem, appellamus. Expositus à patre,
quod Oraculum ante puerperium consultum prædicterat ipsum
aliquando futurum exitio Pœnis, quibus traetus Selinuntinus
parebat, à matre clam creptus vado, ad Heraclidem fratrem
educandum defertur. Jam quinquennis à Carcino cognitus,
cùm adhuc Oraculum jactaretur, Syracusas subducitur, ubi
tegulariam eductus, patre brevi orbarur. Post Carcini mor
tem cùm Agathocles unâ cum matre ad hortos extra Syracu
sas ivisset, dormiretque; ingens apum examen favum mellis
ad os pueri coevolans formavit. Quod miraculum cunctis
immani stupore prosequentibus, rogatus aruspex eloquii in eo
suavitatem, & ad Imperii evocationi interpretatus est: ad
quod

quod initis parùm honestis contendit. Nam prostitutâ corporis formâ Demantis, viri primarii, gratiam lucratus, & turpi quæstu auri vim adeptus, primum gregarius miles, inde Centurio, post Tribunus efficitur. Quanquam autem, & manu promptus, & ingenio vafer, & animo fortis esset; multum facundiâ valuit, dicendo firmans, reddensque audentiores, quos milites vel turbatos, vel pavidos conspiceret. Hinc loquacem graculum convitio dictum Timæus referit. Sed partis victoriis in Siciliâ, & in Magnâ Græciâ, jam clarus, iteo cum Amilcare fœdere, receptusque à Syracusanis, à quibus descerat; ab eisdem Prætor, & Dux non multò post instituitur. Itaque accepto Magistratu ad tyrannidem occupandam totus inhiabat, modumque, atque occasionem quærebat. Cùm omnia in promptu essent, conjuratos ad concionem ad gymnasium Timoleontis vocat, disertâ concione contra processus suæ mentis turbatores eos irritans, eisdemque, post disruptam Urbem, post cædes, & flagitia, simulatè ad libertatem capiendam hortatus. Sed fictâ libertatis specie sociorum voluntates sibi magis astringens, demum anno Mundi 4330. Athenis imperante Timogene, Romæ l. Plotio, &c Manio Fulvio Coss. Agathocles Syracusanorum Rex acclamat. Pœnos in Siciliâ, Siculoisque, qui Poenis faverent, præliis fregit. Sed misso ad ulciscendas injurias à Carthaginensibus Amicalcare altero, Gisconis utpote filio, Syracusas; Agathocles ingenti classe in Africam convolavat, Carthaginem domestico malo perculsam ab inferendo Syracusis. damno revocaturus Igitur Hannone, ac Bomilcare Carthaginensium Ducibus superatis, Amilcar accepit imperata, uti confestim pereundi patriæ succurrat. In Africâ etiam de militibus conjuratis, qui omnium hostium infensissimi sunt, novo eloquentiæ portento triumphavit. Nam projecta purpureâ veste folidam indutus in medium illorum agmen solus erupit, & fidentior solito è saxo suggestu impletatâ dicendi copiâ oratione satis artificiosâ rebellium perfidiam expugnavit, compotitis omnium votis, atque ad meliora conversis. Post variabelli discrimina, post reciprocantis fortunæ ludibria, Syracusis propè Insulam domum insignem, quam lectorum Sexaginta cognoscere.

cognomento dixerunt, omnia Siciliæ ædificia, ædes quoque sacras amplitudine, structurâ, & eminentiâ superante, Diodoro in Philippo referente, construxit. Deinde spe ampliandi Regni in Italiam trajecit. Sed cùm à Brutis in Siciliam, ut Trogus scribit, reversus esset, paucis post diebus repente in morbum per omnes nervos, venasque humore tabido græssantem, incidit. Quo ingravesciente Theogeniam Ægyptiam, conjugem, duosque parvulos liberos, ex illâ susceptos, quibus post suum obitum aut carceres, aut servitutem instare videret; providus cum omni gazzâ, omnique apparatu regio, quo nemo eâ estate fuit splendidior, navi impositos, cum summo, & suo, & conjugis, & filiorum luctu in Ægyptum transmisit. Quidam absentibus ipse miser, orbus, desertus, anxiusque, annos jam quinque & nonaginta egressus, ut Demochares, & Timæus prodiuerunt, fato funditus est: humiliorue vita ejus introitus, an exitus fuerit, incertum. Ex Thoma Fazello de Rebus Siculis Decad. 2. lib. 4. cap. 1. per totum.

Scripsit *Commentaria de Officinis Vulcani*, ex testimonio Scholia st. Apollonii in li. 4. Argonaut. Cluverius existimat ejusmodi Commentaria fuisse de Insulis Æolicis, quæ Officinae Vulcani putabantur propter ignem, quem inde sinenter egerunt, hoc est, Hicra, hodie, Vulcanus, Strongilis, & Lipara. lib. 2. cap. 14. pag. 411.

Fuit & Agathocles Attracius, qui tractavit de púcibus solutâ oratione. Secundus Chius, qui scripsit de re rusticâ. Tertius Babylonius, qui descripsit res Cyzicenorum. Quartus Samius, qui commentatus est de Republicâ Pessivuntiorum. Quintus Medicus, qui de ratione victus composuit. Ex Konigio in Bibliothecâ.

VIII.

A L A N U S.

Alanus Siculus Poëta. Ex Joanne Vigintimillio in Tabulâ Poëtarum Siculorum.

S. Al-

S. ALBERTUS CARMELITANUS.

Aliberti splendorem prævia ab utero marris lux indicavit: & rectius Mariæ, quām hujus filium dixeris: quippe quem sterili cā lege illa dedit, ut bona fide suo servitio hæc olim redderet. Moram ipsas, quibus jungere se Albertus parabat Carmelitis, quos vocant, interponentibus, graviter nihilominus Deipara parentes obiurgauit: nimirum furtum hoc esse, cœlo dicatum terris velle mancipare. Quid simiæ catulum amarent? Patùm interesse veneno, an amplexu partum, enecarent: ut dare prolem, ita auferre, cūm luberet, Superos posse. Audite parentes omnes: his monitis illi manum Deo, filium omnibus discip'inis excultum, posthabitum etiam Regias pueræ nuptiis, religioni dederunt: quoque magis jam Virgini sacrificium placeret, suismet manibus ad ejus aram candidissimam hostiam stiterunt. Hic Albertus oreum rivalem, sponsæ vultum præferentem, res sibi scilicet jussit suas habere. Subinde fatigatis obsidione, & fame Civibus, tres cum coniunctu trixemes cœlo remige impetravit. Hebræos quamplures aquarum vi abreptos in sicco destituit, sicco ipse pede undas percurrentes. Jam morte, quam cœlesti voce edocitus abiit anno M CCXCII. æs campanum sponte sonans, integritatem corpusculi odor suavissimus, beatitudinem animi duo Angeli prodiderunt, qui dubiis, an ut Cœlitem colerent, an ut mortuum lugerent, hominibus; sub initium rei Divinæ, illa verba, os Justi, præiverunt. Nostras mortes o quām rectè lugemus! Ex Andrea Brunnero Soc. Jesu in Fastis Marianis.

S. Albertus Benedictum Abbatem, & Joannam Palitiam, nobilissimos, opibusque florentes, parentes habuit, inter Carmelitanos Theologus, & Ecclesiastes insignis evasit: proinde Os Domini nuncupatus. Scripsit de piis moribus. *De amore fraterno. De timore Dei. De Patientia. De Mundi contemptu. De fallaciis Diaboli.* Ex Leonardo Orlandino in Descriptione Drepani.

S. Alberti Vita extat apud Laurentium Surium, quam à Joanne Maria Politiano scriptam putat. Eandem prosa Joannes

Paleonydorus, versibus verò Joannes Baptista Mantuanus, uterque latine descripsit. Laurentius Abbas Messanensis, & ipse S. Alberti gentilis, carmine Italico edidit Florentiæ, prosa Italicâ Theodorus Arianus Messanensis edidit Messanæ. Vitam S. Alberti ex Vincentio Barbaro Drepanensi adducit Octavius Cajetanus Soc. Jes. tom. 2. Vitar. SS. Sicul. pag. 219. In ejus Animadversionibus pag. 72. num. 3. subdit: Recens certamen, ac fermè C. ante annos subortum est Erycinos inter, & Drepanitanos de Divi Alberti solo natali, Erycene, an Drepani Albertus natus sit? Causa certaminis diversa in vulgus fama, Scriptoresque diversi. Me, qui pietatem promovere studio, minimè decet in hac controversiâ proferre judicium, quod sit discordia fomes, & alterutrius Civitatis animos à sacrâ historiæ lectione avertat. Eadem sanè ratio nos à nostrâ sententiâ aperiendâ disuasit. S. Alberti memoria colitur Augusti 7.

X.

A L C A D I N U S.

Alcadinus Siculus Poëta, & Medicus. Scripsit *de Balneis Puteolanis carmen*. Fx Joanne Vigintimillio in Tabulâ Poëtarum Siculorum, Joanne Antonide Vanderlinden de Scriptis Medicis.

X I.

A L C I M E N E S M E G A R E N S I S.

Alcimenes Megarenfis, Poëta Tragicus. Suidas. Ex Carolo Stephano in Diction. Histor. Geograp. Poët. Est, & alijs Alcimenes Atheniensis, Comicus. Suidas. Ex Laurentio Crasto de Poëris Græcis.

Megaris, g. idis - pars Atticæ, in eâ Urbs Megara, g. orum. Item Megari, & Megara Urbs Siciliæ, sive à Megarensibus, qui Atticam regionem, ut Thucydides, sive ab iis, qui Doridem incolebant, ut vult Strabo, condita, Sicularum Urbium vetustissima à Plutarcho in Marcello appellata. Diruta nunc vesti-

vestigia quædam veteris amplitudinis exhumata ostendit propè Augustam . Ex Thoma Fazello de Rebus Siculis Decad. 1. lib. 3 . pag. 77. Philippo Cluverio de Siciliâ Antiquâ lib. 1. cap. 1.

XII.

A L C I N U S.

Alcinus Siculus Historicus . Ex Octavio Cajetano Societas Jesu in Animad. ad Vitam S. Philareti tom. 2. Vitar. SS. Siculorum pag. 43.

XIII.

A L C M A N M E S S A N E N S I S.

Alcman Poëta Lyricus ex Messanâ fuit , Civitate yetustissimâ , Rhegio vicinâ . Ex Constantino Laſcare.

Alcman Messanensis , Poëta Lyricus , vivebat Olympiade XXXI. juxta Eusebii Chronicon , qui Olympiade XLII. ita de eo loquitur .. Veteres omnes mentionem fecere de Poëta Lyrico hujus nominis , qui morbo pediculari vitâ functus est . Plutarchus in Vita Syllæ , Plinius lib. 1 L. cap. 33. Ex Ludovico Moreo in Magno Diction. Histor. lingua Gallicâ edito .

Primus inter Lyricos Poëtas erat Alcman , quo Pittacus , tempore , ut scribit Eusebius , XXIII. scilicet Olympiade clausit : alii XXVIII. quo tempore Ardius , qui ab aliquibus , Atdis , dictus est , apud Lydos regnabat . Plerique verò Alemania Laconem fecerunt : id , quod & Statius Poëta innuit , cum cecinit :

.Obitus, & tetricis Alcman cantatus Amyclis.

Quod tamen manifestè negat in Historiâ Paternulus . Suidas ex Urbe Messanâ , in eo licet perperam legatur Messia , fuisse ait . Sunt tamen , qui alterum existimant . Crates verò ex Sardis , Lydiae Urbe , quod & Antipater quodam carmine restatum reliquit , & Leonidas in ipsius Alcmanis epitaphio . Legitur & in libello de exilio Plutarchi carmen , quo idem innuitur . Patrem habuit Alcman Damanta , vel , ut alii , Titarum . Ventri , ac gulæ operam dedisse legimus : unde & inter gulones , & voraces

20 Siciliæ, Vetus

connumeratur à Græcis. Idem & Athenæus in X. & Ælianuſ, quo loco Addephagos, hoc eſt, voraces, commemorat, inter quos Pythircam Phrygium, Cleonymum, Pisandrum, Charippum, Mithridatem Regem, Timocreontem Rhodium, Erysichthona Myrmidonem. Atque adeo haud mirum, ſi ſupradictum amatoriis, & rebus venereis vacalle perhibetur. Nam & iplum *Eroticorum carminum* Autorem quidam putavere. Extant apud Athenæuſ ejus carmina, quibus illum facili colligimus impatienter Megalostrata in Poëtriam adamasse. *De familiaribus, ac domesticis libros sex* ſcribit, *Melicos versus*, & quos *Colymbosas* ipfe nuncupavit. Primus insuper modulamina induxit, quæ ſine Hexametris versibus concinuntur. Linguâ uſus eſt Doricâ, quâ & Lacedæmonii utebantur. Ælianuſ ſcribit Alcmana ſervum fuifſe Ageſydis, ſed ab eo libertate donatum obiliuſ virtutes, & ingenii elegantiam: et perinde à Græcis dulcis cognominatur. Periit autem pediculari morbo, hoc eſt, phtiriasi. Ab hoc carmen Alemanicum, quod & Alcmanicon, interdum à noſtriſ perpetuam Alcmanicon appellatum, cuius & Hephaſtion meminit, ut alioſ omittam. Sunt, & qui alterum Alcmana fuifſe afferant ex Urbe Messanâ, & iplum Lyricum. Alcman teſte Plutarcho forunam Providentiaſ filiam, fororemque Eunomiæ, & Pithus, dicre ſolebat. Hæc indigetā quadam farragine Lilius Gregorius Gyraldus de Poët. Histor. Dial. IX.

Cæterum duos fuifſe Alcmanes conſtat, alterum Amyclæum, aut Sardianum, alterum Siculum Messanensem: illum vixiſſe Olympiade XXVII. aut XXVIII: hunc Olympiade XLIII. Utrumque Poëtam Lyricum. Incertum autem, utri tribuen-
da ſint icripta, factaque ſupra dicta. Ex Placido Reina in Mo-
nument. Historic. Messan. tom. I. à pag. 109. ad 114.

XIV.

ALVARUS PATERNIO CATANENSIS.

Alvarus Paternio, Nobilis Catanensis, ſcribit *Chronicon de Rebus Siculis*, quod manu exaratum apud ſe teſtatur extare Vincentius Auria in Historiâ Cephalædi pag. 59.

ANCHI-

Bibliotheca.

z r

XV.

A N C H I T U S.

Anchitus Siculus, Pausanias Geloii, Medici nobilissimi, pater, & ipse sapientissimus Empedoclis Agrigentini testimonio, cuius sunt hæc carmina:

Pausania Anchiti sapientis, percipe, fili

&

Pausaniam Anchiti natum, Phoebique nepotem.

Ex Diogene Laertio in Vitis Philosophor. lib.8. in Empedocle.

XVI.

A N D R E A S P A N O R M I T A N U S.

Andreas Panormitanus, Philosophus insignis, & Historicus, ut lib. 14. Athenæus. Scripsit de iis, quæ falso creduntur, librumque de Historia civili Siculorum. Ex Thoma Fazello de Rebus Siculis Decad. 1. lin. 8. pag. 190. Octavio Cajetano tom. 2. Vitar. SS. Sicul. in Animadversion. ad Vitam S. Philareti pag. 43.

XVII.

A N D R E A S B A R B A T I U S M E S S A N E N S I S.

Andreas Barbatius, cuius inter celeberrimos Doctores sub nomine Andreæ Siculi depingitur imago, Neti natus est, & ob facultatis politicæ eruditionem à Mamertinis donatus est Civitate. Quod fuit causa, ut Franciscus Pharaonius, Maurolycus, & Bonfilius, inter suos Cives Andream recenserent. Salnè ipse Netinum dicit in suorum operum inscriptionibus, quæ omnia Neti apud Fratres Minores ab Observantia inter primas bibliothecæ classes conservantur. Albertus Leander ait Barbatium Civem fuisse Netinum, quamvis alii Messanensem affirmant. Clarius hoc expressit Auctor illius opusculi, quod Christopher-

Stophori Scanelli nomine circumfertur , asseritque in libris suis Barbatium Netum patriam agnoscere . Idem asserit Magister Josephus Bonasia , magni nominis Theologus , dicens Barbatii ædes propè Cœnobium Divi Francisci apud Netinos fuisse . Consensit Josephus Carnilivarius lib. 2. Hæc stylo suo Rocchus Pyrrhus in Notitiâ Ecclesiæ Syracusanæ de Scriptoribus Netinis pag. 227.

Ex adverso Messanensem alii præter allegatos à Pyrro , Placidus Samperius Societ. Jesu in Iconolog. Virgin. Messan. & Stephanus Maurus in Messan. Siciliæ Protometropol. pag. 122. Andream ipsum obiiciunt , ut Netinos causâ deturbent . Andreas enim satis luculenter pro domo suâ perorare videtur Consil. 58. pag. 167. dum inquit : apud Nobilem Civitatem Messanæ , mihi patriam inclyram . Et de Offic. leg. n. 19. ad laudem patriæ Messanensis Civitatis assumpta est hæc repetitio . Atque , ut omnes primâ fronte Messanam patriam suam internoscerent , in fronte suorum operum , editorum Lugduni , Messanensis dici maluit , quâm Netinus . Hanc ob rem non immerito Messanenses anno 1681. cùm Epistolæ Marianæ memoriam celebrarent eâ pompâ , quâ fortassis Europa universa splendi diorem aspexit nunquam ; in Viâ Maximâ , quæ à Portâ Imperiali per mille , & amplius passus excurrens in Portam Regalem desinit , sericis peristromatis , tabulis , signis , auro , gemmis que coruscante , Cives suos , quâ sanctimoniâ , quâ bello , quâ doctrinâ conspicuos , spectandos exhibuerunt . Hos inter Andreas Barbatius subjectâ epigraphe sese prementem advenarum , ac nostrarum multitudinem salutabat :

Hic ille inter Jurisconsultos Phœnix , Andreas Barbatius

*Messanensis , olim Bononiae publicus Lector , itemque
in Concilio Basileensi Immaculatae Virginis Conceptionis Tutor , ac Defensor .*

Ex Josepho de Ambrosio in Relatione solennitatis pro Epistola Marianâ an. 1681. pag. 126. & 127.

Et Matthæus Silvagius Catanensis , qui Siciliæ Topographiam , & Chronicon superiori seculo edidit , pag. 549. Andream Barbatium Messanensem appellat , subditque : Fuit Andreas Barbatius Jurisperitissimus , qui in Concilio Basileensi de Con-

Conceptione differuit. Quod & Bernardinus de Bustis in Materiali, edito Lugduni 1525. pag. 16. refert: Idem tenuit, & subtiliter probavit Dominus Andreas Siculus, dictus Barbatia, in Proœmio Clementinarum, & in cap. de fériis, ubi allegat Panormitanum dicentem se audivisse, quod Ecclesia approbavit opinionem Minorum, præcipue in Concilio Basileensi. Thomas Fazellus de Rebus Siculis Decad. 1. lib. 2. in Appendice ad pag. 50. de Messanâ inquit: nostrâ ætate celebris hæc Urbs est reddita ortu Andreæ Barbatii, &c.

Cæterum Andreas claruit anno 1467. scripsit *Consiliorum volumina quatuor*, in quibus Eques Apostolicus, Regis Aragonum, & Siciliæ Consiliarius, utriusque juris Monarcha, & Princeps clarissimus dicitur. Unde mirandum sanè, quod Rodericus Suarez in l. 1. in tit. de las Ganancias num. 44. proferrere non sit veritus: Judices non ante oculos, sed post terga Barbatæ habent opinions: cùm vanæ fuerint hominis cogitationes. Apud Paulum Franciscum Perremutum in 2. parte Conflictus Jure consultorum pag. 206.

Extant omnia edita Lugduni 1559. in fol. apud Thomam Bertellum, & Claudium Servanium.

Comes Augustinus Fontana in Bibliothecâ legali Part. 1. verb. Bartholom. hunc vocat Andream de Bartholomæo Messenensem: ubi vero ejus opera recenset verb. Barbat. vocat Andream Barbatiam Siculum à Terrâ Sancti Georgii Molaria: hoc autem ordine opera recenset.

Repetitio in Rubric. de fide Instrumentorum, habetur in 4. Tomo Repententium in Jus Canonicum.

Consiliorum volumina quatuor. fol. Venet. 1581. Item *Index ad dicta Consilia*. fol. ibidem 1581.

In titul. digestorum de verborum obligationibus.

Repetitio in Rubric. C. qui admitti, habetur in 8, volumine in Jus Civile. Item *Repetitio in l. cum acutissimi C. de fidei C. habetur* ibidem.

Tractatus de Cardinalibus Legatis à latere, habetur in 10. 13. par. 2. fol. 131. & cum additionibus Joannis de Gradibus. Fol. Lugduni 1518.

Item *de praestantia Cardinalium*. Ibid. fol. 63.

Item

Item de *Testibus*, in tom. 4. fol. 130.

Mentionem faciunt de Barbatia Siculo Jacobus Spigelius Auctor damnatus in Lexico Juris Civilis, Joannes Gottfridus Olearius A. d. in Abaco Patrologico, Guido Pancirolus in Juriſconsultis lib. 2. cap. 116. apud Konigium in Bibliothecā.

XVIII.

ANDRONUS CATANENSIS.

Andronus Catanensis Musicus fuit. Is, si Athenæo creditus, morem, & modum saltandi ad tibiam, ad hæc gestulandi, & rythmos canendi, industriam invenit. Ex Huberto Goltzio.

XIX.

BEATUS ANGELUS SENISIUS CATANENSIS.

B▲ Angelus Senisius, quem Scenensium Pyrrhus, & Sinicum Cajctanus, appellant, Catanensis, Monachus Benedictinus, Regii Cœnobii S. Nicolai de Arcnis alumnus, instaurando Cœnobia S. Martini de Scalibus, à Divo Gregorio condito, partim vetustate collapso, partim incendiis Saracenorum absunto, partim humillimus, incultissimisque habitaculis sordido jam, abjectoque, admotus; illud magnificè reparavit, exornavitque, ad Monachorum disciplinam profitendam confluentibus undique primariis viris, qui & splendidè paternâ hæreditate idem reficerent, & virtutum suarum patrimonio liberaliū locupletarent. Primum Prior, inde Abbas creatus, plenus recte factis mortalitatem depositus. Pauca ex Pyrro addam. Senisius egregius Abbas 39. annos Monasterium hoc rexit, ædificiis, ac possessionibus diravit, amoenissimis viridariis, & aqueductibus exornavit, ornamentis Ecclesiasticis decoravit, 500. sui Ordinis cucullatos induit alumnos. Optimis operibus, & sanctitatis odore fragrans, die 27. Novembris, 10. Indictione anno 1386. migravit ad Dominum. Illius venerandæ exuviae in marmoreâ arcâ sub reliquiarum Sanctorum altari in Sacra-
rio servantur, hac insculptâ tabellâ.

Re-

Reverendissimi viri Angeli Senesi, bujus Sacri Monasterii Abbatis,
hic offa requiescunt.

Summa ejus vitæ capita rudi quidem, sed pio carmine comprehenduntur, ex m.s. pergameno, quod Aloysius Lelius in Historiâ Ecclesiae Montere galensis pag. 44. refert:

Jam terti lustri præmisserat ultimus annus
 Mille trecentos annos, quadragintaque quinque
 A Gabrielis Ave, vel Partu Virginis Almae,
 Octauus festus stella quando celebratur;
 Istud Cenobium, decoratum nomine; sancte
 O Martine, tuo, suscepimus habitandum:
 Ejectis vaccis, & earum sordibus, inde
 Sex Fratres, quorum caput extitit Angelus Abbas,
 Quos Manuel Praeful Montis Regalis Arenæ
 Cenobio duxit, quod Sancti nomen honorat.
 Qui tres exemit de stupri labe sorores,
 Innumeris & signis quem Christus decoravit.
 Angelus hic Abbas decessit mense Novembri;
 Vnum si quadraginta dabis, tot præfuit annis.
 Veste, cibo, cella, pauper, nocuis sine dannis.
 Sextus & annus erat tunc junctus mille trecentis,
 Et decies octo natalis cuncta regentis.

Ob sanctitatis famam, & ardentissimam in pauperes, peregrinos, suosque alumnos, & Fratres charitatem, communis Beati nomine semper est appellatus. Fuit etiam doctissimus: scripsit Expositiones Psalmorum. Modum meditandi. Expositionem Regulae Benedictinae. Historiam Monasterii Gregoriani S. Martini, de qua solùm aliquot nota leguntur. Catalogum Contractuum, & Bonorum Monasterii. Vocabularium præ grande latinum, &c. quæ adhuc in Bibliothecâ S. Martini aſſervantur. Ex Roccho Pirrho in Notitiâ Primâ S. Martini pag. 176. 177. Blasio Altimario de familiâ Carafa tom. 4. pag. 640. famili. Senis.

De prædictâ Historiâ Monasterii Gregoriani S. Martini hæc habet Pirrus citatus pag. 167. 168. Ludovicus Torres, tunc utriusque Signaturæ Referendarius, post Archiepiscopum Montere galensis, in epistolâ ad Andream Spinolam, Cameræ Apostolicæ Clericum, in fine Historiæ Môteregalensis Ecclesiae pag. 14.

de hoc m. s. codice testatur: in eâ curâ dum versor, nimirum evoluendi tabularia Italiz, incidi forte in hunc libellum, ducentos annos à non malo Auctore, pio certe; sed paulò verbosius compositum, & nrutilum, ac mendosè, ut sit, à librario descriptum, quem ab ipsis S. Martini Monachis exscripti, & quantum potui pluribus in locis correxi. Nunc vero casu pervenit in manus meas libri ipsius multò antiquius exemplum, aut fortasse primarius codex, diu à me summo studio conquisitus, ut ejus ope menda à meo exemplari facilius tollerem. Subdit Pyrrhus ex suâ sententiâ: cum vero, quem Romae anno 1587. & deinde annis 1596. imprimendum voluit libellum, in multis, vel auctum, vel diminutum, ad propriæ Ecclesie Montegaleensis firmandam jurisdictionem, suo primario exemplari m.s. non corrispondere facile hodie perspiciet quisquam.

Ejus memoria colitur 27. Novembris. In Monasterio S. Martini juxta Panormum obitus Angeli Sinicii, Abbatis Ordinis Benedictini. Ex Octavio Cajetano Societatis Jesu in Martyrologio Siculo pag. 142.

XX.

A N O N Y M U S . L

A Nonnus Siculus Monachus scripsit *Vitam S. Cononis Neftani*, quam latitate donavit Franciscus Maurolicus. Ex eâ cæteri hauserent, eandemque auxere, Julianus Montefuscus ex familiâ Minorum Observantium, Josephus de S. Juliano Cappuccinus, Joannes Aragona, & Jacobus Muccionius Societatis Jesu. S. Cononem obiisse traditur quinto Kalendas Aprilis anno Domini 1236. Ex Octavio Cajetano tom. 2. *Vitar. SS. Sicul.* in Animadversione ad *Vitam S. Cononis* pag. 67.

XXI.

A N O N Y M U S . L

A Nonnus Siculus Monachus scripsit *Vitam S. Marine Græco sermone*. Latinam reddidit Augustinus Floritus Societatis Jesu,

Jesu, eandemque adducit Octavius Cajetanus tom. 2. Vitarum SS. Sicul. pag. 109. Ex codem Cajetano ibidem in Animadversione ad Vitam Sanctæ Marinæ pag. 40.

XXII.

A N O N Y M U S I I I. S Y R A C U S A N U S.

A Nonymus Syracusanus Encomiastes floruit ante Saracenicam dispersionem, quæ accidit nono Christi seculo. Ad conventum Syracusanum habuit Græcè Panegyricum in laudem Sancti Marciani, Episcopi Syracusani. Eum ex m. s. codice Bibliothecæ Vaticanæ latine vertit Jacobus Sigmundus Societatis Jesu. Idem S. Zosimi meminit in encomio: & dam ætate grandiores alloquitur, qui miracula à S. Zosimo edita solùm memoriâ retinerent; aliquo annorum intervallo à S. Zosimo abfuisse docet, ac prolñde Scriptorem Vitæ S. Zosimi esse non posse S. Eliam, Zosimi Archidiaconum, & de mortui loco subrogatum. Ex Octavio Cajetano tom. 1. Vitar. SS. Sicul. in Animadversione ad Vitam S. Marciani pag. 7. & ad Vitam S. Zosimi pag. 180.

In Elogiis Juvenilibus Præsulum Sicilensium, & nos etiam hoc encomium S. Marciano concinnavimus:

Nondum adoraverat Pontificem Roma,
nondum magistra superstitionis
Christianam religionem didicerat:
jam Syracusas Marcianus advenerat infulatus,
jam exciso idolorum cultu
Christo Scrvatori dicaverat
basilikam sumptuosam.
Ne credas Marcianum Antipapam,
aut schismaticum,
quod Romano Pontifici anteverterit,
illum imperantem non audierit:
Ecclesiæ Syracusanæ privilegium hoc est,
Primum Orbis, & Urbis Episcopum habere.
Marcianus, & Pancratius,

D 2

ab

ab Apostolorum Principe Antistites inauguriati,
prospera navigatione Antiochiam Siciliam attigerunt.

Ille Syracusis, hic Tauromenii
durissimum sanè bellum
in infernas potestates suscepit.

Marcianus ad Pelopia Latibula castrametatus,
comitus cum hoste pugnaturus,
intra munimenta illa malum genium confudit,
quæque fuerant spelæa dæmoniorum,
in sanctitatis recessus consecravit.
commisso cum Judæis pugnat,
eiisque subactis,

per dolum à barbaris occiditur,
qui virtute nescienciam sui victoriæ habuerat.

Sed iactum divini Verbi semen,
quod emoriturum cum Marciano percussores
putaverant,

ad eos sagittilem fecundavit suo;

ut Chrestus, Zosimus, Elias, Eutychius, Maximianus,
ceterique sanctissimi successores,
vix messi colligendæ sufficerent:

Syracusarum arca,
quamvis per id temporis protenderetur
ad viginti passuum millia, & amplius,
frumentum electum vix caperet.

Gignit populum sanctum Martyrum sanguis.

XXXIII.

ANONYMUS IV. CATANENSIS.

Anonymus Catancensis Encomiastes scripsit *Græcè Vitam*, &
gestas Sancti Leonis, Episcopi Catanensis. Vertit latinè Jacobus
Sirmundus ex codice Vaticano, Bibliothecæ Cryptæ Ferratae,
& S. Salvatoris Messanæ. Adducit Octavius Cajetanus tom. 2.
Vitar. SS. Sicul. pag. ex eodem Cajetano in Animadversion. ad
Vitam S. Leonis.

In

Bibliotheca. 29

In Elogiis Juvenilibus Præsulum Siciliensium nos ita de
S. Leone scripsimus :

J.onis ætatem ,
temporum vicissitudinibus haud obnoxiam ,
Annorum mutatione ne distinguas :
prudentiâ senex , innocentia puer ,
semper extitit .

in obscundis Christi causâ negotiis
suprà virum se gessit .

Ortus Ravennæ ,
aliò domicilium quærens ;
vacuam Catanæ sedem invenit .

Felicitatem , quam discessu suo Sabinus ademerat .
adventu suo illis populis restituens ,
Clarissimâ in Urbe
clarescere magis cœpit .

Berylli , Everii , Jacobi , Sabini , prædecessorum , memor ,
eorum ita sanctimoniam expressit ,
ut eos in Leone revixisse crederetur :
tot miracula perpetravit ,
ut geminatis titulis Thaumaturgus vocaretur .

Sed majus prodigium tunc edidit ,
cùm Heliodori incantamenta derisit .
vel in jocis Thaumaturgus .

Illuserat omnibus emeritus præstigiator :
cùm invisus quæreretur , aderat invisus ,
elabens manibus , cùm teneretur .

Venatus hanc vulpem Leo ,
ad ludibrium iaculît in cavea .
Denim Catanensibus valedixit ,
se hominem esse probans ,
ne tantis prodigiis pro numine coleretur .

ANO.

A N O N Y M U S V. C A T A N E N S I S.

Anonymus alter Cataniensis Poëta, stylo, & antiquitate probatus scripsit *Carmen Jambicum in laudem S. Leonis*, *Episcopi Cataniensis Græcum*. Augustinus Floritus Societatis Jesu latinum fecit. Id Octavius Cajetanus adducit tom. 2. Vitæ. SS. Sicul. pag. 22. ex eodem Cajetano loco citato in Anni ad version. ad Vitam S. Leonis.

XXV.

A N T I O C H U S S Y R A C U S A N U S.

Antiochus Syracusanus Historicus, qui *Romanas* scripsit, & *Siculas Historias*, quem citat Pausanias. Ex Constantino Laſcare.

Herodoto Synchronus Historiam scripsit Olympiade 89. Ex Mariano Valguarnera de origine Panormi pag. 20.

Antiochus Historicus Syracusanus, ut Diodorus, Cicero, Strabo, Dionysius, & cæteri asserunt, Xenophanis filius, lib. X. teste Pausania, *Historiam à Cocato, Sicaniorum Rege, exorsus, ad obitum usque Xerxis, Persarum Regis*, teste lib. XII. Diodoro, *per septingentos annos novem voluminibus complexus est*. Ex Thoma Fazello de Rebus Siculis Decad. 1. lib. 4. pag. 102.

Conradus Gesnerus Author damnatus in suâ Bibliothecâ Classicâ ex Hesychio scribit Antiochum Syracusanum compoſuisse *Historiam Italie*. Diversi sunt Anthiochus Alexandrinus, cuius Athenæus lib. 11. & Antiochus Laodicenus, cuius Laer-tius in Pyrrhone meminit. Ex Konigio in Bibliothecâ.

XXVI.

ANTONIUS PLATAMONIUS CATANENSIS.

Antonius Platamonius Cataniensis, non minùs eruditione, quam genere illustris, *multa in Jus Cæsareum* scripsit, ex quibus

quibus fragmenta quedam in Regni Ritus ad posteros pervenerunt.
Ex Joanne Baptista de Grossis in Decachordo Cataniensi Chordâ
9. pag. 146.

XXVII.

ANTONIUS BONONIA PANORMITANUS.

Antonius Equestri familiâ natus, qui à Pontano alumno elegantiarum Pater appellatus, elatè genus suum ab ultimis Britannis, Beccadellâ que familiâ, Bononiae celebri, repetebat, præclaro genti insignium argumento, quod iisdem militari in scuto depictis alatis viperis uteretur. Sed majorem profectò sibi ex laude optimorum studiorum nobilitatem comparasse videri potest. Moribus enim, ac literis præstantibus ornatus, cum Philippo, Mediolanensium Principi, fertilis ingenii industriam obtulisset; tantâ liberalitate suscepimus est, ut Principem noscentiae historiæ cupidum, familiariter doceret, & publicè octingen-tis annuis aureis eleganter literas proferretur. Hic est ille Philippus, qui summum clementiæ fructum, generosis exceptum Regibus, gloriosissime decerpit: quum Alphonsum Regem, navali prælio captum non emisit modò, sed auctum copiis, & opibus in Regnum restituivit. Verum eo gravissimis bellis occupato, Antonius Alfonso adhæsit, secretoris scrinii magister, & studiorum, expeditiænumque omnium, terrâ, marique perfectus comes. Scriptis Epistolas candidiore stylo, sed maximè jucundo, Victoriae Regis triumphum, & de factis, dictisque optimi ejus Regis aureum libellum, quem pius Pontifex exemplis paribus intertextis nobiliorem reddidisse videatur. Sed cum Valla demum, ad exercendæ maledicentia dentem naturæ acerbitate paratissimo, simultatem concepit, eo quidem eventu, ut mutuis veluti confixi telis, fœdè admodum inimicis risum excitarunt. Senex uxorem duxit Arcellam, sibi magnoperè dilectam, liberosque suscepit, quorum honesta soboles Neapoli visitur. Postremò æger, vitâque diffidens, in supremo morbo hoc carmen composuit, quod tumulo inscriberetur:

*Quarite, Pierides, aliun, qui ploret amorem,
Quarite, qui Regum fortia facta canat.*

Me-

*Me pater ille ingens, hominum sator, atque Redemptor,
Evocat, & scdes donat adire pias.*

Pontani.

Siste, hospes, fas est cantus audire Deorum:

Grata mora est: Musæ nam loca sancta tenent.

Antonii monumenta vides: hinc templaque frequentant:

Ille fuit sacri maxima cura chori.

Illum sepè suis medium statuere choreis,

Duxit compositos arte decente choros.

Sepè lyram cessit Clio, cessere sorores,

Concinnit teneros voce, manuque sonos.

Extinctum flevitque Aon, flevitque Arganippe,

Sebethus miseris egit in amne modos.

Sirenes quoque de scopulis miserabile carmen,

Ingeminant: planctu littora pulsasonant.

Pierides tristem ad tumulum fudere querelas,

Pierides sparsis post sua terga comis.

Hinc crevit desiderium, nec cura recepsit

Vatis, at extincto Vate remansit amor.

Conveniunt nunc ad tumulum, celebrantque choreas,

Et memorant lusus, magne Poeta, tuos.

En audiis, sonet ut lenis concentibus aura?

Ot sonet appulsi concita terra pedum?

Hæc Vati memores Musæ post fata rependunt:

Carminis hoc meritum est: Num satis? hospes, abi.

Elisii Calentii.

Qui molles Elegos, & Regum gesta canebat,

Sacra Panormite contegit ossa lapis.

Ex Paulo Jovio in Elogiis Virorum illustrium pag. 23.

XXVIII.

ANTONIUS CASSARINUS NETINUS.

Antonius Cassarinus, Gasparinum vocant aliqui, de quo Fazzellus loquitur, claruit literarum fama. Orator egregius Neti natus est, quem Panormitani accitum publico stipendio annos

annos, ut adolescentes institueret, soveruant. Cæterum ad mājora adspicans, Constantiopolim profectus, ibi decem annos in studiis oratorie facultatis, & Græcarum literarum cognitione diligentia tantā versatus est, ut inter præclarissimos viros, quos Græcia, & Italia suo tempore vidit, unus excellentissimus haberetur. Constantiopoli enīm, quæ Christiano tūni imperio suberat, quinque annos Rhetoricam, grecē, & latinē mīro cūm Civium, tūni Imperatoris applausu in auditorum magnā frequentiā docuit. Venit postea in Italiam, & Papiæ primūm, inde Mediolani, postremò Genuæ publicè legens permultos crudivit. Sed dum anno salutis 1444. Genuæ ob intestina dissidia stricto ferro excursionem multi per Urbeū facerent, ac nonnulli tentarent in domum, ubi Antonius erat, perfractis portis trumpere; dum ipse per fenestrā alterius domus, quæ erat ē regione, transfilire nītitur, in terram ingenti lapsu concidit, continuoque expiravit. Verit hic in Romanum sermonem Platonis libros de Republica, quod opus Alphonso Sicilia Regi dicavit, pluraque alia ex Plutarcho, & Platone, latina fecit. Scripsit Epistolarum libros quatuor, & orationes duas, quarum alteram habuit ad Philippum Mariam, alteram ad Genuensem Senatum. Ex Thoma Fazello de Rebus Siculis Decad. 1. lib. 4. pag. 109. Meminit Cassiarini Leander Albertus, aliique plures. Ex Roccho Pyrro in Notitiā Ecclesiæ Syracusanæ de Scriptoribus Netinis pag. 226.

XXIX.

ANTONIUS CORSETTUS NETINUS,
EPISCOPUS MELITENSIS.

Antonius Corsettus in Urbe Ingeniosā Neti litterata plane domo pātre Joanne ortum duxit; humani divinique Jūris consultissimus, nomen Excellentissimi Doctoris adeptus est. Florentiætate supremus Curio, iude Abbas Commendatarius S. Matiæ de Astu apud Netinos eligitur. Apostolicae Cameræ Auditor, à Ferdinando Rege Melitenfis Episcopus postulatus, ab Alexandro VI. Romæ 13. Kalendas Januarii anno 1502. inaugurarunt. Eadem Alexandro intimus aulicus, & consiliorum particeps,

riceps, eodem fato unà cum Alexandro mensē Septembri 1503. sublatus est. Extant ejus *Opera* sàpè à Jurisperitis commendata. Ipsum Antonium summis laudibus extollunt Matthæus Silvagius, cùm de Neto scribit, I.ucius Marineus lib. 5. epistol. Vincentius Littara de Rebus Netinis pag. 141. ex Roccho Pyrrho in Notitiâ Ecclesiæ Melitensis pag. 602.

Comes Augustinus Fontana in Bibliothecâ Legali part. 1. verb. Corset. hoc ordine recenset opera Corsetti:

Repetitio in Rubric. de Jurejurando, habetur in 4. tomo Repetentium in Jus Canonicum.

Item in Capit. grandi, &c. de supplendis negligentiis Prælat. habetur ibide in tom. 5.

Singularia, edita unà cum singularibus aliorum Doctorum, Lugduni 1560. in fol. à Gabriele Sarayna Veronensi collecta.

Regula Ætatis, editæ unà cum Regulis Juris aliorum Doctorum tom. 2. in fol. Francofurti 1586.

Tractatus de Trebellianica, habetur in libro, cui titulus: *Selecti Tractatus de Succession. impress. fol. Venetiis 1570.* habetur etiam in tom. 8. part. 1. fol. 437.

Consilia. fol. Lugduni 1560.

Tractatus de Autoritate Glossæ, habetur in tom. 18. fol. 186.

Item de Bravio n. 12. fol. 324.

Item de Juramento, & ejus privilegiis. tom. 4. fol. 359.

Item de Minimis. tom. 18. fol. 269.

Item de Potestate Regia. tom. 16. fol. 130.

Item de Privilegiis Pacis. tom. 12. fol. 224.

Item Fallentia Regula Spoliatus ante omnia restituendus. tom. 3. part. 2. fol. 325.

Item de Verbis geminatis. tom. 10. fol. 266.

De Privilegiis Pacis cum Comment. Schleiflii. In 4. Jenæ 1634.

Rota Romana Decisiones habentur in corp. re ejusdem Rotæ Romanæ Decis. impress. De Antonio Corsetto plura referunt Joannes Baptista Cantalmaius in Synaxi Auditorum Sac. Rotæ Rom. fol. Romæ 1640.

Bibliotheca.

35

X X X.

ANTONIUS MANGIAN MESSANENSIS.

Antonius Mangian Messanensis, Senatus, Populique Messanensis Legatus, Generalibus Regni Comitiis, anno 1478. Catanae habitis, Joanne Cardona Prorege, interfuit; cumque inter Regiarum Urbium Oratores ipsi principem in sedendo locum denegarent; paratam, vibrantemque *Orationem* recitavit, ne quid detrimenti Messanensis Republicae dignitas pateretur. Ex Josepho Bonifilio in Historia Siciliae pag. 381. Stephano Mauro in Messan. Siciliæ Protometropoli pag. 13.

X X X I.

ANTONIUS PISCIS CATANENSIS.

Antonius Piscis Catanensis, Joannis, & Simeonis germanus frater, secundo loco natus, Ordinis Minorum Conventualium, Sacrae Theologiae Magister, atque universæ Provinciae Siculae Minister, Martino V. Pontifici Maximo pretiosus, cumulatos ab eo favores impetravit. Unâ cum Joanne fratre suo, Concilio Basileensi cum eximia doctrinæ laude interfuit. Ex Joanne Baptista de Grossis in Decachordo Catanensi Chordâ 2. pag. 143.

Obiit in Coenobio Panormitano S. Francisci, ubi diu vixerat. Incisa est sepulcro epigraphe:

Reverendus Pater Antonius de Piscibus Catanensis,
Ordinis Minorum in Sicilia Provincialis,
germanus frater tam justissimi Simeonis
Sardinia Proregis, tam eloquentissimi Joannis
Episcopi Catanensis. De Theologorum Senatu
benemerentissimus. Concilio, cui interfuit,
Basileensi, accepens. Panormi, ubi diu vixit,
mortuus 1421. 8. Kalendas Februarii,
in hoc tumulo sepelitur.

Ex Philippo Cagliola in Explorat. Provin. Sicul. Minor. Convent. Explorat. 3. Manifest. 1. pag. 75.

E 2

ANTO-

XXXI.

ANTONIUS SANFILIPPUS PLATIENSIS.

Antonius Sanfilippus Platiensis, S. T. M. Jurium Apostolicæ Sedis in Siciliâ Collector anno 1473. Ex Roccho Pyrro. Doctissimum Jurisconsultum appellat Joannes Paulus Clarandaus in Historiâ Platiensi pag. 261. eumque inter Scriptores Platienses recenset: forte hallucinatus Clarandaus ad Juris nomen, quasi vero Collector Jurium Apostolicæ Sedis in Siciliâ idem sit, atque Romanorum Pontificum Decretorum, quæ ad Siciliam pertinent, Compilator. Sed Prudentia quidem, non Jurisprudentia munus, est, proventus, quos Siciliensis Ecclesia Romanæ perdet, sacrâ quæsturâ colligere, jam inde ab Orthodoxæ Religionis primordiis institutâ. Hinc ejusmodi Collectores in Siciliensis Ecclesiæ monumentis plures offendes.

XXXII.

ANTONIUS VINUTUS NETINUS.

Antonius Vinutus Netinus, anno 1510. scripsit *de Agricultura opus*, dicatum Franciso Patellæ, Cameraræ Comiti, atque *de Vita S. Conradi*. Ex Roccho Pyrro in Notitiâ Ecclesiæ Syracusanæ de Scriptoribus Netinis pag. 227.

Antonium, sive cognomento, sive patriâ, Venetum Cajetanus vocat errore minimè suo, sed typographorū oscitantia. Scipsum Netinum Antonius nuncupat, teste Littara, qui ejus opus mirâ naturalium rerum eruditione elaboratum, iterum in lucem editum calendarum arborum studiosis pergratum fuisse scribit. Ex Octavio Cajetano to. 2. Vitâ SS. Siculor. in Animad. ad Vitam S. Conradi pag. 85. Vincentio Littara de Rebus Netinis pag. 150.

APOL-

XXXIV.

APOLLODORUS GELENSIS.

Apollodorus Gelenus inter Comicos antiquissimos citatur.

Ex Huberto Golizio vixit anno 1100. B. C.

Eodem tempore vixit, quo Menander Comicus. Sunt ejus
Eobulus Lycoarteron, sive Philetelphus, Nicofortis, Mitteria, Grammatodipnus, Psudeas, Sisyphus, Ascobion. Athenaeus. Ex Laureatio
Crasso de Poëtis Græcis.

Præter hunc nostrum, quatuor Apollodorus, literis claros,
recenset Carolus Stephanus in Diction. Histor. Geogrop. Poëtic.
Primus omnium Apollodorus Atheniensis Grammaticus fuit,
Asclepiadis filius. Panatii Rhodii Philosophi, & Aristarchi
Grammatici discipulis. Primus genus metri Triambici invenit,
ut constatur Suidas. Scriptus quoque Historiam Athenien-
sium usque ad redditum Heraclidarum, ut auctor est Diodorus
Siculus. Usque adeo Grammatica emicuit, ut ei Amphictiones
Græciæ honorem habuerint. Plin. lib. 7. c. 37. Apollodorus Tarsensis Tragicus, cuius Tragœdias Suidas refert. Apollodorus
Tarsensis Pergamenus Rhetor. Cassidii, alias Collidii, item Ca-
faris Augusti preceptor, & familiaris. Scriptus de Rheticâ,
ut auctor est Strabo. Apollodotus Philosophus Epicuræus ultra
X. volumina conscripsit. Diogenes Laërtius lib. 10.

XXXV.

APULEJUS CELSUS CENTURIPINUS.

Apulejus Celsus Centuripinus, à Scribonio Largo ut Medici-
nae artis peritissimus commendatur. Memorie proditur in
patria eius canes rabies agitari, & mortales mordicus invadere
solitos: cumque, si illi malorum ciborum apponetur, antidotum
quotannis componere contra rabiosos canos, & suis Civibus
mittere consueisse. Ex Huberto Golizio.

Apulejus, & Herines, Platonis discipuli, oculos sibi erui-
sc

se dicitur ne illorum usu à studio virtutis avocarentur. Ex Theatro Vitæ Humanæ O. pag. 442a.

Apulejus Madaurensis nullius disciplinâ usus, tantus, quantum scripta ejus testantur, Asinus factus est, ut auricul cognomen meritò tulerit. Ex Theatro Vitæ Humanæ D. pag. 157. a.

L. Apulejus Grammaticus, ab Euclio Calvino, Equo Romano prædive, conductus quadrigentis aureis, multos edidit. Ex Svetonio Tranquillo de Illustrib. Gramm.

Atque hi sunt Apulejii nomina, quos traditione insigilata sunt.

XXXV.

ARCHESTRATUS SYRACUSANVS.

Archestratus Syracusanus, sive Gclensis, Terpsionis auditor. Scripsit Opus, cui nomen, Gastrologia, quod argumentum stylo sane eleganti prosequitur. Athenaeus lib. 13. apud Palemonem refert adeò macilentum fuile Poëtam quendam hujus non minis; ut, cum in hostium manus venisset, ad lancem appensus, oboli pondus non excederet. Ex Ludovico Morerio in Magno Dictione.

Is præ voluptatis studio universam terram, omnique maria impigrè lustravit, quod diligenter examinare ventris delicias statuisset, ac eorum instar, qui terrarum descriptiones, & circa illas navigationes suas scriptis mandarunt, exactè omnia vellet explicare, ubi præstantissima sint edulia nobis indicans, quod in Præfatione illarum egregiarum præceptionem facturum se pollicetur, quas amicis Cleandro, & Moschò nuncupavit. Vixit tempore Alexandri, ut vult Patritius, ante ipsum, ut vult Jacobus Bonamis in Historiâ Syracusanâ. Ex Laurentio Crasso de Poëris Græcis.

Archestrati Poëta, Sardanapoli Lectatoris, hoc fuit decreatum in convivio, ut convivæ aut tres, aut quatuor, aut non plures quinquo essent, sotus manipulariis sed ex rapto viventium conventus fuerit. Ex Cælio Rhodig. lib. 28. cap. 8.

ARCHE-

X X X V I I .
ARCHEYMUS SYRACUSANUS.

A Rcheymatis Syracusani Historicus fuit , & Philosophus , quem sepius sapientiam Cyprido , Corinthis tyrrano , colloquium descripsisse Laertius tradidit . Ex Huberto , Goltzio .

X X X V I I I .

A RCHIMEDES SYRACUSANUS.

A Rchimedes Syracusanus & Philosophus , ac Geometra acutissimus , artisque Mechanicæ Autoris , plerique in Geometria scripsit ; & Compendium in Elementa . Huius opera exposuit Eutocius Ascalonita , vitam vero scripsit Proclus Lycius . Ex Constantino Lascare

Die Archimedē justum volumen excederet , si vitam , ejusque doctrinam , ingenii humani vires propè excedentem , digno charactere prosequi animo nobis proposuimus : cum autem multa paucis complecti hoc loco statuerimus , subdenda pauca existimavimus , quæ prolixam historiæ cœquarent , præmisâ tamen pleniori narratione , quæ ieiunū Lasearī Elogium compensaret .

Archimedes Syracusanus , acutissimus Geometra , Machinator prestantissimus , &c. siderum speculator clarissimus extitit . Qui , cum M. Marcellus Syracusas ob sideret , machinis ingeniose inventis diu patriam tutatus est . Nam laxorum jactu , ferreâ manu comprehendens navi jecundum hostilium malis , telorum jaculatu per murorum tinas , ad id factas , hostem admiratione pariter , ac terrore conuicerat , ut Livius ait . Is idem portentosæ magnitudinis navis , ab Hierone Rege constructam , solus machinis suâ manu corruptis , deduxit , ut Melchion multis refert . Sphoeram , in qua motus omnes astrorum representaretur , fabricavit , de quâ exiit Claudiiani epigramma . Coronam auream à dicto Rege Diis dicatam , ab artifici virtutatum , novem , miroque ingenio coarguit ; ut Vitruvius referrit . Sed non omnia ejus inventa literis mandata sunt , tam scilicet Mechanica , quam

quam Geometrica. Dehinc post Xylophanum captis Syracusis Philosophus illustrissimus ab imprudente milite, Geometricis lineamentis in pudore descriptis intentus, dum interrogatus, quis esset, nomen suum edere differt, illumque, ne lineas disturbaret, oraret, per amplus sanguine proprio deductas formas fecerat. Sic vir præclarus, quem apprime incolorem Romanus Ductor eupiebat, quoniam servari precepérat; ingenio, & arte salutem, & interitum sibi comparavit. Non defuit tamen Doctoris munificentia erga perempti cognatos, quippe quos & honore decoravit, & præsidio juvit, ut Livius, Valerius, aliqui Historici præsidere. Sed intentum mortuum est commemorare, hujus egregii Philosophi monumenta, quibus præcipue nomen suum immortalitatem mandauit, & quorum patens mentio sit in Historiis. Eius itaque operam in ordine plenum est. Circulus dimensio: in quo demonstrat Circulum esse eamdem Orthogonio, cuius decim, quæcunque secundum angulum, laterum unum aequaliter est circuli semidiametro, alterum peripheræria. Secundo loco ponendam est de Sphaera & Cylindro ad Dibberum: in qua demonstrat Sphaera superficiem quadruplicem esse sibi maximam circulo: & Cylindrum exinde quadruplicem, & sive cum Sphaera esse ad eam sesquialterum: & alia circa Sphaera segmentata. Ex quo tantum gloria sibi comparasse vultus est Archimedes, ut qui rem in Geometriâ præcipuum primas dinemur demonstraverit, ut ejus Sepulcro Sphaera, & Cylindrum insculpi mandatum sit. Cicero id Sepulcrum, dum Sicillam peragraret, à se interdumeta inventum memorat. Tertium in ordine ponendam est de Quadratura Parabolæ: ubi demonstrat Parabolam esse sesquiteriam ad triangulum rectilineum eisdem basis, & celsitudinis, utiturque in demonstratione tum doctrinæ aequiponderantur, tum Geometrico & Logico. Quem libellum scribit ad Posidonium, faciens mentionem de morte Caiodis, ad quem anteas scribere non sivebat: quorum uterque in Geometriâ versatus, & Archimedis familiaris extiterat. Quinto his loco succedit opus de Spiralibus lineis: ubi rectas quasdam Spiram

ram tangentēs peripheriis circulābus æquales esse demonstrat. Item primam spiram esse tertiam partem sui circuli: secundam spiram ad suum circulum esse sicut septē ad duodecim, itaque deinceps. Nam, cūm circuli sint in proportionē quadratorum numerorum, ipsæ Spiræ consistunt in proportionē hexagonalium aquiangulorum. Hunc quoque libellum misit ad Dositheum, faciens item mentionem Cononis, qui morte præventus ea inexplicata recliquerat. Sextum in ordine facio libellum de Conoidibus, & Spæroidibus figuris, quem & ad Dositheum prædictum misit: in quo multa de proportionē circulorum, & ellipsium inter se demonstrat. Item solidum parabolicum esse sesquialterum ad suum conum: acutissima quidem, & tanto ingenio digna inventa. Septimum erit opus de numero atenæ: in quo plus admirationis titulus affert, quam liber ipse speculationis: ad Gelonem Regem inscriptus. Multa in eo de magnitudine terræ, ac luminarium: quæ quoniam eâ tempestate non dum satis perspecta fuerant, culpa temporis, non Philosopho imputanda. Addendum postea *opus de figuris æqualis ambitus* quod ab aliquibus Archimedi, ab aliis verò, & verius, Theoni Alexandrinæ attribuiur. In quo ostensum est inter planas figuras Isoperimetras, circulum, inter solidas verò Sphœram esse capacissimam. Et tandem nonum, & minimè prætermittendum de *speculis comburentibus*, quod aliqui Archimedi, alii verius Ptolomæo adscribunt. In quo docet, speculo ad comburendum efficaci dandam esse formam concavam à parabolâ descriptam: quippe in quam solares radii ad æquidistantiam incidentes, ad idem puctum reflectuntur, in quo collectus ex plurimâ luce calor potentissimus fit ad comburendum fomitem ibi appositum. Eutotius Ascalonita Commentarios scripsit in opera de Circuli dimensione, de Sphœrâ, & Cylindro, de Æquiponderantibus; ubi multa plus obscuritatis, quam aut jucunditatis, aut utilitatis habentia, & nihil ad Auctoris intelligentiam spectantia, intermixtū. Hæc ego omnia cūm vidissimi, conatus sum ad faciliorem intellectum multa lemmata adiicere, multa ab Archimedē omissa demonstrare, tūm in æqualium momentorum, negotio contra solidorum tractare rem ab illo prætermissam. In libello de Sphœrâ, & Cylindro usus sum facilitiori viâ, in quo

ne quis arbitretur me inconcussibilia principia postulasse, si cuiuslibet superficie aliquam sphoericam, aut conicam, aut sphoericæ portionis superficiem æqualem esse supponam, aut cononicam, sive Cylindricam sub datâ celsitudine; demonstrabimus hic & ipsa principia. Item datis duabus superficiebus superficiem esse unum daturum similem, & alteri æqualem. Ad quam cum necessaria sit duarum mediatarum proportionalium inventio; id ipsum problema ex veterum Philosophorum traditione tractabimus, ut Eutotius in memoratis Commentariis scribit. Ex Francisco Maurolyco, altero Archimedæ in proœmio suorum Commentariorum in opera Archimedis.

Fuit Archimedes Hieronis posterioris Regis affinis, ut in Marcello Plutarchus, & Cononii Samii, præstantissimi Mathematici discipulus, ut Proclus, & plures Scriptores testantur. Quem adeo superavit, ut unicus cœli, ac siderum spectator à Livio, & Deus terrenus, ac divini ingenii homo appelletur à Cicerone. Cum ejus genituram nosceret Julius Firmicus, subdit: haec genitura divinum facit artis Mechanicæ repertorem. Hic est ille noster, cuius ingenio fabricata Sphœra cœli lapsum, & omnium siderum cursu exemplo divinæ imitationis ostendit. Ex Thoma Fazello de Rebus Siculis Decad. 1. lib. 4. pag. 103. 105.

Ex Archimedis stirpe ortum duxit Lucia Virgo, & Martyr inclita, ut docet Rivaltus, qui addit natum fuisse anno ante Christum 289. & interfectum anno 214. alii verò 212. Ex Joanne Baptista Ricciolio Soc. Jes. in Almagesto.

Archimedem habemus multa, multa amissimus. Sed Archimedem dum nomino, apicem quendam humanæ subtilitatis, totiusque Mathematicæ disciplinæ absolutionem animo concipio. Ejus inventa admiranda prodidere Polybius, Plutarchus, Tzezes, aliique. Ex Andrea Tacquet Societ. Jesu in Elementis Geometriæ Planæ, & Solidæ de historicâ narratione ortus, & progressus Mathematicos.

Archimedes Mathematicus primus inter duodecim subtilitate præstantissimos viros à Cardano de Subtilit. lib. 16. recensitus, nec tam primus, quam inimitabilis dicitur. Ex Balthasar Bonifacio in Historiâ Ludicrâ lib. 15. cap. 3. pag. 432.

Nec

Nec omittendus in his belli turbis Archimedes, Mathesi nobilis, qui patriam Syracusas contra Marcellum propugnavit. Qui unico fretus ingenio militum impetus, navium rostra, machinarum ictus, Marcelli fortunam discussit, ac fregit. Cujus vel uncum supra Anibalem Romani timebant. Qui naturae conditor novus coeli miracula aere illigarat, qui hosti vel nocendo excitaverat amorem sui. Id, miles, tibi licere non debuit, ut incutum perieras. At honestius mori non potuit, quam in acie suâ, hoc est, inter lineas, nec jucundius, quam studendo, morte obitâ, antequam visa. Ex Joanne Bussieres Societatis Jesu in Flosculis Histor. Ad annum mundi 3836.

X X X I X.

ARCHIVUS AGRIGENTINUS.

Archivus Agrigentinus sexaginta tragediis scriptis gratam sui memoriam ad posteritatem transmisit. Ex Huberto Colzio.

XL.

ARISTOCLES MESSANEensis.

Aristocles Messanensis, Philosophus Peripateticus, decem libros de *Philosophia naturali*, & totidem in *Morali* addidit: item artem dicendi: item Homeri, ac Platonis comparisonem, uter eorum doctior fuerit? Ubi Philosophos innumerous, eorumque opiniones commemorat. Ex Constantino Lascare.

Aristocles alter Lampacenensis, Philosophus Stoicus, scripsit libris quatuor enarrationem eorum, quæ Chrysippus tradidit de ratione dicendorum, & cogitandorum. Suidas.

Tertius Pergamenus Sophista floruit sub Trajano, & Adriano. Scripsit de arte Rhetorica, epistolas, & declamationes. Sæcta fuit Peripatetice, horridus aspectu, voluptatibus tamen, & lyre postea indulxit. Ex Carolo Stephano in Dicit. Hist. Geog. Post.

X L I.

ARISTOLOCHUS.

ARISTOLOCHUS SICULUS POËTA, contra PHALARIDEM, AGRIGENTINORUM TYRANNUM, stylum exacuit; amarulentis TRAGÆDIIS IN CUM CONSCRIPTIS: in HOC STESICHORI æMALUS, cetera inferior. EPISTOLAM, minatum; & indignationis plenam, ad IMPUDENTIAM illam compescendam PHALARIS ARISTOLOCHO misit.

Phalaris Aristolecho

Si te id, quod STESICHORUS olim captus veniæ à nobis dignatus est, impellit ad scribendum contra me Tragædias, quasi cum omnibus POËTIS placide, & mansuetè acturum, multum à veritate aberras. Non enim approbo in commune POËTAS, sed bonos tantum POËTAS: neque, qui inimicitias mecum exercent, sed generosissimos inimicos. Tu vero malus POËTA cum sis, imbellisque inimicus; tam juxta virilem animum, quam POËTICAM facultatem STESICHORO temetipsum æquas: cognosces autem celerrimè distinctionem non multò post. Non ob ea, quæ, in me scribis, omnium enim hominum timidissimus essem, si me vel converterem propter tuas Fabulas; sed talis inimicus, & POËTA quæna sis, iisdem temetipsum, & STESICHORUM dignissimatus. Vale. Ex Laurentio CRAFFO de POËTIS GRÆCIS.

X L II.

ARISTOTELES.

ARISTOTELES SICULUS ORATOR plurima composuit, & orationem contra PANEYRICUM ISOCRATIS ORATORIS. Ex CONSTANTINO LASCARC. Hunc quidam PANOPTINUM, quidam DREPANENSEM, quidam autem LEONTINUM faciunt. PHILADELPHUS MUGNOS in NOVO LAERTIO refert pag. 81. ARISTOTELES HELIODORI, CIVIS DREPANENSIS, fuit. Is, ut tradit THEOPHILUS, sub GORGIA LEONTINI disciplinâ ORATOR

Orator egregius evasit. Scripsit contra Panegyricum Isocratis ery-ditam Orationem, quinquaginta tres alias Orationes elegantissimas scripsit, quarum duas in Bibliothecâ Vaticana Gulielmus Durans in Compendio virorum illustrium asservari affimat. Scripsit decem libros de Philosophia naturali, novem de Morali: item dissertationem de Serapide Ægyptiorum numine. Mortalitatem reliquit annum agens septuagesimum quintum. Ex Theophilo.

Aristotelis nomen Aristotelis Stagirites, Peripateticorum Philosophorum princeps, supra ceteros mortalium clarum reddidit. Is pater Nicomachus Medico, matre Phastiade, quantvis parvus, gibbosus, & balbutiens, ob summam tamen eruditioinem socius, praeceptor, & secretarius Alexandri Magni factus. Quid Aristotelem? quem dubito scientiam rerum, an scriptorum copiam, an eloquendi suavitatem, an inventionum acumine, an varietate operum, clariorem putem? Quintilianus. Primus omnium, quos scimus, libros congregavit, & Ægyptios Reges ordinem Bibliothecæ docuit. Strabo lib. 3.

Fuerunt & alii Aristoteles. Primus, qui Athenis Rempublica, administravit. Secundus, qui Iliadem Homeri descripsit. Tertius Siculus noster. Quartus cognomine Myrthus, Æschinus, Socratis, necessarius. Quintus Cyrenaicus, qui de poëticâ scribit. Sextus Pedotriba, cuius meminit Aristoxenus in Vita Platonis. Septimus Grammaticus ignobilis, qui de pleonasmo arte scripsit, Laertius in Vitis Philosophorum.

X L I I L

ARISTOXENUS SELINUNTINUS.

ARISTOXENUS Selinuntinus, ut Hephaestion tradit, Epicharmo longè antiquior est: quin ipsius, ut idem asserit, Epicharmus mentionem facit. Hunc ait Censorinus tūm peritiā, tūm elegantiā modulati protinus carminis clarissimum fuisse. Usus est Aristoxenus ante alios omnes, eodem Hephaestione Auctore, primum Anapestico metro. Ex Lilio Gregorio Gyraldo de Poëtis.

Fuerunt & alii duo ejus nominis, alter musicus illustris tempore

pore Tulli Hostiliæ III. Romanorum Regis : alter Farentinus, sed Mantineæ agens, Philosophus, & Medicus nobilissimus, qui prius Lamprum, postea Zenophilum, postremò Aristotèlem audivit, cui morienti convitium dixit, quòd ei Theophrastum in scholæ successione præponceret. Scripsit in omni genere doctrinæ; præsertim in Musicâ. Suidas. Animam harmoniam esse affirmabat: Cicero in quæst. Tuscul. Joannes Meursius Batavus edidit Notas in Aristoxenum, Nicomachum, & Alypium musices antiquissimos Auctores, in quibus agit de Aristoxenis, Nicomachis, & Alypiis sigillatim, &c. lugduni Batavorum. 1616. ex Officina Ludovici Elzevirii.

X L I V.

ARRIUS CHLORION CATANENSIS.

Arrius Chlorion Catanensis, Oratione disertissimus fuit. Ex Joanne Baptista de Grossis in Decachordō Catan. chordā 9. pag. 152.

Arrii nomen quantum Arrius Alexandrinus Philosophus illustravit, tantum Arrius item Alexandrinus Hæsiarcha conspurcavit. Nam ille Augusto venienti Alexandriam post victoriam Actiacam sese offerens, tanto apud eum honore fuit acceptus; ut Augustus ipse palam sit fassus Alexandrinos tribus de causis abs se conservatos: ob Alexандri primū memoriam, deinde ob Urbis pulchritudinem, postremò propter Arrium Philosophum. Plutarchus in Antonio. Hic verò Arrianae sectæ antesigmanus; cum Constantinopoli secessum quereret ventris exonerandi causâ, fluentibus foras intestinis miseram animam evomuit, ejus postea judicium experturus, de quo male senserat. Raphael Volaterranus.

X L V.

A R S E N I U S.

Arsenius Siculus, Monachus Cœnobii S. Philippi Fragalatis ex Ordine Basiliano, floruit ante occupatam à Saracenis Sici-

Siciliam. Scriptit *Carmen in laudem S. Viti Martyris*, quod ex Græco codice prædicti Cœnobii Augustinus Floritus Soc. Jesu latine vertit, idemque adducit Octavius Cajetanus tom. i. Vitar. SS. Sicul. pag. 95. Ex eodem Cajetano in *Animaadversione ad Vitam S. Viti* pag. 71.

Arsenius, Romanus patritius, quæ moribus, quæ literis Arca-dio, & Honorio instituendis à Theodosio Imperatore magister adhibitus, adhuc in palatio degens de salute sollicitus vocè audi-vit: Arseni, fuge homines, & salvaberis. Cum autem secessisset in solitudinem, & eundem sermonem oraret, nimirum, quam viam ingredereetur ad æternam salutem assequendam; rursus audivit: Arseni fuge, tace, & quiesce: hæc sunt principia salutis. Plures annos anachoreticam vitam duxit, rarum Monachorum exemplum. Discant ex eo Monachi doctrinā non inflari, nec eam impotentiū effundere. Nam Arsenius, cùm posset magnificè, si velleret, nunquam de quæstione aliquâ scriptura-rum loqui voluit. Cum idem aliquando quandam Ægyptium senem de cogitationibus suis interrogaret; alias eum videns, dixit: quomodo tu, adeo in latinâ, & Græcâ lingua edocetus, rusticum istum de cogitationibus suis percontaris? & ille res-pondit: latinam quidem, & græcam eruditionem quantum ad seculum apprehendi; sed alphabetum istius rustici nec dum assequi potui. Ex Pelagio, & Ruffino apud Heribertum Rosu-veydum Societatis Jesu in Vitis Patrum.

XLVI.

ARTEMIUS CATANENSIS.

Artemius Cataniensis inter auditores Timæophontis Leontini numeratur. Ex Philadelpho Mugnos in Novo Laërtio pag. 103.

ARTE.

XLVII.

ARTEMIUS DREPANENSIS.

Artemius Drepanensis, Archilochi, & Nicolidis filius, Philosophus, Timæophontis primùm, deinde Aristodemii discipulus. Scripsit, ut tradit Diodorus lib. 28. *Elegiam de suavitate Aristodemii, & ariditate Athenodori Philosophi.* Item *Anchise vitam, ejusque transitum.* Obiit Drepani ætatis suæ anno 68. ex Philadelpho Mugnos in Novo Laërtio pag. 121.

XLVIII.

SANCTUS ATHANASIUS CATANENSIS,
EPISCOPUS METHONENSIS.

Sathanasius Catanensis, cùm immanis Saracenorum fūror in Siciliā cuncta misceret, unā cum parentibus Patras in Peloponnesum aufugiens, Coenobium sibi delegit, in quo vitam, & à barbaris, & à curis tutam, traduceret. At verò, inquit ejus vitæ Auctor, cùm minimè fas sit in exiguis anguli latebris magnam occultare facem, quemadmodum nec perenni ingentium fluminum inundatione pomarium, hortulumve exiguum irrigare; foras emicante virtutum splendore Methonensis Episcopus renunciatur. In eo dignitatis fastigio virtutes, quibus veteres Patriarchas, doctrinam, quâ veteres Patres æquarēt, ostendit. Demum tentatus morbo, ad ea verba, in manus tuas, Domine, commendō spiritum meum, valdè hilaris exhalavit. Institutæ deinde longæ peregrinationes ad ejus sepulcrum, quod veluti perennis fons, inquit Auctor vitæ, remediorum, curationumque rivos omnibus cum fide accedentibus ubertim effundit. Scripsit ejus Vitam Petrus Siculus, Argivorum Episcopus, quam Epitaphium inscripsit: eam adducit ad annum Christi 885. Julii 29. Octavius Cajetanus tom. 2. Vitar. SS. Sicularum pag. 52.

BEA

XLIX.

B. ATHANASIUS CLAROMONTIUS PANORMITA-
NUS PATRIARCHA ALEXANDRINUS.

B. Athanasius ex amplissimâ Claromontiorum familiâ, quibus Siciliæ pars non minima parebat, quiue Motycentium Comites extiterunt, Panormitanus, in patrio Cœnobio S. Mariæ Chryptæ Ordinis Basiliani, quod in eo loci statuunt, ubi nunac operosa moles Domus Professorum Patrum Societatis Iesu ad seculorum invidiani aspicitur, sese totum Deo dicavit. Extractus inde ad Alexandrinum Patriarchatum, veluti sol de pulsâ nube fulgere occœpit. Cum Angelus Carmelitanus Hierosolymis in Siciliam traiicere cogitaret, ei plurima Divorum Lipsana tradidit, Friderico, germano fratri suo, tunc Panormi nobilitate, atque opibus florentissimo, aportanda. *Super hac re literas Friderico scripsit Angeli commendatias, & veritatis indices, Alexандriæ anno Christi 1219.* Extat Epistola tom. 2. Vitar. SS. Siculor. apud Octavium Cajetanum pag. 199. cap. ultimo. Vitæ S. Angeli Martyris.

Joannes Jacobus Adria lib. de Valle Mazariae B. hunc Athanasium Catanensem fuisse memorat, atque ex Panormitano Monasterio S. Salvatoris creatum Patriarcham Alexandrinum. Id enim Monachi Basiliani principio tenuere, deinde Sanctimoniales Virgines. Verum Adria decipitur: nam Acta S. Angeli Martyris ab Enoch, Patriarchâ Hierosolymitano, descripta, B. Athanasii Synchroño, Panormitanum illum fuisse; & Monachum ex Monasterio S. Mariæ de Cryptâ, ex subterraneis ædium cryptis appellato, planè testantur. Duos Athanasios Siculos, Catanensem, & Panormitanum, alterum Episcopum Methonensem, alterum Patriarcham Alexandrinum, aetis non dum perspectis Adria confundit. Ex Octavio Cajetano tom. 2. Vitar. SS. Siculor. in Animadver. ad Vitam S. Angeli pag. 66.

Profectò hunc dixeris, Athanasii, viri doctissimi, ac sanctissimi, Episcopi Alexandrini, dignum successorem, dignumque posteriorum exemplar.

L.

ATHANÆS.

A Thanes Siculus Historicus. Ex Octavio Cajetano tom. 2. Vi-
tar. SS. Siculor. in Animadversion. ad Vitam S. Philaretii
pag. 43.

Plutarchus in Timoleonte Athanem Historicum citat. Atha-
nes auctor est bello adhuc contra Mamercum, & Hipponeum,
durante, apud Mylas Timoleonti cæcitatem accidisse, cumque
casum nemini obscurum fuisse: neque tamen eum propterea ob-
sitionem solvisse, sed in bello perseverasse, Tyrannosque in suam
redegisse potestatem. Apud Placidum Reina tom. 1. Histor.
Messan. pag. 145.

Is Athanæs scripsit de Timoleonte, Dione, & Dionysio Minori, ut Bonannus tradit in Histor. Syracus. fol. 204: qui eum fuisse
Syracusanum putat. Res à Diane gestas ab anno 3. Olympiade 104.
exorsus, triginta tribus voluminibus conscripsit: annorum tamen septem
Historiam, quam Philiscus intactam reliquit, libro uno comprehendit,
& tres summatim recensens continuam Historiaæ seriem efficit: inquit
Diodorus Siculus lib. 15. Histor.

LI.

ATHENAGORAS SYRACUSANUS.

A Thenagoras Syracusanus, vir politicus, & Orator suavissi-
mus. Ex Constantino Lascare.

Athenagoras Cynicus Athenis virginis vapulavit ob frumen-
tum in fame asportatum. Cicero Pro Flacco.

Fuit & alius Athenagoras, qui scripsit librum de Agricultu-
râ, teste Varrone t. 1. Athenagoras, Philosophus Christianus,
floruit ann. 155. ex Konigio in Bibliothecâ.

BEA

L I I.

B. AUGUSTINUS NOVELLUS THERMITANUS.

MARTHæus Thermitanus Bononiæ Cæsarei, ac Pontificii Juris lauream adeptus, summæ integritatis, ac doctrinæ famâ in Manfredi, Siciliæ Regis, aulâ Consiliarium egit. Ceterum Caroli Andegavensis armis Manfredo fuso, cæsoque in Beneventanis campis, Matthæus, Regem ad bellum comitatus, eo prælio inter vivos desisse creditus est. Verum fugâ lapsus, atque è gravi morbo inde contracto convalescens, Divi Augustini Ordini nomen dedit, mutatoque vetusto nomine, Augustinus dictus est, cui post scientia, atque insignis sanctitas Novelli cognomen peperere. A Nicolao IV. electus Apostolici Sacrarii Præfectus, Poenitentiarii, Confessariique Pontificii titulo insignitus. Verum, quia ex eremo fuerat accessitus, indeque extractus, & quidem invitus; dum Romanâ in Curiâ versaretur, totus erat in suâ eremo. Anno Domini 1298. Prior Generalis in Comitiis Mediolanensisibus absens creaturetur. Præfecturam verò universi Ordinis non nisi ex Romani Pontificis Bonifacii VIII. iussu suscepit. Augustinianam sodalitatem cum sui despicientiâ, maximâque adversus alios caritate non sine magno justitiae zelo gubernavit. Cum in eremo Rosæ sub modio delitesceret; Jacobus Paliaresius, vir nobilis, litem Monasterio intenderat: Augustinus. ubi Fratrum animos tristitia affectos, simul, & eorum justam meritoris, hereditatisque causam agnoverit; clam domesticum Procuratorem convenit, petitque, ut apta ad scribendum daret. Derisit hominem Procurator, ignarum legendi, scribendique ratus. Verum Augustinus in arreptâ schedâ multa paucis notavit, eamque Paliaresio mittit. Is, cum papyrus illustrat, vehementer commotus, in hac verba erupit: aut Dæmonis scriptus, aut Matthæus, quocum Bononiæ fui, unâque literis operam dedimus. Perspecto deinde homine, tantumque animi demissionem admiratus, inter oscula, & amplexus, multa super Augustino depraedicans, litem ultrò Monasterio adjudicavit. Haud plures post dies Clemens Auximanus,

nus, Præpositus Generalis, Senas venit, cognitæque Augustini virtute ex Rosia Latibulis Romam itineris comitem, & curarum socium duxit. Tum hi duo Beati, Clemens, & Augustinus, *Constitutiones Ordinis Eremitarum S. Augustini multo cum studio, diligentiaque recognovere, quibusdam additis, nonnullis vero recisis pro illius familie bono per capita recensuere.* Tandem clarus miraculis obdormivit in Domino in loco S. Leonardi propè Cittatem Senarum, quo se, abdicato magistratu, contulerat, anno Domini 1309. Senarum Episcopus solemni cum pompâ honesto sepulcro in æde S. Leonardi collocari mandavit. Ex Beato Jordano de Saxoniâ in Vitis Fratrum, Philippo Bergomensi in Chronico, Mauricio Tertio in Chronico, Josepho Pamphilo in Chronico, Raphaële Volaterrano in Anthropolog. Angelo Episcopo Tagastensi in Chron. Historiâ Apostolici Sacrae, Ambrosio de Cora in Catalogo Beatorum Eremitarum S. Augustini, Andrea Gelsomino in Thesauro Devotionis B. M. V. Abrahamo Bzovio ad an. 1308.

Anno 1300. post abdicatum magistratum Ordinem Clericorum instituit, qui Hospitalibus inservirent, sub Regulâ Divi Augustini, approbante Bonifacio VIII. Imperatore Occidentis Alberto, Orientis Andronico I. Durat adhuc hæc Sodalitas Senis, & per Italiam, sed non admodum frequens. Ex Augustino Barbosa in Jure Eccles. tom. I. pag. 551.

Octavius Cajetanus Vitam adducit tom. 2. SS. Sicul. pag. 226. Hortensius Scammaca Societatis Jesu Tragœdiam scripsit: Matthæus Thermitanus, quam toim. 9. fuarum Tragœdiarum à Martino la Farina, Panormitano Abbe, collectarum, edidit Panormi 1639. apud Hieronymum Rosellum. Petro Marino, Vallis longæ Baroni, Gregorio Bruno, Arminusæ Baroni, Paulo Bonafedi, Josepha Solito, Juratis Thermitanis, d. d. d.

Bernardus Riera Drepanensis, magnæ vir literaturæ, Vitam Beati Augustini Novelli scripsit, cumque Panormitanum esse affirmat. ex pervetustâ familiâ de Thermes, ex quo autumat illorum opinionem effluxisse, qui Beatum Augustinum esse testantur. In lucem edidit Vitam illam, notis illustratam, ex m. s. codice Collegii Panormitani fideliter excerptam Vincentius Aurora, utriusque Juris Doctor Panormitanus. Utrumque sequitur Franc-

Franciscus Carrera Societatis Jesu in Panteo Siculo. Sed Paulus Aydonius Thcrinitanus, ne veteri jure depelleretur, in Rieram, & Auriam glossatorem excanduit.

Nuper Nicolaus Toppius Jurisconsultus Theatinus in Bibliothecā Neapolitanā B. Augustinum Novellum Interamniae Præcutinorum natum opinatur, nullo testimonio, nullis rationum momentis. Inconsulta tamen pietas condonanda homini de literatis merenti.

Maii 19. Thermis Himerensibus B. Augustini, cognomen-to Novelli, Ordinis Eremitarum S. Augustini memoria. Ex Octavio Cajetano in Martyrologio Siculo pag. 118.

L III.

BARTHOLOMÆUS DE NEOCASTRO MESSANENSIS.

Bartholomæus de Neocastro Messanensis, Civilis Juris Professor, ac Regni Siciliæ Fisci Patronus, Poëta lauratus. Scripsit Opus Poeticum, cui titulus: *Messana, XV. libris Hexametrī versibus compositum de Rebus gestis Siculorum post Gallorum cladem*. Id ex ms. codice in membranis Augustini de Morales, Regni Aragonum Fisci Patroni, Antonius Amicus Messanensis, Regius Historiographus, in lucem edere meditabatur, ut ipse testatur in Indiculo alienarum lucubrationum, quas è tenebris in lucem evocare pollicetur. Scripsit præterea Bartholomæus *Historiam sui temporis*: quam ibidem testatur Amicus se in lucem editurum ex ms. codice antiquo in chartā bombycinā, qui repertus fuit in arcā plumbagē sub altari majori veteris Ecclesiæ S. Salvatoris lingua Phari propè Messanam. Meminere hujus passim, Historici Messanenses, Placidus Reina, Stephanus Maurus, aliquique plures.

L IV.

SANCTUS BASSIANUS SYRACUSANUS EPISCOPUS LAUDENSIS.

Constantino Magno Imperatore Syracusis è familiâ nobilissimâ patre Sergio Urbis Praefecto, natus Bassianus, jam anno-

annorum duodecim sedem, ac magistrum eloquentiæ, Romanum, missus est, ut pueritiam honestis artibus excoleret. Romanum adiit sub ea tempora, cùm ibidem doceret nobilissimus ille Orator O. Marius Victorinus, quem Hieronymus de Scriptoribus Ecclesiasticis Rheticam Romæ tradidisse narrat Constantino Principe: Augustinus lib. 8. Confess. cap. 5. scholam, deservisse Juliano Apostata Christianos Doctores proscribente: idemque Augustinus vocat doctissimum senem, omnium liberalium doctrinarum peritissimum, tot Senatorum Doctorem. Fortassis ab eodem Christianæ Religionis mysteria cum liberilibus disciplinis acrius, ultra quām ætati concessum, altè combibit. Quæsitus, eruditusque fatus à Gordiano Presbytero, qui cœlo monitore arcana pectoris Bassiani perspexerat: Baptismum suscepit, niveâ togâ, tūm ab Angelo donatus. Delatum à famulis apud parentes ipsum esse Christianum, B. Joannes Apostolus in suâ Basilicâ orantem de fugâ Ravennam docet. Tandem in Classem, Ravennæ oppidum, pervenit, atque in S. Apollinaris æde delituit. Sed increbrescente miraculorum, ac virtutum famâ, Sacerdotio inauguratus, Laudensis Episcopus, vel invitus efficitur. In ipso Urbis ingressu hominem nobilem, vocis usu carentem ex paralysi, complexus, exosculatusque, à morbo liberavit. Sed magno virtutum apparatu ad hæreses profligandas strenuus insurrexit, S. Ambrosio, Mediolanensi Episcopo, collegam, & socium sese adiungens. Itaque primo anno, quo sedem iniit, Concilio interfuit, quod Damaso Romano Pontifice, Imperatoribus, Gratiano, Valentiniano, & Theodosio, adversus Palladium, & Secundianum, Arianæ stoliditatis defensores, Aquileæ coactum est: quibus omnium Episcoporum consensione damnatis, Concilio subscripsit. Anno proximo in Urbem accessit Romano Concilio adfuturus, quod Damasi mandato ad Ecclesiam stabiliendam celebratum est. Exinde paucos post annos Siricius Papa damnato Romæ Joviniano impurissimo hæretico, literas ad Mediolanensem Ecclesiam dedit, quibus jubebatur cogi Synodum Episcoporum ad ejusdem Joviniani, novi Epicuri, portenta convellenda: ut eâ in Urbe Dracó pestilens confoderetur, è cuius latibus prodicat. Adfuit in eo conventu Bassianus cum Ambrosio Duce, idem-

idemque Bassianus , & Ambrosius ad Siricium Papam literas scripscrunt , studii eorum in tuendâ Ecclesiae fide indices, & hostium vindices . Extant literæ apud S. Ambrosium lib. i. Epistol. Per eam tempestatem Ambrosius , Mediolanensis Episcopus , gravissimo Italiae vulnere dcessit : ægrotanti adsedit Bassianus amicorum proximus , ut studiorum vitæ ad tuendam Christianam rem particeps , arcanorum in morte conscius . Ipse quoque deinde signis clarus placidè quievit . Ecclesiam Laudensem rexit annos 36. dies 19. Mortem obiit Honorio XII. Theodosio VIII. Coss. 16. Kalendas Februarii anno Christi 418. Sed famâ rerum gestarum æternitati superstes vivit . Ex Octavio Cajetano tom. 2. Vitar. SS. Sicul. pag. 164. & in Animadversion. ad Vitam S. Bassiani pag. 141.

L V.

BERNARDUS RICIUS MESSANENSIS.

Constantinus Lascaris post captam à Mahumete II. Constantinopolim cùm Græcas literas Messanæ profiteretur ; Athenas Messanam immigrasse dixisse . Testatur id Aldus Manutius in Epistolâ Nuncupatoriâ , quæ Lascaris Grammaticæ præfigitur , Angelo Gabrieli , Patritio Veneto , Lascaris olim auditori , unâ cum Petro Bembo , & Urbano Bolzanio . Erat co tempore Messana studiosis Græcarum literatum Athena altera propter Constantimum . Verum sub Messanensi cœlo exoticæ plantæ , ac domesticæ Lascare colono adoleverunt . Crevit inter has Bernardus Ricius Messanensis Senatorii Ordinis , qui seu suaque studia in rebus patriis illustrandis devovit . Itaque de vetera origine Urbis Messanæ opus edidit , impressum Messanæ 1526. apud Petrucium Spiram . Extant ejusdem epigramm ita quædam latina . Ex Placido Reina tom. 2. Histor. Messan. pag. 47. 48.

L VI.

BION SYRACUSANUS.

Bion Syracusanus , qui artem Rheticam , & plura composuit . Ex Constantino Lascare .

Bion

Bion Syracusanus Poëta Bucolicus apud omnes Scriptores audit, Musæ Doricæ, Orpheus Doricus, ob Doricum sermonem, quo claruit, dictus. Smyrnæus creditur, fortè Smyrnæ oriundus. Veneno sublatuſ, ut Moschus ejus discipulus cecinit:

Venenum venit, Bion, ad tuum os, venenum sensisti.

Quis tuis labris occurrit, & non delinitus fuit?

Quis homo adeo immitis, qui vel misere tibi ausus,

Vel præbere tibi jubens venenum, effugit tuam cantionem?

Floruit tempore Aristarchi Grammatici, qui Olympiade 156. secundum Eusebium Alexandriæ vixit, & secundum Suidam in Aristarchum. Fragmenta quædam Idylliorum leguntur. In Compendio Bibliothecæ Gesneriana: *Bionis, & Moschi Idyllia Greco-latina* hactenus non edita pollicetur index Officinae Goltzianæ. Et in Moscho: Præterea *Moschi, & Bionis poemata* excusa sunt ab Henrico Stephano cum Homero, & reliquis Græcis Poëtis, heroici carminis Principibus. Alibi etiam excusa sunt Bionis carmina. *Integrum Epitaphium Adoninis.*

Dccem Biones in Bione Borysthenite Philosopho numerat Laertius.

Joannes Vigintimillius de Poëtis Bucolicis Siculis agit de Bione à pag. 141. ad 415.

L VII.

B L A E S U S.

Blaesus Siculus Comicus in Siciliâ, aut in Magnâ Græciâ vixit, & scripsit Doricè. Ex Isaaco A. D. in Annot. ad Atheneum.

L VIII.

B L A N D I N U S. I.

Blandinus Siculus Poëta. Ex Joanne Vigintimillio in Tabula Poët. Siculorum.

B L A N-

I. I X.

+ BLANDINUS II. CATANENSIS.

B Landinus alter, fortassis Catanensis Historicus, Monachus Benedictinus, *Historiam de translatione S. Agbathæ V. & M. à Mauritio Episcopo descriptam, auctario miraculorum ejusdem S. Agathæ V. & M. illustravit.* Ex Octavio Cajetano tom. i. Vitar. SS. Siculor. in Animadversion. ad Vitam S. Agathæ pag. 49.

L X.

+ B O R N A S I U S.

B Ornatus Siculus Ordinis Prædicatorum, vir ob religionis, & doctrinæ præstantiam venerandus. Confecit *librum unum de Vita Beati Dominici, ex allis omnibus, qui testes adjurati super illius sanctimoniam, cùm fuerat Divorum albo adscribendus; de illo testati sunt Multa in eo continentur, eaque notatu digna, quæ in aliis desiderantur.* Ex Antonio Senensi in Bibliothecâ Scriptorum Prædicatorum.

L X I.

+ B O T R I S M E S S A N E N S I S.

In Messana, Siciliæ Urbe, Botrim quandam extitisse tradit, inuentorem salium, & dictiorum, qualia suar, quæ Salpæ tribuuntur, apud Athenæum lib. 7. pag. 240. Alcimus. Ejusmodi Sales Pægnia Salpæ dicebantur, genus nimirum poëmatis jocosæ, à Mnæsea Colophonio, cognomento Salpa, quod in carmine varius esset; nàm is pñscis mire pñcturatus est, rubentibus lineis, à cervice ad caudam usque per argentea latera certis intervallis deductis, ut Erasmus A. D. in Chiliad. adnotat: qui eorum carminum volumen exaravit. Botris, & Philenidis lascivos versus superasse Democharem Timæus refert. Meminit & hujus Poë-

H

ta pa-

et parum pudici, ejusque patriæ Henricus Valeſius de Virtutibus, & virtiis, editis Parisiis 1634. Placidus Reina tom. i. Histor. Messan. Joannes Vigintimillius in Tabulâ Poëtarum Siculo-rum, Laurentius Crassus de Poëtis Græcis, Lilius Gregorius Giraldus de Poëtis.

L X I I .

B R A N C A C A T A N E N S I S .

BRANCA Catanensis, Chirurgus, & Physicus eximus, suo ingenio, & arte aures, nasos, & labra, quibus cœla fuerant instaurabat. Hujus discipulus fuit Balthasar Pavonus Siculus. Ex Gilb. Cogn. lib. 3. narrat.

L X I I I .

CÆCILIUS CALACTIANUS.

Cæcilius, qui & Archagatus vocabatur, ex Calactâ Oppido, Græcus natione, & lingua, Judæus tamen lege, Orator præstantissimus. Romæ tempore Augusti Cæsaris legit. Multa composuit contra Phryges. lib. 2. Elegantias Atticas, secundum elementa, quæ adhuc apud Svidam leguntur. De Comparatione Demosthenis, & Aeschini, item Demosthenis, & Ciceronis, item de stylo decem Oratorum Gracia. Ex Constantino Lascare.

Romæ docuit ab Augusto usque ad Adrianum. Scripsit Dictionarium ex ordine literarum. Ex Carolo Stephano in Diction. histor. Geograp. Poëtic. Sed perperam illum Callantianum appellat. Idem meminit ibidem de Cæcilio Epirota Grammatico, de Cæcilio Africano Jurisconsulto, de Cæcilio Argivo Vertificatore, de Cæcilio Statio Poëta Comico, quem Cicero ad Atticum, malum latinitatis Auctorem vocat, Volcatius tamen Comicorum palmam ei concedit.

Antequam ad Calactam Oppidum perveniamus, Petri Pauli Morrettæ de Caltagirono pag. 2. verba sunt paulisper consideranda. Antiquitatis sumus, veluti velum, ut multum veneracionis

tionis conciliat, sic plurimū obscuritatis superinducit. Hinc varia nostrorum studia, & secum pugnantia de Caltagironi non minū nomine, quām antiquitate, judicia.

Quidam ergo Calactam Oppidum Calatagironum esse autu-
mant. Claudius Marius Aretius de situ Siciliæ inquit: opulen-
tissima, satisque prospera est Civitas, Calatagironem hodie vo-
cant, celso in monte posita. Eam ipsam conjecturā utentes Ca-
lactam fuisse, seu Calinactam, à Duccetio conditam, opinamur.
Cicerō Calatinos populos appellat. Duo Cives Calatini memo-
riā dignissimi, Thales Orator, & Demetrius Historicus. Subdit
Franciscus Maurolycus in Compendio Historico Sicania: quæ
nunc ab Instauratore Calacta Hieronis nuncupari creditur. Sed
hanc sententiam: Caltagiroño ceteroqui per honorificam, Mor-
retta citatus, & Marius Pacius Societatis Jesu, qui ante ipsum
primaveram Caltagironi originem scrutatus est, vel inter gigan-
tum sepulcra, tanquam panum constantem evertunt.

Thomas Fazellus de Rebus Siculis Decad. 1. lib. 9. pag. 202.
Calactam Oppidum nunc deletum existimat, supereffle tamen,
ejus nudum nomen, murato primo elemento Galatim indigi-
tare, inter Agathyrsum, & Cephaloedium in Itinerario An-
tonini situm.

Calacte pulcrum littus Græcè sonat. Hinc Cœcilius Rhetor
à Calacta, sive à Pulcro Littore, inquit Cluverius. Ipsum con-
sule de Siciliâ antiquâ lib. 2. cap. 4. num. v.

L X I V.

C A L L I A S S Y R A C U S A N U S.

CAllias Syracusanus Historicus, *Historias plures* scripsit, & in
his *Agathoclis Siculi tyranni gesta*. Ex Constantino Lascare.

Callias Atheniensis Comicus, Lysimachi filius Scœnion co-
gnominatus, quod funes ob paupertatem torqueret. Callias Me-
thymnæus Grammaticus fuit. Ex Carolo Stephano A.D. in Di-
cione Histor. Geograp. Poëtic.

L X V.

CALLIMACHUS SYRACUSANUS.

Callimachus Syracusanus, Euphratis Syracusani ex filiâ nō pos. *De Insulis Carmine* scripsit, & omnis generis *versus* composuit. Ejusdem libri plusquam octingenti Ptolomæi Philadelphi extitisse feruntur. Ex Thoma Fazello de Rebus Siculis Decad. I. lib. 4. pag. 102.

L X V I.

CALLIMACHUS MONSUIRIDIS MAZARIENSIS.

Callimachus Monfuiridis Mazariensis, socius Dominici Calderini Veronensis. Scripsit *librum de Laudibus Sicilie*. *Commentaria Poetica*. *Epistolas familiares*. Vitam duxit Philosophicam, & coronam laurcam sprevit. Ex Roccho Pyrho in Notitiâ Ecclesiæ Mazarien. pag. 543.

Fuerunt alii duo Callimachi nomine Cyrenenses, & ipsi Poëtae. Callimachus senior Elegiographorum inter Græcos Princeps. Junior, Stafenoris, & Magatim, quæ Callimachi senioris soror erat, filius fuit. Sed hujus non ita magnum nomen. Ex Carolo Stephano in Diction. cit.

L X V I I.

T. CALPHURNIUS.

TCalphurnius Siculus inter eos Poëtas refertur, qui Bucolicum carmen scripserunt. In hoc enim, iudicio eruditorum magnopere excelluit, tum gratiâ carminis, tum elegantia, & proprietate. Per eadem tempora floruit, quibus Diocletianus Cæsar, & Constantii Principes Romanum Imperium moderati sunt. Quæ res manifestò indicantur ex Commentariis Flavii Vopisci, qui Olympium Nemesianum celebrat, ad quem Poëta Calphurnius suum opus misit, ut in vetustis exemplaribus

bus legitur. Quo circa in magno errore verfantur, qui existimant eum fuisse etate Augusti Cesaris. Modicis facultatibus vixit: quod ex ipso Auctore satis possumus colligere. Neque desunt, qui putant de Diocletiano Imperatore intelligi oportere, cum scribit sub persona Ornati.

*Aurea secura cum pace renascitur etas,
Et redit ad terras tandem, squallore, situque
Alva Themis posito: juvenemque beata sequuntur
Secula, maternis causam, qui tuisit in ulnis.*

Alii hoc ad Numerianum referunt, qui & scribendis carminibus, & eloquentia praecipue excelluit. Sunt, qui malint scribere, Calpurnium, sublatâ aspiratione, quod à Calpe deducant nomen Calpurnii. Sed hoc, ut frivolum, ita liberum relinquimus nostris Grammaticis. Ex Petro Crinito de Poëtis Latinis lib. 3. pag. 98.

Calphurnius Cassimene, & Auritæ nobilium Drepanensiū filius, magni Nomini Philosophus: à puerō mitioribꝫ literis operam navavit, sed in Philosophiā multū profecit. Scriptis Heroico versu *Vitas Imperatorum Vespasiani, & Titi*. Hinc Domitiano pretiosus, Auritæ Censor Praefectus est, quod munus nonnisi Nobilibus conferri solebat. Scriptis *Elogias pastorales*, vixitque frugalem vitam, & integritate commendabilem. Hæc de Calphurnio Siculo mira fingendi arte commentatus est. Philadelphus Mugnos in *Novo Laertio* pag. 147.

Calphurnium commendant Scriptores bene multi, quos inter duorum testimonia referam. Titius de locis Controvers. lib. 8. cap. 6. inquit. Nunquam eos malos Poëtas existimabo, qui summos, principesque eo artificio viros sibi invitandos proposuerint. Itaque hoc nomine plurimum Calphurnium admiror, eique præter ingenii felicitatem, incredibile studium adfuisse video bonos Poëtas imitandi, quo circa consecutus est, ut inter primi ordinis Scriptores enumerari videatur. Gaspar Bartius lib. 34. cap. 2. Inter Poëtas vulgi auribus illi soli placent, qui tumorem dictionis, & strepitum sententiarum sectantur . . . Bonis verò Censoribus ab omni ævo securus visum est. Suavitas enim naturalis, & quædam simplicitas ingenua expellitur, & corruptitur affectatis illis, tortuosisque sententiarum condensationibus.

bus. In meliori genere censeo Bucolicos duos Poëtas, Nemeanum, & Calphurnium: qui licet ad divinitatem Maronis nihil faciant, simplicitate tamen loquendi non sunt indigni, qui diligentur. Non enim in iis sunt partibus, qui acutarum sententiarum affectatione barbaris ingruentibus exemplo, & occasione fuere omnem eloquentiam corrumpondi, & veluti precipitio deiiciendi.

Dominicus Honorius Caramella Panormitanus in Museo Poëtarum latinorum hoc disticon Calphurnio inscripsit.

Bucolico prestas proprio carmine; quod te

Non verear latium dicere Theocritum.

Convellit tamen Calphurnium Cœsar Scaliger, cuius dentem nullus evasit. Sed Vigintimillius abstersa calumnia iniquum censem probè mulctavit.

Calphurnii Eclogæ juxta editionem Florentinam Philippi Juncta septem numerantur: *Delos, Crocale, Exoratio, Cœsar, Mycon, Litigium, Templum.* Numerum hunc septenarium non temere prolapsum censet Mogius, sed cum septeni calamis, pastoriām fistulam componentibus, adaptatum. Novant. lect. Epistol. 173 Calphurnii Bucolicon libello Eclogarum septem, quem justum hic numerum esse, licet Virgilius, & Theocritus id minimè observasse deprehenduntur, veterum quidam statuerunt; scripta omnia unica in suo genere apud Latinos.

Præter editionem Junctinam prædictam 1504. prodierunt Lugduni apud Sebastianum Gryphium 1537. Conradus Gesnerus A. D. recenset editionem Tigurinam, Basileensem, & Venetam cum Commentario. Robertus Titius, & Ugolius Martellius Commentarium in Eclogas Calphurnii ediderunt Florentiæ 1590. Diomedes Guidalottus Bononiæ 1504. Gaspar Bartius Bremæ 1612. Franciscus Mogius scribens Christophoro Eustettero idem se facturum pollicetur. Plura de Calphurnio scribit Joannes Vigintimillius de Poëtis Bucolicis Siculis à pag. 427. ad pag. 451.

L X V I I I .

C A P I T O E P I S C O P U S .

C Apico Siculus Episcopus , sanctissimus , æquè ac sapientissimus , fidei zclo cum primis insignis . Hæresis Arrianæflammam latè personantem restinxit . Scripsit enim *contra Arrium* cum egregiæ laudis testimonio , quod Magnus Athanasius exhibet , dum cum annumerat inter eximios Orthodoxæ Religionis propugnatores , & cum Osio , Silvestro , Julio , Liborio , Melctio , Basilio , illius seculi athletis , componit . Ad ejusdem etiam commendationem attinere arbitror , quod ipsius exemplo Siculi omnes Episcopi duobus Provincialibus Conciliis intra quadraginta sc̄c annos Catholicam fidem adversus Arrianos tartam tectam servarint . Ex Octavio Cejetano tom. 2. Vitar. SS. Sicul. in Appendice pag. 271.

Plura narrat de Capitone ; quem Episcopum Messanensem existimat , eundemque obiisse autumat anno Christi 340. Carolus Morabitus in Annalibus Ecclesiæ Messan. à pag. 280. ad pag. 299.

L X I X .

C A R C I N U S A G R I G E N T I N U S .

C Arcinus Agrigentinus Poëta Tragicus , *Tragædias sexdecim* composuit . Ex Constantino Lascare .

Laërtius in Æschine Comicum appellat . Aristoteles in Ethicâ , ejusdem meminit : dum Eustathius ait Carcinum fabulam , quandam meditantem à viperæ morsu interiisse . Diodorus *fabulam Cereris , quæ Proserpinam queritat , à Carcino factam* refert . Cum enim Syracusas Poëta s̄epius accederet , conspecto incolarum in ejusmodi sacris studio , Proserpinam à Pluto raptam , atque ad inferos deductam , postmodum verò à Cerere sumpto ex Ætnâ Siciliæ igne , planctu , luctuque quæsitam , ab eâque frumentum monstratum , unde & Dea sit habita ; in suo Poëmat affirmat . Ex Laurentio Crasso de Poëtis Græcis .

C A S .

LXX.

C A S S I A N U S.

Cassianus Siculus Historicus. Hunc Cassianum, inquit Pyrrhus, Siculum aliquem Scriptorem de Vita Chresti fuisse crediderim, non autem Cassianum, qui de Incarnatione contra Nestorium, & Sanctorum Patrum Collationes edidit. Consonat Cajetanus. Chresto, Marciani successori, propior est alter Chrestus, qui ejus fuisse frater, ipsique in Syracusano, Episcopatu successisse dicitur à Cassiano, Siculo, ut opinor, Historico. Ex Rocco Pyrro in Notitiâ Ecclesiae Syracusanae pag. 123; Octavio Cajetano tom. 1. Vitar. SS. Siculorum pag. 19. de S. Chresto.

LXXI.

C H A R I N D U S . S O L O E N T I N U S .

Charindus Soloëntinus inter Auditores Timæophonis Philosophi Leontini recensetur à Philadelpho Mugnos in Novo Laërtio pag. 103.

Soloëntum Urbs vetustissima hodie prorsus jacens cernitur ad verticem yhalfani montis, qui p. m. 12. Panormo distat. Ejus moenia quaquaversum jacentia, templorum, ædijumque privatarum vestigia, columnæ præterea prostratae, ac cisternæ, quæ hucusque visuntur, præteritam ostendunt claritatem. Ex Thoma Fazello de Rebus Siculis decad. 1. lib. 9. pag. 192.

Solentum, Soluntum, Solus g. unitis, etiam dicitur apud Cluverium de Siciliâ antiquâ lib. 2. cap. 3.

LXXII.

C H A R O N D A S C A T A N E N S I S .

Charondas Catanensis, Pythagoricus Philosophus, legum laitor, Chalcidensibus & Sicilia incolis leges dedit. Ex Constantino Lascare.

Hunc

Hunc Appimandri , & Charidis , nobilium Catanensium , sed qui Leontino è primis Chalcidensibus familiam in Urbem Catanam derivarint , filium fuisse tradit Philadelphus Mugnos in novo Laërtio pag. 46.

Legem tulit , ne quis armatus in concionem veniret : cumque postea ipse rure rediens , imprudens , ut erat , gladio accinctus in concionem veniret ; admonitus legis ab eo , qui proximè sedebat , eidem gladio incubuit : cum liceret culpam dissimulare , vel defendere . Valerius lib. 5. cap. 5. Cicero de legibus lib. 3.

LXXIIIL

CHARMUS SYRACUSANUS.

Charinus Syracusanus Poëta , ad quodlibet , quod in convivis apponebatur , ferculum ex tempore carmen edere solebat . Ex Huberto Goltzio .

Clearchus , Aristotelis Auditor , cùm omnes Charmi versus collegisset , eos Dipnologiæ nomine appellavit . Ob ingenii amoenitatem à Messanensibus existimatum scribit Athenæus . Vixit quarto Seculo Poëtarum juxta Patrium . Ex Laurentio Crasso de Poëtis Græcis .

LXXIV.

I. CHRISTOPHORUS SCHOBAR.

LChristophorus Schobar natione Bæthicus , primù m Ælia Antonii Nebrissensis , deinde Constantini Lascaris in Messanensi Athenæo Auditor . Ex Agrigentino in Syracusanum Canonicum transiens , Ecclesiæ utriusque non immemor , de Agrigentinorum , Siracusanorumque Antiquitatum rebus gestis Historiam scripsit , quam sèpè cum honoris præfatione citant m. s. Pyrrhus , & Cajetanus . Prodierunt in lucem Epistolæ familiares Lettina ad Siculos Optimates ferè singulæ missæ , cum eruditis quibusdam argumentis , in quibus plura , que ad Siciliæ decus attinent , continentur . Sed non haec in causâ fuerunt : cur inter Siculos Scriptores Bæthicum

thicum hominem referrem. Sanè ipse præter domum, & Cittatem, multis nominibus Siculus, prævalidum ex ingenio argumentum attulit, ut Siculus diceretur. Nam *Vocabularium Latinum, & Hispanum* Elii Antonii Nebrissensis innumeris propemodum dictionibus adauxit, præterea Siculo idiomate locupletavit, sibi met gratulans, quod Hispanam linguam Sicilissime docuissest. Prodivit *Vocabularium Venetiis* apud Bernardum Benalium anno 1519. in folio. Ergo abs re non erit Hispanum in Sicum vertere, qui sermonem Hispanum, totumque seipsum in Sicum reddidit. Florebat anno 1500. Sed longius produxisse etatem constat ex m.s.carmine Nicolai la Rosa Leontini, Literatos viros recensens, qui anno 1517. Leontini vigebant, cum Sanctorum Martyrum Lipsana solemni pompa exciperentur.

*Christophorus pariter sua digna poemata misit
Bæthicus Hispanus, qui tunc erat incola doctus.*

In Historiâ Netinâ Luciam Scobarem extitisse legimus, Petru Vasurto, Regio Cubiculario, despontam, ad quas nuptias stabiliendas operam suam impendit Tancredus Pipis, Nobilis Netinus, ut in Historiâ Netinâ pag. 113. refert Vincentius Littara, super eâ re acceptis ab Alfonso Rege mandatis, datis literis Cajetæ 14. Kalendas Julias an. 1446.

Plura scripsisse sribit Placidus Reina in Histor. Messan. tom. 2. pag. 46. Illum nostrates, externique Scriptores laudant, cum primis Hispanienses.

LXXV.

C I U L U S.

Culus de Camo, seu Coelius Siculus, apud Leonem Allatum de vetustioribus Poëtis linguae Italicae. Ciulus ab Alcamo apud Joannem Vigintimillium in Tabula Poëtarum Siculorum appellatus, inter Poetas Italicae Poësis parentes recensetur. Extant ejus *Carmina Italica*, quæ primorum sermonis candorem, & versificandi simplicitatem præferunt, apud Leonem Allatum de Poëtis Italicis antiquioribus.

CLEON

LXXVL

C L E O N.

CLeon Siculus censetur à Joanne Vigintimillio in Tabula Poëtarum Siculorum. Poëta Epopejus scripsit Argonautica, à quo argumentum Appollonius Rhodius mutuatus est. Ex Carolo Stephano in Dict. Histor. Geog. Poet.

LXXVII

C O M A T A S.

Inter Siculos pastores, quorum ingenio Bucolicum carmen natum, adultumque virili quadam infantia, & vetustate penè consumamatā, Daphnes, & Comatas floruerunt. Hujus calum, illiusque amores Theocritus in Thælysia refert.

*& Tityrus propè accinet,
quomodo olim hospitam amavit Daphnis bubulcus:
Cantabitque quomodo olim excepit pastorem (Divus legit Caprarium)*

*ampla arca
Vivum ob malam impietatem heri :
& quomodo ipsum simile aluerunt ex pratis venientes
In cedrum dulcēs mollibus floribas apes
Et quod illi Musa dulce nectar in os infuderit.
O beata Comata, tibi hac iucunda acciderunt,
Et tu in arcā inclusus fuisti, atque tu apum
Favis pastus, totum annum exegisti : (Divus legit annum temporaneum.)*

*Utinam meo tempore inter vivos fuisses numeratus !
Tibi enim pascerem in montibus pulcras capellas,
Vocem tuam audiens : Tu verò sub querku, vel sub pīng arbore
Suaviter canens recubare, divine Comata.*

Is enim, ut Scholion in Thælysia Theocriti habet, à Vincentio Alias Societatis Jesu latine redditum, heri pecora in Sici-

liâ in monte Thuriz pascens, sepè Musis sacrificabat. Herus autem iratus caprarium suum in arcâ lingneâ inclusit, tentans, si servarent ipsum Musæ. Accedens porrò duobus mensibus transactis, cùm aperuisset, vivum quidem Comatam invenit, plenam autem arcam favis. At verò Scholiares Vingintimilius taxar, quod Comatam Siculum cum Sybarita confuderint, de quo in Idyllo S. Theocritus meminit. Lege Joannem Viginum illum de Poëtis Bueolicis Siculis pag. 73. 74. 75.

LXXVIII.

C O N O N H I M E R E N S I S.

COnon Himerensis, ni fallor, Poëta mordax, nimiâ licentia
in Phalaridem versus effutivit. Quarè ab Himerensibus unâ
cum Stesichoro, & Tropida missus ad Corinthios, cùm ad Pa-
chynum pervenisset; captus, Agrigentum mittitur, ubi Phala-
ridis jussu statim imperfectus, poenas luit. Ex Phalaride in Epis-
tolâ ad Himerenses.

LXXIX.

C O N R A D U S.

COnradus Prior Monialium Panormitani gincy; Sanctæ Ca-
tharinæ ad Cassari viam Ordinis Prædicatorum, scripsit
Epistolam Angelo Boccamatio Catanensi Episcopo, datam Panormi an.
1290. die prima Aprilis 3. Indictione, in qua Sicularum rerum even-
tus veluti compendio perstringit. Eam videre est apud Abelam in
Melitâ Illustratâ pag. 262. Joannem Baptistam de Grossis in Ca-
tanâ Sacrâ pag. 143.

LXXX:

CONSTANTIUS EPISCOPUS LEONTINUS.

Constantinus, sén Constantius Leōtinorum Episcopus, Adria-
no Summo Pontifice Sacro Nicæno Concilio interfuit, Im-
peratorum Constantini, & Irenæ Legatum agens, & coram Pa-
tribus

tribus præclaram orationem exposuit. Hic pastorale munus per quām vigilanter exercuit, cūm Sicilia Saracenorum cladibus lamentabili sanè spectaculo affligeretur. Sed maximè in Sanctorum Martyrum corporibus servandis laboravit. Inter Leontinos, sanctimoniam claros, ejus memoria colitur sexto Kalendas Octobris. Ex Carolo Antonio Conversano in Ætherea Leontinorum gloriâ pag. 139.

Inter Leontinos Divorum fastis adscriptos nec Octavius Cagetanus, in Vitis SS. Sicul. nec Philadelphus Maurus in Historiâ SS. Fratrum Alphii, Philadelphia, & Cyrini, Constantimum referunt. De illo meminit Rocchus Pyrrhus in Notitiâ Ecclesiæ Leontinæ pag. 445.

Episcopatus Leontini meminit Aubertus Miræus lib. 5. pag. 353. sed nunc Leontina Ecclesia Episcopo suo carens Syracusano subest. Lege Phyrrhum cit. loc. cit.

LXXXI.

C O R A X S Y R A C U S A N U S.

Corax, sive Corvus Latinè, Syracusanus, inventor, & ordinatior artis Rhetoricæ, sive Oratorizæ. Nam cūm Syracusani à tyrannide liberi, ac pacati inter se Rempublicam ordinarent; primus Corax incepit se exercere, & vi orationis persuadere, monereque omnes ad benè, & liberè vivendum; & ob id gratissimus universis extitit. Is Orationem in tria divisit, scilicet, in Exordium, Narrationē, & Epilogum: rogatusque à Cōcivibus, artem publicè legit, & multos eruditivit. Quorum unus Tisias, sive Ctesias, fuit, ex Concivibus pauper, qui si artem addidicisset, duplice mercedem promiserat: edoctus verò promissam negavit. Ad judicium vocatus Tisias, Coracem interrogavit: quidnam est ars Rethorica? Cui Corax respōdit: persuadendi ars. Tisias autem ab artis definitione ita arguit: si persuasero tibi, Corax, tanquam persuadens non solvam: nam vici: si uon persuasero, non soluam: nam non persuadens non didici artem. Corax verò è contrario: imo, si persuasero tibi Tisias, promissum capiam, ut victor: si etiam non persuasero, etiam mercedem sol-

ves : cùm talem fecerim te , ut persuadere non potuerim . Tunc Judices utriusque argutiam admirati , clamare coepерunt : mali corvi malum ovum : idest , gravi præceptore gravior discipulus . Quod deinde prolapsum est in proverbium , quoties è malo malum prodit . Hic Corax teste Aristotele *Oratoriam* primus *Artem* edidit . Ex Constantino Lascare .

LXXXII.

CORNELIUS SEVERUS TAUROMENITANUS.

Cornelius Severus Tauromenii ortus nobilibus parentibus , patre Cneo Cornelio Romano , matre Severa Lcontinâ , Poëta Epicus fuit . Ex Crinito , quem sequitur Philadelphus Mugnos in Novo Laërtio pag . 151. 152. ubi Vitam , & Opera illius refert .

LXXXIII.

C O S M A N U S.

Cosmanus Siculus , Monachus Monasterii S. Mariæ de Rogato Ordinis S. Basili , Theologus dictus , *Vitam S. Nicolai Eremitæ Adernionensis* , cui à Confessionibus fuerat , *Hymnumque in ejusdem Laudem* scripsit . Hunc hymnum , vel hymni fragmentum potius , ex schedis quibusdam Archarienib[us] Italo sermone conscriptum accepit Octavius Cajetanus : sed prænotatum in iis erat ex Græco codice traductum , qui in Ecclesiâ S. Mariæ de Rogato energumenâ nescio quâ detegente repertus fuerat . Floruit anno circiter 1167 . Vitam , atque hymnum adducit Octavius Cajetanus tom. 2. Vitar. SS. Siculor. pag. 180. Ex eodem Cajetano in Animad. ad Vitam S. Nicolai Eremitæ Adernionensis pag. 62.

LXXXIV.

CREON AGRIGENTINUS.

Creon Agrigentinus Medicinæ nomine etiam ab Empedocle commendatur . Ab eodem Medicorum factionem , qui se

Bibliotheca.

7 I

sc Empiricos ab experiendi inconsultâ audaciâ vocabant, originem traxisse Plinius testatur. Ex Huberto Goltzio.

Enimvero tria fuerunt Medicæ professionis apud veteres, & hodie quoque sunt, genera: Empirice, quæ nullis rationibus, sed solis experimentis constat. Jatraleptice, quæ unguentis, & fricationibus curat. Pharmaceutice, quæ medicamentis medetur. Ex Thoma Fazello de Rebus Siculis Decad. I. lib. 6. pag. 136. in Creone.

LXXXV.

C T E S I A S S Y R A C U S A N U S .

CTESIAS, sive TISIAS, Syracusanus, Cœrakis discipulus, & Auctor astutus. Hos Aulus Gellius Protagoram, & Evalthum appellat. Ex Constantino Lascare.

Tisias Leontinus creditur, Patrasio, & Agrippâ Syracusanis parentibus, qui ad declinandas civiles turbas Leontinum, in tranquillitatis stationem, se receperunt. Una cum Gorgia legatione ad Athenienses functus est, apud eosdem eloquentia carissimus. Leontinum rediens Oligarchiam ordinavit, Legesque satis utiles condidit. Vixit annos 104. anno circiter à mundo condito 3638. Ex Philadelpho Mugnos in Triumpho Leontino, & in Raptu Proserpinæ pag. 9.

LXXXVI.

C Y T H E R I U S S I D O N I U S .

CYTERIUS SIDONIUS, sive CITHARIUS, Poëtis Siculis annumeratur à Joanne Vigentimillio in Tabulâ Poëtarum Siculo-rum.

Cytherius Poëta, qui res amatorias scripsit, citatur ab Atheneo, quantoque Poëtarum seculo à Patrio collectatur.

DAPHNIS

D A P H N I S R A G U S A N U S.

DAphnis Ragusanus, Nymphæ cujusdam; & Mercurii filius,
Bucolici carminis Auctor, in Herēs mōntibus pastoritiam ar-
tem exercuit, non adactus necessitate queritandi victus, cūm
locuples esset, sed, ut priscis illis seculis morem gereret, cūm
nemora, & campi loco Urbium colerentur, in scelerum per-
fugium, pretextu conciliandæ, fovendæque humanæ societatis,
nondum intra moenia coactis mortalium cœtibus.

Hujus rei summam Diodor. Histor. lib. 4. edit. Græcolat.
pag. 283. exponit. Sunt in Siciliâ Heræ montes, quos amoëni-
tate, naturâque, & situ locorum peculiari ad recreationem,
& voluptatem æstivam perquâm opportunos esse dicunt. Mul-
tos enim fontes habent, aquarum dulcedine præstantes, arbore-
bus omnis generis refertos. Magnarum ibi quercuum copia est,
quæ eximiæ magnitudinis fructum, duploque majorem, & co-
piosiorem, alibi terrarum nascentibus producunt. Hortensu
quoque fructu abundant, & vites ibi sponte proveniunt: ma-
lorumque ingens est ubertas, adeo ut Carthaginiensium exerci-
tus, quondam fame laborans, inde aleretur, nec tamen sumptu
licet in tot millia profuso, montium copia exhauriatur. In
hac regione convallis quædam arborum divinum habens deco-
rem, & dicatus Nymphis locus, extitit. Ibi Dahpnin Mercu-
rio, Nymphâque genitum esse produnt, cui Laurorum illic
multitudo, & densitas nomen peperit. Is à Nymphis educatus,
cūm multa boum armenta possideret, magnam rei pastoritiæ
curam gessit: quâ de causâ publici quoque nomen acquisivit.
Et quia excellens in homine ingenium ad musicam ferretur;
Bucolicum carmen, & melos, quod etiam nunc apud Siculos in usu,
& honore est, invenit. Communes etiam cum Dianâ venatus
obiisse, Deæque gratiam obsequiis promeruisse, & fistulæ cantu,
& Bucolicâ melodiâ eam mirificè oblectasse, memoratur.

Addit ex Timæo de Rebus Siculis Parthenius juxta genui-
nam Leonis Allatii interpretationem. Narrant Echenaidam
Nympham, cùm illius amore capta fuisset, imperasse, ne cùm
mu-

muliere se commisceret : idque si non obtemperasset, lumen orbitate sciret se puniendum. Ille itaque ad breve tempus fortiter resistebat, quamvis plerisque ejus amore insanirent. Postmodum una è Siciliæ Reginis multo eum vino infectum, in sui consuetudinem illexit, cumque eâ commixtus est. Atque ita ex eo tempore, ut Thrax Tamyris, ob stultitiam oculorum lumine viduatur.

Jam verò Heraeos montes ubique locorum in Siciliâ reperties : proinde Daphnis omnis Siciliæ civis effectus. Tantus enim Scriptorum diffensus in illis dignoscendis, ut, quot montes se se altius attollant in Siciliâ, tot sentetias parturiant. Contractâ in unum dissertatione illos fuisse statuo, quos in agro Ragusano propè Motycam vulgari nomenclatione, *Monti della Lujia*, vocamus. Suadent id topographia Diodoro respondens, & Hirminii fluminis, & Hyblas Heræ nomen, quo antiquitus Ragusa nuncupabatur, & aptæ Musis facies, ceteraque ejus generis multa. Quam quidem opinionem, hesternâ nocte inter histrionicas somniorum imagines præconceptam, ad palpando bello mendacio Ragusanos ego primus non effundo. Illam olim tradidit in Historiâ Siracusânâ lib. 2. pag. 259. Jacobus Bonannus, Dux Montis Albani, sive Petrus Carrera, quem tamen levitatis reprehendit Vigintimillius de Poëtis Bucolicis Siculis pag. 29. quod affectu potius assentorio, quam ratione duce, vetus iudicium novo figmento retractaverit. Placidus Carafa, Patritius Moticensis, in Motycâ Illustratâ pag. 102. illam docet. Sed germani fratres duo, Sorephus, & Balthasar Mazara, Siclenses, Moticensis Comitatus, Societatis Jesu, profapiâ, ingenio, monstrosa præsertim memoriâ illustres, antiquitatum cognitione, indefesso studio ex Latinis Gracisque fontibus comparatâ, venerandi, eruditio stylo comprobarunt. Alter citatur à Vigintimillio pag. 28. alter reliquit m. s. Epistolam nuncupatoriam ad Juratos Moticenses in Historiam Brasiliensem Fracisci Oliverii Societatis Jesu, Civis nostri, quæ in Biblioteca Collegii Moticensis Societatis Jesu, excitatâ nuper Marciani Ftaſcæ beneficio, auctâque à nobis librorum mitioris literaturæ non exigua suppellectile in simbolam amoenitatum, aſſervatur. Ibi Heraeos montes, nutantes haſtenus, ac veluti palabundos, quod

quisquis pro arbitrio impelleret, in agro Ragusano tandem confirmat claris admodum argumentis. Interea Franciscus Paternio Ragusanus, ex Baronibus Salomonis, sed ex Principibus Biscari ductâ origine, Mathematicis disciplinis insignis, Microscopium Historicum Ragusanum expolire pergit, quo & Daphnium, & reliquum Ragusanæ vetustatis demonstrat. Tractat de Daphni Joannes Vigintimillius de Poëtis Siculis à pag. 24. ad 76.

In Progymnasmatis Poëticis Juvenilibus universam facti seriem nos Elegiā declaravimus, & Eclogā sub Daphnis personā Christi Servatoris necem deflevimus.

Argumentum Elegie

Daphnis, Bucolici carminis Inventor, quem ad Heræos montes natum Mercurio, & Najade parentibus accepimus, ibique diu vixisse magni nominis apud pastores; donec ex pacata cum uxore lege commisso adulterio lumen oculorum, pauloque post vitam amiserit, sequenti Elegiunculae materiam præbuit. Laudes illius patriæ Ragusæ, quæ antiquitus Hybla Heræa, & Hybla Hera, nuncupabatur, intersevinus: nefas enim putavimus patriam oblivisci, ubi civem laudamus.

*Qualis Carpathio puppis commissa profundo
Fluctuat, aduersum cùm ferit unda Latus :*
*Qualis mobilibus libye novus hospes arenis
Errat, & instabili tramite nescit iter :*
*Talis visus ego dubiis incedere chordis ,
Dum meditor laudes, bella Ragusa, tuas .*
*Namque animum suberat longinqui temporis acta ,
Quo prior anspercio confiteriturque lapis ;*
*Tum cantare bonis æther circumdatus astris
Quantum surgentes auxerit Urbis opes :*
*Credita restituat quanto cum fænore campus
Semina, dum messis falce calente jacet .*
*Ast alid sensus abduxit Daphnis, amici
Vultus incertas increpue fides .*
*Daphnin Mercuria quondam pulcherrima Nais
Nupta Ragusanos edidit inter agros :*

Na-

Bibliotheca .

75

*Nascentem Heraeos propè montes accola pomis
Donavit, flores, tūm. rubra fraga dedit.
Saltantem circum Satyros mirata juventea est
Dum calamos inflat Pan, animaque cboros.
Sordida tunc Nymphae placuerunt numina, barbas
Immoto impexas tunc puer ore tulit.
Ima respondent valles, geminantur avena,
Atque novum discunt reddere saxa melos.
Populeo Hirminius redimitus tempora ramo,
Accessit, grato hand ultimus obsequio.
Gnossiaco veluti Corybas gavisus in Ida
Natalem rauco personat are Fovis.
Infantem edocuit genitor deducere carmen,
Eternumque decus querere arundinibus.
Daphnis, Pastorum numero formosior omni,
Arte sua cannas prestitit Arcadicas.
Cùm gracilem urgeret stipulam, grex immemor herbae,
Arrecta à quoties ebit aurē melos!
Sunt juvenem volucres cantantem sape secuta,
Et fuit excusso dama pavore comes.
Virginei oblitas incessus nec Oreada Daphnis
Auditos puduit currere post calamos.
Sæpè Dryas coram nexas est ausa choræas
Ducere, & alternis pellere humum pedibus.
Nympharum specie memorabilis extitit una,
Quam facilem Daphnis mutuus usit amor.
Connubio hic stabili junxit, redasque jugales
Admisere pares, & colvere pares.
Adduntur diræ: sit lumine cassus utroque,
Siquis jura thori fallat adulterio.
Incorrupta fides thalami servata duobus
Et paci, optata lœtitiaque fuit.
Ille sed incanus peregrino indulxit amori:
Ah! cohibe Veneris fræna, juventa, tua.
Expletus celeres Himenai vindicis iras,
Amisso flevit lumine adulterium.*

K 2

Incaßum

Incassum Lacrymis conatur Flectere cœlum :
 Fat a manent ulla non revocanda prece .
 Quarite nunc vobis , olim mea cura , capella ,
 Qui dominus saturas gramine potet aquis .
 Quarite , pastores , dirimat certamina iudex ,
 Qui statuat præses pramia vestra modis .
 Ex infelici pendebis , fistula , truncus ,
 Nulla mihi posthac Ecloga dulcis erit .
 Fuppiter , obscuros quid demoror amplius annos ?
 Quid vivo vita nescius ipse mea ?
 Quando fata volunt , oculis non reddere lucem
 Nec peto me parvi criminis esse reum .
 Posco tamen , faveat nostris libitina querelis ,
 Et me de medio tollat amica manus .
 Saltem hoc Mercurium profit tenuisse parentem ,
 Primum Bucolicos instituisse choros .
 Hec ait : oppressus tristi penitusque dolore ,
 sub Lauru extremos oppedit ille dies .
 Oppedit ille dies , fugit simul arva voluptas ,
 Immatura gemit funera quisque simul .
 Altera tunc Niobe mater complexa cadaver
 Nati , crudeles astra , deosque vocat .
 Non herbam quadrupes hac tempestate , nequam
 Libavit , paleis abstinuere boves .
 Fertur & Hirminius pelago exundasse sonanti ,
 Atque emollitas illacrymasset specus .
 Qua caput umbrarat Daphnis , quam subter acerbum
 Interitum tulerat , concidit arida frons .
 Laurus fulmineis nullis obnoxia telis
 Que viridi semper cortice sola nitet ;
 Cum domino exanimi radicibus occidit arbos ,
 Et fit vulgari silva cremanda foco .
 Vix tantum flevere fera , flevere recessus
 Orpheo . quem thyrsis ebria Baccha traxit .
 Orpheus Euridicem revocatam è Dite profundo
 Postquam vidisset rursus ad ima rapi :
 Omnis in etrep ta cælebs uxore maritus

Perfi-

Bibliotheca.

77

*Persitit , oblatos respuit inde thoros .
Famineos aliis etiam dannavit amores ,
Admonuit castos vivere sapè viros .
Invidiae binc contra furii agitata Mimallon ,
Orpheo discerptum fluvioine condit Hebrei .
Threycium moesto ploravit Musa boatus
Vatens , post manes salsus & humor iit .
Post obitum è terris ad sidera fama levabit
Nomen , ab exquisit gloria major erit .
Charta loquetur annus de te pulcerrime Daphni ,
Ultrà avum vivet civis Ragusa suo .
Ornamentum ingens doctis è Ciribus Urbes
Percipiunt , illis effugiuntque rogos .*

Argumentum Eclogæ.

Daphnis occisus : sive Christi patientis Historia .
Ex libro 2. Lyricorum Jacobi Baldæi Societatis Jesu ,

Ode 4. Silvarum .

Damoetas , Tityrus .

Damoctas .

*Magnus Pan hodie occubuit : tu Lentus in umbra
Tityre , silvestres canna meditaris amores ?
Plus nimio indulgens numeris genialibus , herbam
Graminis attondens , dum ludit munda capella .*

Tityrus .

*Nuncia , Damœta , quād̄ tristia perfer ad aures . ?
Quæ non sapè soles . De stirpe arescere vites
Proniūs audirem , plantas aut igne novellas
Absumptas , pecori subductaque pascua nostro .
Campos ornat qui pullus , juba densa caballum ,
Dux taurus vitulos , gaudet grex ariete rege :
Ornat nos Daphnis , nos gloria tollit ad astra
Illiūs , atque illo nomen protenditur avo .
Dic genus , & scriem mortis , quancām ordinis ingens
Fert dolor , aut quantum patiuntur fæders lingue .
Sub patula taxo quoniam consedimus ambo :
Tristi materia tristes aptantur & umbra .*

Da-

Damoetas.

*Gethsemani nemus arboribus quâ cingitur atris ,
 Mons olea circum cui plurimus imminet ; ibat
 Daphnis , pastores inter pulcherrimus omnes .
 Noctu sollicitus pigrum dum lustrat ovile ;
 Nunquam tutus , oves nisi sint à fratre maligna
 Secura , ac nullis pateant insultibus hostis ;
 Improvisus adest , tedis armatus , & ira
 Latronum numerus : ruptis ruat illico se�is ,
 Iniecit niveo mox ferrea vincula collo .
 Cætera quid memorem ? non tam mibi saxeа corda
 Peccus alit , non tam inclemens dedit ubera nutrix ;
 Fando triste nefas , vix ullo fonte piandum ,
 Non ultrò veniant fletus , qui verba loquentis
 Sistant , ac tacito laxentur fratre dolori .*

Tityrus.

*Heu immane scelus ! sed non hęc ultima clades
 Ut reor : alta manent nostrum discrimina Daphnū .
 Fare libens : curas sermone levabimus ambo .
 Fors etiam sanctos manes hic sermo juvabit :
 His dictis summo gaudebit in æthere Daphnis .*

Damoetas.

*Qualis jejunis aggressus tygribus , agnus
 Intravit Daphnis prædonum nocte cohortem .
 Exin nulla salus : manibus post terga revinctis ,
 Immiti atque globo medius , ludibria passus ,
 Per loca raptatur , pungentibus obsita dumis ,
 Et per Cedronis fædatur flumina limo .
 Velatur facies , foditur cæpitisque verenda
 Majestas pugnis , toto de corpore manat
 Purpureus sudor flagro non haustus ab uno .
 Denique ferali sublatuſ ſripite , clavis
 Ternis actus obit . Dubius tu forſitan hęres
 Tityre ? vera loquor : tantum mea lumina crimen
 Viderunt : utinam tam ſeva in morte fodalis ,
 Et non ſpectator , ſocius viteque fuifsem
 Ignavus ! lateri diſceſſi cur ego Daphnis ?*

Occu-

Bibliotheca.

79

Occubuit noster crudeli funere Daphnis.

Tityrus.

*Occubuit noster crudeli funere Daphnis,
Daphnis noster amor, Daphnis nostrum ornamentum.*

Damoetas

*Occubuit noster crudeli funere Daphnis,
Daphnis noster amor, Daphnis nostrum ornamentum.*

Tityrus.

*Ergo infelices trabimus cur amplius annos?
Cur nos pastores non tristia linquimus arva?
Cautior insanos vitasses, Daphni, tumultus,
Nunquam Urbis Solymę tetigisse limina, Daphni!
Qui modica latus requieavit pastor in Urbe?
Gaudia nostra viginti ruris securius illic
Invidia vacans vix ulli est cognitus hosti.*

Damoetas.

*Et cantabat abhuc truncu suspensus iniquo,
Lata ubi Golgotha surgunt fastigia rupis,
Septemque effatus verbis: Deus impare gaudet
Nam numero: penetrarunt verba hęc ultima carum:*

Tityrus.

*Non defendit eum robustus Pollio telo!
Ipse licet canos gestaret Pollio crines!
Dilectusque Cromis, fortis florente inventa!
Continuit validasne manus tunc calidus Idmon,
Permititque mori! Mutus non extitit olim
Cum mulier supra Daphnī lectissima fudit
Unguenti veteris phiala de munus eburna.
Thestilin ingratu damnavit murmurē amantem,
Questus longa sui coram tunc damna peculi,
Fraudarique inopum mensam, donumque lacernę.*

Damoetas.

*Quod mirere magis fragientibus omib⁹ Idmon
Oscula libavit Daphni, dixitque: magister.
Osculaque ignar⁹ monstrarunt Daphnida turme,
Quę super ora ruit compacto cognita signo.
Suppicio insidias digno lat⁹ impins Idmon.*

Tity-

80 Siciliæ, Vetus.

Tityrus.

*Idmon, qui potuit formosum prodere Daphnium
Hic valuit patrios muros, & prodere fratres,
Maternumque sinum cœco temerare veneno.*

Damoetas.

*Daphni, prob Daphni! vultus cui pulchrior astris,
Cui mores inerant, & vultu, & fronte decora
Digni vocalem qui vinceret Orpheo cantu.*

Tityrus.

*Idmon prob Idmon sinuoso nigror antro,
Ingenium fallax, artes cui mille nocendi.
Quid colimus silvas? silve prodeesse colonis
Quid possunt? silvas violavit perfidus Idmon,
Infandam exerceens faudem violavit, & Urbem*

Damoetas.

*Occubuit noster crudeli funere Daphnis,
Daphnis noster amor, Daphnis nostrum ornamentum.*

Tityrus.

*Occubuit noster crudeli funere Daphnis,
Daphnis noster amor, Daphnis nostrum ornamentum.*

Damoetas.

*Illius interitum visa est natura boatu
Insolito gemuisse, suis è sedibus omnis
Excita, complevit trepida formidine terras.*

Tityrus.

*Hoc est vere novo, quod parvis abdita tectis,
Collectura thymi præ dulcem examina succum
Exierint nunquam: distendere nectare cellas
Nulla ministeriis ales intenta volebat.
Intus murmur erat, domino ceu solvere vellet
Justa suo, rapuit terris quem funus acerbum.
Mutassebat avis, cantus oblitera prioris.
Nec suavem resonis è frondibus edit Achantis
Concentum, mulcetue nemus modularine Aetos.
Tum prope Jordanis viridissima littora Cyenus
Dicitur antiquas jam dedicisse canendi
Leges, per saltus jactasse incondita verba.*

Nec

Bibliotheca.

81

*Nec salices carpere caprae, vel flumina labris.
Haud Carapraeos hiberno tempore flores
Protulit, & gremio foviit pulcerrima tellus.
Pro molli viola, puniceis hyacinthis,
Carduus, & spinis venit palicerus acutus.
Creverunt inter corealia munera avenæ.
Rusticus incassum campos subvertit aratro,
Sustinuere boves incassum pondus aratri.
Ad caput ingentes fluvii rediisse feruntur.*

Damoetas.

*Hoc est, quod silices atris gemuere cavernis,
Et concussa gravi nutavit pondere terra:
Ipsi adeo colles nimio timuere fragore.
Mugit horrendum pelagus, phocasque nasantes
Vidimus insuetas turbata per aquora voces
Fundere, arenosos fluctus ad sidera tolli;
Egum lugubri sese velavit amictu:
Obduxit spissa Phæbus caligine frontem,
Amisitque suam Latona filia lucem,
Et decus astrorum cecidit post funera Daphnis.*

Tityrus.

*Quid tot, tanta videns Idmon spectacula gesit?
Quidve frequens populus fecit tunc fortè Sionis?
Aut quid ait, dire qui interfuit advena cedi?*

Damoetas.

*Noluit afflictis Idmon confidere rebus
Noluit infectus cura sperare salutem.
Infamem traxit furcam sibi, fune ligavit
Dein collum, atque animam miserandam ad tartara misit.
Ploravere nefas alii, genibusque minores,
Nudaque tundentes ambabus pectora palmis
Placare iratum studuerunt Numen, obortis
Ac lacrymis facinus penitus delere nefandum.
Agnovere Deum Daphnium, qui cinctus amictu
Mortali, in cælum mortales ferre studebat.
Hinc dederant funeris divinos tauris honores.*

L

Tity-

Tityrus.

*Occubuit noster crudeli funere Daphnis,
Daphnis noster amor, Daphnis nostrum ornamentum.*

Damoetas.

*Occubuit noster crudeli funere Daphnis,
Daphnis noster amor, Daphnis nostrum ornamentum.*

Damoetas Tityrus.

*Ergo flere licet, nec cessent lumenā fletu :
Lumenā mors claudat, secum ferat ipsa dolorem.
Pignus amoris erunt tanti hęc monumenta doloris.*

LXXXVIII.

D E M E T R I S.

DEmetris , sive Ceres , Catanensis , prima Siculos frumenti cultum teste Diodoro , ac leges tulit . Ejus filia Proserpina eximia palcritudinis juxta Ennam Urbem ab Orco , Molosorum Rege , rapta est . Ex Constantino Lascare .

Cererem ortam apud Leontinos , eosque primū frumentariam sationem , & Chamī parentis arcanorum consciā leges rectē vivendi , docuisse , postmodū ad Siculos agrorum cultum , & morum instituta propagata , veterum quorundam testimonio confisus , tradit Philadelphus Mugnos in Raptu Proserpinæ .

Enna Cereris ortu , & Proserpinae raptu apud Scriptores , & Poëtas præsertim celebris est , inquit Fazellus de Rebus Siculis Decad. 1. lib. 10. pag. 223.

Cæterum de Cerere , ac de Proserpinā , ejus filiā , fabulosa multa jaſtantur , quæ nostræ non interēt ad ſenſum ſive historiū , ſive , ethicum , ſive physicum , ſecundūm Mythologos interpretari . Quæ in Historiæ ſinum reponenda ſunt , redigam in ſummam ex Thoma Fazello de Rebus Siculis Decad. 2. lib. 1. à pag. 241. ad pag. 244.

Chamus , tertius Jani filius , post aquarum eluvionem pulſis Lestrigonibus Siciliam occupavit . Ex Rheā ſorore , quæ ab Hammone , libyæ Rege , divortium fecerat , Osirim , & Cere- rem

rem genuit. Adeptus Bactrianorum imperium, Zoroastri cognomentum, post atrox prælium victus mediâ sui militis strage ingenti animo dimicans occubuit, & Ninias, qui Nino patri successerat in Assyriorum Regnum, auxilio Semiramidis Bactrianis potitus est. Ceres, quæ primo Semiramidis anno in Ægypto relicta fucrat, Osiridi fratri proceræ, giganteæque staturæ nupta, divinum honorem in Siciliâ sibi conciliavit. Hordeum nanque, & frumentum in agris sponte enata terræ ad corporis alimoniam perpetuò condere, legesque ad animi culturam Siculos, qui pomis Silvestribus tunc temporis vescabantur, nullisque legibus tenebantur, prima docuit. Ceres Isis Ægyptiis, & Io dein Græcis appellata est. Nam Isis Ægyptio idiomate, teste lib. 2. Herodoto, Græcis dicitur Ceres. Cujus insigne epitaphium in columnâ Ægyptiacâ incisum non parùm posteritati ad fidem faciendam prodest.

Ego sum Isis Ægypti Regina à Mercurio erudita.

Quæ ego legibus statuo, nullus solvet. Ego sum Osiridis.

Ego sum frugum prima inventrix: Ego sum Ori Regis mater.

Vixique annos unum supra sexcentos.

Itaque Ceres serendarum frugum rationem non in Siciliâ continuit, sed post Osiridis mariti exequias non inutili peregrinatione totum ferè terrarum orbem peragrans, per Ægyptum, Græciamque, atque alias passim regiones diffudit. Erat Cereri Proserpina pulcritudine insignis filia, quam Orves, Aydonum alii vocant, Epipi Molosorum Rex, cùm amore deperiret, ex Siciliâ rapuit, eamque sibi matrimonio junxit. Ceres connubii ignara diu filiam anxiè perquisitam reperit. At verò Siculitantis beneficiis incensi, Cereri Proserpinæque sacra, ceremoniasque diversis, statisquæ anni temporibus instituerunt: extructa etiam sunt Cereri templa extra Cataniam, Segestam, Ennam, & alias nonnullas verustiores Siciliæ Civitates, quorum adhuc vestigia cernuntur. Paucis post Cererem annis Aristæus, Athenis, ortus, pecoris, & mellis, oleique inventor, Græciæ cum esset infensus, Siciliam venit: quām cum fructibus, armentisque refertam vidisset, incolas eorum usum edocuit. Ut hinc Siciliam humanæ vitæ aut magistram, aut scholam fuisse deprehendas.

LXXXIX.

DEMETRIUS CALACTIANUS.

Demetrius Calactianus, qui aliis Democritus dicitur Historicus præstantissimus, *XX. libros de Asia, & Europa conscripsit*. Ex Constantino Lascare.

Demetrius Phalareus Orator, & Democritus Abderites Philosophus, cunctos, qui Demetrii, & Democriti nominati sunt literarum famâ præstiterunt. De Demetrio Plutarchus, Cicero, Josephus, Suidas, Volaterranus. De Democrito Laërtius, Plinius.

X C.

DEMETRIUS SYRACUSANUS.

Demetrius Syracusanus, facundiâ, & magnitudine vocis clarus, funebri *Oratione Timoleontem laudavit*, & populi Syracusani decretum etiam promulgavit: ut singulis annis perpetuò Timoleontis memoria musico, equestri, gymnico certamine celebraretur: quod barbaros in Siciliâ Cartaginenses debellasset, quod maximas Sicilia Urbes populi frequentiâ replevisset, atque restaurasset: quodque demum libertatem extintis Tyrannis restituisset. Ex Thoma Fazello de Rebus Siculis Decad. 2. lib. 3. pag. 333.

X C I.

DEMOLCHIS SYRACUSANUS.

Demolchis Syracusanus, Comicus, Epicharmi Medici filius, docuit *fabulas XIV. lingua Dorica*. Suidas.

Vixit Olimpiade LXXIII. ex Joanne Ravisi Textore in officina Histor. de Poëtis Græcis, & Latinis.

DEMO-

X C I L.

DEMOTELUS AGRIGENTINUS.

Demotelus Agrigentinus Philosophus, cùm Agrigentum, aliasque Siciliæ Civitates sævissimo dominatu Phalaris affligeret; eum ad deponendum imperium hortatus est. Sed Phalaris ingenio non minus feroci, quam arguto, Demotelo respondisse fertur, tyrannideim humanæ vitæ comparari. Sicut enim homo si priusquam nasceretur, quæ mala esset in vitâ perpeturus, præcire posset, nasci nunquam vellet: postquam verò jam natus, vitamque ipsam, licet ærumnis circumdatam, expertus est, invitus ab eâ discedit: Sic Tyrannus, si ejus status calamitates prænosceret, privatam proculdubio vitam anteferret: sed tyrannidem aggressus, frustrâ ad eam deponendam sollicitatur. Ex Thoma Fazello de Rebus Siculis lib. 6. pag.

132.

X C I I .

DENE SIPPUS ERYCINUS.

Denesippus Erycinus, Timæophontis Leontini auditor. Ex Philadelpho Mugnos in Novo Laërtio pag. 103.

X C I V.

DICÆARCHUS MESSANENSIS.

Dicæarchus Messanensis, Philosophus Peripateticus, Orator, ac Geometra, Aristotelis auditor, qui *leges, & statuta Civibus dedit*. *Plurima in Philosophia scripsit: item Peloponnesi descriptionem, moresque Grecie tribus libris complexus est: politiam quoque lacedæmoniorum, quam statuto quodam singulis annis legabant, audiebant.* Ex Constantino Lascare.

Duos fuisse Dicæarchos Siculos affirmat Claudio Franciscus de Chales Societ. Jesu in Cursu Mathematico. Dicæarchus

86. Siciliæ, Vetus

chus Siculus, inquit, Aristotelis auditor, primus montium altitudinem perpendiculariter dimensus est. Invenit Pelion altum esse passus 1250. quæ omnia non extant. Dicæarchus Mesenius *Geographica* scripsit.

Addenda quædam de Dicæarcho nostro minimè injucunda. Dicæarchum, & Aristoxenum, e qualibet, & cōdiscipulum suum, doctos sanè homines appellat Cicero lib. 1. quæst. Tuscul. Dicæarchum virum in primis eruditum, Regum curâ permensum montes, ex quibus altissimum Pelion prodidisse tradit Plinius lib. II. cap. 65. Dicæarchus Phidiæ filius scripsit *dimensiones montium Peloponnesi*: *Greciæ vitam libris III. Rem publicam Spartiarum*, qui liber, ut quotannis in Ephorum prætorio puberibus a sculstantibus recitaretur, lege sancitum fuit apud Lacedæmonios, & longo tempore observatum. Suidas. Tres illos libros Græciæ vitam inscripsit, quod in ipsis agat de singulorum Græciæ populorum, & Civitatum moribus, virtutibusque institutis. Hanc descriptionem citat etiam Beatus Hieronymus lib. 11. adversus Jovinianum: cuius fragmentum hodie habemus: unde cognoscimus dicatum fuisse Theophrasto, qui absque dubio magnus magni Philosophi Aristotelis discipulus fuit. Joannes Gerardus Vossius de *Historicis Græcis* lib. 1. cap. 9. Scripsit etiam *de Alceo*. Athenæus lib. 11. *Tripoliticum*. Athenæus lib. 4. quod in eo trium Civitatum mores, & instituta narret. Delecarius in notis ad Athenæum. *De Descensu in specum Trophonii*. Athenæus lib. 13. & 14. quorum operum mentionem facit Cicero ad Atticum epistol. 31. lib. 13. Dicæarchi, quos scribis, libros, sanè volum mihi remittas: addas etiam *latabaseos*, idest descensus. Item *de sacrificio, quod ad Ilium peractum est*. Athenæus lib. 13. *De Olimpicis ludis*. Athen. lib. 14. *De Alcmane*. Athen. lib. 11. & lib. 15. Scripsit etiam tres libros, qui lesbiaci vocantur, quod Mitylenis sermo habeatur, in quibus vult efficere animos esse mortales. Cicero lib. 1. Tusculan. Ibidem tres alios libros Dicæarchi ad modum dialogi compositos, *Corintbiacos dictos*, refert. Idem Epistol. 32. lib. 13. ad Atticum. Tractatus duos de Animâ, & epistolam ad Aristoxenum missam citat. Idem de Divinat. lib. 11. *magnus*, inquit, Dicæarchi liber est nescire ea, que eventura sunt, melius esse, quam scire. *De Divinationibus*, & *de somniis*. Plutarchus de Placitis

citis Philosoph. lib. 5. cap. 1. *De hominis interiore, opus Luculentum, & eruditum*. Cicero, vel si quis alius est Auctor de Consolatione. Nec alterius est liber de Musica, cuius meminere Plutarchus, Fabius, Aristophanes scholia stes ad nubes. Joannes Gerardus Vossius cit. loc. cit. Polybius Europæ regiones describens, pri- fcos illos omittere se dicit, corum autem reprehensores inqui- re, Dicæarchum scilicet, & Eratostenem. Strabo lib. 11. Plinius autem fatetur librum 2. 4. 5. & 6. suæ historiæ, qui omnes Geographici sunt, è Dicæarchi scriptis excerptissime. Brau- dius in Bibliothecâ Classicâ notat: *Geographica* Marciani Hera- cleotæ, Scylacis Cariandensis, Artemidori Ephesii, Dicæarchi Messenii, Isidori Characeni. *Politicalis preceptis* etiam abundavit: qua propter Cicero de legibus lib. 3. Ab hac familiâ magis ista manarunt, Platone Principe: pòst Aristoteles illustravit omnem hunc civilem in disputando locum, Heracleidesque Ponticus, profectus ab eodem Platone, Theophrastus verò institutus ab Aristotele abundavit, ut scitis, in eo genere rerum: ab eo que Aristotele doctus Dicæarchus huic rationi, studioque non de- fuit. *Pellenæum opus*, quod de populis Pellenæis tractat, in ma- nibus tenebat Cicero, ut ipse scribit lib. 11. epist. 11. ad Atticum, ubi magnum hominem vocat. & lib. 1. quæst. Tusculan. delicias suas Dicæarchum dicit. Floruit autem Dicæarchus no- ster Olympiade circiter 115. Ex Placido Reina tom. 1. Histor. Messian. à pag. 196. ad pag. 204.

X C V.

DINOLOCHUS SYRACUSANUS.

Dinolochus Syracusanus, Poëta Comicus. Epicharmi di- scipulus, quatuordecim Comedias Doricè scripsit. Ex Con- stantino Lascare.

Suidas in dubium revocat patriam, preceptoremque Dino- lochi. Dinolochus Syracusanus, aut Agrigentinus, Comicus, vixit Olympiade 73. filius Epicharmi, aut, ut quidam tradunt, discipulus. Ex Laurentio Crasso de Poëtis Græcis.

DIO-

XXVI.

DIOCLES PANORMITANUS.

Diocles Panormitanus, cognomento Phimes, illustris, & summus Orator. Ex Matthæo Silvagio in *Colloquio Trium Peregrin. de Urbe Panormo* pag. 172.

Diocles Phimes Panormitanus, Philosophus, & Medicus. Ex Joanne Jacobo Adria de Valle Mazaria apud Joannem Vigintimillium de Siculis Poëtis Bucolicis pag. 437.

Dioclem Panormitanum inter Legislatores quidam referunt.

XXVII.

DIODORUS AGYRENSIS.

Diodorus Agyrensis, Historicus præstantissimus, qui sub Tiberio Cæsare militavit. *Historiam* composuit libris XL. quam *Bibliothecam* vocavit, *de Antiquitate Ægyptiorum, de Sicilia, & aliis Insulis, de Bello Trojano, de gestis Alexandri, & Romanorum usque ad suam etatem: quorum sex à Poggio Florentino traducti circumferuntur*. Ego autem omnes ejus libros vidi in Bibliothecâ Imperatoris Constantinopolitani: reliqui vix inveniuntur. Ex Constantino Lascare.

Floruit sub Augusto Cæsare, & paulò etiam ante, prout Suidas asserit, & ipse de se libro sexto testatur. Julius Cæsar, inquietus diebus nostris Rhenum pontibus miro modo junxit. Latinæ, Græcæque linguae peritiâ præstítit: Græcæ quippe, quæ Siculis eâ ætate genuina erat, Latinæ, quam à Romanis, qui Agyram concurrebant, suâ sollicitudine addidicít. Perlectis postea veteribus, ut ipse refert, annalibus, brevi retum omnium Romanarum exactissimam cognitionem assecutus est. At parùm eâ contentus, mirâ quadam ingenii, animique magnitudine ad omnium quoque aliarum gentium Historias cognoscendas aspiravit: eo consilio, ut nactus postea otium, eas in unum opus eâ industriâ digereret, ut unius quodammodo Civitatis

vitatis cuiusdam res esse gestæ videntur. Quas ut aliquando majori fide tractaret, majorum Asiae, Europæ, atque Africæ partem multis difficultatibus, atque periculis peragravit. Navigavit in Aegyptum centesimam octuagessimam Olimpiade, regnante ibi Ptolomæo, quem novum Dionysium appellabant. Erant namque eis tempestate in Aegypto complures vici ingenio excellenti, qui ob id, quod sapientia studio publicâ impensa vacabant, atque ab hominum frequentiâ se juncti rerum tantummodo naturalium, & divinorum indagationi incumbebant, Sacerdotes auncupabantur. Horum sapientiam pellesti plerique ex Greciâ Aegyptum ad corradendam sibi rerum abditarum Scientiam concurrebant. Ex his vetustiores fuerunt Orpheus, Musæus, Homerius, postea Pythagoras, Solon, Dædalus, Melampodes, Lycurgus, Endoxus, Plato, Democritus, Mopides, & onus in posterioribus Diodorus Siculus noster. Ab his itaque Aegyptiis Sacerdotibus marita de primâ rerum origine, & primis temporibus consecutus est. Sibi deinde constituto scribendi genere, quod præcatoris probatum iri judicavit, otiosis narrationibus, & supervacuis descriptionibus, ac fictis, meditatisque orationibus prorsus posthabitatis, solam rei gestæ veritatem attendens, multo labore, ac longo tempore, triginta enim annos in scribendo consumpsit, omnium ferme gentium, ac popolorum historiam quadragesita voluminibus absolvit, quam Bibliothecam auncupavit, quæque nimis ab humani generis exordio ad suam usque statem facta omnia ordine continentur. Primi namque sex libri antiquorum gesta, quæ fabulosa appellari, ante bellum Trojanum complectuntur, & eorum quidem prioribus tribus Barbarorum, reliquis vero antiquæ Græcorum res enarrantur. In quatuordecim deinde sequentibus conferuntur ea, quæ à bello Trojano usque ad Philippi, & Alexandri, ac successorum Macedonis Regum, principatum gesta sunt. Sed, & 19. & 20. libris Agathoclis, Siciliae Tyranni, mutuaque bella Cartaginem latissime caulearunt. Reliquis autem viginti continentur, quæ deinceps obtigerunt usque ad bellum Gallicum, quod Romani Duce Julio Cesare gesserunt. Hujus vastæ Historiæ sex libri primi, undecimus, duodecimus, decimus tertius, decimus quartus, decimus sex-

tus, decimus septimus, decimotis octavus, decimauis nonus, & vigesimus, ad Fazelli manus duxit taxat peruenient, cum Historiam Siculam moliretur. Reliqui desiderantur. Diodorus itaque absoluto tam immenso Historiae opere annum etatis agens septuagesimum secundum, Syracusis, sive, ut alii tradunt, Romæ Olimpiadis centesimæ septuagesimæ quinta annu. tertiio moritur. Ex Thonia Fazello de Rebus Siculis lib. 10. Decad. 1. pag. 218.

Lilius Gregorius Gyraldus inter Poëtas Comicos reponit, ejusque Comœdias citat. Post hoc erat Græcus Diodorus Siculus, quem plerique cum existimant, qui Græcè Historias scripsit temporibus Augusti Cæsaris, quas Bibliothecen inscripsit, & ut Plinius ait, apud Græcos nugari desit. In quo Historiarum opere absolvendo annos triginta terrarum orbem peragrans consumpsit. Eusebius tamen eum Julii Cæsaris temporibus floruisse scribit, centesimâ videlicet, & octogesimâ Olympiade. Sed nullus de Diodoro melius, quam ipse met. in Historiis, & ab eo deinde Justinus, & Eusebius. Scripsit vero teste Suidâ, & Athenæo Comœdias multas, inter quas Antenor, Payegyriste, & Epiclarus reponuntur. Ex Laurentio Crasso de Poëtis Græcis.

Bibliothecæ Historicæ libri, qui extant, omnes, una cum Eclogis, seu fragmentis eorum, qui non extant, Græcè cum latínâ interpretatione Laurentii Rhodomani prodierunt Francfurti apud Aubrios, & Clementem Schleig. in fol. & Hanoviz typis Wechelianis 1604. Coeteras eisdem nobilissimi Scriptarîs editiones recenset Philippus Labbe Societas Jesu.

XCVIII.

D I Q M A U S.

Domas Siculus Pastor, & Poëta, *Bucoliasnum* invenit. Est autem Bucoliasmus, cantus cuiusdam species, & saltationis. Eo carminis genere pastores gregem, aut in pastum, aut in stabula redeuntem, prosequabantur. In eo pecora alloquebantur, canibus animos addebat, à luporum insidiis uti caverent. Gregis

Gregis principem arietem monetae, pollicebantur pascua sequentis dici latiora: eaque omnia condiebant vel jocis, vel hilaritatibus. Ad miscebant interdum amorum narrationes, vel suorum, vel socrorum, vel rivalium. Addeabantur pedum motus, & totius corporis gesticulationes, rebus aptæ. Successu temporis Musicæ artis peritissimi Bucoliasnum didicerunt, & ad tibiam caneabant. Diomi Poëtæ Siculi meminit Epicharmus in fabula Halcyone, & in Ulysse Naufrago. Ex Scaligero Poët. lib. 1. cap. 4. pag. 20. & aliis apud Joannem Vigintimillium de Poëtis Siculis Bucolicis cap. 10. pag. 80.

X C I X.

DION, TYRANNUS SYRACUSARUM.

Dion Tyrannus Syracusanus, Platonis discipulus, frater Aristomachæ, uxoris Primi Dionysii. Hic expulit Secundum Dionysium, à quo postea fuit expulsus. Ex Constantino Lascare.

Integralm de Dione Syracusane Historiam Thomas Fazellus de Rebus Siculis Decade 2. lib. 4. cap. 1. & 2. refert: pauca ex cālibamus ad literarum commendationem.

Dion Syracusanus, Aristomachæ, Dionysii I. uxoris, frater, Aretani nepos, ex cā genitam, prius Taracizæ, Dionysii I. fratri, desponsam, eo mortuo sibi nupsit, nepos alteram Sophrofinam Dionysius II. accepit. Ergo non uno cognationis vinculo Dionysius illigatus, plurimæ apud eos gratiæ valuit, à quā tandem excidit. Cum Plato Syracusas advenisset tempore Dionysii I. Dion illi se adiunxit, hominis doctrinam admiratus, sub quo brevi tantum in Philosophia documentis, ac cæteris liberalibus disciplinis profecit; ~~et~~ cunctos Platonis discipulos longè antecesserit: adeo ut praecceptor ipse discipulum maximè admittaretur. Dion, ubi Platonem, ejusque Philosophiam degustavit, desiderans, ut idem Dionysio obtingeret, effecit, ut differentia oum suriret, & cum eo per otium familiariter versaretur. Inter quos de summa virtute, presertim de fortitudine disputatum est: inter cætera optimis rationibus

ostendit mortales omnes præstantiores esse, quam Tyrannos, justorum vitam feliciorem, calamitosissimam verò Tyrannorum. Offensum Dionysium respondisse ferunt: verba tua otiosorum senum sunt, & tua, inquit Plato Tyrannidem sapiunt. Quia audaciā indignatus cum perdidisset, nisi Dion, & Aristomache precibus obstitissent. Sed Polidi Lacedæmoni, qui per id temporis Legatus ad se venerat, vitâ donatum, ut in Ægynâ cum venundaret, tradidit. Idem Dion Dionysium II. qui patrî successerat, ad Philosophiæ studium, atque ad frugem, regettâ morum intemporantiâ, cui assueverat, hortatus est, &, ut Platonem advocaret, persuasit. Per frequentes literas ab ipso Dionysio, à Dione, tūm à Pythagoricis, qui Italiam hababant, incitatus Plato, Syracusas applicuit. Cui Dionysium triremēt ornata regio instructam adventanti misit obuia: egresso ex triremi regius etiam currus cum quadrigis albis afferit, qui ad Regiam magnâ pompâ ipsum devehiceret. Dionysius tanquam aliquod numen cœlo demissum Platonem excepit: tantosque proventus ejus institutis statim fecit, ut ultrò Tyrannidem abiicere cogitaret. Sed quarto post adventum Platonis amense Dionem calumnias oppressum in exilium egit, Plato è Siciliâ discessit, cùm intra annum, nullo genere officiorum prætermisso, Dionis redditum non impetrasset. Athænas reversus Plato, Dionem sapientiæ studiis assiduum in Academiâ continebat. Tertiū in Siciliam Plato advenit, ut Dionem Dionysio reconciliaret. Sed frustra id conatus, parum absuit, quin à conducticiis militibus, inter quos à Regiâ exclusus morari coepit, interficeretur. Dion, ubi omnia resciit, Deum testatus se poenas à Dionysio exacturum, tūm ob Platonem illusum, tūm ob injustam suam expulsionem, juravit: quod quidem Plato non improbavit. Itaque collectâ manu, instructoque exercitu in Siciliam traxit, dominum Syracusis Dionysium expellit. Sed ipse quinquagesimo quinto avari anno, quarto post Syracusas in libertatem restitutas, in cubiculo, nil tale metuens, à coniuratis interficitur. Quo sublato Dionysius iterum Siracusas invadit. Consule Plutarchum tom. 2. Vitar. Parall. in Dion. Platонem in Epistolis, inter quas existant, & Dionis Epistola.

DIONY.

C.

DIONYSIUS I. TYRANNUS SYRACUSANORUM.

Dionysius I. Syracusanus, Hieronis nepos, vir doctus, ac Tyrannus crudelissimus, scripsit *Comedias*, *Tragadas*, ac *Historiam*. De hoc legitur, quod quædam vetula Himerensis in somnis vidit se cœlos concendisse, & sub sede Jovis virum in incendio ferreâ catenâ cinctum: cum que, quis esset, interrogasset, audivisse Siciliæ homicidam esse. Post aliquot annos cum videret Dionysii crudelitatem, somnium exposuit: quo Tyrannus audito animam ipsam interemit. Ex Constantino Lascare.

Cum Cythareodus apud ipsum non inconcinnè lyram pulsaret, hortatus est, ut industriam acueret, foreque pollicebatur, ut quod melius canceret, eò majus præmium reciperet. Hoc autem postridie promissa reposcente; voluptatem, inquit, reddidi pro voluptate: neque enim ego minus te delectavi spc, quam tu me cantu oblectaveris. Ex Aristotele lib.9. Ethic. apud. Baltasarem Bonifacium in Histor. Ludic. lib.1.c.25. pag.18. Hieronym. Bruson. lib.4. c.17.

Finito adversus Carthaginenses bello in profundo pacis otio ad poëmata scribenda curam omnem adiecit. Accersitis Poëticæ facultatis et consultissimis, eos, quos splendide in aulâ tractabat, & magistros, & correctores esse jussit. Collaudatus ab his, magis gloriabatur, quam quod illustre quiddam per militarem industriam gessi sset. Ad Olympiorum celebritatem augendam, & maximam sibi parahdam, uti sperabat, famam, quadrigas celeritate præstantes, & pro panegyricis ludis scenas, auro, artificioque pretiosas misit, Histriones etiam excellentissimos, qui sua poëmata canerent: Theriadi germano fratri rei summâ commissa. Sed principio ad suavissimam Histriorum vocem ingenti multitudine confluente, postquam Poëmatum vitia patuerant, Dionysius Author contemni ceperit, adeo ut ejus scenas lacerare quidam auderent. Quadrigæ quoquè Olympio certamine confecto partim à cursu exciderunt, partim à leviçcm

vicem divulsa dissicerentur. Navis, quā redeuntes in Siciliam spectatores vehebantur, parūm absuit, quin procul ab Italiam vi ventorum depulsa Tarentum compelleretur. Allato tantæ calamitatis nuncio Dionysius in magnam tristitiani incidit, quæ aucta in dies furor videbatur, adeo ut suspectus quisque Tyranno esset. Sed confirmatus assentatorum oratione abjectos amicos ad Poëmata scribenda resumit. Cùm autem Comœdias, & Tragoedias suas contemni adhuc, & in vulgi fabulam cessisse cognosceret; nulli sumptui parcebat, ut Aeschyli pugillares, quibus ille sua carmina describere fuerat solitus assequeretur. Quibus potius jam se doctrinam omnem Aeschyli, eisque scribendi rationem obtinere existimabat. Ceterum oblatam de Tragoediz victoriā periisse ferunt, cùm oraculo futurum accepisset, percundum sibi, postquam meliores vicisset. Raro Tyrannorum fato, ut gaudio intericit. Ex Diodoro lib. 14. & 15. Gyraldo Dial. 7.

Anno mundi circiter 3648. Dionysius occupavit Tyrannidem Syracusis; occultis primum artibus, impetratis custodibus corporis propter fictitium ab æmulis periculum, deinde vi apertâ. Quam Tyrannidem rara in iis vitæ institutis felicitate per annos 38. obtinuit, quamvis felicem Damoclis coena vel unica negat. Tandem longâ possessione imperii miser verius, quam felix, inter infidias domesticas, & affidua Carthaginensium bella petiit animi tamè strenuus, & indefessus: cuius successit Regno potius, quam fortitudini Dionysius filius, otium ratus imperium, quo nihil est in mundo negotiosius. Ex Joanne Baptista de Bussieres Societatis Jesu in Flosculis Histor. ad annum 3648. & 3689.

Plura de Dionysii senioris gestis dat Tommas Fazellus de Rebus Siculis Decad. 2. lib. 3. cap. 1. de scriptis ejus Laurentius Crassus de Poëtis Græcis.

C I.

DIONYSIUS II. TYRANNUS SYRACUSARUM.

Dionysius II. Primi filius, Philosopher, ac Orator, Platoni discipulus, Epistolæ composuit, & commentum in Poëmati Apicarmi Comici. Ex Constantino Lascare. Dio-

Dionysius Secundus Primi filius, natu maritus inter fratres, patri militum favore successit. Initio Tyrannidis populum sibi liberalitate concilians, tria milia captivorum è vinculis excire permittit: tributa item populo per trienium remittit. Sed sublati fratribus, ac propinquis, quos meruebat, paulatim in cæteros gladiatores. Igitur ob crudelitatem invisus Syracusanis, bello expugnari cœptus, in aream se recepit. Legatos etiam Syracusanos de pace contra ius gentium retinuit. Tandem vi pulsus ex aree, profugus in Italiam, clam Locros concessit, qui sub ejus erant potestate. A Locrensisbus vero ignaris, quod exul esset, exceptus, solitam quoque in eos exercuit saevitatem, sex annis, rapinis, stuprisque omnia explendo. Deinde Locrensum conspiratione Civitate ejactus, in Siciliam rediit; ubi Syracusas securis omnibus post longum pacis intervallum per proditionem recepit. Cumque gravior esset, iterata conspiratione Duce Dione Syracusanò, cum Corinthiorum auxilio consideretur, deposito imperio arcem Syracusanis tradidit, atque in exilium Corinthum profectus est, ibique Ludimagistrum agens, pueros in triviis docebat. Erat enim eruditus, utpote Platonis auditor olim. Interrogatus jam exul, quid ei Philosophia profuisse? respondit: Ur aequo animo ferrem talem fortunæ mutabilitatem. Postremò niseria extremâ ductus, obscurè adeò interiit, ut incertum sit, an apud Corinthios naturalem, an verò in Siciliam reversus coactam mortem obierit. Plutarchus Regiam Dionysii pulvralentam fuisse ait, propter eorum multitudinem, qui Geometricas in pulvere figuræ describant. Ex Carolo Stephano in Diction. Histor. Poët. Gen. Thoma Fazello, qui plura de gestis Dionysii II, tradit Decad. 2. lib. 3. cap. 1. 2. & 3. Plura de ejus scriptis Laurentius Crassus de Poëtis Græcis.

Ad annum mundi 3694. scribit Joannes de Bussieres in Flores Historiarum: dum Philippus Macedo stabilendo Regno laborat, contrarius artibus Dionysius Junior suum evertit, sordidus scilicet, & timiditate. Mirum à Dione propinquo, & exule, sed forti, & osore Tyrannidis, pulsus esse Regno, quod munitione quingentis navibus, militum millibus plus centum, idque die tertio ab appulso. Adeo nullum dominium, nisi bene-

nevolentia, tutum. Nec ipse Dio licet magni animi, dignusque Imperio, quod comparaverat, diu sterit a casu integer. Nam, & plebis levitate, quæ bonas artes plerumque odit, & Calippi amici proditione, defensionis specie cœfus est. Post Dionysius à receptis Syracusis iterum dejectus virtute Timoleontis, ingens fortunæ ludibrium, Coriathî egit ludimistrum, throno in cathedram, sceptro in ferulam commutato. Inter mortales vel fortissimus, si jacturam sensit, vel ignavissimus, si non sensit.

Plura de Dionysii Tyrannis Syracusanorum tradit Plutar-chus in Ethicis, & in Vitis Parallelis, præsertim in Dione, & in Timoleonte. Sed omissis iis, quæ ad historiam conficiendam pertinent, unum referam, quod ad senioris eruditionem indicandam, refert de Vitis Decem Rethorum in Antiphonte. Antiphon, Sophili filius, qui vixit tempore Persici belli, Gor-gia Sophista paulum minor natu, vitamque produxit usque ad popularis status in Atheniensi Republicâ mutationem. à Quadrinantis factam, Syracusas navigavit, florente tunc Dionysii senioris tyrannide. Sed cum Tyranni Tragœdias exhibaret, ab eo est interfactus. Tragœdias composuisse fertur, & seorsim, & cum Dionysio Tyranno.

Diogenes Laërtius quoque de Dionysio Juniore non pauca scribit in Vitis Philosophorum, quæ huic locum sibi vendicant.

Lib. 1. in Aeschine. Aeschines, Charini lucanicas vendentis, sive Iysaniæ filius, Atheniensis, in opia impellente ad Dionysium configuit: sed ibi à Platone despctus, à Dione commendatus, prolati Dialogis quibusdam acceptis muneribus Athenas reversus est. Refert Polycritus in primo de Dionysio vixisse illum cum Tyranno, donec Syracusis expelleretur, & usque ad Dionis reditum, cum eodem afferens, & Carcinum Comicum fuisse. Fertur, & ejus ad Dionysium epistola.

Lib. 2. in Aristippo. Aristippus Cyrenaicus, Dionysio plus ceteris probabatur, quod bene affectus, instructusque ad omne, quod emerget, videretur. Consputus à Tyranno æquo animo tulit, cuidam ob eam injuriam indignanti respondens: piscatores, ut gobium venentur, mari patiuntur se aspergi: & ego, ut balenam accipiam, non patiar excrecione aspergi? Percontantî

tanti Dionysio, cuius rei gratiâ Philosophi divitum limina tenuerunt, Philosophorum verò divites non ita? quod illi, inquit, sciunt quibus indigeant, at hi nesciunt. Cogente aliquando Dionysio, ut aliquid ex Philosophiâ loqueretur; ridiculum, ait, est, si quidem me, ut loquar interrogas, & quando loqui oporteat, ipse me doces, Adhac vero indignatus Dionysius, extremum omnium jus accumbere. Sed ille, illustrem, inquit, hunc locum voluisti. Simus, Dionysii questor Phrix magnifice instructas ædes, & pavimenta pretiosa ostendebat aliquando Aristippo: tūm is sputa in questoris faciem conjectit. Indignante illo, ait: locum opportuniorem non habui. Dionysio interroganti ad quid venissem? sic cum aliqui respondisse ferunt: quando sapientia egbam, adivi Socratem: nunc pecuniarum egens ad te veni. Dionysius aliquando mandaverat, ut singulis convivæ in ueste purpureâ saltarent: id Plato renuit, dicens: effeminate ueste non possum tegi, cum sim vir, & virili natus stemmate. Assumptam verò tunicam Aristippus induit, & cum saltare inciperet, propriè, promptèque dixit: neque in sacris liberi patris pudica mens unquam corrumpitur. Pro amico Dionysium interpellans, & repulsam passus, tandem ad ejus pedes gratiam impetraturns corruuit, id factum cum argueret quispiam: non ego, ait, in culpâ sum, sed Dionysius, qui aures habet in pedibus. Cum à Dionysio pecuniam ipse, Plato librum accepisset; insimulante se quodam, ego, inquit, pecuniis indigeo, Plato libris. Postulabat pecuniam à Dionysio, & ille objecit: dixisti pecuniis non regere sapientem: da, exceptit ille, pecunias, & postea de his quæramus. Et cum dedisset: videsne, ait, me non indigere? Inter alia opera Aristippi Philosophi numerantur libri tres Historiæ libyæ, ad Dionysium missi, & Diogenes quidam ad eundem.

Lib. 3. in Platone. Plato ternavigavit in Siciliam: primò quidam, ut Insulam, et atetesque videret. Quo tempore Dionysius, Hermocratis filius, Tyrannus impulit, ut secum loqueretur. Secundò profectus est ad Dionysium. Juniores, postulans terram, atque homines, qui juxta constitutam ab eo Rem publicam vivent. Sed ille quanquam pollicitus, non præstigit. Nec absuit secundum quosdam suspicio illum magno sui per-

culo Dioni, & Theotæ persuadere tentasse, illorūque animos erexit ad Insulam è servitute liberandam. Sed Architas Pythagoreus scripta ad Dionysium epistolā illum à suspicione purgavit, creptumque Athenas remisit. Tertio accessit Dionem Dionysio reconciliatūrus; sed infecto negotio ad suos, suumque Dionem, tunc exulantem, redit.

Lib. 4. in Ipusippo. Is Atheniensis, Platonis discipulus, laetheniam & Axiotherm Phliasianae eruditivit. Quare Dionysius ad illum inordaciter scriptis: ex Arcade discipulā tuā Philosophiam discere possumus. Et à Plato quidem gratis sua liminaterentes docebat; tu vero tributa exigis, & à volentibus, nolentibusque accipis, Speusippus epistolas ad Dionem, ac Dionysium misit.

Lib. 4. in Xenocrate. Xenocrates, Agathenoris filius, Chalcedonius, à primis ferme ahnis Platonis auditor, ejdem in Siciliam proficiscenti coimes itineris adhesit. Cum Platonī Dionysius diceret, caput quispiam tibi abscondet aderat his, & suum ostendens, inquit: nullus id prius, quam hoc tolleret.

Lib. 6. in Diogene. Diogenes Cynicus inuitus aliquando Platoniem in convivio magnifico degustantem oleas, inquit: quid, sapiens vir, in Siciliam hujusmodi mensarum gratia profectus, appositis modo non frueris? Et, hercule Diogenes, ille inquit, illic oleis, & reliquis hujusmodi ut plurimum vescebar. Et ille, quid, inquit, Syracusas navigans oportebat, an tunc Attica oleas non forebat? Phavorinus. In omnimodo Historiā hoc Aristippum dixisse tradit. Calcans Platonis stratum præsentibus Dionysii amicis, quos ille invitaverat, dixit: calco Platonis fastum. Cui Plato: sed alio fastu, Diogenes. Plato Diogenem taxavit, quod in fuso manducaret; at Diogenes in fuso enim esurio. quidam ferunt Platone dixisse tacite ad Diogenem: cum cuius lavantem odoravisset: si Dionysio obsecutus es; olea profecto non lavantis. Et Diogenes in partem Platonis; & ea quidem si lavisset olera, Dionysio non es obsecutus.

Lib. 7. in Chrysippo. Scriptis de qualitate dictiorum ad Dionem quaauer; de Joritis quæstionibus ad voces tres, de Socratisq[ue] orationibus ad Dionysium unum, orationes præter consuetudines, dictiones ad Dionysiam unum.

Pauca

Bibliotheca.

99

Pauca hæc , ex Plutarcho , & Laërtio desumpta , proferre
in medium existimavimus : nec ambigendum , quin plura , &
apud ipsos , & apud veteres alios Historicos de Dionysis , Syra-
cusarum Tyrannis , scripta reperiantur , praesertim apud Pla-
tonem in Epistolis .

C I I.

DITROMEDES SYRACUSANUS.

Ditromedes Syracusanus , literis deditus , cuius filii Tyranni ,
scilicet Hieron ille literis , & Musicæ deditus , Gelon ille po-
tentissimus , Polybius , & Trasibulus . Ex Constantino Lascare .

Dinomenen appellat Fazellus Æcotoris filium , ex Insula Tela ,
qua Rhodus est , oriundum . Sed Ditromedis familia multiplex
Historiæ argumentum dedit . Consule Fazellum de Rebus Sicu-
lis Decad . 2. lib . 1.

C I I I.

DROPIDAS HIMERENSIS; AKA DROPIADAS HIMERENSIS; AKA

Dropidas Himerensis , noster fallor ; eadem navi , quæ Itesichorus ,
& Conon , vestus , cum à Pachyno in Peloponnesum pro
Corinthiis traiceret ; conjectus in vincula , ducitur ad Phalaris
dem , Agrigentinorum Tyrannum , in quem poëticâ libidine
maledictis incesserat . Dedit literas Himerensibus Phalaris ; qui-
bas fore se redirentur ab Dropidam pollicetur , sed jam interfo-
rum Cononeum docet . Ex Phalaridis epistol . ad Himerens .

Fuit alter Dropidas , Solonis frater , à quo maternum genus
Platonem duxisse ajunt Historicci , Atheniensis Poëta . Ex Litu-
rario Crallò de Poëtis Græcis :

C I V.

DUCETIUS NETINUS, SICILIÆ REX.

Ducecius Netinus , Siciliæ Rex , ad egregia quæque facinora
obeunda promptissimus , acri vir ingenio , & literis excul-

N 2

tus ,

ses, regnavit L. Posthumio, & M. Horatio Coss. Patriam urbem, in collis vertice à Siculis ab initio fundataim, in planicie in monti subiectam transflit, Moenonam Urbem, aliaque oppida condidit. Ex Thoma Fazello de Rebus Siculis Decad. 2. lib. 2. cap. i. Vincentio Littara de Rebus Netinis.

C V.

ELIAS PANORMITANUS.

Elias Panormitanus Monachus, composuit lapidem Ph^{il}osoporum. Ex Joanne Jacobo Adria de Valle Mazaria pag.

C VI.

S. ELIAS SYRACUSANUS EPISCOPUS.

S Elias Syracusanus, in patrio Cœnobio Sanctæ Luciae Virginis, & Martyris Benedictum institutum professus, Sancti Zosimi, Episcopi Syracusani, Diaconus ex Schobare, vel Archidiaconus ex Catalogo m.s. Episcoporum Syracusani, eidem dignitate, ac sanctimonij successit, à quo successor ficerat prænuntiatus. A Vitaliano Pontifice inauguratus Episcopus, codem superstite migravit in cœlum anno 660. Augusti 24. Ex Cajetano in Martyrologio Siculo ex Kalendario Syracusano. Corpus S. Eliæ Syracusis sepultum tradit Cajetanus apud Pyrrhum in Notitia Ecclesiæ Syracusanae pag. 137.

Philippus Ferrarius in Catalogo Sanctorum Italiæ putat S. Eliam scripsisse Vitam S. Zosimi Episcopi Syracusani: sed id arbitratu suo inquit Cajetanus. Scriptit verò narrationem quandam de S. Zosimo, cuius etiam meminit Syracusanus Encomiastes, cuius est Vita S. Zosimi, quam videre est tom. 1. Vitar. SS. Siculor. ubi pag. 232. Vitam S. Eliæ habes. Ex Octavio Cajetano tom. 1. Vitar. SS. Sigillot. in Animadversion. ad Vitam S. Zosimi pag. 180. & ad Vitam S. Eliæ pag. 184.

E L.

C V I L

ELPIS MESSANENSIS.

Elpis Messanensis, Manlii Torquati Severini Boëthii, Sanctissimi Martyris, ac sapientissimi Philosophi, viri Consularis, uxori, antequam ille Rusticanam, Symmachi filiam, duceret, uti testatum reliquit Nicolaus Coscia de vetustis familiis Messanensibus apud Stephanum Maurum de Siciliae Protometropoli pag. 192. illustris Poëtria fuit. Quæ de hac doctissimâ tradidit Placidae Sampcius Societ. Jesu in Iconolog. Virgin. Messan. lib. 1. pag. 96. ex Italico in latinum sermonem translata exhibemus.

Fuerunt Messanenses illustrissimæ sorores pietato, ac sanctis moribus, Fausta, sive Faustina, uxor Tertulli Senatoris Romanus, & mater Sanctorum Placidi, Flavie, Eutychii, & Victoris, atque Elpis, uxor Severini Boëthii, ab Histonicis, præsertim à Jacobo Bergomensi lib. Illustrum mulierum satis laudata. Hęc non parum crudita, &c versata in poëticā facultate, stylo eleganti scripsit aliquot byanos Ecclesiasticos, præcipue quos legimus in Breviario Romano in Martyrium Sanctorum Petri, & Pauli, quorum initium :

Antra luce, & decore roseo,

&

Jam bone pastor, Petre, clemens accipe.

Illum quoque Sancti Petri in Vincentis:

Petrus beatus catenarum laqueos.

Relicta patriæ Ticinum petiit, cum ibi carissimus conjux jussu Theodorici, Longobardorum Regis, in custodia detineretur, ibique supremum diem obiit. Sepulta est in vestibulo S. Petri in celo aureo epitaphio insculpto, quod ipsa sibi Poëtria præstantissima conscripsit.

Elpis dicta fui, Sicula regionis alumna,

Quam procul à patria conjugis egit amor.

Quo finis morta dies, nix anxia, flebilis hora,

Cumque viro solum spiritus unus erat.

Lxx

Lux mea non clausa est, tali remanente marito,

Majorisque animæ parte superstes ero.

Porticibusque sacris jam nunc peregrina quiesco,

Judicis eterni testificata thronum.

Neve manus violet bustum, ne forte jugalis

Hec iterum capiat jungere membra cenis.

Floruerunt hæ duæ sorores, Fausta, & Elpis, anno circiter MXXX. Justiniano Imperatore, & Vigilio Pontifice, quæ suis, se Messanenses affirmant Silvester Maurolycus. Josephus Bonalius, Joannes Petrus Villadicantis apud Auctorem ligni vix. aliique Scriptores.

Verùni dñi hæc typis mandamus, prosequitur Samperius, missum Messanam perantiquum Elpidis simulacrum. marmoreum dimidiatae eminentiæ, affabre elaboratum, caput virtù coronatum, qua veteres matronæ utebantur, collum, & exigua pectoris pars sunt absoluta. Græcis literis antiquioribus supra caput inscriptio habetur. Obtinuit hoc simulacrum Maria Charybdius, dum Panormi moraretur. Magno Regia Curia Judicis, & Regii Consiliarii munere perfundens, à Patre Petro Villafates, Rectore Collegii Panormitanis Societatis Jesu, à Senatu Messanensi ad eundem Rectorem scriptis literis. In aula domus Senatoriæ inter Statuas Annibalis, Scipionis Africani, & Ciceronis parieti affigitur sequenti epigraphe.

D. O. M.

Elpis, Matronæ nobiliss. Messan.

Insignis Poëtria, Magni Baebii,

Viri Consularis, sanctimonia conspicui

Vxoris, ctiam in exilio contentiss.

SS. Martyrum Ptacidi, Flan, Eustochii, Historiæ,

Amita a sorore Fausta, fauissimaq. marmoreo

Fæmina; vetustissimum hoc marmoreum numen

Signum S. P. Q. Modone à Rustibilem locum, anno C. 1700,

Societatis Jesu datum, in bac domo senatorio, marmoreo.

Posuere

Senatores.

D. Marcellus Cyrius, Eques S. Lazar,

D. Carolus Gregorius,

Fr.

Bibliotheca.

103

Etiam ad hunc. Antonius Gobbo, Eggerus Hierosolymitanus, / etiam ad hunc
etiam in. Iohannes Leonardus Catoria, / etiam ad hunc etiam in. Etiam ad hunc
etiam in. D. Franciscus Ozes, / etiam ad hunc etiam in. Etiam ad hunc etiam in.
Etiam ad hunc. Thomas Starkey / etiam ad hunc etiam in. Etiam ad hunc etiam in.
Etiam ad hunc. Anno Domini M DCXLI. / etiam ad hunc etiam in.

Hoc Samperius. Sospicere quis deum posset de Elpido Sicu-
li, inquit Octavius. Cajetanus in Idem. Sanctorum dicitorum
pag. 26. revocandis sit ad alterutram e nostris classibus. Quip-
pe Vernerus mulierem devotam appellat; Arnoldus Belga Mo-
nachus sanctissimam, & doctissimam. Sancte Elpis ex viri Boë-
thii convictu, quib[us] omnium disciplinarum viris doctis consecu-
tus videtur in literis, & pietate magnos progressus fecit. Ejus
ingenii dicitur, candoremque, & amorem pietatem, opera, quæ
composuit, demonstrant.

Reprobendens in hoc loco Antonius Amicus; quod viro
suo Boethio, Colospi, & Philosopho illustrissimo, Elpidem
ademerit, & Boethii Orationis nescio cuius verem fecerit. Eam
autem Boethii Consulis undream fuisse ante Rusticianam agre-
quis vel sibi, vel aliis tradidit. Quædam profecto sunt, quæ
eion tam libenter conciliantur, & tam rerum, & annorum ra-
tione. Consulte Stephanum Maurum de Sicilia. Protometro-
poli pag. 192. Alexandrum Galatinum in Comment. Hy-
ginum. ut deinde oratione eius nos ad boethium
pertinet. Propterea non est in CMLI. Et in multis moribus
et annis operum T. Boethii in libro eiusdem tituli. Item in
E

Mpedocles I. Agrigentinus, nphilis; ut diyes, Philosophus
E Pythagoricus, coronata laurea in capite ferrebat, & in pe-
ribus ante soraria, & in manibus laurina, Gloriundeki qua-
titatis. Athenis publice legit. Scriptis carmina de naturalibus, &
de philosophicis libros duos, caspianisque in libris. Item de
Medicina metro, & prosa. Nonnulli dico primum Oratorem fini-
te aijunt sed leius vicimus Laetius latè scribit. Periit in incendio
Ætnæ: nam rint ex crepidis eius aperte, quam flamma eructa-
vit, iuxta montis crateres repetta est. Ex Constantino Lascare.

Eripedocles natus est Agrigentus ex Methone, ut Hippoba-
tus,

tus, sive Archionio, ut Thelanges Pythagoræ discipulus scribit, patre, primùm unā cum Zenone Eleate auditor Parmenidis : à quo posteā discedens Anaxagoram, & Pythagoram audivit, quorum alterius constantiam vitæ, gravitatem, habitumque, alterius de naturâ rationes sedatus est, ut scribit Alcydamas referente Laërtio. Aristoteles in suo Sophista, quod opus apud Latiros non extat, tradit eundem Empedoclem fuisse primum Oratorie artis inventorem, sicuti Dialeticae Zenonam. Qui, & in Viris astipulatur Satyrus, qui & Medicum illum fuisse, & Oratorem optimum, Gorgiamque Leoninum, qui Oratorium artem primus illustravit; ipsius discipulum extiisse, eiique perspèciunt magiam exerceret, affuisse refert. Euit Homeri in primis studiis, unde Aristoteles in libro, quem de Poëticis inscripsit, Homericum eum appellat, & in dicendo summo acumen, in scriptis quoque suis translationibus, exscriptaque Poëticis figuris usum assert. Multa opera composuit, quorum via, & quadragesimæ se perlegisse fatetur Hieronymus Philosophus, ut Laërtius testatur. Scriptis versis bernis de Philosophia naturali opus insigne, ejus fragmētum in Bibliotheca Medicæ Florentiae hodia visumur. Quod opus Aristoclel viduisse liquido constat, tūm quod ejusdem est farinx cum ejus Philosophia, quam habemus, tūm quod multis in locis ejus ipse versus citat. Unde, & in suâ Poëticâ cum ita Homero comparat, ut illis solùm communem versum tribuat. Idecirco Homerius Poëta, Empedocles verò Philosophus naturalis est appellatus. Timeus autem, & illis, & aliis multis eum modis virum ad uitationis habitum fuisse prædicat. Non enim solùm prænunciabat futuras tempestates, sed excogitabat quoque remodia, quibus fieret, non illis fruges corrumperentur. Unde ab Agrigentinis, Colybianis, hoc est, ventoru m inhibitor est nuncupatus, quod cum Agrigentum Urbs, & ejus ager aliquando vento infestaretur, validiori, periculoni ille omne expansis circa Urbem, colligunt utrum instar asinorum pollibus auferterit, ut 18. lib. Timaeus, referente Laërtio, prodidit. Nempe Daemon ex pacto ad pelliū illarum præsentiam operabatur, ut advertit Raynaudus in Theologiâ Naturali distin. 4. quæst. 4. artic. 2. Empedoclis factum ex Clemente Alexandrino libro grat. 6. relatum perpendens.

Pesti-

Pestilentiam quoque multis in locis ignium suffitu ab eo sedata lib. 37. cap. 27. author est Plinius. Retulit, & Heracitus ipsius arte corpus humanum exanime, triginta dies fuisse integrum, incorruptumque servatum. Fuit, & vates futuri praescius, ut patuisse dicit Heracitus apud Laertium versibus ab eo compositis, quibus Agrigentinos incolas salvere jussit: à quibus, & Deum se creda, & Divinos sibi honores deferri voluit. Ceterum Aristoteles ipsum fuisse in primis liberum, atque ab omni ambitu alienissimum affirmat, quod Regnum Agrigentii ultrò à eisibus sibi delatum forti, constantique animo renuerit, simplicitatem vite Regum delitiis præferens. Agrigenti etiam triennalem magistratum instituit, qui mille hominum cœtus erat. Cum aliquando in Olympia equestri certamine victor fuisse, atque ex præscripto animatis abstineret; ex myrrâ, thure, aliisque aromatibus bovem consecit, quem ad panegyrim convenientibus distribuit, ut ex Pythagoræ instituto propagatum legimus. Pertinacissimè vero similitates, atque inimicitias, & suscipiebat, & exercebat, ut Suidas, & ex veteribus plures scribunt. Cum Deorum numerum exquisitus esset, veste purpureâ, ut lib. 12. Aelianus refert. Servum quoque aurum in capite, æra in pedibus sandalia, laurcosque ramos in manibus ferebat. Claruit ætate ferè, quâ Xerxes ab Atheniensibus navaliter Thæmistoce duce Salaminâ fugatus est, quâque Fabii ad Cremeram occubuere, ut M. Coriolanus Romani debellaturus ex Volscis advenit, ut lib. 17. cap. ultimo Gellius scribit. Tradit denique Laertius Empedocle totam Siciliam decorari, eumque tûm bello, tûm ingenio toto terrarum orbe suâ ætate non habuisse parem. De obitu vero ejus varia feruntur. Heracles siquidem tradit, quod cum sacrificio ad Pisianactis agrum unâ cum aliis intercesset, peractis ritibus plerique diversis agri locis sparsim sub arboribus fusi umbram quæsierunt: solus autem ipse cum in loco, ubi ad rem divinam faciendam accubuerat, remansisset, mane facto à ceteris surgentibus quæsitus non comparvit. Cujus deinde sociis quid illi factum esset ignorantibus, unus è servis retulit, mediâ nocte se vocem magnam audivisse, quæ Empedoclem vocabat, cumque surrexisset, nihil se præter lucem, ac tedarum splendorem vidisse. Plerique

O

verò, quos Phavorimus sequitur, afferunt eum Messanam venientem casu crus perfregisse, ac tandem apud Megaram dolore invalescente immortuum, ibique sepulture traditum, cùm annos vixisset septuaginta septem: tametsi aliqui centum, & novem ejus vitæ fuisse annos scripserint. Sunt, & qui evul-
gaverunt Agrigentinis ipsum infernum è Siciliâ discessisse, na-
vigasseque Peloponnesum, atque ibidem obiisse. Quibus asti-
pulatur Neanthes Cyzicus apud Laëtiū, qui cùm Methodo
vitâ functum scriptis, quòd ob pullulantis domi Tyrannidis
exordia profugerat. Quidam verò narrant, quòd postquam Panthiam mulierem Agrigentinam genere nobilēm, à Medicis desperatam, curasset, immortalis ab Agrigentinis, & cæteris Siculis propè sit habitus: eoque, ut suæ immortalitatis fidem constantiorem faceret, in montis Aetnæ crateres se copiecerit vivum: cuius deinde projecta ab Aetnæ cruxatione sandalia ju-
xta voraginem inter cineres sint reperta, ut Suidas refert. Quos secutus Lactantius lib. 3. Divin. Institut. & causam, & modum, quo se in incendium dejecerit, explicat. Quorum assertioni Horatius accedit his versibus.

... Deus immortalis haberi
Dum cupit Empedocles, ardenter frigidas Aetnam.
Influit...

Democritus autem Trezenius in libro contra Sophistas refert illum juxta Homerum.

Connexo ex alta laqueo sua guttura cornu
Inservisse, anima, ut terrum penetraret ad orcum.

Ex Diogene Lacerto de Vitis Philosophorum lib. 8. in Empedo-
docle apud Thomam Fazellum de Rebus Siculis Decad. 1. 6.
pag. 135. 136. qui Laëtiū siluam elegantiori, & methodo, &
charactere ordinavit.

C I X.

EMPEDOCLES II. AGRIGENTINUS.

E Mpedocles II. Agrigentinus, primi nepos, Poëta Tragicus,
scripsit Tragedias quatuor supra virginis. Ex Constantino La-
kare.

Lapsum

Lapsum hic Lascarem , & nepotem pro avo reposuisse constat ex Laërtii contextu. Quare Fazellus citatus loco citato subdit : Empedocles alter , superioris avus , non solum rei militaris peritiâ insignis, cuius specimen Olympiade 71. vîctor non aspernandum edidit : quam ob causam , & belligerorum equorum alumnnum cum Laërtius vocat ; sed , & Philosophiaæ studijs clarissimum, quatuor & viginti Tragœdiis editis mortuus est.

Idem Goltzius tradit . Ferunt aliqui Empedoclis avum fuisse eloquentiâ , & Philosophiâ clarissimum , militari peritiâ celebratum: ab hac Olympiade 71. vixisse, à quibusdam memoria proditum est . Ex Huberto Goltzio .

C X.

ENTIUS REX SARDINIAE.

Entius Siculus , Rex Sardiniae Friderici II. Imperatoris notus , inter Poëtas recensetur à Joanne Vigintimillio in Tabulâ Poëtarum Siculorum .

Sardiniae , ut ab eâ Insulâ Januenses precibus Pisanorum ciceret, à patre præfectus est . Mox ille navalî classe Antistites, Romanum à Gregorio IX. anno 1239. accitos , ut solemni Concilio Fidericum ob seclera Regno deturbaret , non longi à portu Pisano cepit ad patris mandatum , qui, uti referunt, itâ scripscrat :

*Omnes Pralati , Papa jubenta vocati ,
Et tres Legati , veniant buc usque ligati .*

Nuntio tñm insperatae victoriæ Fridericus accepto , qui post vitam, depopulatamq; Faventiam ad depopulationem vicinæ Bononiæ se paraverat, confessim omnes ad Amalphim Urbem carceri mancipandos misit . Gregorius hac novâ injuriâ tanto dolore est affectus, ut paucis post diebus febre correptus , decimo quarto sui Pontificatus anno mortem obierit . Sed Entius dum Bononiam obsidione premit , à Pontificio Legato , copiosâ Bononiensis manu instructo , capitur , atque ferreâ inclusus caveâ mortem subire cogitur anno 1272. Martio mense . Cadaver Bononienses in Divi Dominici honorifice condunt . Ex Hieronymo Surita Annał. lib. 5. cap. 61. pag. 417. 480. Abramo

hamo Bzovio Annal. an. 1239. num.43. Thoma Fazello de Rebus Siculis Decad. 2. lib. 8. pag. 16. Roccho Pyrro Chronolog. Regum Siciliæ pag. 49.

C X I.

EPYCIDES, ET HIPPOCRATES SYRACUSANI.

EPYCIDES, & Hippocrates Syracusis oriundi, sed ortu Pœni, germani fratres, armis, & literis claruerunt. Copiarum ductores fraude Siculos à Romanis ad Pœnos inclinare conabantur. Ex Constantino Lascare.

C X I I.

EPICHARMUS MEGARENsis.

EPICHARMUS Siculus Megarenſis Philosophus cum Pythagora Samio Phalaridem, ut tyrannidem deponeret, hortatus est. Sed identidem eandem rem inculcanti tyrannus respondit: aggredi tyrannidem appetatis est: deponere minime. Comparans eam actionem sagittario, qui simul atque sagittam emisit, non habet eam amplius revocandi potestatem. Ex Thoma Fazello de Rebus Siculis Decad. 1. lib. 6. pag. 132.

C X I I I.

EPICHARMUS SYRACUSANUS.

EPICHARMUS Syracusantis, vel ex Castro oppido Sicanico, Poëta Comicus, Pythagoræ auditor. Comediam primus inventit, itemque tres literas Græcas duplices, multaque præterea Comedias edidit. Hic à Hierone multatus est, quod lascivos versus coram Cleginâ recitasse. Ex Constantino Lascare.

Mortuo statua erecta fuit Syracusis cum inscriptione.

Quantum sol vincit sublimis sidera celi;

Quanto vis pelago major inest fluvii.

Tantum ego profiteor Sophia præstare Epicharmus:

Cui Syracusa comis patria sertæ dedit.

Co-

Bibliotheca.

109

Commentaria reliquit, in quibus de naturâ rerum, de sententiis, de Medicinâ differuit, notisque breves Commentariorum locis apposuit, quibus apertè indicat ab se opuscula elaborata. Obiit anno ætatis nonagesimo. Ex Diogene Laërtio de Vitis Philosophor. lib. 8. in Epicharmo. Refert Heraclides in Epitome Solutionis Pythagoram inter reliqua scripsisse Quintum Elothalem, Epicharmi patrem. Ex eodem Laërtio lib. 8. in Pythagoras Samio.

Romæ in Bibliotecâ Vaticanâ, Sixti V. magnificentiâ instaurata, depictus Epicharmus Epigraphen hanc ostentat.

Epicharmus Siculus duas Gracas literas addidit.

Ex Mutio Panâ de Bibliotecâ Vaticanâ pag. 290. Antonio Ciccarello in Vita Sixti V. Pont. Rom. pag. 609.

Epicharini Syracusani opera Megarensi attribuit Fazellus, alterutrum floruisse ait multò ante Chionidem, & Magnetem antiquissimos Comicos. Cujus sententiam Cicero in Tusculanis celebrat: nollem mori, sed mortem nihil æstimo. Eum Plautus Horatio in Epistolis referente incitatus est. Vixit autem annos nonaginta septem, ut Lucianus refert. Ex Thoma Fazello de Rebus Siculis Decad. 1. lib. 3. pag. 79.

C X I V.

E V A G R I U S.

Evagrius S. Pancratii, Tauromenitani Episcopi, discipulus, mirabilem ejus vita stylo non incompto, sed Græco exaravit. Venum Evagrianum codicem mendosum censet Octavius Cajetanus Societatis Jesu tom. 1. Vitar. SS. Sicul. in Animaduersione ad Vitam S. Pancratii pag. 10. Atuerò illum probat, & plura de hoc Evagriano codice differit, Placidus Reina tom. 1. Histor. Messan. pag. 111.

In Elogiis Juvenilibus Præsulum Similensium ita de S. Pancratio lusimus.

Expeditioni Tauromenitanæ
navali victoriâ proluscrat Pancratius.

Nam Antiochiâ in Siciliam navigans Marciano comite,
Præfus!

Præsul Tauromenitanus
 à Petro Apostolo iniciatus ,
 Lychaonidem navarchum , & nautas Christo subegit.
 Haustam à pelago undam
 ad ablucenda capita
 Neophytorum lacrymis compensavit :
 ipsam creditarum aquarum solutionem
 pelago foeneratus .
 Restituto incolumi navigio
 ære alieno mare liberatur .
 Conceptum jamdiu certamen
 ut expeditius iniret Pancratius ,
 in arenam Tauromenitanam nudus descendit .
 Everso Phalconis fano ,
 Diruto Lysonis simulacro ,
 Urbis Præfectum , Civesque ferè omnes
 in deditonem Crucis redegit .
 Impeditus Urbanis exuvii ,
 Epaphroditum presbyterum ,
 levis armaturæ militem ,
 in proximum agrum eduxit ,
 ut agrestium hominum turmas rusticando caperet .
 Interim pugnabat intra moenia
 novo telorum genere in Aquilinum ,
 vanissimorum Dcorum studiosum ,
 fautorem accerrimum .
 Sacris enim imaginibus objec̄tis à Pancratio ,
 versis in adversarios ipsos pugionibus
 Aquilini partes ceciderunt .
 Plus unius Dei cultor valuit ,
 quam plurium propugnator ,
 plus religiosæ icones valuerant ,
 quam olim terrificum Medusæ caput :
 id hostes vertebat in saxum ,
 illæ reddiderunt in cinerem .
 Ornari meliori clypeo nequiverat Pancratius ,
 nec hebetiori gladio Aquilinus .

Uter-

Bibliotheca.

I I I

Uterque iniquo Marte pugnavit:
sed ille propitium armorum numen expertus ,

is iratum ;

uterque probavit ,

jaculantem in celum

in semet sagittas accersere .

Tot , ac tantis bellis feliciter confectis ,

ne decessent ad triumphum agendum victoris insignia ,

morsibus primò , mox fustibus , inde petitus lapidibus ,

Denique ferro interemptus ab Artagato ,

Martyrii palmam obtinuit .

Hanc in manu gestans

purpureā proprii crux clamyde paludatus ,

Superum capitolium concendit .

C X V.

E U C L I D E S G E L O U S .

EUclides Gelensis, Philosophus Platonicus, ac Geometra præstantissimus, alius fuit ab illo Megarensi, de quo Laërtius, & qui Dialogos scripsit, ut ait Proclus in secundo sermone in Primum Euclidis: utque scribit Hieronymus, vixit tempore Ptolemæi Primi, Junior Platone, sed vetustior Eratosthene, & Archimedē: fuitque Gelous, ut ex verbis Laërtii colligitur. *Multa, ab Eudoxo, & Theateto sumpta perfecit.* Scripsit Elementorum libros XIII. nam alii duo additi fuerunt ab Hypsicle, & Aristæo. Item Musicam, Optica, Catoptrica, Phænomena, Porismata, Dodomena, quæ potius Theonis sunt. Hic à Ptolemæo Rego interrogatus, ut ait Proclus, esset ne illa ad Geometriam vià concisior, quam Elementaris? Respondit non esse ad Geometriam capessendam regiam viam, callemque ullum. Ex Constantino Lascare.

Euclidem Geometram Siculum Geloum fuisse Scriptores Nostrates, sive Lascarem secuti, sive ab antiquioribus edocti, omnes ad unum affirmant. Unus pro cunctis loquatur, Franciscus Maurolycus Mæssanensis, profundâ Mathematicarum cultura-

cultatum notitiâ, & infinitâ propè Historiarum cognitione toto terrarum orbe clarissimus. Is lib. 1. Compend. Histor. Sicil. pag. 28. Post excessum Agathoclis, Regis Syracusanorum, anno mundi 4877. ante Christum natum 322. scribit Theocratum Poëtam Syracusis clarissime: nec non Euclidem Geometram ex Gelâ. Nam Megarensis ex Græciâ Philosophus Moralis fuit, ut Proclus, & Laërtius innuit. Cæterum si domestica testimonia in causâ propriâ suspecta sunt; testes duos, externos homines, omni exceptione maiores in medium proferam, qui dejecit vulgi opinione, Siciliæ restituunt Euclidem suum, aut certè quidem Græciæ, tanquam non suum, in libertatem vindicandam subduxerunt. Alter est Christophorus Clavius Bambergensis, alter Joannes Baptista Ricciolius Bononiensis, uterque Societatis Jesu: illustrissima satis nomina, & vitæ institutis, & Mathematicarum scientiarum, & rerum abditarum inexhausto promptuario.

Si Proclo, nobili Scriptori, & aliis Auctoribus antiquis, credendum est, Euclides hic noster junior fuit illo Megaræo, fluitque tempore Ptolomæi Primi, qui Ægypto post Alexandri Magni mortem Olimpiade 115. & ante Christum natum anno 319. cœpit imperare; ut Joannes Lucidus refert. Quod quidem verius esse crediderim, hoc maximè adductus argumento, quod Diogenes Laërtius omnia opera Euclidis illius Megarici diligentissimè enumerans, nullam prorsus faciat mentionem hujus celeberrimi voluminis de Geometricis Elementis conscripti, in quo perpetuam, & nunquam interituram famam sibi comparavit Euclides, & gloriam. Neque enim putandum est Diogenem, in monumentis Philosophorum exercitatissimum, hoc tam insigne opus vel scientem voluisse præterire, vel ab Euclide suo fuisse compositum ignorasse. Itaque Euclides noster Geometra acutissimus, ab illo Megaræo Philosopho longè alius est, qui cum in doctrinâ Academicorum esset summâ cum laude versatus, animum totum ad Mathematicas disciplinas transfluit: in quibus ita excelluit, ut concordi omnium judicio principem inter Mathematicos sibi locum jure optimovindicarit.

Hæc Clavius Prologom. in disciplinas Mathemat. de Euclide Geometra. Subdit ibidem ejusdem Elementa Geometrica, & cæ-

& cætera ejusdem opera refert. Scripsit *volumina ad rem Mathematicam spectantia non pauca*, in quibus eximia ejus diligentia, admirandaque doctrina facile elucet: qualia sunt *Optica*, *Catoptrica*, *Elementares Institutiones ad Musicam capessendam pertinentes*, *Phanomena*, atque *Datorum liber*, opus de divisionibus, quod nonnulli suspicuntur esse libellum illum acutissimum de superficiem divisionibus, Machometo Bagdedino adscriptum, qui nuper Joannis Dee Londinensis, & Friderici Comandini Urbinatis operâ in lucem est editus. Conscriptis item *Conica Elementa*, Auctore Proclo, quæ tamen ad nos nondum pervenere, & alia id genus opuscula. Maximè verò *volumen Geometricorum Elementorum*, nunquam omnium consensione satis laudatum, tam mirabili ordine, tantaque eruditione contexuit; ut nullus unquam eorum, qui similia conscripserunt Elementa, conscripserunt autem, ut ait Proclus, non pauci, pat illi extiterit, nedum ipsum superarit.

Ipse verò Clavius libros XV. Elementorum Euclidis perspicuis demonstrationibus, accuratisque scholiis illustravit, addito libro XVI. de Solidorum Regularium cuiuslibet intra quolibet comparatione. Commentaria hæc sèpiùs excusa Carolo Emmanueli, Sabaudiæ Duci, dicata, prodierunt. In eorum præfatione Commentariorum suorum rationem aperit, non pauca de aliorum Commentariis edifferens: quæ quidem omnia rem, quam tractamus, quam maximè nobilitant.

Extant, inquit Clavius in Præfatione citatæ, Commentarii Campani, ac Theonis in singulos Euclidis libros sanè eruditæ, qui satis esse possint cujus ad facile consequendam horum Elementorum doctrinam. Sed alter secutus in omnibus est traditionem Arabum, qui magnâ ex parte Euclidis ordinem, ac methodum perverterunt, verbaque propositionum ejusdem locis non paucis immutarunt, ut verus, germanusque Auctoris sensus perdifficile possit intelligi. Alter penè innumeris mendis, vitiisque injuriâ librariorum ita est depravatus, & propter notas Græcas, quæ in ejus demonstrationibus adhibentur, obscuras illas, & malè impressas, adeò impeditus; ut magnam difficultatem inexercitatis ingeniis, perplexitatemque gignat. Quo fit, ut Euclidem sine maximo labore, ac studio nemo percipiet.

Jam si alii ad nostram usque memoriam majus aliquod studium, operamque in hoc munus interpretandi Euclidis Elementa contulerunt; hi vel sex priores tantum libros exposuerunt; vel, si qui in universum Euclidem Commentarios ediderunt; hi per se pè relictis antiquorum demonstrationibus certissimis, proprias alias, ac novas confinxerunt: quæ plerumque non tam firmæ sunt neque rem ipsam simpliciter, & absolutè conficiunt. Præsertim, quòd modò à propositionibus voces quasdam perpetram detrahunt, modò alias incepè apponunt, modò denique nonnullas temerè immutant: ut meritò de vero, proprioque Euclidis sensu dubitare quis possit. Quā tamen in re Fridericum Comandinum Urbinatem Geometram non vulgarem excipio, qui nuper Euclidem latinè redditum in pristinum nitorem restituit, paucis locis exceptis, in quibus non parùm à vero aberravit.

Clavio Ricciolium attexam. Is tom. 1. part. 1. Magni Almagesti Chronolog. 2. Astronomor. vel Astrologor. Cosmographor. aut Polyhistor. qui Astronomica, vel Geographica propriùs attigerunt, hæc habet. Petrus Ramus lib. 1. Schol. Mathem. & noster Clavius in Prologomenis ad Euclidem, censet Euclidem, cuius Elementa Geometrica extant, esse diversum ab illo Megarensi, eo potissimum arguento, quòd Diogenes Laërtius loquens de operibus Euclidis Megarensis nusquam tam egregii monumenti, quale sunt Elementorum libri, nec non Optica, Catoptrica, Musica, Data, & Phœnomena. Esto enim Euclides, ut Proclo visum est, Elementa hæc ab aliis, præsertim ab Eudoxo, & Theæteto collegerit, adjectis certis demonstrationibus, ubi deerant; magna tamen laus hæc ipsa est, inquit Petrus Ramus, inchoata perficere, ex incertis certa facere, sed maximè omnium indigesta componere. Nec derogatur illi à Proclo, quòd Elementorum vocetur non inventor, sed constructor, & demonstrator: quo jure plures aliqui antiqui palinam sunt adepti, & adipiscuntur in posterum apud cordatos viros.

De patriâ Euclidis, de ipso Euclide, deque operibus ejusdem dictum satis Referendæ huc essent additiones omnes Elementorum Euclidis, sive Græcæ, sive Græco-Latinæ, sive Latinæ, sive Italicæ singillatim. Sed prosequi tam minuta molestum est,

Bibliotheca .

I I 5

est , nec quicquam præfert utilitatis . Superest , ut pauca de Gelâ , Siciliæ Urbe vetustissimâ , dicamus : cùm ejus memoria in hac Bibliothecâ non rarò incidat , & hîc meminisse juvabit .

Gela Siciliæ flumen , à quo Gela Urbs nuncupatur. Gela m autem Antiphones è Rhodo , & Enthimus è Cretâ Colonias ducentes , condiderunt à Syracusis conditis annos quinque fū-
pra quadraginta , ex Thucydide lib. 6. nimirum Olympiadâ XXII. anno 3. ante Christi nativitatem 690. ex Cluverio lib. 1. Veteris Sicilia cap. 15. Anno verò propè 108. à Gelæ primordiis Gelenses Agrigentum condiderunt. In tantam deinde amplitudinem & Gela , & Gelenses venerunt , ut mole suâ corruerint. Nam Olympiade CXXIV. à Phintia , Tyranno Agrigentinorū delectum est , & Gelæ , & Gelensem nomen . Sed ubinam extiterit Gela , dissentient Scriptores . Alii affirmant , & quidem verius , fuisse à mari distantem , ad mare verò ex Gelæ ruinis constructam . Phintiam , quam hodie Alicatam appellamus . Alii , ubi nunc Terranova , alii , ubi Veteris Plutiæ vestigia visuntur , alii , ubi aliarum Urbium busta jacent , Gelæ situm statuunt . Gela fluvius , & ejusdem nominis Urbs memoratur ab Herodoto , Thucydide , Aristophane , Virgilio , Ovidio , Plinio , Silio , Claudiano , Diogene , Stephano , Vibio , Suida , & aliis . Consule Joannem Paulum Clarandauum Societatis Jesu in Historiâ Platensi à pag. 18. ad pag. 57. lib. 1. cap. 4. & 7.

C X V I.

E U C L I D E S L E O N T I N U S.

EUclides Philosophus , quem inolita jam opinio Megarensem credendum contendit , natus est Leontini , matre Leontinâ Euridice , patre Megarensi Hegesippo . Adhuc infans involutus fasciis Megaram Provinciæ Atticæ ductus , ibidem in magnum Philosophum Socrate magistrō adolevit , ut omnem Græciam famâ suâ compleverit . Consule Diogenem Laërtium de Vitis Philosophorum in Euclide Megarensi . Ceterum Leontinum Euclidis vulgo Megarensis partiam Theophilus agnoscit apud Philadelphum Mugnos in Novo Laërtio pag. 25.

P. 2

EU-

C X V I I .

E U D O X U S S Y R A C U S A N U S .

Eudoxus Syracusanus Poëta Comicus , Agathoclis Tyranni secundus ex tribus filius , multas Comædias composuit , ex quibus octies adeptus est victoriam , ter in urbano certamine , quinquies in Lenaico . ex Constantino Lascare , & Huberto Goltzio .

Fuerunt , & tres alii Eudoxi : primus Gnidius Astrologus , Medicus , Geometra , & Legum Lator . Secundus Rhodius Historiarum Scriptor . Tertius , & aliis Gnidius Medicus . Ex Diogene Laërtio de Vitis Philosophorum lib. 8. in Eudoxo Gnidio .

C X V I I I .

E U H E M E R U S M E S S A N E N S I S .

Euhemerus Messanensis fuit , Jovis , & caterorum , qui Dii putabantur , res gestas collegit , Historiamque contexuit ex titulis , & inscriptionibus sacris , quæ in antiquissimis templis habebantur , maxime in fano Jovis Triphili , in quo auream columnam à Iove positam fuisse scribit , cui , ut rerum à se gestarum monumenta essent , res à se gestas inscribi jussérat . Eam Euhemeri Historiam Ennium esse interpretatum , & secutum Laetantius testatur . De hoc Euhemero Historico Diodorus Siculus lib. 6. Biblioth. qui liber cùm interciderit cum aliis ejusdem plurimis , ex eo decerpta lege in Eusebio lib. 2. Præparat . Evangel . Ex Huberto Goltzio .

Euhemeri patriam incertam putat Hieronymus Columna in fragm. Enni lib. 4. Nam Plutarchus in librís , quos de dogmate Philosophorum scripsit , Tegeatēm facit , sed in libro de Osiride , & Iside Messenium : quod confirmat Julianus , Strabo , & Laetantius . Clemens Alexandrinus , & Arnobius Agrigentinum fuisse tradunt . Mendacem illum appellant Plutar̄hus de Osiride ,

de , & Iside , Strabo lib. 11. Apollodorus apud Strabonem lib.7. Idem Plutarchus de Placitis Philosophorum lib.1. cap. 7. Theophilus Antiochenus Episcopus lib. 3. sermonum apud Joann em Gerardum Vossium , Alexander ab Alexandro lib. 6. cap. 26. dier. Genial. Sextus Empiricus adversus Mathemat. lib. 8. Timon Phliasius apud Politian. Miscellan. cap. 35. impium , & Atheum criminantur . Sed hanc turpem notam elvere ab Euhemero conatur Hieronymus Columna in Vitâ Ennii pag. 25. quædam alia opera scripsisse censemur: nam citatur à Varrone de rusticâ lib. 1. cap. 1. Columella lib. 9. cap. 3. ab Hygino lib. 11. rerum Astronomic. cap. de Eniocho , Plinio lib. 26. cap. 12. à Pompejo Festo ad Proverbium , Sus Minervam . Ex Placido Reina in Histor. Messan. tom. 1. à pag. 210. ad pag. 218.

Censorinus inter Elegiographos , Vossius, inter Poëtas Græcos Euchemerum numerant . Vixit Cassandro Rege , cui maximè caris, longis peregrinationibus suscepit Oceani meridionalem plagam lustravit . Ex Laurentio Crasso de Poëtis Græcis .

C X I X.

E U M A C H U S.

Eumachus inter Poëtas Siculos recensetur à Joanne Vigintimilio in Tabulâ Poëtar. Siculor.

C X X.

BEATUS EUSEBIUS AGYRENSIS.

Ba Eusebius Monachus , Syriacè , ac Latinè doctus : incertum exinde infert Cajetanus , Syrusne , an genere Italus extiterit . Certè quidem domo Siculus Agyrensis fuit . Nam divo Philippo , à Petro Apostolo ad serendam Evangelii semen tem , fugandoque Dæmones , in Siciliam destinato , comes adhæsit , & cum eo ex Oriente Romanam navigavit , hinc Agyram advenit . Hic foederatis precum opibus cum Philippo procul exturbavere Dæmones , qui proximum Agyræ montem , cavernasque

que adversùs Aëtnam infesti tenebant: quorum agmen deforme instar lapidum è montis vertice devolui, ac specie ignis è templo prorumpere vidit Eusebius, qui Urbem, & propinquos Urbi secessus morā suā nobilitavit. Sed Orbiani Toparchæ metu Alexandriam concessit, ibique *Vitam, & Miracula Divi Philippi*, quæ conscriperat, propagavit. Tandem Agyram reversus, in pace quievit. Ejus caput die 12. Maii festo etiam solemnī ritu, ac pompâ per Urbem circumducitur. *Narratio B. Eusebii Monachi de Vita, & Miraculis Divi Philippi, Apostolici Presbyteri, Demonum expulsoris*, extat apud Octavium Cajetanum tom. I. Vitar. SS. Sicul. pag. 28. Sed pag. 33. Vita ejusdem Beati Eusebii legitur ex Actis S. Philippi.. Acta Eusebiana de S. Philippo Græcè scripta reperiebantur in Bibliothecâ Vaticanâ, Cryptæ Ferratae, ac Messanensis Coenobii S. Salvatoris : latinè vertit Jacobus Sirmundus Societatis Jesu, vir plane doctissimus. Eadem Acta latine extant in m. ss. codd. Ecclesiarum, Agyrensis, Catanensis, Syracusanæ, & Panormitanæ, ex iisdem Græcis fontibus deducta. Ex Octavio Cajetano Societ. Jesu in Animad. ad Vitam S. Philippi pag. 21. tom. I. Vitar. SS. Siculorum.

Agyram Urbem, cuius populum fidelem, fortissimum, locupletem, atque illustrem Cicero in Verrem V. appellavit, ab Argyrio dictam ferunt, quod latinè argenteum sonat: nam argenti fodinas habet. Viventibus adhuc Jolajo, & Herculi templa dicavit, sacris etiam celebrioribus institutis. Sed Sancti Philippi appulsi tot, ac tantis beneficiis cumulata, ob extinctam Idolatriam, ob fugatas Dæmonum phalanges, Sanphilippus dici coepit, & etiamnum tam divinâ nomenclatione gloriatur. Ex Roccho Pyrrho in Notit. Ecclesiæ Catan. pag. 106. qui pag. 107. quadam de B. Eusebio narrat, quæ parum sibi conitant.

C X X I.

F A B I U S.

Fabius Siculus Poëta. Ex Joanne Vigintimillio in Tabulâ Poëtarum Siculorum.

FE-

C X X I I.

FELIX EPISCOPUS MESSANENSIS.

Felix anno 590. Messanensi Ecclesiæ præcerat. Benedictinum institutum professus, eodem Augustinum, Anglorum Episcopum, & Apostolum, eruditivit, ut Gregorius Magnus Pontifex Maximus, Felici scribens, aperte testatur. Quod scripsi Augustino, Anglorum gentis Episcopo, alumno, ut recordaris, tuo. Illum verò instituit Romæ in ipsius Gregorii Magni Cœnobio S. Andreæ, cuius præfecturam administrabat ex Uvione lib. 1. cap. 20. pag. 232. Ligni Vitæ, Joanne Diacono lib. 2. cap. 33. de Vitâ S. Gregorii Magni. Plures epistolas Felici Gregorius misit, quas in Registro videre est. Felix Gregorio unam dedit, in quâ Beatissimum Pontificem alloquens, cum eo ab infantia nutritum, edoctumque se ipsum meminit. Extat tom. 3. Concil. General. *Epistola Felicis Episcopi Messanensis ad Gregorium Magnum P. O. M.* De Felice plura Rocchus Pyrrhus in Notit. Ecclesiæ Messan. à pag. 261. usque ad pag. 286. Carolus Morabitus in Annal. Ecclesiæ Messan. pag. 117. & seqq.

C X X I I I.

FILIÆ STESICHORI HIMERENSES.

Filiæ Stesichori Himerenses, Luſciniæ parentis æmulatrices, celebres Poëtæ audierunt. Ex Constantino Lascare.

C X X I V.

F L A C C U S.

Flaccus Siculus sub Claudio Nerone scripsit *Latine de limitibus*. Ex Octavio Cajetano tom. 2. Vitar. SS. Sicul. in Animadversion. pag. 106.

vi-

Willemus Goësius collegit, illustravit, atque edidit Auctores rei Agrariæ, una cum Nicolai Rigaltii notis, & observationibus, nec non Glossario ejusdem. Amstelodami 1674. in 4. Sunt autem nomina veterum Auctorum, qui hoc volumine continentur. Siculus Flaccus, Julius Frontinus. &c.

C X X V.

FLAVIVS VOPISCUS SYRACUSANUS.

Flavius Vopiscus Syracusanus edidit *Vitam Aurelianum Imperatoris*, item *Taciti Imperatoris*, & fratri ejus *Floriani*: ad hac *Probi*, quam ad *Celsum* scripsit, nempe *Rufum Celsum*, ut in Firmino vocat. Edidit item *quadrigam Tyrannorum*, *Firmi*, *Saturnini*, *Proculi*, & *Bonosi*: præterea *trigam Imperatorum*, *Cori puta*, *Numeriani*, & *Carini*. Neque præter ista quæ hodie extant, quicquam vel ab ipso Auctore, vel ab alio Scriptore citatur. Quâ vixerit ætate, non uno colligere est argumento: avunc enim suum interfuiisse dicit concioni, cùm Aper manu occideretur Diocletiani. In Carino autem quatuor hosce Principes laudat, Diocletianum, Maximianum, Galerium, & Constantium, atque horum singulis libris vitam esse proditam ait à Claudio Eusthenio, qui Diocletiano ab epistolis erat: atque hoc idcirco à se dici, ne quis rem tantam à se petat, maximè cùm virorum Principum vita non sine reprehensione dicatur. Unde liquet vixisse post obitum Constantii Chlori, qui Constantini Magni pater fuit. Attamen in Aureliano ait: & est quidem jam Constantius Imperator. Sed puto ab Aureliano scribendi initium fecit: Carinum verò in literis misit post obitum Constantii. Vel hoc verum est, vel scribi debet: jam Constantinus Imperator: vel intelligendus Constantius, Constantini filius, & omnino verius, quod primo loco dicebam. Nam Aurelianum multò ante alios editum fuisse verba hæc ostendunt in Probo: sed non patiar ego ille, à quo dudum solus Aurelianis est expertus, cuius vitam, quantum potui, persecutus, Tacito, Florianoque jam scriptis; nonne ad Probi facta consciendere, si vita suppetat, omnes, qui supersunt, usque ad Maximianum, Diocletianum dicturus. In

Va-

Vopisco præter eruditionem illud etiam laudamus, quod omnia ordine narrat meliori, quam factum fuit à Spartiano, Capitolino, atque aliis Augustæ Historiæ Scriptoribus, in quibus plerique valde turbata. Ceterum decreverat quoque memoriz tradere Vitam Apollonii Thianæ cujus magicas fraudes veris Christi miraculis opponebant Gentiles. Hunc impostorem Vopiscus in Aureliano appellat celeberimæ famæ, auctoritatisque, sapientem Philosophum, amicum verum Deorum, ipsum vero pro numine frequentandum. Et post aliqua de eodem ait: quid enim illo viro sanctius, venerabilius, antiquius, diviniusque inter homines fuit? Ille mortuis reddidit viram, ille multa ultra homines, & fecit, & dixit: quæ qui volet nosse Græcos legat libros, qui de ejus Vitâ conscripti sunt. Ex his cognoscere est, ut Vopiscus magnis follibus propugnosa fuerit mendacia spiraturus, si scripsisset Vitam Apolionii, quam continuò post promittit his verbis: ipse autem, si vita suppetat, atque ipsius viri favori usquequaque placuerit, breviter saltim tanti viri facta in literas mittam. Non quò illius viri gesta munere mei sermonis indigeant; sed, ut ea, quæ miranda sunt, omnium voce prædicentur. Ex Joanne Gerardo Vossio de Historic. Latinis lib. 2. pag. 193.

C X X V I.

F L O R I D I C U S E N N E N S I S.

Floridicus Ennensis Medicus præclarissimus, legitur apud Leonardum Orlandinum de Aetna pag. 32. Ex Roccho Pyrro in Notit. Ecclesiæ Catan. pag. 100.

C X X V I I.

FRANCISCUS JOANNELLUS MESSANENSIS.

Franciscus Joannellus Messanensis, Constantini Lascaris in Græcis disciplinis discipulus, multorum præceptor evasit. Nam illustris Grammaticus Scholam habuit adolescentibus

Q

frc-

frequenterissimam. Dedit Epistolam quandam ad Joannem Philippum Roccum, nobilissimum virum, in qua Bernardum Ricium laudat. Ex Placido Reina tom. 2. Histor. Messian. pag. 47. & 48.

CXXVIII.

FRANCISCUS PHARAONIUS MESSANENSIS.

Franciscus Pharaonius Messanensis, Constantini Lascaris in Græcis literis auditor, quas tamen leviter hausit, celebris Grammaticus, cuius *Institutiones* sèpè multis in locis impressæ, puerorum manibus teruntur, Poëta non ignobilis. Floruit tempore Ferdinandi Acunæ, Siciliæ Proregis. Marcus Basilius, Plancarenus Pharaonii discipulus, hoc præceptoris suo epicedion scripsit:

*Musarum hæc famulum claudit libitinæ, colonam
Parnassi, & vatum per juga sacra ducem.
Idem olim latæ fidissima cura Minervæ,
Nunc jacet: heu longum nax premit uxa diem!
Ab sinde, o Superi, manes requiescere, quando
Multæ viro pietas astitit alma comes.
Tu Phœbæ cahors, sacras operata per aras,
Tbus adale, & fertis mox age nece comas.
Necte comas apio, & lauru Peneide frontem:
Funeris ad pomparam, sic redimita veni.
Sarcophago interea meritum reddamus honorem,
Candida puniceis lilia mixta rosis.*

Ex Marco Basilio Plauceno in *Vita, & Epicedio eiusdem Pharaonii.*

CXXIX.

FRIDERICUS II. IMPERATOR, ET REX SICILIAE,
P A N O R M I T A N U S.

Fridericus II. Henrici VI. Romanorum Imperatoris, utriusque Siciliæ Regis, filius, quinquennis puer patri sub tutelâ Constantia matris succedit. Etiam septennis Panormi Regio

Regio diadematè insignitus est. Annaum agens vigesimum Inno-
centii III. Pontificis Maximi intercessione ab Germanorum Se-
ptemviris Imperator contra Othonem IV. quem Pontifex,
Pontificiæ ditionis agrum devastanter, Imperiali dignitate pri-
vaverat, creatus est: coque armis Imperio pulso, Roma ab
Honorio III. Pontifice Maximo Augustus salutatus, & inaugu-
ratus est. Hic multis in Italia, in Siciliâ bellis gestis, Hierosol-
ymæque Regno Saracenis adempto; ætatis suæ quinquagesi-
mo septimo Tarenti moritur Idibus Decembribus à Christo nato
M C C L. Inde Panormum ejus cadaver translatum, in principe
templo porphyreticho sepulcro tumulatur, ubi sequentes ver-
sus leguntur.

*Qui mare, qui terras, populos, & Regna subegit,
Cæsareum fregit subito mors improba nomen.
Hic jacet, ut cernis, Fridericus in orbe Secundus,
Quem lapis bic totus, cui mundus parvit, arcet.
Vixit annos 57. Imperii 38. Regni Hierosol.
25. Sicilia 57. obiit anno 1250.*

Non vacat Auctorum opiniones examinare, quo anno or-
tus fuerit, quandiu Rex Siciliæ, Hierosolymæque, aut Impe-
rator vixerit: etenim hac in re multiplex sententia jaqtatur. Ve-
rum constanter tenendum Panormi ortum esse constanti Pa-
normitanorum traditione, qui locum indicant in mediâ pri-
cipis templi arcâ, ubi Constantia, ne supposititii filii suspicio na-
scetur, Fridericum sub tentorio peperit, sterilitate ipsâ præ-
latitiâ gestiente. Confirmat Veterum traditionem multorum
Auctorum suffragium, quos videre est apud Augustinum Inve-
gium quibus idem Invegius astipulatur, tom. 3. Annal. Panor-
mit. pag. 494. 495.

Hunc linguarum Latinæ, Græcæ, Saracenicæ, & Getma-
nicæ peritissimum, in bonarum artium professores, & Acade-
miarum proventus augendos liberalissimum extitisse affirmant.
Effecit insuper, ut Ptolemæi Almagestum ex Saraceno idio-
mate latinitate donaretur, & eâ occasione Mathematicæ dis-
plinæ, quæ multis jam annis Europâ exulaverant, veluti postli-
minio redierunt. Primus etiam medendi arte nobiles Auctores
Europæ ostendit. Præterea sub idem tempus Italica Poësis Pa-

normi, & Messanæ, ubi Rex morabatur, habuisse primordia tradunt plerique docti viri, eumque scripsisse *carmina Italica*, illi seculo minimè iniucunda. Leo Allatius, genere Chius, eruditè differit hac de re in Epistolâ nuncupatoriâ Poëtarum antiquorum Italorum ad Academicos Messianenses, & nonnullorum Siculorum carmina, ex codicibus manu exaratis perverstis in lucem prodit: quorum Elogia suis in locis sine fuso, & phaleris dabimus. Ex Scriptoribus Historiæ Augustæ, Thomæ Fazello, & Huberto Goltzio in Historiâ Siculâ, Leoné Allatio de Poëtis antiquis Italîs.

C X X X.

F R O N T I N U S.

Frontinus Siculus sub Claudio Nerone scripsit *latine de aqueductibus*. Ex Octavio Cajetano tom. 2. Vitar. SS. Siculor. in Animad. pag. 106.

C X X X I.

F U L G I D A S G E L E N S I S.

Fulgidas Gelensis Geometra. Ex Roccho Pyrro in Notitia Ecclesiæ Agrigentinæ de Scriptoribus Gelensibus pag. 344.

C X X X I I.

G E O R G I U S.

Georgius cognomento Siculus inter Poëtas Siculos recensuit à Joanne Vigintimilio in Tabulâ Poëtarum Siculorum.

C X X X I I I.

G E O R G I U S E P I S C O P U S S Y R A C U S A N U S.

Georgius Episcopus Syracusanus, anno Christi Servatoris 663. sanctitate, ac literis floruit. Sub ejus Pontificatu Con-

Constantium Imperatorem Syracusis necatum tradit Anastasius Bibliothecarius in Vitâ Vitaliani Papæ. Nam Constantius cùm Syracusis sextum annum ageret, & avarè, nec majorum more, aut juris formâ, sed tyrannicè tributa ex Siciliæ Urbibus exigeret, adeò ut multi non solum fortunis, sed etiam uxori-bus, & liberis spoliarentur; meritò in odium civium traductus, dum mollitet, aë libidinosè in balneis lavaretur, saponeque Gallico deliniretur, ab Andrea Troyli fijo, cæterisque suis domesticis ferventi fistula in verticem ejus injectâ excerebratus occubuit, 15. Julii anno 668. Georgius autem occisus est in loco, qui Maran vocabatur, sepultusque in æde S. Anastasie de Ollis. Subdubitat autem Cajetanus, num à Saracenis fucrit interemptus, cùm Syracusas diripuerunt, & odio in Christi fidem acti Religionis nostræ capita, & nervos maximè decūcere, ac dissolvere conati sunt. Planè ad viri laudem facit ea occisionis memoria, & sepulturæ. Dicitur cùm didicisse Constantinopoli, & *Troparia*, quæ in Christi nativitate canuntur, & in Epiphania, fecisse. Ex Anastasio Bibliothecario in Vitâ Vitaliani Papæ, Thomâ Fazello de Rebus Siculis Decad. 2. lib. 6. pag. 405. Roccho Pyrro in Notit. Ecclesiaz Syracusana pag. 137. Octavio Cajetano tom. 2. Vitar. SS. Siculor. in Appendice pag. 472.

Troparium autem, est sectio Canonis Psaltici. Nam in Ecclesiâ Orientali certis diebus certos Canones caneabant, quos in Troparia dividebant, plerumque in triginta, sed unum magnum Caanonem in CCI. Vide Meursium in Glossâ Græcolatin. Ex Joanne Passerat. in Diction. Calcpini.

Sed Dominicus, & Carolus Magrus, germani fratres Melitenses, in Hiero-Lexico literâ T. verbo Tropus rem enucleatius explicant. Tropus genus Monastici cantus, qui ante Missâ introitum in solemnitatibus dici solebat, à Divo Gregorio Papa, ut refert Durandus lib. 4. cap. 1. institutus. Et est ejusmodi: exempli gratia in die Nativitatis Domini Introitus prioris Missæ incipit: ecce adest, de quo Prophetæ cecinerunt, & postea immediatè sensum cont inuando Introitum coniungebant, Puer natus est, &c. Vox enim Tropus conversionem, & revolutionem significat. Nam recitantur eadem verba: & ideo à Joanne Beleth cap. 19. dicitur zona, quia tanquam cingulum ambonum

rum sensuum capita connodat. Ac Tropanarius dicebatur liber, in quo continebantur ejusmodi Tropi. Gruci tamen Troparium vocant nonnullas preces, quas sèpè in Horis Canonicas canunt. Hec Magrus.

CXXXIV.

GOFFREDUS RIZARUS CATANENSIS.

GOffredus Rizarus Catanensis, Alphonso Regi à Consiliis, nobilis, & egregius legum Doctor, prudentiâ, fide, memoriâ tandem, quâ veluti codice utebatur, insignis, nomen non modò Sicularum Elogiis, sed etiam fastis eternitatis inscribendum sibi peperit. Ex Joanne Baptista de Grossis in Decacordo Catan. chordâ 9. pag. 147.

CXXXV.

GORGIAS LEONTINUS.

Gorgias Leontinus Orator Subtilis, discipulus Empedoclis, ac Tisiz. Primus Athenis artem Oratoriam publicè legit, multosque docuit. Plura in arte edidit, plura composuit. Hujus tres extant *Orationes*, quas ego legi, ait Lascaris, in Bibliotheca Florentinâ Divi Marci. Ex Constantino Lascare.

Gorgias Leontinus Caramantidæ filius fuit, si Philostrato, & Pausaniæ, aut Philolai, si Aeliano credimus, Empedoclis discipulus, ut resert Quintilianus. Præceptor fuit Poli Agri-gentini, Periclis, Isocratis, Alcidamanti, & complurium Philosophorum, atque Oratorum. Gorgiæ tanquam patri quicquid habet ars sophistica ingenii jure debet, ut auctor est Philostratus, qui vitam ejus exactè scripsit. Vehementia præterea in dicendo, paradoxorum spiritus, magniloquentia, elocutio, transgressio adiectiones, verba etiam poëtica, ornatus, gratia, ex quibus oratio tûm dulcis, tûm potens emanaret; Gorgiæ inventionis est opus. In Panegyricis quoque eminentissimus est visus: in Oratoriâ, ac Sophisticâ arte usque adeo fuit eminentis, ut singulis annis à discipulis centum minas assequeretur, & alios ex pa-tro-

trociniis dicendi quæstus ficeret. Hic, ut Plato, & Cicero tradunt, de quacumque re in disceptationem, quæstionemque vocatus copio sissimè se dictorum profitebatur, aususque est in conventu omnium ex singulis poscere, quâ de re quisque vellet audire. Hic hominum primus, & auream statuam, & solidam, quæ suam effigiem ad vivum propè exprimebat, septuagesimâ circiter Olympiade, cum Orationem Pythicam ex aëre habuisset, Delphis in templo Apollinis sibi posuit, ut lib. 10. scribit Pausanias: cum cæteris non aurea, sed deaurata surrigeretur: tantus fuit ejus docendæ artis Oratoriz quæstus, ut Philostratus, Cicero, Diodorus, & Plinius memorant. Hic ob eloquentiam, famam, & commendationem à Leontinis inter Legatos primus pro auxiliis contra Syracusanos impetrans Athenas missus est. Ingressus Urbem, cum in Senatum, ac populi conveniendum adductus esset, Orationem habuit, maximâ acrimoniâ, arte dicendi, exercitationis inventione, ac declamandi modo, atque peritâ adeo insignem; ut licet Athenienses ingenio summo, summâque eloquentiâ pollerent, & novitatem ejus sermonis, & colorum Rheticorum pinguedinem, à communi artificio differentem admirati, præsidium, quod postulabat, libenter concesserunt. Hinc, ut Suidas Scribit, ut Athenis publicè Artem Oratoriam proficeretur, verbis simul, & summis cum præmiis adduxerunt. Ubi diu cum incredibili omnium admiracione, attentioneque avidissimè audiretur; Critiam, & Alcibiadē, ambos g̃tate floentes, Periclem quoque, ac Thucydidem senescentes sibi devinxit. Tandem visendæ patriæ desiderio impetrata ab Senatu veniā in Siciliam profectus Leontinum pervenit. Patriâ revisâ, salutarisque laribus, in quibus fuerat educatus, quorum adhuc in regione Castelli novi dirata Leontini ostendunt vestigia, quasi sitim extinxisset, Athenas reversus est. Ubi tandem inediâ, ac senio summo confectus occubuit: cuius funus tanto honore sunt prosecuti, ut cum cæteri Arcopagitæ æncâ tantum statuā pro justis donarentur, Gorgiam solūm aureâ insculpi sanxerint. Uixit autem annos centum, & octo, sive CIX. ut Apollodorus tradit, eo corporis robore, ac sensuum integritate, ingenio vegeto, & memoriâ firmâ, ut interrogatus, cur tandiu vivere vellet? Respondisse dicatur à Cicerone,

ni-

nihil se habere, quod sene~~cum~~ tem incusaret. Interrogatus iterum causam tām longæ senectutis, & valetudinis in omnibus sensibus vigentis? Respondisse à Luciano in Macrobiis traditur, quod aliorum convivia non sit sectatus. Quo factum est, ut in adagium Gorgiæ senectus, pervenerit. Cūm itaque Gorgias ad supremum senectutis pervenisset, infirmitate detentus, ac morti vicinus, in somnum dilapsus est. Tunc ad eum quidam accēdens, quæsivit, quid ageret? cui ille respondit: jam me somnus incipit fratri tradere: mortem somni fratrem appellans, ut Ælianuſ lib. 2. refert. Hujus viri tres hodie *Orationes* extant Florentiæ in Bibliothecā dīvi Marci Ordinis Prædicatoruni. Ex Thoma Fazello de Rebus Siculis Decad. 1. lib. 3. pag. 73. 74.

De Gorgiâ Leontino multa comminiscitur Philadelphus Mugnos in suo novo Laërtio pag. 48. 49. quæ nullius pretii erit huc ingerere. Multa preterea sparsa leguntur apud Veteres de Gorgiâ, ex quibus duo proferam.

Isocrates, Theodori filius, Erechtiensis, qui puer ita ingenuè institutus est, ut quisquam aliis Atheniensem, Prodicum Ceum, Gorgiam Leontinum, Tisiam Syracusanum, Theramenem Rhetorem audivit. Scripsit Panegyricum annis ante exitum X. aut, si aliis credendum, XV. quem è Gorgiæ Leontini, & Lysiæ scriptis fertur transtulisse, de Permutatione, annos natus XXCII. ad Philippum paulò ante obitum. In ejus sepulcro fuit mensa, Poëtas, & Magistros ejusdem habens, inter quos Gorgiam, intuentem, in cœlestem globum astantem, Isocrate. Ex Plutarcho de Vitis X. Rhetorum in Isocrate.

Xenophon hoc modo in amicitiâ Cyri vénit: erat illi familiaris quidam Proxenus nomine, Bæotius genere, Discipulus Gorgiæ Leontini, Cyro notus, & carus. Is apud Cyrum Sardis morabatur: scripsit autem Xenophonti epistolam Athenas illum accersens, & Cyro amicum fieri suadens. Xenophon autem, & Socratis, & Oraculi Delphiki monitis ad Cyrum accessit, in cuius animum ita se se insinuavit, ut non minus illi amicus, carusque fuerit, quam Proxenus. Ex Laërtio de Vitis Philosophor. lib. 2. in Xenophonte.

Gorgiam post Salomonem cæteris præferendum dixit Petrus Gregorius Tolosanus, qui Com ment. Artis Mirabilis cap. 7. pag.

Bibliotheca. 129

7. pag. 116. 117. 118. latè differit de Gorgia Leontino.

CXXXVI.

GORGODORUS LEONTINUS.

Gorgodorus Leontinus, Philosophus, & Geometra; Philolai Mechanici filius, Tisiā primū audīvit, postea Tarentum accessit ab Archytā Tarentino Geometriæ addiscendæ causā. Is Archytas Platonem, cuius in Geometriæ discipulus fuerat, per literas monuit, ut ex Siciliā discederet, quod Dionysius, Tyrannus Syracusanorum, de eo necando cogitaret. Columbam ligneam tām affabré effinxit, libravitque, ut vivæ volatum imitaretur. Cæterū Gorgodorus sub Archytæ disciplinā magnos proventus fecit, adcō ut in patriam reversus, Gallum automatum, sive à scipso saltitantem efformaverit, &c. ut Hermodorus tradit, accepto per spiramenta quedam ære Galli cantus æmulantem. Hunc Auctor dono dedit Olympio, Leontinæ Republicæ Principi, qui C. Plauto, Consuli Romano, amico suo misit. Vixit annos 86. devixit anno mundi 3616. Ex Philadelpho Mugnos in Raptu Proserpinæ pag. 9. iā suo novo Laërtio pag. 51. 52. ab urbe conditâ 401. secundū Timæum apud Tcophilum.

CXXXVII.

SANCTUS GREGORIUS EPISCOPUS AGRIGENTINUS.

Sanctus Gregorius Monachus Basilianus, Episcopus Agrigentinus, Prætoriæ, in vico Agrigentino, patre Charitone, matre vero Theodote, nobilibus, parentibus, anno circiter 524. Justino seniore Imperatore, ortus, à S. Potaniōe Antistite undā lustrali aspergitur. Sub Donato Agrigentino rationem, ac convenientiam numerorum, festorumque dictum ambitus triennio perfectissimè comprehendit, atque ad alta, solidaque progressus, Davidis carmina perdidicit. Duodennis Clericis annumeratus, Donato Bibliothecario erudiendus traditur. Angelī monitu insciā domo ad littus descendens, consensā navi, quæ in promptu erat, Carthaginem primò, dein verò tribus

R

adju-

adjunctis Monachis viæ comitibus Hierosolymam appellat. Mæcarius Patriarcha perspectâ ejus indole in Diaconorum numerum adlegit. Monachorum familias lustrans cum pietatis fructu, in quendam sapientissimum senem incidit, apud quem annos quatuor commoratus, dicendi facultatem omnem, Philosophiam, Astronomiam, itemque Grammaticam sibi comparavit, adeo ut alter Chrysostomus diceretur. Hierosolyma digressus, Antiochiam pervenit, hospitio exceptus à S. Eustathio, Urbis Archiepiscopo, in quâ S. Basilius Magnus Hexameron est interpretatus: & ipse de dogmatibus tam egregios sermones habere cœpit, ut ex Antiochenis Sapientibus par illi esse nemo posset: quippe quem gratia Spiritus Sancti ornarat. Post annum Constantinopolim appulit, ubi Divi Chrysostomi libros evoluens, scipsum negligentiae incusabat. Inde sacrarum literarum studio celebrari famâ ita cœpit, ut Patriarcha, idemque doctissimus, familiares suos exploratum miserit, quorum nuncio accepit à Gregorii doctrinâ rumorem superari. Igitur eo advocate, apud se detinuit, noctu, diuque mutuis disceptationibus in longum protractis. Invalecente tunc temporis Sergii, Cyri, & Pauli hæresi, multas edidit cum ad docendum, tum ad laudandum compositas orationes; In Concilio in locum Episcopi Sardicæ Constantiæ Cypri subrogatus, Hæreticorum errores tam feliciter convellit, ut læti Patres discesserint, eidem cœlestem sapientiam gratulantes, idemque Justinianus Imperator ad colloquium ex posceret. In Quintâ Synodo Oecumenicâ Constantinopolitanâ II., sub Vigilio Pontifice anno 553, coactâ, Gregorius vita sanctitate, eloquentiâ, & veritatis doctrinâ, omnibus propè superior apparuit, ex Nicephori testimonio. Romam veniens ad sacra loca invisa, ubi certior de adventu Pontifex factus, deque rebus præclarè gestis à Gregorio, Episcopum Agrigentum creat, demissâ cœlitus columbâ latitantem indicante, dissentientibus interea factionibus pro novo Episcopo Agrigentum eligendo. Cum Agrigentum pervenit, miraculis ubique locorum patratis, templum ingrediens columbam iterum supervolantem sanctitatis suæ præconem ineruit. Per feram calumniam stupro accusatus, Romæ detectâ innocentiam in patriam remittitur: etiam ab Apostolo Petro, & Paulo in custodiâ vinculis

culis exsolutus , aliisque portentis celum innocentiae testem habuit . Constantinopolim iterum adivit , ubi Cinceralibus ~~febris~~ verba fecit de dogmatibus , de jejuniiis ipsis Cinceralibus , de Petro Apostolorum Principe , deque aliis rebus . Cumulatus honoribus , præmiisque ab Imperatore , Romana limina per viam exosculatus , Agrigentum venit , ubi miraculis illustris ad patriam vi- ventium migravit , incerto anno , quo vitæ excesserit . Ceterum ex temporum supputatione ad annum 564. excessum S. Gregorii Episcopi Agrigentini Cajetanus notat in Animadver- sionibus ad ejus Vitam pag. 167. & pag. 175. refert Breviarium Vitæ ex Græco codice n. s. Veneto , quem Constantinus Cajetanus Octavio germano fratri suo misserat , ab ipso latinè redito , depromptam . Pag. vero 188. tom. i. Vitar. SS. Sicul. ad- ducit Vitam Gregorii , Episcopi Agrigentini , Auctore Leontio Presbytero Monacho , & Praefecto Monasterii Sancti Sabæ in Urbe Româ , Synchroño , ex quo pauca delibavimus , nec non ex Nicephoro lib. 17. cap. 17. Vitam à Metaphraste conscriptam refert Laurentius Surius tom. ultimo ad diem 29. Novembris , eandem refert Gregorius Polydorus in suo Gregoriano pag. 48. Ejus memoria colitur Agrigenti ex Martyrologio Romano , Menologio Græcorum , & Menæis , apud Octavium Cajetanum in Martyrologio Siculo pag. 142. Novembris 23.

In Elogiis Juvenilibus Præsulum Siciliensium ita de S. Gregorio Agrigentino legimus .

Prætoriam ,

Agrigenti suburbanum vicum ,
natalibus suis nobilitavit Gregorius .

Ex Agrigentino gymnafio ,
ex quo Donatus præceptor
rude donatum dimiserat ,

ad feras erudiendas proficiscens in Africam ,
Christianus Peripateticus

mundi contemptum ambulando docuit .

Beatus , cum ærumnosus ,
Macarii , Patriarchæ Hierosolymitani , hospitium ,
quod in limine in honores offenderat ,
actuum reliquit .

R 2

Grego-

Siciliæ, Vetus

Gregorio Nazianzeno

par habitus eloquentiâ;

eidem Pontificiâ dignitate par est effectus.

Adhuc oblatam à Vigilio thiaram
respuisset,

nisi columba indicio à Deo sc factum Antistitem deprehendens,

Deo, quam sibi, placere maluisset.

Agrigentinæ telluris, cuius fuerat inquinatus,

jam initiatus agricola, & pastor,

cum amputare cœpisset vitia,

& afflito gregi, quantum posset, mederi:

incidit in convitia,

& alieno malo propè contabuit.

Sabini, & Crescentii laboravit invidiâ:

ab Exarcho delatus in custodiam,

è custodiâ delatus ad judices,

in capitali supplicio affectus, custodiâ liberaretur;

flagitiosi accusatoribus damnatis, de flagitio absolvitur.

Obsessam insidiis stationem

paulò post cum securiore mutavit,

pro terrenâ custodiâ

in æterna tabernacula receptus.

Gregorium alterum, maximis in Christianam Rempublicam
promeritis cognomento Magnum, Pontificem Optimum Ma-
ximum, paulò post Gregorium Episcopum Agrigentinū, supre-
mum Numen singulari beneficio terris concessit. Illum in Sici-
liâ genitum ex Silviâ Octaviâ, sanctissimâ parente Siculâ, Gor-
diani Romæ Senatoris coniuge, nonnato scribit: at saltem
Romæ in paternâ domo Sicularum magisterio educatum, Si-
culos deinde alumnos aliquot sibi carissimes habuisse, omnes
tradunt. Certè quidem ipsum fuisse Siculari studiosissimum,
& Cenobia fundamentis condita, institutaque amplissimi patri-
monii hæredes, & Sicularium Ecclesiarum dignitas non mini-
mum aucta, firmataque, declarant. Quanquam autem hæc,
aliaque nomina decesserint, quibus monumentum quoddam in
hoc Sicularum literatorum theatro sibi vendicaret; illum hic
non omissendum censuimus. Ob nominis similitudinem, & co-
hunc

lumbæ prodigium : quibus Gregorius Magnus , P. O. M. cum Gregorio verè Magno Episcopo Agrigentino quoquomodo convenit, & alter alterius corohis videtur .

S. Gregorius I. cognomento Magnus, maternis etiam num-
claufus visceribus, quantus esset futurus, à Patriarcha Benedi-
cto Silyia Octavia matri, cùm sanctissimum cognatum adhuc
uterum gestans inviceret, prænunciatus fuit. Ex Monacho, &
Abbate S. Andreae in Urbe, S. R. E. Cardinalis electus, statim
ad Tiberium Cæsarem Constantinopolim Legatus, Eutychium
Patriarcham Hæreticum ita convicit; ut ejus librum Imperator
in ignem iniiceret, & Eutychius paulò post morbo confessus
resipiceret errore palam damnato. Summo omnium consen-
su Pontifex Romanus salutatus, cùm Urbe profugeret, colum-
na ignea indicio proditus, & retractus, non Imperii solùm utri-
usque Provinciis, sed Barbaris etiam extremitati Orbis regnis mirè
profuit. Et primo quidem Pontificatus anno ab ipso Romani
Imperii capite, Româ, pestilentissimam luem visis portentis
avertit. Proximum de Italiâ meritum : eam enim comportato
undique frumento, distributis in pauperis infinitis propemo-
dùm eleemosynis, fame liberavit. Tùm ad reliquum Imperii,
regionesque longinquas conversus, Orthodoxis Episcopis man-
davit, nequod per ignaviam Christiano gregi malum accideret.
In Africâ Donatistas, & Schismaticos mirâ dexteritate oppref-
sit: in Hiberniâ etiam palabundos populos ad frugem revocavit.
Tùm Joannem Ravennatum Episcopum, deinde Dalmatiæ
Pontifices correxit. Totus ad Hæreses profligandas intentus, è
Siciliâ Manichæos expulit, Ethnicos, quosque Judaicæ super-
stitioni mancipatos noverat, in semitam veritatis traduxit. Po-
stea Joannis Patriarchæ Constantinopolitani audaciam, sibi
universalis Ecclesiæ Episcopi nomen arrogantis, felicissimè fre-
git. Hispaniæ Regnis consuluit, Urbis templis, quæ à Gothis
vastata, cæterisque in integrum restitutis. Missis in Angliam
Augustino, & sociis Edelbertum Regem cum oinni familiâ
convertit, Ecclesias construxit, & per Regnum universum, Epi-
scopatus, scholasque publicas instituit. Agilulphum, Longo-
bardorum Regem, Urbi, atque Italizæ ingruentem, propulsa-
vit. Schismaticos in Istriæ finibus ad unitatem reduxit. Et quan-
tis

vis lecto ob afflictissimam valetudinem perpetuò ferè decumbe-
re cogeretur; totum tamen terrarum orbem literis circumvo-
lando lustravit. Gallias Simoniacâ labe purgavit, Germanias
properantibus eò discipulis juvit. Concilia, quibus Ecclesiæ
utilius, aut excogitari nil potest, diversis passim in Regnis, in
Hispaniâ, Africâ, Numidiâ, &c. coëgit, & lectissimæ virtu-
tis homines eisdem suo nomine præesse voluit. Arrianos deinceps
in Hispaniâ, Agnoëtas Alexandriæ, &c. opportunis legationi-
bus compressit. Romanum denique Imperium à gravissimâ
bellorum clade, pace inter Imperatorem, & Agilulphum Re-
gem compositâ, eripuit, Agilulpho ipso ab Arianismo ad
Ecclesiæ Romanae gremium aggregato. Ad hæc, ne posteritas
careret, & literaria Respublica meritas gratias Gregorio repen-
deret; Gregorius Romanum Breviarium ordinavit, officio Ec-
clesiasticarum precum elegantiore stylo, & compendiosiore in-
staurato. Missæ sacrificium ita digessit, auxitque, ut ejus quasi
Auctor habeatur. Antiphonarium, tot seculis tantâ cum fide-
lium voluptate decantatum, composuit. Plurium festorum
Officia in commodiorem usum rededit, Circumcisionis Domini-
ni, Commemorationis S. Pauli, plurium Sanctorum Pontifi-
cum, Dedicationis Ecclesiæ, atque aliorum, summo etiam
ipsorum Cœlitum applausu, tanto temporum decursu celebra-
torum. Ut de orationibus Ecclesiæ plerisque, hymnis, atque
aliis operibus, in magnis voluminibus contentis, ab eodem
compositis, nil dicamus. Dum hæc moliretur, Spiritus San-
ctus candidissima columba specie in aurem ipsi dictare visus est.
Fuit enim, uti de vivente adhuc S. Isidorus Hispalensis Episco-
pus inquit, Organum Spiritus Sancti, per cuius gratiam tantum
scientiæ lumine prædictus evasit, ut non præsentium modò tem-
porum quisquam Doctorum, sed nec in præteritis ipsi par fuerit
unquam. Et S. Ildephonsum: nihil ei simile antiquitas demon-
strat: nam sanctitate vicit Antonium, eloquentiâ Cyprianum,
Augustinum sapientiâ, & aliis virtutibus excelluit, &c. Syno-
dus Toletana 8. cunctis Ecclesiæ Doctoribus præferendum cen-
suit. Pontificatus anno 13. mense 6. die 10. decepsit. Ab ipsis
Græcis etiam solemni anniversariâ memoriâ colitur. Martii
12. S. Gregorii opera lege apud Robertum Bellarminum de-

Scrit-

Scriptoribus Ecclesiasticis. Cæterum de Gregorio Magno Elogium concisius subdere libuit ex Bussieres.

Italia interim pessum ibat vastatione Longobardorum, fæcitiâ pestilentia, & aquaruminundatione; nisi pietate Gregorii Magni suffulta inhibuisset præcipitem casum. Is ex Præfecto Urbis Benedictiæ familiæ sponte adscriptus, & renitens anno 590. in sumnum Pontificem lectus, religionis, liberalitatis, fortitudinis, privatæ pietatis, & doctrinæ viuum exemplar; cagessit, scripsit, & passus est, ægritudinem corporis emendans animi valetudine, ut stabilimentum Ecclesiæ, Romæ securitas, pauperum pater, Doctor pietatis, non modo annis sexdecim, quibus sedet, sed futuris seculis fuerit. Verè magnus, quoquo modo magnitudinem metiaris. Ex Joanne de Bussieres Societ. Jesu in Flosculis Histor. ad annum Christi 583.

CXXXVIII.

GREGORIUS CERAMEUS, ARCHIEPISCOPUS TAUROMENITANUS.

Gregorius Cerameus, Archiepiscopus Tauromenitanus, doctissimus, idemque eloquentissimus. Scripsit *Homilia*s in *Evangelia*, deque aliis argumentis, è quarum numero multam s. leguntur. Meminit illius Conradus Gesnerus, Auctor datus, in Bibliothecâ. Hunc à Theophane Cerameo diversum Ecclesiæ Tauromenitanæ præfuisse anno 878. censet Rocchus Pyrrhus in Notit. Eccles. Taurom. pag. 444.

CXXXIX.

GUALTERIUS PATERNIO CATANENSIS.

Gualterius Paternio Catanensis, Aragonensibus, ac Siculis Regibus, à stirpe, fide, virtute, obsequiis denique pretiosus, Siciliæ Protonotarius, Magnæ Regiæ Curiæ perpetuus Jūdex, ac tandem Præses. *Ad caput Volentes erudita Commentaria* dedit, Francisco Milanensi commednata. Ex Joanne Baptista de Grossis in Dechacordo Catan. cordâ 9. pag. 147. **GUL-**

CXL.

GUIDO COLUMNA MESSANENSIS.

Guido Columna Messanensis, Juris peritus excellentissimus, Regiæ Siciliæ Curia Judex, & Poëta nobilissimus. Scripsit *Latino*, & *Italico* sermone *Historiam Trojanam*. Historia Trojana Italica cōscripta in Bibliothecā Magni Duci Florentiæ assertabatur: eam à primoribus paginis exscriptram cū Senatus Messanensis obtinuisse, Accademici Messanenses summâ diligentia typis imprimendam curaverunt. Prodiuit in lucem Neapoli aptid *Aegidium longum* 1665. in 4. Senatui Messanensi dacta. Scripsit quoq[ue] rudi seculo *Carmina Italica*, quæ unâ cum aliorum veterum carminibus Allatius edidit. Ex Placido Samperio Societ. Jesu in *Iconolog. Virgin. Messan;* & Leone Allatio de Poëtis Italis Antiquioribus.

CXL.I.

HALIANACTES HIMERENSIS.

Halianactes Himerensis, Sthesicori germanus frater, *leges* tulit, singulari scientiâ, & prudentiâ præditus. Ex Constantino Lascare.

CXL.II.

HEGESIAS SYRACUSANUS.

HEgesias, filius Sostrati Syracusani, ex matre à Stymphalo, Arcadiæ urbe, Jamique, quem infantem Pindarus, & cum imitati Græci à Draconibus melle, quod apibus subduxerant, enutritum fuisse scribunt, nepos, Syracusis, ubi ortum habuit, Rempublcam gessit. Ad fatidicā postea Pisæ aram Vates Olympicus effectus est. Subinde Olympiade circiter 84. Olympiacâ victoriâ currù mulibus ducto, conspicuus extitit, ut 6. Ode in Olymp. Pindarus testatur. Ex Thomâ Fazello de Rebus Siculis Decad. 1. lib. 4. pag. 105.

HEN-

CXLIII.

HENRICUS ARISTIPPUS CATANENSIS.

HEnricus Aristippus Catanensis, Principis Ecclesiae Archidiaconus, Græcis, Latinisque literis eruditus, Gulielmo I. Siciliæ Regi familiaris, Fazello, & Hugoni Falcando commendatur. Ex Joanne Baptista de Grossis in Dechacordo Catani. chordâ 9. pag. 145.

CXLIV.

HENRICUS DE SIMONE DREPANENSIS.

HEnricus de Simone Drepanensis, nobilis genere, Theologus eximus, scripsit *Commentaria iu Aristotelis Philosophiam* anno 1422. Eugenio IV. dicata. Fundavit Panormi Collegium Canonicorum S. Georgii in Algâ Veneriarum in templo S. Jacobi Mazaræ, cui Bibliothecam, libris manu exaratis, auctisque lineis exornatis, instructam, reliquit. Ex Leonardo Orlandino in Description. Drepano Scriptor. Drepano pag. 48.

CXLV.

HENRICUS TESTA LEONTINUS.

HEnricus Testa Leontinus, Italica Poësi, vel natales dedit, vel incrementa. Scripsit *Carmina*. Ex Leone Allatio de Poëtis Italis Antiquioribus.

CXLVI.

HERMOCRATES SYRACUSANUS.

Hermocrates Syracusanus, vir sanè politicus, & amator patriæ, miraque doctrinâ ornatus, pater Dionysii senioris, sive Socer. Ex Constantino Lascare.

S

HER-

CXLVII.

HERMODORUS PANORMITANUS.

Hermodus Panormitanus, Artem Historicam, & Philosophiam à Timæophonte Leontino didicit, è cuius schola plures Philosophi, & Oratores insignes prodierunt. Ex Philadelpho Mugnos in Novo Laërtio de Timæophonte pag. 102. 103. & pag. 125.

CXLVIII.

HERODICUS LEONTINUS.

Herodicus Leontinus, frater Gorgiæ, Medicus celebritus. Ex Constantino Lascare.

In Vitâ Hippocratis Coi legitur: cæterum parentis sui Heraclidis discipulus fuit, deinde Herodici, &, ut quidam tradunt, Gorgiam Leontinum Rhetorem audivit. In epistola quadam, Herodoto Halicarnassæo scriptâ, Hippocrates Herodici methodum medendi ejusque in pharmacis componendis peritiam laudat. Herodicum Socratis, aliorumque Philosophorum præceptorem fuisse refert Carolus Antonius Conversanus in Æthereâ Leontinorum gloriâ pag. 9. Primum omnium Artem Medicam in Siciliâ professum narrat Mugnos, vixisse annos 106. ad annum mundi 3530. Philadelphus Mugnos meminit de Herodico in Triumpho Leontino, in Raptu Proserpinæ, passim in Novo Laërtio.

CXLIX.

HICETAS SYRACUSANUS.

Hicetas Syracusanus, Philosophus, dixit omnia fieri harmoniâ, & necessitate, terramque moveri juxta primum Circulum, ut ait Laërtius. Ex Constantino Lascare.

HIE-

CL.

HIERON LEONTINUS.

Hieron Leontinus, Urconidis, Leontinæ Republicæ Senatoris, filius, in scholâ Stesichori, dum is Catanae moraretur, in arte Poëticâ cruditus, suavitate carminis peregrinisque inventionibus maximè gratus. Scriptus *Vitam Phalaridis, Tyranni Agrigentinorum, & Tarquinii Superbi, Romanorum Regis, versu præcisa illa etate ad invento.* Urbanis Magistratibus regendis etiam adhibitus, decessit anno post orbem conditum 3509. ætatis suæ 81. Ex Philadelpho Mugnos in novo Laertio pag. 130 in Triumpho Leontino, & in Raptu Proserpinæ.

CLI.

HIERON TYRANNUS SYRACUSANORUM.

Hieron Syracusanus, Tyrannus, Ditromedis filius, frater Gelonis, liberalis, & beneficus in Literatos, & Musicos. Ex Constantino Lascare.

Hieron Syracusanus, cum esset ex Duce Rex factus, populi Romani perpetuus amicus fuit: atque ominus expere disciplinæ cum in morbum incidisset, erudiri coepit, ac se se ultrò sermonibus Physicis accommodare, donec paulatim, dum per valetudinem licuit, Poëtis Pindaro, & Simonide accessitis usus est. Ælianu de variâ Historiâ.

Catana potitus, abolito Catanae nomine, Ætnam eam Urbem, seque Ætnæum appellari jussit, *Legeisque tamen Laconicas, tamen Doricas incolis præscripsit*, quæ sanè præstantissimæ erant. Fuit quoque Hieron strenuus pugil, terque in Olympicis certaminibus vicit, semel quadrigis, semel celete. At post alteram celetem partam in Olympiis victoriam Syracusas regressus, Catana postea petiit: ubi morbo correptus, postquam undecim regnasset annos, mensesque octo, fato functus est: voto Jovi facto, Regnique successore Thrasybulo fratre prius ab eo nominato. Res liquit

liquit autem unicum filium, cui Dinomeni erat nomen. Honores funeris non alios nauctus est, quām si ipsius Catane Urbis conditor fuisset. Ex Thomâ Fazello de Rebus Siculis Decad. 2. lib. 1. cap. 4.

C L I I.

HIERONYMUS TYRANNUS SYRACUSARUM.

Hieronymus Syracusanus, nepos Hieronis, vir sanè doctissimus, sed crudelissimus fuit. Ex Constantino Lascare.

Hieron Junior, quem pulchritudine corporis nemo æquabat, & futurum Regem portenta pronunciaverant, industriâ, & rei bellicæ præstantiâ Rex Syracusarum salutatus, splendidissimum, dominatum gessit. Cùm morti appropinquaret, careretque liberis, Hieronymum, ex Gelone filio præmortuo nepotem, quindecim ei adhibitis tutoribus successorem in Regno, & heredem instituit, cumque admonuit, ac tutores, ut foedus cum populo Romano, quinquaginta annos ab eo cultum, & ipsi inviolatum servarent. Sed Hieronymus abjectâ tutelâ, contemptisque avi monitis, luxuriosius, & arrogantiûs agendo, à Romanis descivit, adhæsitque Annibali. Cùmque superbè nimis in cives sese haberet, ab eis interfactus est. Livius lib. 4. Secundi Belli Punici. Consule Thomam Fazellum de Rebus Siculis Decad. 2. lib. 4. & 5.

C L I I I.

HIERONYMUS GRANDIUS SYRACUSANUS.

Hieronymus Grandius Syracusanus, Cæfarei, ac Pontificii Juris Doctor, Generalis Vicarius Urbem patriam gubernavit. Floruit anno 1500. Scripsit *Historias, seu Chronicon Siciliæ*. Ex Placido Reina in Notit. Messan. tom. 2. pag. 224. Stephano Mauro in Messanâ Siciliæ Protoemetropoli pag. 10. Melchiore Incofero Societatis Jesu de Marian. epistol. cap. 54. pag. 409. Vincentio Ferrârotto de Ufficio Strategi pag. 9.

HIP-

C L I V.

HIPPARCHUS SOLOENTINUS.

Hipparchus, sive Hipparchides r Soloëntinus, Poëta eximius Tragicus. Scriptis ad modum Eclogæ Amores inter Lycum fontem, & Lissum flumen in campis Leontinis. Qui biberet ex Lyco fonte, statim, aut ad tres dies moriebatur. Ex Philadelpho Mugnos in Novo Laërtio pag. 131. 152.

C L V.

SANCTUS HIPPOLYTUS EPISCOPUS.

Sanctus Hippolytus Episcopus Siculus, communi opinione non Christianorum modò, sed Ethnicorum, verus Propheta, & Vir sanctus habitus: nam Divino Spiritu afflatus multe prædictit. Hippolyti *Vaticinia* una cum libris Oraculorum, quæ Danielis Visiones vocabant, apud Græcos, & Saracenos summâ Religione asservabantur. Quæ quidem Vaticinia omnes cùm in Occidente, tûm in Oriente venerabantur, & interpretabantur, ex Græcis, ac Latinis, ex ipsis etiam Saracenis, quos prælia aggressos illis subnixos, fidentesque, & de victoriâ certos, tradit Luitprandus, atque fidem rerum eventu Vaticiniis auctam. Addit hic Auctor in Historiâ legationis, quam anno 988. pro Othonibus Augustis ad Nicephorūm Phocam Imperatorem Constantinopolitanum obivit, Phocam interpellans: Hippolytus quidam Siciliensis Episcopus *Vaticinia* scripsit & de Imperio vero, & de gente nostra. Quo autem ævo floruerit, cuius Sedis Episcopus fuerit; non dum exploratum. Pro certo habendum ipsum ante Saracenos vixisse, Vaticinia quoque ante Barbarorum cladem scripsisse: Stephanus Mautus, & Petrus Ansaloni in Civem, & Episcopum Messanensem trahunt: fortè illud commune jus obtendentes, quo bona detulæta primi occupantis sunt: aut aliud, quo bona propria liberorum ab intestato decedentium paromibis obveniunt. Cum ergo Messana Siciliae patens

rens reputetur apud populares suos; quisquis Siciliensis Episcopus dicitur sine particularis sedis significatione, Messanensis Episcopus intelligendus, & Siculus pro Messanensi recensendus. Ex Luitprando Episcopo Crenaonensi in Historia prædictâ legationis, ope Chrystophori Brouveri Societ. Jes. Henrici Canisi, deum Cæsaris Baronii editâ, Octavio Cajetano tom. 2. Vitar. SS. Sicul. pag. 36. & in Animadversion. pag. 14. Petro Ansalonio de familiâ Ansaloniâ pag. 310 num. 80. Stephano Mauro in Messanâ Sicil. Protometropoli pag. 252. atque alibi.

CL VI.

HONUPHRIUS MAREMMA CATANENSIS.

HOnuphrius Maremma Cataniensis, Ordinis Prædicatorum, vir omni doctrinarum genere excultissimus, Theologus in primis scientissimus, & Concionator eloquentissimus. Martini Regis conscientiae moderator, floruit anno 1395. Ex Joanne Baptista de Grossis in Decachordo Cataniensi Chordâ 2. pag. 136

CL VII.

JACOBUS LEONTINUS.

Jacobus Leontinus, Italica Poësis parens, scripsit *Carmina*, quæ infantiam redolent, & characteris simplicitatem. Ex Leone Allatio de Poëtis Italis Antiquioribus.

CL VIII.

JACOBUS HUMANA NETINUS EPISCOPUS
SCUTARENsis.

Jacobus Humana Netinus, Abbas S. Spiritus Caltanissette, Scutarensis, seu Chalcedonensis Episcopus, ut scribit Littara, Dalmatii Episcopi Syracusani Vicarius, dum Syracusanam Diœcesim lustraret, Calatajeronc decepsit anno 1517. Augusti 10. Neti ædes S. Claræ dicavit, & Leonis X. Pontificis iussu Divi Conradi primum festum instituit. Inter Scriptores *Vite S. Conradi*

Bibliotheca.

143

radi ab Octavio Cajetano refertur. Ex Vincentio Littara de Rebus Netinis pag. 141. Roccho Pyrro in Notit. Eccles. Syracus. pag. 224. Octavio Cajetano tom. 2. Vitar. SS. Siculor. in Animad. ad Vitam S. Conradi pag. 81. ubi falso Joannes Scutarensis appellatur.

C L I X.

JACOBUS RHEDA DREPANENSIS.

Jacobus Rheda Drepanensis, Ordinis Prædicatorum Magister, Siciliæ Inquisitor in Orthodoxæ fidei negotiis anno 1470. In sacris literis, & in disputationibus contra Hæreticos eruditissimus. Scripsit *duo volumina contra Heretitos*, *unum volumen in Job*. Ex Leonardo Orlandino de Scriptor. Drepan. pag. 41.

In Cœnobio Messanensi S. Hieronymi, sanctitate, ac miraculis clarus decepsit Martij 15. Prophetæ dono insignis, multa prospera Consalvo Cordubæ prædictus, quâ de causâ Consalvus ducentos aureos, frumenti modios 170. quotannis Cœnobio Messanensi mittere consuevit, facello in ilius Cœnobii Templo sibi delecto, quod nobilissimâ tabulâ exornatum voluit. Franciscum nominatum legimus. Ex Stephano Mauro in Messan. Sicil. Metropoli pag. 190. Octavio Cajetano in Martyrologio Siculo pag. 109. Silvestro Maurolyco in Oceano Religion. lib. 2. pag. 141. Placido Samperio in Iconolog. Virgin. Messan. lib. 2. pag. 259.

C L X.

JACOBUS RIBALDUS NETINUS.

Jacobus Ribaldus, Raynaldum alio in loco Pyrrhus vocat, Netinus, Generalis Vicarius Syracusanæ Diœc escos, à Dalmatio de S. Dionysio Catalauno, Episcopo electus, Cæsarei, ac Pontificii juris Doctor, Historiâ claruit seculo decimo quarto. Scripsit *vitam S. Conradi Eremitæ soluta oratione*, Dalmatio dicata, ex Roccho Pyrro in notit. Ecclesiæ Syracusanæ pag. 181. 228. Vincentio Littara de Rebus Netinis pag. 143. Octavio Cajetano in Animadvers. ad Vitam S. Conradi pag. 85. tom. 2. Vitar. SS. Siculorum.

C L XI.

IBYCUS MESSANENSIS.

IBycus Messanensis, Historicus, & Poëta ex novem variis
lyricis Græciæ unus, Reginus genere, *plura lingua Dorica*
scripsit. Primus instrumentum sambucam invenit. Hic in filiâ
quadam Calabriæ à latronibus captus, & ab eis interemptus,
ad grues casu illac volantes dixit: saltem vos testes mortis meæ,
& ultrices estote. *Quo interempto latrones die quadam in thea-*
tro spectandi gratiâ sedentes, cum grues forte volantes vidis-
sent; dixerunt ad invicem: ecce grues Ibyci, quod quidam
audiens, id, quod erat, suspicans, Civitatis Præfecto retulit,
qui re discussâ, & cognitâ eos suspendio damnavit. Unde pro-
verbium ortum est in re certâ: grues Ibyci, quod Divus Cy-
rillus Divinâ factum Providentiâ affirmat. Ex Constantino
Lascare.

Ibycum fuisse Reginum affirmant ex veteribus, ac recenti-
bus non pauci, quos dissimulare non possumus. Cicero lib. 4.
quæst. Tusculan. Neanthes apud Athenæum lib. 4. Athenæus
lib. 13. Polydorus Virgilius in Catalogo Inventorum rerum.
Carolus Stephanus in Dictionar. Joannes Gerardus Vossius de
Poëtis Græcis lib. 4. Lilius Gregorius Gyraldus. Ex adverso ve-
terum aliorum auctoritate subnixi, præsertim Diogenis Laertii,
Scriptores nostrates illum fuisse Messanensem scribunt. Fran-
ciscus Pharaonius in Institut. Grammat. de Cosmographiâ. Fran-
ciscus Maurolycus in Compendio Historico Siciliæ. Joannes Ja-
cobus Adria de Valle Mazariæ, & de laudibus Siciliæ. Claudius
Marius Aretius in Corographiâ Siciliæ. Thomas Fazellus de
Rebus Siculis Decad. I. lib. 2. pag. 49.

Polyzelii Messanensis Historici secundum quosdam, Phystii
secundum alios, Cerdantis secundum alios, filius creditur.
Gyraldus.

Ab avibus Ibycis nutritus, & ab eisdem nominatus fuisse di-
citur. Ex Athenæo lib. 2. cap. 1. apud Balthasarem Bonifacium
in Historiâ ludicrâ lib. 1. cap. 6. ubi plura de Ibyco, pag. 6. & 7.
Lascivæ notâ laboravit. Hinc in jocum proverbialem abiisse
vide-

videtur Ibyci equus, de iis, qui nolentes præter ætatem, ac viros ad periculosum negotium adigorentur. Ejusdem Poema máxi-
mè lascivum quoque fuisse testatur Cicero 4. Tusculan.

Digressus à patriâ in Samum Insulam navigavit, quo tempore Samiorum Rempublicam Polycratis pater administrabat, quin-
quagesimâ circiter Olympiade, cùm apud Lydos Croctus regna-
ret. Gyraldus.

Cùm Græciam peragraret, in solitudine comprehensus à la-
tronibus, jam jam jugulum siccis præbiturus, grues, quæ forte
fortunâ supervolabant, ultrices force dixit: at ipse quidem inter-
fectus est. Sed in theatro Corinthi latrones assidentes, à Gruibus
proditi, meritas poenias lucentur. Unde Ibyci Grues Græcis in-
adagium abierunt, quoties sceleribus novo quodam, & im-
proviso casu deterris, scelesti supplicio afficiuntur. Plutarchus
de Garrulitate.

Exstat hac de re Græcum Epigramma titulo Antipati,
quod Petrus Ægidius Antuerpiensis latinum reddidit:

Quondam ad desertum venientes, Ibyce, littus,

Vitam prædones eripuere tibi.

Sepè gruum nubem imploranti, quæ tibi testes

Advenere necis, cùm morerere, tua.

Attamen haud frustra: siquidem clangore volucrum

Sisyphio cædem est Eumenis ulta solo.

Latronum genus, heu cupidum lucri, atque rapina!

Cur vos nequaquam terruit ira Deum?

Quando nec Agibbus, vatem qui occiderat olim,

Atrarum occursus fugerat Eumenidum.

Scripti libros septem lingua Dorica. Suidas. Sed octo, ejus libros
fuisse refert Raphaël Volaterranus lib. 6. Anthropolog. Magni
nominis Poëta fuit: adeo ut genus metri ab eo Ibycum dictum
sit. Arnoldus Pontanus in notis ad Eusebium anno Abrahami
1477. styli suavitate Stesichorum imitatus. Athen. lib.4.

Sambucam invenit. Est autem Sambuca instrumentum mu-
sicum, quatuor fidibus tensum, ex Euphorione in lib. de Isthi-
miis, acutum sonum reddens ex Mastrio apud Athenæum lib.
12. quod usitatum fuisse Parthis, & Troglodytis, Pythagoras in
libro de Mari Rubro tradit.

Consule Laurentium Crassum de Poëtis Græcis , Placidum Reinam tom. 1. Notit. Histor. Messan. à pag. 117. ad pag. 123.

Fuerunt , & alii duo Ibyci : alter Poëta melicus , alter Philosophus Pythagoricus . Consule Crassum , & Reinam citatos .

C L X I I .

I D I S A G R I G E N T I N U S .

FIstulam quidam putant à Mercurio inventam , alii à Fauno , quem Græci vocant Pana : non nulli eam ab Idi , pastore Agrigentino ex Siciliâ . Ex Isidoro etymolog. lib. 3. cap. 21.

Tibiam è calamis factam Tityrinum vocant Dores Italici , ut refert Artemidorus Aristophanius lib. 2. de Doride apud Athenæum lib. 4. edit. Græcolatin. pag. 182. qui pag. 176. habet : non inē latet Ameriam Macedonem in glossis scripsisse Tyri , non Monaulon appellari .

Cæterūm Siciliæ fecunditatem vel in arundinibus gignendis quæ ad tibias faciendas maximè sint idoneæ , narrat Solinus cap. 12. In Thermitanis locis Insula Siciliæ est arundinum feras , quæ accommodatissimæ sunt in omnem sonum Tibiarum , sive Præcentorias facias , quarum locus est ad puluinaria præcindendi : sive Vascas , quæ foraminum numeris Præcentorias antecedunt : sive Puellatorias , quibus à sono clariore vocamen datur: sive Gingrinas , quæ breviores licet , subtilioribus tamen modis insonant: aut Miluinas , quæ in accentus exēunt acutissimos ; aut Lydias , quas & Turarias dicunt , vel Corinthias , vel Ægyptias , aliasque à Musicis per diversas officiorum , & nominum species separatas . Idem ejusdem Siculæ telluris indolem erga Musicam laudat . Nam , inquit , in Halestinâ regione fons alias quietus , & tranquillus , cùm siletur ; si insonet tibiæ exultabundus ad cantum elevatur , & quasi mireetur dulcedinem yocis , yltrâ margines intumescit . Quod & Dionysius Africanus de situ Orbis inuit :

Hic & Halestinus fons est mitissimus undis ,
Tibia quem extollit : cantu saltare putatur ,
Musicus & ripis latis excurrere plenis .

Icge

lege Joannem Vigintimillium de Poëtis Siculis Bucolicis à pag.
14, ap pag. 23.

C L X I I I.

JOANNES ANSALONIUS CATANENSIS.

Joannes Ansalonius Catanensis, Pittinæ Dominus, adeò eloquentiâ pollebat, ut Apollo nuncuparetur. Acri vir ingenio fuit, eruditione, ac moribus præstantissimus, Pater Hieronymi Ansalonij, qui ad Joannem Siciliæ Regem pro arduis Regni negotijs Orator fuit, Senatoriæ dignitatis in patriâ restitutor, Alphonso Regi pretiosus. Ex Joanne Baptista de Grossis in Decachordo Catan. Chordâ 9.

C L X I V.

JOANNES ANTONIUS GOZIUS NETINUS

Joannes Antonius Gozius Netinus, Jurisprudentiâ clarissimus, & sanè singularis habitus, Joannis Scarrociae, Medicorum etatis suæ celeberrimi, sacer. Veneno extinctus Palatioli, dum ibi delegatoriâ potestate crimina inquireret. Extat ejus *Epistola ad Petrum Pipim ann. 1496.* ex Vincentio Littarâ de Rebus Netinis pag. 143.

C L X V.

JOANNES ANTONIUS PROVINA NETINUS.

Joannes Antonius Provina Netinus, quem Ferdinando Regi à Secretis fuisse scribit Littara, Historicus excellentissimus, & Geographus, in Insulam Hiberniam à Summo Pontifice missus Nuncius, scripsit de ejus *Insula, & Thyles situ, populorumque moribus,* quem librum Ferdinando Acunæ, Siciliæ Proregi, dicavit. Abservabatur opus Neti apud Cœnobitas Minores de Observantiâ. Ex Roccho Pyrrho in Notit. Ecclesiæ Syracusan. pag. 227. Vincentio Littarâ de Rebus Netinis pag. 125.

JOANNES AVRISP A NETINUS.

Joannes Aurispa Netinus, vir quidem omni scientiarum genere eruditus, & celeberrimus. In Italiâ ob laudes in Poëticâ disciplinâ, laureâ redimitum prædicant. Præclaris dotibus à Secretis Sedis Apostolicâ à Nicolao V. Pontif. creatus, à quo & Abbatiam S. Philippi de Grandis Messanæ obtinuit, deinde ab eodem Pontifice Abbatiam S. Mariæ Roccadiæ Leontini anno 1451.

Joannem Aurispam Secretarium Apostolicum, Rhetorem luctulentum, à Romano Pontifice in pretio habitum, scribunt Auctor supplementi Chronic. & Philippus Bergomas lib. 15. Floruisse in politiori literaturâ utriusque linguæ testatur Thomas Fazellus pag. 108. excelluit nainque ingenio non ad solitam solum orationem, sed ad versus componendos elegantissimos. Quo in genere nonnulla ejus Epigrammata, in altero verò Epistolarum opus egregium, & Hieroclis liber in Pythagora aurea carmina latinitate donata, extant. At verò Lilius Gregorius Gyraldus quanquam illum inter Oratores, ac Poëtas reponat; Græcè, Latinèque probè doctum fuisse referat; ejus tamen carmina, quæ ipse legerit, nescio quid Sicularum gerrarum habuisse opinatur: fuit enim eo tempore, quo nondum exquisitæ literæ in lucem redierant. Vixisse autem Ferrariæ ad summam senectutem, à Ferrariensibus Principibus summo loco habitum, qui & cum locupletem reddiderunt. Ab illo Cistarellam familiam originem duxisse ferunt. Sed tam immitti censurâ de Aurispæ carminibus, cæteroqui elegantissimis, ut Fazellus testatur, Lilius iste Ferrariensis ferreum ingenium præsefert, non Lilium olet. Laurentius Valla, cæteroqui homo austerus, sed elegantiarum studiosus, fatetur se multum Aurispæ, tunc Leonardo Aretino debere cum laudis præconio. Nam id dicam, inquit, quod verè possum dicere, me non tam meā voluntare, quæ ardentissima erat, ad hoc opus descendisse, quæ in prudentissimorum, atque amantissimorum confilio, cum aliorum, tunc præcipue Aurispæ,

pæ, & Leonardi Aretini, quorum alter g̃tæcē legendo , alter latīnē scribendo ingenium excitavit meum : ille præceptoris , hic emendatoris, uterqūc parentis apud me locum obtinens , & ... ò viros omni laude dignissimos ! ò de literis , ac de literatis optimè meritos ! Non veremini, ne alii eò , quò vos pervenistis , licet perquām arduum sit, perveniant : sed hortamini , incendiatis , & quasi de alto manum scandenti porrigitis . Meminerunt & alii de Aurispâ , Æneas Silvius Piccolomineus in Histor. Leander Albertus in Histor. Ital. Chrystophorus Scannellus in Chronic. Sicil. Franciscus Philelphus in Epistolis : quas tamē Philelphi epistolas ab anno 1427. ad annum 1453. fictas existimat Vincentius Littara de Rebus Netinis, fallaci sanè conjecturā probans Aurispam obiisse ann. 1406. Attamen ad ann. 1457. supervixisse Aurispam constat in lib. Protonot. Sicil. pag. 166. teste Roccho Pyrrho in Notitiis Ecclesiæ Syracusanæ pag. 225.

CLXVII.

JOANNES BURGIUS CALATAJERONENSIS, ARCHIEPISCOPUS PANORMITANUS.

J oannes Burgius Calatajeronensis , Artium, & Medicinæ Doctor, ut nemo alias, per eam ætatem clarissimus, patritio genere , ad Urbana officia gerenda repetitis vicibus admotus; cum Syndicus esset, seu municipalium jurium Advocatus, ac Defensor, quod munus solis Nobilibus etiam num conceditur, pro rebus patriis ad Alphonsum Regem , Cajetæ agentem , Orator mittitur anno 1446. Rebus, quas in commissis habuerat, feliciter peractis , de Rege ipso meritus est . Nam subinde morbo corruptum, periculo , in quod inciderat , Regem exemit . Hinc in Episcopum Sipontinum promotus est : è quâ Diœcesi Callixto Pontifice indulgente plurima Divorum Lipsana, inter quæ frustulum ossis ex brachio Divi Jacobi Majoris, Calatajeronensium Tutelaris , ad Cives suos per Nicolaum Monteleone m , Archidiaconum Garganicum , & Canonicum Syracusanum transmisit. Antequām Calatajeronem inviseret creatus Archiepiscopus Manfredoniæ, sive quod duas sedes in unam coaliuerent , sive Siponti-

pontinâ extinctâ Manfredoniz dignitas supercesset, tûm Abbas Novæ lucis dicitur à Rocco Pyrrho. Cardinalis Nicæni Beffarionis, viri eloquentissimi, ac sapientissimi, tunc Episcopi Mazaricensis, Archimandritæ Messanensis, & Siculorum Coenobiorum Ordinis Basiliani Abbatis, negotia fideliter, constanterque administravit. Sed erepto è vivis Beffarione anno 1464. ætatis 77. Ravennæ, cùm è Gallicanâ legatione rediret, eodem anno Januarii 25. Mazarensi Ecclesiæ, quam Selinuntinam Adria vocat, Burgius præficiatur, à Ferdinando Rege apud Paulum II. Rom. Pont. nominatus, & Abbas S. Annæ de Portellâ, seu de Scalis, Monteregalensis Dioecesos, electus. Mox à Siculis Optimatibus, solutis jam Generalibus Regni Comitiis pro Regni Capitulis, Decretisque sanciendis ad Joannem Regem, Terraconæ degentem, Orator missus, omnia ex voto perfecit, & Mazarensi Ecclesiæ, Urbi patriæ, Netinæque, quam à Calatajeronne impensiùs diligebat, privilegia, tanquam Regiæ benevolentiaz indices, impetravit, quibus adhuc gaudent, Burgii memoriâ in ipsis vigente. Anno demum 1467. ad Panormitanî Archiepiscopatus fastigium Pauli II. diplomate, quem Romæ à morbo liberavit, evectus est. Cùmque duris exantlatis laboribus patriam adiisset, ibi spiritum exhalavit, anno 1469. Januarii 16. in æde maximâ tumulatus. Sed Joannes Vega, Siciliæ Prorex, cùm ejus cadaver effossores integrum reperissent, decentius humari mandavit, adjecto epitaphio :

*Illusterrimo, ac Reverendissimo Joanni Burgio,
Episcopo Sipontino, Mazarensi, ac tandem Archiepiscopo Panormitano:*

*D. Vespaſianus Bonannus, Franciscus Rizarus : Franciscus
Monteleonius, & Nicolaus de Manardo anno 1543.
Civitat's Patres, antiquitatum non immemores,
tumbam banc instaurare fecerunt. Cessit natura
anno 1466.*

*Ex Petro Paulo Morrettâ in Historiâ Calatajeronensi pag.
41. & 53. Roccho Pyrrho in Notit. Ecclesiæ Syracusanæ pag. 233.
Panormitanæ pag. 168. Mazarensis pag. 513. 514.*

JOAN,

CLXVIII.

JOANNES BAPTISTA PLATAMONIUS CATANENSIS.

Joannes Baptista Platamonius Catanensis, ingenio, sanguine, fortunis tandem illustris. Regii Fisci Patronus, Alphonso, Siciliæ Regi, à Consiliis, & à Secretis. Magnæ Regiæ Curie perpetuus Judex, ad Romanos Pontifices, ad Imperatores, Regesque pro Alphonso sèpiùs Orator, ac Legatus, Siciliæ tertium Prorex; in hoc Siculorum literatorum pinacothecâ merito sibi vendicat locum. Ex Joanne Battista de Grossis in Decachordo Catanensi Chordâ 9, pag. 146.

C L X I X.

JOANNES CANDIDUS SYRACUSANUS.

A ntequam Leo X. Pont. Max. Romanum gymnasium regpararet, novoque titulo Romanam Sapientiam vocaret; Lectores Sacrarum literarum Palatii Apostolici è Dominicanâ familiâ eligebantur, una cum eiusdem Palatii Magistris. Inter Lectores illos magni nominis recensetur Candidus noster hisce verbis: Pater Baccalaureus frater Joannes de Candido ex Trinacriæ Provinciâ sub Sixto IV. Pont. Max, à Magistro Ordinis Leandro de Mansuetis ad legendum sententias in Sacro Palatio fuit deputatus. Ita enim in ejusdem Provinciæ Regesto pag. 95. emicat. die 5. Junii anno 1474. Frater Joannes de Candido Baccalaureus fuit deputatus ad legendum sententias in Sacro Palatio, pro primo anno, pro gradu, & formâ, & completâ lecturâ, habuit licentiam accipiendi insignia Magistralia ubicumque. Ex Vincentio Mariâ Fontanâ in Syllabo Magistrorum Sacri Palatii Apostolici pag. 186.

JOAN-

CLXX.

JOANNES GATTUS MESSANENSIS,
EPISCOPUS CATANESIS.

Joannes Gattus Messanensis Ordinis Prædicatorum, natus anno 1440. patre Gerlando Gatto Agrigentino, viro nobili, ingenio, & memoriâ felix, Dialecticus, Philosophus, & Teologus præclarus, Mathematicus etiam non obscurus. Publico ære Florentiæ, Bononiæ, diutius Ferrariæ docuit. Cum Romæ in Generalibus Dominicanorum Comitiis coram Nicolao V. Pont. Max. disputaret, interrogatus à Nicolao fuit, num publico decreto Doctor pronunciatus fuisset, respondissetque Joannes, nondum se Doctoratus insignia consecutum, Pontifex imposito illi apice Doctorem pronunciavit. Præter Latinum, & Hebreum sermonem, Græcanicum etiam calluit, ad quem facilis, & opulentius sibi comparandum, in Græciam tendit. Romæ Cardinalis Bessarionis favore primò Abbas Alyenfis, mox Episcopus Cephaloeditanus, ac denūm Catanensis effectus est post discessum Francisci de Campolo, Episcopi Catanensis. Sed ad assequendum Catanensis Ecclesiæ possessionem inhibitus, interim ab Ecclesiâ Cephaloeditanâ exclusus, mœrore confectus in patrio solo denatus est, delatusque in ædem S. Dominiaci, in quâ facris religionis simul, & doctrinæ fuerat initiatus, & communione luctu, ac splendido funere cohonestatus, in æde maximâ Divæ Mariæ, sepulturæ mandatur. Extant *Orationes aliqua coram Romano Pontifice habita, varia eruditione referta*. Ex Thomâ Fazello de Rebus Siculis Decad. 1. lib. 2. pag. 50. Michaële Pio de Viris Illustribus Dominic. part. 2. lib. 3. pag. 44. Francisco Maurollico in Histor. Sicil. lib. 5. pag. 168. Antonio Senensi de Scriptoribus Dominic. Roccho Pyrrho in Notitiis Ecclesiæ Cephaloedit. pag. 460. Catan. pag. 58. atque alibi, Josepho de Ambrosio in Relatione solemnitatis Epistolæ Marianæ ad Messan. pag. 317.

JOAN-

C L X X I.

JOANNES MARRHASIUS NETINUS.

JOANNES MARRHASIUS NETINUS. Poëta clarus anno 1446. in Italia est habitus. Senis Angelinetum Poema amatorium Elegiaco versu conscripsit, quod Leonardus Arethinus in Epistolâ, quam ad ipsum dedit, maximè probavit. Multa item alia ingeniosi Poëtæ monumenta edita sunt, in quâ arte doctorum hominum iudicio sumamus evasisset; nisi Medicinæ deditus, Musis ultrò cessisset. Ex Thomâ Fazello de Rebus Decad. 1. pag. 109. lib. 4. Roccho Pyrro in Notitiâ Ecclesiarum Syracusanarum pag. 226.

C L X X I I.

JOANNES MATTHÆUS SORTINUS NETINUS.

JOANNES MATTHÆUS SORTINUS NETINUS, in arte Medicâ præstansissimus, totius Siciliæ Archiater à Ferdinando Rege creatur, datis literis Barcinoac 3. Kalendas Junii 1503. in quibus ejus industriam, & in medendo peritiam, etiam in aulâ Regiâ probatam, Rex commendat. Ad Generalem Siculi Regni Conventum pro Patriâ Orator missus, in Reipublicâ Netinæ ornamen-tum, utilitatemque nonnullas immunitates obtinuit. Vixit ad annum Christi 1518. ex Vincentio Littarâ de Rebus Netiniis pag. 147. Philippo Ingrassiâ de Protomed. Sicil.

C L X X I I I.

JOANNES PATERNIO CATANENSIS, Archiepiscopus Panormitanus, Cardinalis designatus, Prorex Siciliæ.

JOANNES PATERNIO CATANENSIS, Monachus Benedictinus Cœnobii Cataniensis Divæ Agathæ, natalibus illustris, atque in genitibus literarum promeritis illustrissimus, ob Juris utriusque

dignitatem Doctor fundamentarius à nostratis Jurisconsultis appellatus ; post Archidiaconi , & Vicarii partes in Ecclesiâ Catanensi summâ prudentiâ obitas , muniaque Abbatis S. Leonis Assorensis , S. Mariæ Novæ Lucis , & S. Mariæ de Scalâ pari laude peracta , Episcopus Melitensis , & Cameræ Apostolicæ Collector evasit , anno 1478. postquam in successoris gratiam Antonius Alagona Melitenses infulas abdicaverit , Sixto IV. Pont. Max. & Ferdinando Rege , annuentibus . Ejusdem Regis assensu , & Innocentii Octavi Pont. Max. auctoritate Melitensem Episcopatum in Panormitanum Archiepiscopatum cum Petro Fuxo , Sanctorum Cosmæ & Damiani Cardinali , commutavit , compotis interea conditionibus , quæ utriusque prodecesserint , anno 1490. Princeps templū Panormitanū facello ad aram maximam constructo , marmoreis signis , ab Antonello Gagino Panormitano Sculptore celeberrimo , ad sacerdorum admirationem elaboratis , exornavit , ædes Archiepiscopales hortis , fontibusq; irriguis , opere marmoreo conspicuis , adauxit , proventusq; ampliavit . Regias vices tamen alto animo in Siciliâ gessit anno 1494. ut bis , atque iterum ad easdem gerendas fuerit admotus . Cum octogenimum annum attingeret , Romam accitus ; ut à Romano Pontifice inter Purpuratos Patres cooptaretur ; mundo valedixit anno 1511 Januarii 24. Iacet in templo Panormitano ad levam sine ulla inscriptione , gentilitio tamen stemmate insculpto . Scripsit *Allegationes elegantissimas pro Primate Ecclesiae Panormitanae*. Ex Roccho Pyrrho in Notitiis Ecclesiæ Melitensis pag. 600. Panormit. pag. 170. 171. Joanne Baptista de Grossis in Decachordo Catan. chordâ 9. pag. 143. & 148. Joan. Francisco Abelâ in Melitâ Illustratâ .

CLXXIV.

JOANNES PISCIS CATANENSIS , EPISCOPUS CATA-NENSIS .

Joannes Piscis Catanensis , Simonis , & Antonii frater , natu minimus , Ordinis Minorum Conventualium divi Francisci Assisiatis , gentilium splendoribus , doctrinæque varietate clarissimus , Theologus eximius , Orator disertissimus , mirabilem , quam

Bibliotheca.

155

quam de scipio in Siciliâ opinionem excitaverat , Basileensi Consilio , cui Alphonsi Regis Orator interfuit , mirabilis superavit . Demum ad Cataniensis Ecclesie thiaram evectus , extremum diem obiit , magno sui desiderio relicto , ex Joanne Baptista de Grossis in Decachordo Cataniensi Chordâ 1. pag. 148. & Chordâ 9. pag. 144.

Hunc fuisse præcipuum Doctorem Speculatiuum , nuncupatum Malleum Hæreticorum , affirmat Rocchus Pyrrhus in Indice notabilium rerum octo Episcopatum florentium in Siciliâ , literâ I. ver. Ioannes de Piscibus ,

Ioannes de Piscibus ex Cataniensibus Proceribus satus , acerrima ad studia iudealem exercuit , ut vix ex ephebis solutus in patrio Lycæo publicè Philosophiam profiteretur . Sac. Theol. Magister Religionis Academias suo nomine decoravit . Exiguæ staturæ , sub flavi coloris , à pluribus Ioannes Piscicellus , vocabatur . Solidæ , atque imperturbatae vocis organo gaudebat , ut mirum fuerit ex gracili pectorc adeò sonoram emergere . Quare à Regiis Consiliis adscitus , universali Comitiorum plausu Provincie moderator eligitur anno 1421. In concionibus floridus , zquæ ac eruditus , expeditâ pronuntiatione mirificè Auditores allicebat . In literariis disceptationibus subtilis quemquâ secum congregidentem illudebat , unde in proverbium abiit : Piscicellus thynnos in rete conclusit . Ad Concilium Basileense anno 1455. bis profectus cum Nicolao de Tedeschiis , Panormitanio Archiepiscopo , ab Alfonso Rege missus , Catane ultimum diem clausit senio confessus anno 1444. atque in æde maximâ mortuali pompa tumularur ; Ex Philippo Cagliola in explorat . Provincie Sicula Minorum Conventualium 6. manifestatione 6. pag. 176.

C L X X V.

JOANNES PRÆCOPIUS PANORMITANUS.

Ioannes Præcopius Panormitanus , Cœnobii S. Martini Ordinis Benedictini Alumnus , humanis , divinisque scientiis ornatus , regularium Institutionum consultissimus , Angelo Senio immortuo Abbas S. Martini subrogatus anno 1386. Decembris

bris 8. ab omni conventu , atque ab Urbano VI. Pont. Max. ap-
probatur . Siculorum nomine ad Gregorium XII. Orator mis-
sus, absolutionem ipsis impetravit ab interdicto, & execrationi-
bus , quibus devinciebantur , anno 1414. Idibus Augusti . Tan-
dem per annos 32. officio functus rarâ cum primis in pauperes ,
peregrinosque charitate , vitâ functus est anno 1418. Septem-
bris 4. in ejus locum Bernardo Invegio Panormitano paucis pòst
diebus substituto . Fuerat Ioannes in concionario munere , at-
que in docendo clarissimus : subinde de literis benemerentissi-
mus, quòd in suo Cœnobio Philosophiæ, ac Theologiæ, Sacro-
rumque Codicum studia excitaverit. Edidit Historiam instaura-
tionis Gregoriani Cœnobii S. Martini metro alligatam . Extant
m.ss. in Bibliotheca ejusdem Cœnobii quæstiones Theologicæ ,
atque in Sacram Scripturam . Ex Roccho Pyrrho in Notit. Cœ-
nobii S. Martini pag. 177. 178.

CLXXVI.

JOANNES PRIMUS CATANENSIS CARDINALIS.

Gymnasium Catancense, à M. Marcello post expugnatas Sy-
racusas institutum , vel restitutum , cùm ad Hippocratis
tempora primam originem referat ; Friderico II. Rege , Cata-
nensibus infensissimo , eversum , Alphonsus Rex, eisdem gra-
tissimus, instauravit , aucto præceptorum stipendio , multisque
immunitatibus liberaliter collatis . Quæ inde utilitates profici-
cantur non uni Cataniæ, non uni Siciliæ, sed universo terrarum
Orbi, cùm inde tot sapientissimi viri prodierint ad Urbium , ad
Regnum, ad Orbis totius monumentum, & gloriam immor-
talem , quæ literis facilè comparantur ; mihi percurrere jucun-
dum esset , si occasio scribendi pateretur . Sed hisce ornamenti
interim silentio preservassis , quamquam ea multis nominibus
in sui commendationem animum urgerent , ac penè stylum di-
rigerent ; Ioannem Prigaum Catanensem dè patrio gymnasio
optimè meritum , hoc in loco laudandum duximus . Is præcla-
ris animi dotibus , profanis , sacrisque disciplinis satis imbutus ,
Ordinis Benedictini Monachus , S. Pauli de Urbe jam Abbas ,
dum

Bibliotheca :

157

dum Legatus , atque Apostolicus Commissarius pro Siciliensis
bus Ecclesiis inviendis renunciaretur , ab Eugenio IV. Pont.
Max. pro Catanensis Gymnasii reparacione amplissimas obtinuit
sanctiones, easque ab Alphonso Rege raras habuit . Ex Episcopo
Catanensi Purpuratos inter Patres relatus anno 1446. fato cessit
anno 1449. 12. Kalendas Februarii. Neapoli ex Uvione de ligno
Vitæ tom. 1. lib. 2. cap. 2. pag. 212. in Templo S. Severini Ordini
Benedictini tumulatus. Ex Roccho Pyrro in Notit. Eccles.
Catan. pag. 55. 56. Ioanne Baptista de Grossis in Catana Sacra ,
& in Decachordo Catan. præsertim ex Auctoriibus Histor. Pon-
tif.

CLXXVII.

JOANNES RICCA NETINUS.

Ioannes Ricca Netinus, genere nobilis, Ordinis Minorum
Sacrae Theologiæ professor, ad Martinum Regem, & Ma-
riam Orator à Civibus missus, Netinæ Republicæ privilegia,
quæ præcedentes Reges largiter concederant, recenti confir-
matione munienda curavit. Scripsit Commentaria in Magi-
strum Sententiarum, ubi de Confessione loquitur, & citantur
ab Angelo in summâ sub nomine Joannis à Neto, ut moris est
apud religiosas familias, apud quas abjecto gentilium cogni-
mento, patriæ nomen super imponitur. Florebat anno 1390: ex
Vincentio Littarâ de Rebus Netinis pag. 94.

Hunc Syracusanum fuisse Vaddingus refert in Bibliothecâ
Scriptorum Franciscanorum; sed Netinum fuisse infertur ex
eodem, dum Joanni à Neto tribuit ea opera, quæ Joanni Syra-
cuso appingit. Ex Roccho Pyrro in Notit. Eccles. Syracus.
pag. 225.

CLXXVIII.

JOANNES ROSA CALATAJERONENSIS, EPISCOPUS MAZARIENSIS.

Ioannes Rosa Calatajeronensis, honesto loco natus, literatio
pulvere splendide sordidus, in Minorum Conventualium
gymna-

gymnasiis supremas Regens effulsa, in arte concionatoriâ equat versatus: quam ob rem Joanni XII. priuilegiis fuit. Cum Siciam Provinciam administraret, Episcopus Mazariensis creatur, Provinciae administrationi Joanne de Thermis suffecto, à Benedicto XIII. Pont. Max. an. 1415. Julii 16. quanquam post exactum Provincialatus quadriennium scribat Cagliola in Episcopum Mazarensem fuisse Rosam eccatum. In sui Vicarium Magistrum Vincentium Myrtum, concivem, ac familiarem, pari literaturâ, & eloquentiâ prædictum, elegit. In subscriptionibus cognomine tantum, Rosa, utebatur, cuius stemma, quod est Rosa, pro januâ principis templi adhuc insculptum videtur. Calatajeronne Mazariam demigrante familiâ Rosa, inter ceteros ejus domus heroës Vincentius, Miles Regius, Urbanus Questor, opibus affluens, prodidit, qui sacellum Divæ Vincentio in Basilicâ dedicavit, sibi marmoratum tuinulum erexit. Supersunt etiam adhuc apud Calatajeronenses Rosae familiæ annecta quadam, & quidem modica, si veteri dignitatî conferantur. Denique in Mazariensi solo cunctis collacrymancibus Ioannes decepsit, ibique sepultus. Ex Roccho Pyrrho in Notit. Eccles. Mazar. pag. 510. Philippo Cagliola in Exploratione Provinciæ Siculae explorat. 6. manifest. 11. pag. 184. Petro Paulo Morrettâ in Histor. Calatajeron. pag. 43.

CLXXIX.

JOANNES SCALAMBRUS LEONTINUS.

Ioannes Scalambros, Simonis, Baronis Serravallis, Iroldi, Canneti, Castri, atque aliorum Feudorum toparchæ, filius, Philosophiæ, ac Theologiæ lauream Patavii adeptus, utriusque Iuris consultissimus, cum in Romanâ, tum in Hispaniensi Curia multos annos versatus, scientiarum, quibus apprimè eruditus erat, specimen præbuit. Ferdinando Regi Catholico, quâ prudentiâ, quâ probitate morum carissimus, præstantissima obivit munia. Ecclesiæ Agrigentinae Decanus anno 1460. sed an. 1500. Canonicus Regie Collegiæ Caranensis memoratur. In Hispaniensi aula Ferdinandi Regis Sacellarius, in Siciliâ primus è Se-

Bibliotheca, 159

et Secularibus Presbyteris Fidei Quæsitör fuit. Cùm apud Ferdinandum degeret, Abbas S. Mariæ Terræ propè Calataironem renunciatur, ob signatis literis Vallisoleti an. 1506. S. Mariæ Terræ Beneficium satis opulentum hodie Regiæ Monarchiæ Iudici attribuitur, atque in Generalibus Regni Comitiis Abbas Commendatarius quadragesimam quartam obtinet sedem. Demum Joannes cunctis honoribus remisso nuncio è vivis decessit. Ex Carolo Antonio Conversano in Ætherea Leontinorum gloriâ pag. 31. & seqq.

CLXXX.

IOANNES SENISIUS CATANENSIS.

Ioannes Senisius Catanensis, B. Angeli Senisi germanus frater, monastico instituto, & morum concordia eidem coniunctissimus, cum eodem ex Coenobio Catanensi S. Nicolai de Arenis evocatus ad reparandum Gregorianum Cœnobium S. Martini, Saracenorum incursionibus non fatiscens modò, sed propè collapsum; pristinam ordinis Benedictini sanctimoniam, plurimis alumnis aggregatis, tanquam in robusta veterum Monachorum supplementa, induxit, & magnificis substitutionibus recentes ædes fundavit. S. Martini Prior, inde Burgetti, quod est Cœnobium Gregoriano S. Martini obnoxium, cultu in Virginem Mariam claruit: *in cuius Assumptionem Rhythnum* composuit. Quarè inter Scriptores Marianos Benedictinos recensetur à Tornamirâ. Ex Petro Antonio Tornamirâ in Centur. Scriptor Marianus Benedictin. Joanne Baptista de Grossis in Decachordo Catæn. de Coenobio S. Nicolai de Arenis. Rocchus Pyrrhus in Notit. S. Martin. pag. 202. Joannem Angeli successorem in Abbat. S. Martini, & Burgetti Priorat. constituit.

CLXXI.

JOANNES THAMAGNINUS NETINUS.

Ioannes Thamagninus Netinus, Medicus, & Astrologus colberimus, adçò ut, qui Astrologiā inclarescerent, Thamagnini

gnini deinde dicerentur, pluta prædixit, effecitque, ab hominum fiducia aliena, sed vulgo satis decantata, receptaque, quorum aliqua Thyanæo adscribunt veteres nugivendæ. Fertur sub certo siderum aspectu piscem ferulaceum effinxisse, quem pescatori curdam amico tradidit: ad ejus iactum pisces in sagenas irruisse: quo per imprudentiam amisso, alterius efformandi opportunitatem nunquam Joannem naustum. Coram adolescenti parvum pudico pronunciavit adesse jam horam, quâ quis puellâ diu concupitâ facili negotio potiretur: quod expertus adolescentis, munera postridie ad vatem misit, quem turpe factum rescientem dicti pœnituit. Per forum, & antiquam Seruatoris ædem transiens, multasque aviculas de more garrientes inaudiens, prædixit, ad vesperam fore ut tritici grana deciderent ex ancillæ sacco, eaque volucres collecturas. Advenerant mercatores quidam porcos empturi: adeunt Joannem, cumque copiscuntur, joci causâ decepti à quibusdam, qui percontantibus mercatoribus, quisnam porcos haberet, Joannem innuerant. Is iniuriam suspicatus, bellâ ludificatione traductos dimisit. Nam acceptâ numeratâ pecunia sues vendit, quibus nihil pinguius vidisse fatebantur, & unâ cum subulcis abigendos tradit. Sed ecce tibi adventante noctis crepusculo ingenti grunnuito edito sues una cum subulcis dispergerunt. Reversi mercatores trepidantes, fassique ignorantiam, creditam pecuniam recipiunt. Eâdem ludendi gratiâ emptor factus, eodem præstigiorum genere usus est. Nam peregrinas merces mercatus, niveam monetam, quam puri puti argenti credidisses, pro pretio soluit. Sed ad littus properantes hospites, cum sarcinas suas colligerent, merces cum siliquarum frondibus commutasse deprehendunt. Sed citato cursu ad Joannem redeunt, merces exposcentes, illatum fraudem conquesti. Attamen is merces reddidit, & arte armis eludentes illusores monitos voluit, hospites bene ominatos abire iussit. Hæc, atque alia, sive ad detinendam plebem hisce commentis, sive ad Astrologiæ vim declarandam excogitata, de Joanne Thamagnino circumferuntur. Decessit sine liberis, & Philosophico more legatis ad pios certos usus opibus, hæredem ex anno Rempublicam Netinam postremis tabulis instituit, anno 1411. Sepultus in Divi Nicolai, epitaphium hoc, Aurispex opus præse fecerat:

Natu-

Naturam rerum, cælos qui novit, & astra.

Et multis cecinit, quæ sua fata prius.

Hoc Tamagnini Domini tegit ossa Joannis:

Nam mens se junxit, venerat unde Jovi.

Mille quatercentum, denus fuit annus, & unus

Christicolis, cæli cùm rapuere virum.

Ex Vincentio Littarâ de Rebus Netinis pag. 100. Rocco Pyrro
in Notit. Ecclesiæ Syracusan. pag. 225.

CLXXXII.

SANCTUS JOSEPHVS SYRACUSANUS.

S Josephus, cognomento Hymnographus, Syracusis Plotino, & Agathâ parentibus, natus, ingenium ad omnia Christiana Religionis munia peragenda, & ad sacras literas excolendas accommodatum tulit. Captâ à Saracenis patriâ, unâ cum fratribus, ac matre in Peloponnesum, inde Thessalonicam, Macedoniæ Metropolim, demigravit. Hic monasticum vitæ genus amplexatus, sanctimoniacæ speculum evasit. Tellus corio strata erat ei cubile, simplex tunica, tenuis cibus, adeò ut frigidâ tantum, & pane famem toleraret, vigiliæ satis longæ. Incumbens in genua multum temporis precationibus exigere, Deum laudare assiduis cantionibus, exscribendis, voluendisque diuinis paginae operam insumere. Hanc ob causam senior Cœnobii Praefectus convocato conventu, cùm Josephus abesset, dixit, prædictaque: is est Sancti Spiritus sedes, ac domicilium, qui per ejus os cantiones eloquetur, quarum sonus per universum terrarum orbem diffundetur. Sed initiatus Sacerdotio, post cum Gregorio Decapolitâ, qui eâ tempestate clausissimus habebatur, Constantinopolim pergit. Quo appulsus, illicò in templum Sergii, & Bacchi Martyram unâ cum Gregorio divertit. Missus ab eo ad Romanum Pontificem, ut Leonis Isaurici persecutionem in Divorum imagines furentem aliquo tandem subsidio dissiparet, In reditu à piratis capit, atque in Cœtam abducitur, ubi coniectus in carcerem, quamvis capite diminutus, ut habent Græcorum Menæa, nihil caritatis magnitudinem diminuit. Nam &

mortales de salutis via edocuit, & servus ipse complures è du-
rissimâ Doëmonis servitute in veram libertatem afferuit, quos
inter ut Episcopum quendam in fide nutantem adeò stabilivit,
ut fortissimus Christi athleta tormenta carnificum urgere non
dubitaverit. Interè Josepho Pontificis Myrarum in Lyciâ ve-
renda species visa: certior sit de morte Imperatoris Iconomachi,
atque distractis catenis liber inaudito miraculo per aërem Con-
stantinopolim venit. Gregorium, eiusque asseciam Joannem
fato functum reperiens, secum in templum divi Joannis Chry-
sostomi eorum corporibus translati, ibidem extructo Coenobio
vivere statuit. In Thessaliâ finibus templum Divo Bartho-
lomæo Apostolo dedicat, ejus lisanis ab incomparabili quo-
dam viro dono acceptis, illum per quietem sèpè numero vidit
cælestia sibi mysteria aperientem, & Sacrae paginae difficultates
explanantem. Itâ Codex Messanensis. Cum verò ingenti ali-
quando desiderio astuarct Sanctum Apostolum versibus exor-
nandi: sese tamen continebat, metuens, ne forte minus acce-
ptum, gratumque illi eveniret, instar Moysis quadraginta dies
carnem maccrans, ut Divinarum cantionum tabulas acciperet,
occlusisque sensuum foribus, ac mente ab omni evagatione in
se collectâ; S. Apostoli corpus piè, reverenterque complecti-
tur. Nec frustratus est hominem suus labor: nam pridię ejus
diei, quo Divi Bartholomæi memoria celebratur, videt virum
Sidoniâ veste indutum, sacras templi valvas tenentem. Is sacræ
mensæ mappam pulsans, tollit S. Evangelij codicem, & in ejus
sinum reponens, benedicat, inquit, tibi præpotentis Dei manus,
influant in linguam tuam cælestis sapientiæ maria, fiat cor
tuum S. Spiritus sedes, tuique cantus omnem terrarum orbem
demulceant: plane, ut quisquam, & verborum, & rerum sua-
vitate capijs Spiritales Sirenas appeleret. His dictis visum eva-
nuit: sed verba in imos præcordiorum sulcos defossa, sataque
überem postmodum segetem tulere. Atque hæc fuit Divini
charismatis incitatio, hæc divitiarum fodina. Itaque simulac
ad scribendos versus manum admovit, mirum quantum, & so-
ni blandimentis aures deimulceret, & sententiarum spiculis ani-
mos percelleret! Nam, quod est musicæ genus, quod ibi non
eluceret? quæ cæminis concinnitas in canentium ore non emi-
caret?

eret? Tòrporem sanè omnem, somnumque à segnibus, pigris-
que hominibus exutiebat, qui experient non aures modò, sed
mentem dulci modulamine deliniri. Quin, & Scriptores quam
plures posthabit is aliorum versibus, ex hoc uno Divini Josephi
thesauro maximas sibi gazas in cantionibus scribendis haurie-
bant seu, ut rectius loquar, in dies hauriunt. Deinùm omnes fere
gentes, ac nationes illius carmina in suum idioma convertentes,
ijs adeò delectantur, ut suis cantibus noctis tenebras illustrarent,
ac vigilias pulso sopore vel ad solares radios producant. His itaq;
studiis Dynastis, Regibusq; nèdùm populo, per quam gratissimus,
tametsi per Bardam exilio mulctatus, quòd illum liberiùs argueret;
sed statim revocatus est, eique factotum vasorum cura de-
mandata sub Ignatio Patriarchá, cujus post mortem Photius
Patriarcha delectus; vel per ingentem vīsiū, ac dolum intrusus
est, à quo & summopèrè affatus, cùmulatusque honoribus Jo-
sephus fuit: fortassis, ut magnam virtutem beneficio sibi de-
merendo; sceleribus suis furcum illineret Photius, Romani
Pontificatus carnifex, ab eo tot membra obtruncans, quot illius
fraudibus Orientis Ecclesie secessionem ab Romanis fecerunt.
At Josephus ubi acerrimum fidei defensorem se præbet, Chet-
sonà ablegatur. Inde verò sub vita finem à Theodorå Augustå,
quæ Orthodoxam fidem cotere semper, ac tueri connisa est, in
Civitatem restitutus, ibi sanctissimè diem obivit suum. Corpus
in Monasterio, ubi nunc jacet, humatur. Ejus memoria 3. Apri-
lis celebratur. Scriptis plures hymnos in Sanctorum laudem, quod
rum quidam extant tom. 1. &c. Vitar. SS. Siculor. Octavij Ca-
jetani. Vitam S. Josephi Hymnographi ex Hymnis, quos ipse
scriptis, Auctore Anonymo, Græcè descriptam habuimus ex
membranis m. ss. Bibliothecæ S. Salvatoris Messanensis. Sancte
Scriptor antiquus, ex proloquo in Vitam satis constat. Tran-
stulit in latinum Augustinus Floritus Societ. Jesu. Vitam S. Jo-
sephi Hymnographi primâum composuit Theophanes Mona-
chus, & Presbyter. Agunt, & Græcorum Menæa de S. Jose-
pho Hymnographo. Ex Octavio Cajetano tom. 2. Vitar. SS. Si-
culor. pag. 43. & in animadversionibus pag. 16.

CLXXXIII.

ISAACUS AGYRENSIS.

ISaacus Agyrensis, Astrologus illustris, Ejus m. ss. *Grecia in*,
Bibliothecā Venetā asservantur. Ex Roccho Pyrro in No-
tit. Eccles. Catan. pag. 190.

CLXXXIV.

SANCTUS ISIDORUS EPISCOPUS.

SIsidorus Episcopus Siculus, ob harmoniam morum, & li-
terarum S. Isidoro Episcopo Hispalensi par dicitur. Nam,
interque Sancti Gregorii discipulus, Regulam S. Benedicti pro-
fessus, dignitate Episcopus, doctrinā, & sanctitate insignis. Ar-
noldus Belga in notis ad diem 18. Kalendas Februarii aliorum
secutus opinionem putat fuisse Monachum ē Monasterio S. Andreæ,
quod Romæ ad Clivum Scauri Gregorius Magnus con-
struxerat. Refertur ad an. 610. Februar. 15. ex Octavio Cajeta-
no tom. 1. Vitar. SS. Sicular. pag. 225.

Isidorus Hispalensis, Leandri, Fulgentii, Florentiae Virginis,
nec non Theodoriæ Reginæ, matris Hermenegildi, & Recaredi,
quorundam judicio, germanus frater, ætate minimus fuit, ani-
mi, & virtutum indole patri Severiano, quem nonnulli Car-
thaginensis Provinciæ Ducem faciunt, suisque fratribus æqua-
lis: eloquentiæ, doctrinæ, atque ingenii laude multò major: in
quo quiddam sibi antiquitas vindicavit, imò nostrum tempus
antiquitatis in eo scientiam imaginavit, inquit Braulio, Episco-
pus Cesaraugstanus in Prenotatione librorum Isidori. Quâ qui-
dem eruditionis opulentia Hispaniam omnem illustravit, & Or-
thodoxæ Religionis jura, fratribus à Leovigildo Rege relegatis,
tutatus est. Multum contulit Leandri sive industria, sive astus.
Nam, cùm ab exilio rediisset, Isidorum tunc juuenem, incertum
quâ de causâ, intra concave conclusit, sublatâ prorsus vagandi
facultate. Hoc ille otium ad occasionem inumeros libros evo-
lucendi

Iuendi convertit: unde volumen Etymologiarum prodiit, quod Braulionis hortatu ex indefesa lectione consarcinavit, opus spissum, ac varium. Ex eâ custodiâ non ante liberatur, quâm Leandro defuncto successor ei est subrogatus. Ecclesiam suscep- tam cùm optimis legibus, arque institutis temperasset, Collegium Hispali constituendum curavit, juventuti literis, & sapientiæ studiis imbuendæ. Unde tanquam ex arce sapientiæ pluri- mi prodierunt probitate morum, & doctrinæ commendatio- ne illustres. Scripsit Isidorus præter reliqua vastæ lectionis ope- ra de *Scriptoribus Ecclesiasticis*, cuius stylum imitari quodammodo conati sumus in hac Bibliothecâ Veterum Siculorum, qui literarum famâ claruerunt. Ex Joanne Marianâ de Rebus His- pan: lib.6. cap. 7.

Fuerunt, & alii duo Isidori nomine, probitatis, & eruditio- nis opinione in Hispaniâ excellentes: Isidorus Episcopus Cordu- bensis, cui ob antiquitatem Senioris cognomenum est: & Isi- dorus Pacensis Episcopus, qui ætate posterior Junioris cogno- men tulit. Hic in suo Chronico meminit de Isidoro Hispalensi, de quo inquit Bellarminus de *Scriptoribus Ecclesiasticis*. S. Isi- dorus Hispalensis Episcopus sedere cepit in Episcopali sede anno 596. & anno 636. migravit in celum.

CLXXXV.

BEATUS JULIANUS MAJALIS PANORMITANUS.

Beatus Julianus Majalis Panormitanus, egregiis in Pa- normitanam Rempublicam gestis Pater Patriæ nuncu- patus, & vitæ sanctimoniam Beati nomen assecutus. Grego- riani Coenobii Sancti Martini alumnus, domum perquâm amplam, seculoque lapide ad summum verticem productam, Mathæi Sclaphani, Adriani Comitis, Regio palatio ferè conterminam, ab Alfonso Rege obtinuit, ut Monachis suis domicilium statueret. Sed cùm in Urbis Regiæ sinu forentes strepitus, & alternantes rerum motus Monasticam quietem inturbarent, aliò commigravit. Sed illas ædes in pauperum agrotantium usus convertit, confluentibus illuc Urbanis Xeno- dochiis:

dochii: unde Pandochium, seu vernaculo titulo, **Magnus**
Hospitale, dictum est: ipse perpetuus **Administrator**, & **Rector**
 etiam **Regio** mandato renunciatus. **Pro Oeconomico regimine in-**
structiones, seu **Capitula** composuit, auctoritate **Regia** dein com-
 munita. Missus ab Alphonso Rege in Africam, ut cum Otho-
 mario, Bospherii Regis Tunetani, filio, perpetuum foedus po-
 scente, quidquid honestius, & Siciliæ utilius videretur, firma-
 ret; re feliciter confecta, donis auctus barbaricis plurimis, in
 Siciliam redit, effusis ubique gratulationibus exceptus. Ad Al-
 phonsum Regem, sive Cajetæ, sive Neapoli degentem, non se-
 mel pro Siculis optimatibus, aut Senatus, Populique Panormi-
 tani nomine Orator accessit. Joanni Regi percarus, Eugenio IV.
 Nicolaus V. & Callixto III. Romanis Pontificibus estimatisissi-
 mis, reliquæ ætatis, & publicis curis feriis impetratis, in Cenobio
 Ciamburarum exegit, ædicolâ propè constructâ, Christi Domini
 cruciatuum mysteriis depictâ, in quâ sacrificium operaretur,
 Eremicolaæ cella inde dicta, paucis contubernalibus adscitis. Post
 annos sex admirandi secessus, ibidem humanis valedixit, anno
 reparatae salutis 1470. Octobris 4. Venerandam ejus ad vivum
 imaginem super Sacellum domus Hospitalis Panormitanæ hac
 epigraphe veneramur.

B. Julianus Majalis Panormitanus, Ordinis S. Benedicti,
 & Monasterii S. Martini alumnus, ex auctoritate

Eugenii IV. Pont. & Regis Alponsi,
 Hujus Magni, & Novi Hospitalis Fundator, & Institutor,
 anno salutis nostra 1441.

Scripsit etiam *volumen de conformitate vita spiritualis ad primus*
exemplar Jesu Christi. Ex Roccho Pyrthio in Notitiâ Coenobiâ
 S. Martini pag. 197. 198. Octavio Cajetano in Ideâ SS. Siculo-
 rum pag. 35.

CLXXXVI.

J U L I U S C E S A R.

Iulius Cæsar, cognomento Siculus, inter Poëtas Siculos:
 Ex Joanne Vigintimillio in Tabula Poëtarum Sicolorum:

JU

CLXXXVII.

JULIUS FIRMICUS MATERNUS I.

Iulius Firmicus Maternus I. Siculus Junior, floruit sub Constantino Augusto, ut constat ex præfatione ad Macortium Lollianum Proconsulem, quarè non absurdè consignatur anno Christi 314. à Sansovino in Chronologiâ, vel 318. à Junctino. Scripsit autem libros octo Astronomicorum, Astronomicis præceptis plenos. Ex Joanne Baptista Ricciolio Societatis Jesu in Almagesto tom. I. part. I. Chronic. 2.

CLXXXVIII.

JULIUS FIRMICUS MATERNUS. II.

Iulius Firmicus Maternus alter Siculus, Scriptor Christianus, edidit de profanarum Religionum erroribus ad Imperatores Constantium, & Constantinum. Ex Octavio Cajetano tom. 2. Vitar. SS. Siculor. in Anymadversionibus pag. 106.

Prodiit hic liber præter alias editiones Lugduni Batavorum 1672. Ex officinâ Hackiana, à Joanne Vuovver recensitus.

Apud Ludovicum Morerium in Magno Dictionario habes plura de Julio Firmico Materno Siculo, ubi Auctorum sententias refert, qui utriusque operis Scriptorem unum, eundemque existimant, quique posterioris operis Auctorem alium suisse à Siculo nostro arbitrantur. Sed Balthasar Bonifacius in Historia ludicrâ lib. 15. cap. 5. pag. 436. pauca hæc de Maternis habet. Firmicus Maternus gravis Matheseos Scriptor. Firmicus Maternus alter elegantissimus libelli de errore profanarum gentium exarator.

JU

CLXXXIX.

J U S T I N U S E P I S C O P U S .

Iustinus, sive Justinianus, Episcopus Siculus, quem Ecclesias Messanensi attribuit Albertus Piccolus, eâ de causa, quod Episcopus Siciliæ dicatur. Sed ob eam rem, risum ciet Piccolus, inquit per stomachum Pyrrhus in Notit. Eccles. Panormit. pag. 59. Cæterum Ecclesias Messanensis jura egregiè tueretur Carolus Morabitus in Annalibus Ecclesias Messanensis, & pag. 372. Justinum in ejus Antistitem trahere ntitur. Fuit autem ille sapiensissimus, & zelo Christianæ fidei ardentissimus. Scripsit Græco sermone ad Petrum Gnapheum Antiochenum Episcopum, epistolam. Extat tom. 2. Conciliorum Generalium. Ex Octavio Cajetano tom. 2. Vitar. SS. Siculor. in Anniadversion. Joanne Baptista de Grossis in Decachordo Catan. chorda 9.

C X C.

L A N D U L P H U S .

Antonius Amicus Messanensis, Canonicus Ecclesias Panormitanæ, Philippi IV. Regis privilegio Regius Historiographus, multa è proprio penu de Rebus Siculis se depromptum pollicebatur, plura de alieno: sed aliò avocatus à fato, nobis dignissimarum Historiarum desiderium reliquit, relicto nobis indiculo, quo & suas præconceptas, & alienas lucubrations jam apparatas, recenset. Has inter Auctoris Siculi minimè censemus Chronicon Landulphi, Abbatis S. Mariæ de Fluminice apud Cacciamum, à Cardinale Baronio Fosse Novæ indigitatum, & in suis Annalibus sæpè laudatum.

Has inter Auctorum Siculorum Anonymorum censenda, & Historiam de Evocatione Comitis Rogerij Normanni ad capiendam Insulam Siciliam, ex m.s. codice Bibliothecæ Senatus Messanensis. Et Historiam de rebus gestis Guilielmi I. & Guilielmi II. Regum Siciliae, Ducatus Apuliae, & Principatus Capuae, ex m.s. codice Bibliothecæ, S. Ni-

S. Nicolaide Arenâ Catanensis Ordinis Benedictini. Et Chronicon rerum gestarum in Sicilia ab anno Domini 1027. usque ad annum 1277. Ex m. s. codice Fratris Honorii Pactensis S. T. D. Ordinis S. Francisci. Addita etiam est Appendicula usque ad annum 1416. ex eodem codice m. s.

Epistolam Theodosii Monachi de Syracusarum eversione, Historias Bartholomai de Neocastro, Nicolai Specialis, & Michaëlis Platienis, inter Auctorum Siculorum opera esse recensendas, certò constat. De singulis vide in suis locis.

CLXXXI.

LAURENTIUS FERRARIUS PANORMITANUS.

Laurentius Ferrarius Panormitanus, illustri sanguine genitus, & sanissimis sanctissimisque documentis in Gregorio Cœnobio S. Martini educatus, religiosi contentus conspiratione dignus habitus est, qui Ambrosio Isfro, nobilissimo Panormitano, à Catalaunis deductâ origine, quem Antonius Panormita funebri Panegyrico laudavit Alphonsi Regis iussu; succederet, Abbas S. Martini creatus anno 1452. Septembri 3. In bonâ senectute spiritum exhalavit an. 1458. menie Octobre, Concionatoris munere annos plurimos perfunctus. Scripsit sermones asceticos, de vero Monachorum profectu libros tres. Extant in Tabulario Gregoriani Cœnobii S. Martini. Ex Roccho Pyrro in Notit. S. Martini pag. 181. 182.

CLXXXII.

SANCTUS LEO PONTIFEX OPTIMUS MAXIMUS.

Sanctus LEO Pont. Opt. Max Pauli Meneii. Medici filius, Monachus Benedictinus, prius in Purpuratorum Patrum Senatum relatus, humanis, ac latiniis literis peritissimus, Græcè ac Latinè Doctissimus, musicos etiam modos apprime calluit. Hinc Psalms, & Hymnos in meliorem concentum redigit: Acta Sextae Synodi Constantinopolitana comprobavit, et que in Latinum sermonem vertit.

veritatem scripsit Epistolas multas, pluraque alia, prosa, & metro, Græce, tamen Latinè. In brevi Pontificatu tantâ gloriâ fulguravit, ut mortalium oculos effuso splendorum nimbo perstringeret. Nam menses decem, diesque undeviginti regnauit. Ejus memoria in sacris fastis colitur IV. Kalendas Julii, quo die humana deservit anno 684. Celebrant Leonem II. Martyrologia, Romanum, Bedæ, Usuardi, & Adonis, Baronius in notis ad Martyrolog. & in Annal. Ecclesiast. Anastasius Bibliothecarius, & reliqui Pontificiæ Historiæ Scriptores, tamen Ordinis Benedictini, præsertim Gabriel Buccellinus in Aquilâ Imperii Benedictinâ pag. III. & Augustinus Oldoinus Societatis Jesu in Athenæo Romano pag. 459.

In Elogiis Juvenilibus Præsulum Siciliensium ita de Leone lusimus:

Leonis Siculi Pontificis Maximi
certus nativitatis locus ignoratur.

Nec enim obujus cuique thesaurus est.

Messanenses, Catanenses, Mylenses, Buterenses,

Sancti Marci Oppidani,

Herbitenses,

qui excisa patriâ in Aydonenses, & Nicosienses immigrarunt,
natale solum Leonis tuentur.

Septem Siciliæ Urbes gloriosius pro Leone dimicant,
quam septem Græciae Urbes pro Homero certarunt.

Quid cæcus Poëta cum Leone Poëta,
qui vel oculis vigilantibus somnum libat?

Quid Græcus cum Græco, & Latino?

quid profanus vates cum Divino Psalte?

quid infirmæ fortis homo cum Dei Vicario?

Singuli bellum justum existimant,

Pontificem vincere:

nec religioni ducunt,

Religionis parentem

domum ducere.

Exacuunt ejusmodi contentiones pietatem;

Civium studia efforuescunt erga Coelites,

quibuscum in terris degentibus

commune

Bibliotheca. 171

commune cœlum habuisse credunt.

Hinc disce,

quām fœcunda Heroum mater extiterit Sicilia,
quod Agathoni Siculo Leo Siculus successerit.

Atlantis nimirum Hercules,

verius Eliæ loco Elisæus subrogatus.

Geminus quippè spiritus yiguit in Leone,
Agathonis, & Leonis.

Quod ille peragendum duxerat, hic peragere incœpit,
quod prior inchoaverat, posterior absolvit:
uterque Sanctissimus,

Præsulum Rayennatum ceryicibus
humi depresso,

Sextum Concilium Constantinopolitanum crexit.
Latinis, & Græcis literis ad miraculum exultus,
cunctis miraculo fuit præter Leonem.

Vel supra septem Colles positus
infra cæteros ponì ambiebat:
sæpius se esse Pontificem dolens,
quod idcirco cæteris innotesceret.

Musicæ peritissimus,
quam ore profitebatur, harmoniam
concentu. morum superavit.

Pauperum amantissimus, quia simillimus,
ad cœlestes translatus est nundinas,

Eyangelicus negotiator,
qui post Agathonem quæsierat margaritas.

Septem Siciliæ Urbium momenta pro vindicando sibi Leone
vide apud Cajetanum, Pyrrhum, Grossum, Maurum, cæteros
que Auctores Nostrates, & expende ad eruditæ prudentiae li-
bram.

CLXXXIII.

LEO CENTURIPINUS.

LEO Centuripinus, Græci sermonis intelligentissimus;
scripsit laudationes in S. Leonem Thaumaturgum. Ex Octavio

Cajetano tom. 2. Vitae SS. Siculor. in Animadversion. ad Vitam S. Leonis.

CL XXXIV.

LEO CORINTHUS TROIENSIS.

LEO Corinthus Notarius Troinensis, *Vitam SS. Alphii, Philadelphi, & Cyrini* è quodam per vetusto Codice m.s. Gracolatinitate donavit anno 322. ex Octavio Cajetano in Animadversion. ad Vitam SS. fratrum tom. 1. Vitae SS. Sicul. & Carolo Antonio Conversano in Aethereâ Leontinorum gloria pag. 74.

CL XXXV.

LEONIDAS LEONTINUS.

Leonidas Leontinus, belli, pacisque studijs præclarus, Leontinam Rempublicā Consul administravit, & florentissimas copias in Phalaridem, Tyrannum Agrigentinoram, duxit. Syracuse amandatur, ibidem ex Chrisidâ coniuge suâ, Hicetam suscepit, & Praxidem Grammaticum. Poëta Comicus, & Tragicus, utrumque Dramatis genus coniunxit, *Tragicomœdias* inter primos Auctores composuit, præsertim *Proserpine Raptum*, & ejusdem *nuptias cum Molosorum Rege Argis celebratas*: quâ Tragicomœdiâ usus est Phlegon Trallianus in Isole secundum Cæsarem Volphangum Pighium. Scripsit quoque *nuptias inter Cererem, & Osridem*. Vixit annos 78. anno mundi circiter 3489. Ex Philadelpho Mugnos in Triumpho Leontino, in Raptu Proserpinæ, in Nōvo Laërtio pag. 130. atque alibi. Franciso Aparo in Triumpho Siculo pag. 51. Philadelpho Mauro in Historiâ SS. Fratrum pag. 71.

LICL

LICINIUS LEONTINUS.

Licinius Leontinus floruit anno mundi 3495. Poëta, & Legislator, scripsit *leges Leontinorum*, & *Proserpinæ Raptum*, secundum Asconium Padianum. Ex Philadelpho Mugnos in *Triumpho Leontino*, & in *Rapto Proserpinæ* pag. 9.

SANTUS LUCAS DEMENNENSIS.

Sanctus Lucas Demennensis parentes habuit nobilitate conspicuos. In Asceterio Agyrensi religiosæ vitæ nomen dedit. E Siciliâ in Calabriam profectus, S. Eliæ discipulus, brevi plurium Monachorum Abbas evasit, Ægris mortalium corporibus sudarioli etiam contactu salutem restituerebat, Averni genios supremo quodam imperio expellebat, nec non armatas Saracenorum phalanges sèpè incrimis fugavit. Miraculis clarus obiit 3. Idus Octobris anno Domini 993. Hunc putavimus minimè pretermittendum in hoc opusculo literatorum Siculorum: cum & ipse sapientissimus fuerit, divino à fonte haustâ sapientiâ. Testantur ejus vitæ Scriptores apertis verbis. Sancti Spiritus in eo gratiâ redundant ad eam Scripturarum intelligentiam, cumque perfectionis cumulum pervenit; ut non planas modò Scripturas, sed profunda etiam mysteria, Philosophorum subtilitates, ac latibula studiosâ interpretatione discuteret, ac denudaret. Utinam, qui saperent, divinam Sapientiam saperent! Ex Anonymo, sed Synchroño ejus discipulo apud Octavium Cajetanum tom. 2. in Vitis SS. Siculor. pag. 34.

Demenna Urbs Siciliæ hodie nulla, ex Lucâ lucem mutuata: de reliquo ignota. Intra fines Dioecesis Troinensis à Rogerio Magno Siciliæ Comite, propè Castellum Arcariæ describitur. Vide Rogerii diploma de erectione Troinensis Episcopatus, & Tabulas Messanensis Archimandritatus, apud Rochum Pyrrhum de Messan. Archimand., & Episcop. Troin.

S. LU-

CLXXXVIII.

S. LUCIANUS EPISCOPUS LEONTINUS.

S▲ Lucianus Ecclesiæ Leontinæ primum Archidiaconus, Crescenti Antistiti scelestissimo restitit, ne Sanctorum reliquias dissiparet. In ejusdem locum suffectus, quod ille perfundederat, instaurare occœpit, cum primis *Historiam Sanctorum Fratrum Alphii, Philadelphi, & Cyrini*, à B. Marco conscriptam, sed ab illo concrematam, sive memoria adiumento Marcianam Historiam exscripsérat, sive aliam de integro exaraverit. Porrò cum S. Lucianus per annos 27. Episcopatum piè, sanctèque gubernasset, Deo animam reddidit, Corpus juxta fores basilicæ conditum. Videtur ad annum 400. Dominicæ nativitatis pervenisse, quin excurrisset ulterius. Ejus memoria 3. Februarii colitur. Ex Actis SS. Martyrum Alphii, Philadelphi, & Cyrini Cryptæ Ferratae apvd Octavium Cajetanum tom. 1. Vitar. SS. Siculor. pag. 170. & in Animadversion. pag. 144. Philadelpho Mauro in Historiâ SS. Fratrum pag. 323. Carolo Antonio Conversano in Æthereâ I. continentorum gloriâ Januarii 3.

CLXXXIX.

LUPUS MESSANENSIS.

LUpus Poëta illę insignis, cuius in libris de Ponto meminit Ovidius, qui *de Perseo, & Raptu Helenæ carminibus Historiam* contexuit, Messanæ ortu sui principiū debet. Ex Thoma Fazello de Rebus Siculis Decad. 1. lib. 2. pag. 49.

CC.

LYCUS MESSANENSIS.

LYcus Messanensis, sive Lupus, qui & Buteras vocabatur, Historicus, & Poëta, plura de Sicilia, & de Lybia conscripsit, Ex Constantino Lascare,

Bibliotheca.

175

Deceptus fortè Lascaris Lyci nomine, quod apud Latinos Lupum sonat, Lycum cum Lupo confundit. Sed duos Auctores Messanenses fuisse Lupum, & Lycum tradit Fazellus citatus loco citato, Josepus Carniliarius in Historiâ Sicil. lib. i. pag. 178. Placidus Reina tom. i. in Histor. Messan. pag. 326.

Lycus igitur Messanensis Historicus, qui de Lybiâ, & de Siciliâ scripsit, vixit anno mundi 3746. quando Alexandri Magni successores regnabant. Ex Suidâ. Lopus Messanensis Poëta, Lyco Junior, ad annum mundi 3930. Scripsit de Andromeda, & Peleope, de Castore, & Polluce. Ovidius lib. 4. de Ponto Eleg. 16.

Trinacriusque sue Perseidos Auctor, & Actor,
Tantalida reducis, Tyndaridosque Lopus.

CCII.

I. Y S I A S S Y R A C U S A N U S.

Lysias Syracusanus, suavissimus Orator, Cephalii Filius, Tisiæ Discipulus, unus ex decem Magnis Græciæ Oratoribus, plures Epistolas edidit, Artem Oratoriam, Orationes ultra trecentas, ex quibus pauca extant. Ex Constantino Lascare.

Post Lascarem Cajetanus, Pyrrhus, atque alii Scriptores Nostrates Lysiam Oratorem patriâ Syracusanum fuisse tradunt: sed Athenis ortum scribit Plurarchus in Vitis X. Rhetorum, quanquam multis nominibus, & Siciliæ, Syracusisque obstrictum deprædicet:

Lysias Cephalii filius, Lysianæ nepos, Cephalii pronepos, hujus quidem Syracusani domo, sed qui Athenas commigrasset cum ejus Urbis desiderio adactus, tum Periclis, Xantippi filii, suasionibus, quo amico, atque hospite utebatur: homo prædives. Alii expulsum Syracusis eum fuisse ajunt, cum eam Urbem Gelo tyrannus teneret. Natus, & Lysias Athenis, Philocle Archonte, qui Phrasicli successit, anno secundo Olympiadis XXCII. Initio inter nobilissimos Atheniensium fuit institutus. Cum autem Civitas Coloniam ad Sybarim mitteret, cui nomen Thuriorum fuit, eò profectus est unâ cum fratre majore, natu, qui nominabatur Polemarchus, mortuo jani patre. Habuit etiam

etiam alios duos fratres, Eudemū, ac Brachillū, ut in partem fortis veniret. Actum hoc anno ætatis ejus quinto supra decimum, Archonte Proxitele. Ibi ergo mansit, & formandum se Tisiæ, ac Niciæ Syracusanis præbuit, domoque partâ sorte ductus Rempublicam gessit usque ad id tempus quo LXIII. annos implevit, Archonte Athenis Clearcho. Proximo anno Archonte Calliâ, Olympiade XCII. cùm in Siciliâ cladem accepissent Athenienses, comitique essent, & alii socii, præcipue, qui Italiam incolebant, culpatus, quod Atticis rebus faveret, cum aliis CCC. ejactus est, venitque Athenas Calliâ post Cleoritum Archonte, cùm jam Quadrinerti Viri Urbi imperarent, ibique commoratus est... Mortuus est Athenis, annos natus XXCIII. aut, ut alii volunt, LXXVI. alii annos vixisse ultra XXX. ajunt, ab eoque Demosthenem adolescentulum visum fuisse. Natus perhibetur Archonte Philocle. *Orationis* ejus feruntur ccccxxv. de quibus genuinas affirmant Dionysius, & Cæcilius esse CCXXX. ac bis tantum victus dicitur. Est, & *oratio* ejus pro decreto, quod Archinus reprehendit, ostendens quomodo in Republica sit versatus, alia adversus XXX. Tyrannos. Vim ad persuadendum habuit maximam summâque usus est brevitatem. *Orationes* privatis hominibus vulgo dedit. Sunt etiam ejus præcepta *Artis Oratoria*, & *Concio*, atque *Epistola*, *Laudationes funebres*, *Orationes*, & *amatoria*. Item defensio Socratis ingenii judicium accommodata. Videtur dictio ejus facilis, quanquam est imitatu difficultis... Conscriptis etiam *Orationem Iphicrati*, que in Harmodium, & aliam, qua proditionis accusavit Timotheum: vicit ambabus. Cùm autem Timothei actiones in se receperisset, & crimina proditionis diluere vellet, oratione usus est ad defensionem à Lysiâ conscriptâ, estque absolutus, Timotheo maximâ mulctato pecuniâ. Recitavit etiam in solemnî Olympico conventu *Orationem*, in qua ostendit Græcos hoc maximum fecisse, quod inter se instaurata gratia Dionisium deiicerent. Ex Gulielmo Xylandro Augustano interprete, Auctore damnato, loc. cit. in Plutar.

Lysias in causis forensibus non versatus, sed egregie subtilis scriptor, atque elegans, quem iam propè andreas Oratorem perfectum dicere. Nam planè quidem perfectum, & cui nihil admodum desit, Demosthenem facile dixeris. Nihil autem inveniri potuit

potuit in eis causis , quas scripsit : nihil , ut ita dicam , subdolè , nihil versuti , quod ille non viderit . Nihil subtiliter dici , nihil pressè , nihil enucleatè , quo fieri possit aliquid limatus , nihil contra grande , nihil incitatum , nihil ornatum , vel verborum gravitate , vel sententiarum : quo quicquam esset elatius . Cicero in Brut.

Fuerunt & Lysiz duo , literis insignes , alter Tarsensis , ex Epicureo Philosopho Tyrannus effectus , alter Tarentinus in Philosophicis Epaminondæ præceptor . Ex Laurentio Beyerlink in Theatro Vitæ Humanæ lit . D . 398 . & lit . M . 172 . c .

C C I I .

L Y S I N U S .

Lysinus Siculus Poëta , Phalaridi Agrigentinorum Tyranno , infensissimus , Carmina , & Tragædias in eundem scripsit . Hanc ob causam , Poëtz licentiam sequenti epistolâ Phalaris infingendam existimavit :

Phalaris Lysino .

Non , tu , ergo cessabis à temeritate , stolidissime Lysine ? Neque parcis tibi ipsi triginta natus annos , inimicos graviores , quam ferre queas , cum multis aliis tui similibus , sustinere tentans ? Sed carmina , & Tragoedias in me scribis , quasi dolorem mihi allaturus ? Porro exitus tibi atrociores quavis Tragoediâ ne contingent , caye . Ex Laurentio Craffo de Poëtis Gracis .

C C I I I .

M A L D A T U S .

Maldatus inter Poëtas Siculos numeratur à Joanne Vigin , timillio in Tabulâ Poëtar . Siculorum .

Z

MAMER.

CCIV.

M A M E R C H U S.

MAmerchus etiam Siculis Poëtis annumeratur à Joanne Vigintimillio in Tabulâ Poëtarum Siculorum.

Is fortassis est Mamerchus, Catancensium Tyrannus, vir militiâ, & opibus insignis, cuique tumi, & thesauri parati, & magna militia copiæ suppeditabant, Timoleon Tycham expugnavit, cum quo ultrò societatem injit, eidemque argentum, quo stipendia exercitui solveret, obtulit. Sed à Timoleonte defecit, cui tandem desperatâ fugâ se dedit appositâ conditione, ut Syracusanorum iudicio susteretur. Sperabat enim ab illis ad commiserationem flexis veniam quoque assecuturum. Ergo Syracusas adductus, cum *Orationem pro se* in concione moliretur, populus contra cum tumultu edito priditem non esse audiendum, sed raptandum in supplicium, conclamavit. Quod ille animadvertisens, dolore, ac desperatione percitus, abiecto pallio per theatrum medium cursu citissimo in subsellia perductus, velut ibi moriturus, caput dabat. Sed à militibus inhibitus, pacis post diebus pro prædone à legibus indicto pœnæ genere suffocatus est. Ex Thomâ Fazello de Rebus Siculis Decad. 2. lib. 3. à pag. 325. ad pag. 332.

CCV.

MAMERTINUS MESSANENSIS.

Mamertinus, à Juliano Augusto Consul factus *Oratione Panegyrica Imperatori gratias egit*. Pronunciata ea est anno CCCLXII; ut ex Fastis apparet, cùm Consulatum gereret Nec vita Collega. *Quis porro Mamertinus ille fuerit, ex quâ patriâ oriundus, nullibi, quod sciām, proutum est.* Ego facile patem hunc Messanâ oriundum fuisse: sic enim Messanenses propter Mamertinos hospitio exceptos dicti sunt Mamertini. Ejus mentio fit in variis locis apud Ammianum lib. 6. lib. 21. lib. 23. atque etiam de scipso non semel loquitur in *Panegyrico*. Ex quibus

quibus locis omnibus constat Mamertinum Praefectum ærari o-
fuisse, tum Praefectum Prætorio per Illyricum, in cuius provin-
ciâ ambitione peculatus reus, absolutus est, & tandem à Juliano
Consul factus. An verò Mamertinus hic idem fuerit, ac ille,
cui Panegyrtici Secundus, & Tertius, Maximiano ditti, at-
tribuuntur; neque ausim prorsus negare. Nam tunc, cùm Ora-
tionem Juliano dixit, admodum senex fuisse videtur: ut constat
ex Panegyrico n. 17. Sed à teneris annis ab ætate puerili ad hanc
usque canitatem Consulatus amore flagravit. Ex Jacobo dela Bar-
ne Societ. Jesu in Notis, & Interpret. Veterum Panegyricorum
ad Usum Galliæ Delphini pag. 292. Mamertini Panegyricus
pluties editus est in lucem unà cum aliorum Veterum Panegy-
ricis, putè, Plinii, Cæcilii, Secundi, Latini Pacati Drepani, &c.

CCVL

S. MAMILIANUS ARCHIEPISCOPUS PANORMITA- NUS.

Sa Mamilianus anno reparati orbis 297. Panormitanam Ec-
clesiam administrabat. Quo verò tempore ad eam digni-
tatem evehus fuerit, incertum est. Is morum gravitate, sa-
pientiæ, prudentiæ, ac sanctimoniaz laude nobilis habetur.
Nam sive in Christanos Diocletiano, & Maximiano,
credito sibi gregi tuendo totis nervis incubuit, & audaci facino-
re in Regias quoque eades pedem intulit, ut Nympham, Aure-
liani, Siciliæ Praefecti filiam, Aureliani Cæsaris proneptem, Re-
ligionis mysteria edoceret, ac baptismo expiareret. Proinde in
rabiem actus Aurelianus, magistrum, ac discipulam in ferven-
tis olei dolium coniecit. Sed incolumes experti flamas, post
ab Angelo exuti vinculis, quibus obstringebantur, consensu
navi ad Gilium, seu Ægilium Insulam appulerunt, ex qua Ro-
manam, hinc ad cryptam iuxta Stuanam Tuscæ Urbem conti-
nent. Ibi rerum terrénatum indigentia penè consumpti, sed af-
fluentibus celi favoribus identidem recreati, è custodiâ corporis
liberantur: & quidem Mamilianus 15. Septembris ann. 310. cu-
jus cadaver per hanconificè jaceat in templo eius nomini dicato,

ubi Epigramma hoc marmori incisum se legisse testatur Octavius Cajetanus lib. de Natali die S. Nymphae:

Hic jacet Corpus S. Mamiliani, Panormensis

Archiepistoli.

De S. Mamiliano lege Cajetanum citatum loco citato, & tom. i. Vitar. SS. Sicular. pag. 139. & in Animadversion. pag. 120. plura de corporis inventione narrat. Josephus Spuccius Societas Jesu in Sanctuario Panormit. & Petrus Fortis de SS. Panormitan. Vitam S. Mamiliani scribunt. Sed de Archiepiscopali eius dignitate tam antiqua penes Panormitanos, consule Rocchum Pyrrhum in Notit. Eccles. Panormit. pag. 58. & 59.

In Elogiis Juvenilibus Preſulum Siciliensium nos ita de Mamiliano lusimus:

Mamilianus, Archiepiscopus Panormitanus,
pastorem agit furis ingenio.

Totus furandi magisterio intentus,
idoneos discipulos,
Proculum, & Golbodæum,
clanculum in Regiam aulam immisit,
ut Nympham Aurelianæ Siciliæ Præfeci unicum,
& vernal rapere.

Vulgari procedâ non contentus,
dominam cum familitio rapi docuit,
nullis machinamentis, nisi stratagemate veritatis.

Felix Virginis raptus,
qui perpetuum Virginis servavit pudorem!

Auctor inauditi facinoris auditus,
in obscurum carcere detrusus,
provinciam eo in loco ad insidias commodo,
feriari minimè ferens;

custodes Christi cassibus irretivit.

Equuleo affixus,
ne ulterius latrocinia progrederentur,
sub inclemetissimo Præside
in suppliciis probavit humanitatem.

Igitur à tormentis nul passus
ad huc in quæstione fuisse,

aliena

aliena bona in rem suam convertit :
nimirum Ethnidos in Christianos .

In terrâ quid amplius auferret , ignorans
exercere piraticam voluit .

Appositum ergo adortus navigium
Angelo navarcho ,

Neptunum ferociâ spoliavit .

Tyrrhenum mare depopulauit ,
terram iterum appulit ,

atque in secreto adversus Suanam specu ,
vlatores prædaturus delituit .

Raptus tamen à Superis ,
mortalitatis exuvias in auro depositus ,

sepulcrum augustius
in Aurea Conchâ habiturus .

C C V I .

L. MANLIUS SOSI CATANENSIS.

L Manlius Sosi Catanensis , Civibus , exterisque , sed Ro-
manis quam maximè à literarum studiis commendatur .
Ex Joanne Baptista de Grossis in Decachordo Catan . Chordâ 9 .

C C V I I .

M A R A C H U S S.YR'ACU S A N U S.

M Arachus Syracusanus , Poëta erat etiam præstantior , dum
mente alienaretur . Ex Aristot. in Problemata .

Cum in manum morbum incidisset , Poëta ; quod antea non
erat , adeò insignis effectus est ; ut longè cæteris suâ ætate præfir-
terit . Ex Thomâ Fazello de Rebus Siculis .

Præterea numquam melius , aut doctius scribebat carmina ;
quam cum irâ percitus ad Carmen accederet . Ex Carolo Ste-
phano in Diction . Histor .

B E A .

C C I X.

B E A T U S M A R C U S.

B Marcus Monachus, atrocissimâ Decii Cæsaris persecutiōne vixit, Sanctos Martyres Alphium, Philadelphum, & Cyrinum, fortè à Vasconiâ Leontinum usque comitatus, eisdem adfuit, dum torquerentur, & à Judice interrogarentur. *Horum Martyrum Historiam*, quam impius Crescens cremavit, sed S. Lucianus, Episcopus Leontinorum, restituit. Claruit anno circiter CCLXII. Ejus memoria colitur apud Leontinos die 4. Martii. Ex Octavio Cajetano tom. i. Vitar. SS. Siculor. pag. 87. Philadelpho Mauro in Historiâ SS. Fratrum pag. 335.

C C X.

MARCUS BASILIUS PLANCARENUS MESSANENSIS.

Marcus Basilius Plancarenus Messanensis, Francisci Pharaonii Auditor, Historicus, & Poëta, *Vitam Francisci Pharaonii, & Epicedion in ejusdem funere*, quæ Grammaticis Institutionibus Francisci Pharaonii præfixa visuntur, non inelegantis dictionis composuit, & alia quedam carmina, quæ nos viderimus. Ex Grammat. Pharaon.

C C X L : M A R C U S

MARIANUS ACCARDUS NETINUS.

Marianus Accardus Netinus, in arte Oratoria, & scientiâ legum satis exercitatus, pro Episcopo Cephalœditano Romæ negotia prudenter gessit. Ex Vincentio Littorâ de Rebus Netinis pag. 147.

MA-

CC XII.

M A R I N U S H I M E R E N S I S.

Marinus Himérensis, quem alii Mamertinum vocant, Stesichori frater, Geometra præstantissimus fuit. Ex Constantino Lascare.

Thaleti proximus successit Mamertinus, insignis Geometra, qui dicitur rerum Geometricarum inventor: de quo nihil, nisi nomen, & elogium retulit Proclus. Frater Stesichori Poëta. Ex Claudio Francisco de Chales Societ. Jesu in suo Cursu Mathematico.

CC XIII.

M A T T H Æ U S C A N D I D U S L E O N T I N U S.

Matthæus Candidus Nobilis Leontinus, mitiori literaturâ cumulatus, & Historicus non vulgaris. Scripsit *de Rebus Siculis ab anno 1435. usque ad an. 1445.* Ex Philadelpho Mugnos in Theatro Genealogico Siciliz tom. 1. pag. 117. famil. Candid.

CC XIV.

M A T T H Æ U S R I C C U S M E S S A N E N S I S.

Matthæus Riccus Messanensis, inter vetustiores Poëtas Italos numeratur. Scripsit *carmina*, quæ seculo illi rudi congruunt. Ex Leone Allatio de Poëtis Italis antiquioribus.

MAT-

MATTHÆUS SILVAGIUS CATANENSIS.

Matthæus Silvagius Catanensis Ordinis Minorum Observantium; in divinis Scripturis & quis aliis versatissimus, Theologicis, ac Philosophicis studiis clarissimus. Plura, eaq[ue] scilicet referta in utrâque facultate Commentaria dedit, quæ aut vetustate ob sita delitescunt, aut in publicum supposititiae nominis usurpatione prodierunt. Huiusmodi tamen infortunium perpeti nequivere preclaras illius irigenii monumenta, in libros Naturalia Aristotelis. De nuptiis anime cum spacio ejus Christo. De Gratiâ, & remediis. Et Victoria Verbi Dei contra Hebreos. Colloquia trium peregrinorum, in quibus brevem, sed concinnam de Patria Historiam scripsit. In patrio Lycæo Theologiam quam sapientissime professus. Acri sane ingenio præditus, sed ex eo summopere laudandus, quod à scribendo, aut disputando nunquam destiterit. Floruit anno 1490. Ex Grossio, sed ætatem produxisse ad annum 1535. constat ex ipsius Chronico Siciliæ. Nam *Sicularum rerum Chronicon* usque ad adventum Caroli V. Cæsar is in Siciliam extendit, & Panormitanorum, ac Messanensium solempnes pompas describit, quas excipiendo potentissimo Imperatori apparaverunt. Prodivit Venetiis 1542. in 8. Antonio de Montecatino, & Francisco ejus filio, Adernonis, & Caltanisctæ Comitibus, dedicatum; opus pulcrum, & studiosis viris satis jucundum; *De tribus Peregrinis*, seu *Colloquiis trium peregrinorum*, de *Divinis Perfectionibus*, de *Philosophia Sanctorum*, de *partibus Mundi*, *climatibus*, *linguis*, & *populis*, *civitatibus*, & *conditionibus*, & de *excellencia Roma*, & *Hierusalem*, ubique multa notata dignissima. Ex Joanne Baptista de Grossis in Decachordo Caran. chordâ 2. pag. 105.

MAURITIUS EPISCOPUS CATANENSIS.

MAURITIUS Civis, & Episcopus Catancensis, vir æquè pius, ac doctus, cum anno salutis 1126. Byzantio attulissent cor-

corpus Beatae Agathæ Virginis, & Martyris, & Gelasius, & Gliberius;
hujus Translationis Historiam scripsit. Obdormivit in Domino 1143. Ex Octavio Cajetano tom. 1. Vitar. SS. Siculor. pag. 53.
& Joanne Baptista de Grossis in Catana Sacra pag. 70.

CCXL

S. MAXIMIANUS EPISCOPUS SYRACUSANUS.

S▲ ubi S. Martyris Luciferi triumphus acciderat, Benedictinum institutum professus una cum Trajano, post Antistite Millevitano, atque aliis consummatæ virtutis Monachis, S. Gregorium Magnum adolescentem religiosis disciplinis instituit in Romano Cœnobio S. Andree, quod in paternâ domo ad Clivum Scauri Gregorius considerat remisso jam caducis rebus nuncio, & Maximianus Abbas administrabat. Inde ad Syracusanum Episcopatum electus, eadem ferme tempestate ad Romanum Pontificatum Gregorio ascendente, in omnes Siciliae Ecclesias vices a Gregorio sibi collatas suscepit. Tandem Maximianus migravit ad Dominum anno 596. Junii 9. Franciscus Maurolycus, & Josephus Bonfilius in Historia Sicula falso tradidunt Maximianum floruisse ad annum 624. Habet plura, eaque præclarissima monimenta de S. Maximiano passim, in Dialogis S. Gregorii, & in Vitâ ejusdem S. Gregorii, a Joanne Diacono conscriptâ. Meminerunt de S. Maximiano Baronius in Martyrologio Roman. Octavius Cajetanus in Martirologio Siculo, atque alii plures passim. Extat hujus Sanctissimi Episcopi Epistola Gracè scripta ad S. Gregorium Magnum. Ex Roccho Pyrro in Notit. Ecclesi. Syracusan. pag. 132. 133.

CCXVIII.

MENECRATES SYRACUSANUS.

Menebrates Syracusanus, Medicus celeberrimus, homines à comitiali morbo liberabat. Hic Jovem se vocari, Aa cos

eos auream, quos sanabat, sibi subditos voluit. Ex Constantino Lascare.

Quarè, cùm ad Agesilaum scribens, in Epistole fronte proposuisset: Menecrates Juppiter Regi Agesilao salutem dicit; Rex, ut primùm legit, reliquis nequaquam perspectis, evestigio hominis insaniam faceto responso reticulavit, dicens: Rex Agesilaus Menecrati sanitatem dicit: ut Plutarchus commemorat. Ex Thomâ Fazello de Rebus Siculis Decad. i. lib.4. pag.102.

At Philippus Macedo ad medendum vesaniae hominis inter lautissimas epulas ridiculam inediam illi præscripsit. Nam amictus purpurâ, coronam auream capite gestans, sceptrum tenens, soleas indutus, stipatus cætu Deorum, quos repreſentabant, qui à morbo ejus operâ convaluerant, cùm Menecrates regiones multas lustraret; ad Philippum in hanc sententiam scripsit: Tu quidem in Macedoniâ regnas: at ego in Medicinâ: tu benè valentes perdere potes, ægris autem sanitatem ego reddere, præstareque, ut incolumes consenescant. Itaque imilites tibi stipatores sunt, ac satellites; mihi vero comites, atque assecræ, quos à morbis, ac morte vindicavi. Rex tacitus cum cum suo Deorum famulitio ad convivium invitavit. Coenaculum ingressi, ut accumberent in mediis lectis, magnificentissimè pro ritu sacerorum extructis, curavit, alias mensas aliis convivis occupantibus. Interim Menecrati, Diisque Menecraticis odores ad suffitus incendebantur, fructuum libationes tantum fiebant, reliquis lauto admodum prandio vescentibus. Sed Menecrates iam obrepentem famem gravatè ferens, indignante acriùs ad injuriam stomacho, cum subjectis, ac morigeris Diis suis illusus Juppiter, discessit, festivissimè Philippo ejus incertiam redarguente. Ex Athenæo lib.7. Aeliano lib.12.

C C X I X.

M E S O.

M Eso Siculus, an is Metho, Empedoclis pater, an Myso, de quo Laertius lib. i. meminit, an alias extiterit? incertum. Inter Poëtas Siculos recensetur. à Joanne Vigintimillio in Tabula Poëtarum Siculorum. ME.

CCXX.

METELLUS AGRIGENTINUS.

Metellus Agrigentinus, vir doctus, & Musicus eximius, Musicam Platonem docuit, Ex Constantino Lascare.

CCXXI.

MICHAEL PLATIENSIS.

Michaël Platiensis Ordinis Minorum Observantium, scripsit Historiam Siculam ab excessu Friderici II. būjus nominis, Regis Siciliae, usque ad annum 1361, more Siculo, & 1362. more Romano. Hanc Historiam ex m. s. codice Friderici de Vigintimiliis, Equitis Panormitanus, Marchionis Hieracii fratri scilicet in lucem editurum promiserat Antonius Amicus, sed promissis staret nequiiit fato aduertente. Ex Rotcho Pyrrho in Notitiā Ecclesiae Catan. pag. 105. Joanne Paulo Clarandao Socjet. Jesu in Historiā Platiensi, & Antonio Amico in Indiculō operum, que in lucem edere meditabatur.

CCXXII.

MICHAEL GLYCAS.

Michaël Glycas Siculus sub Alexio, & Joanne Commenis, Imperatoribus Constantinopolitanis, vixit, & scripsit Annales quadripartitos: opus non modò historicum, sed etiam Theologicum, & Physicum. Primā parte agit de operibus sex dierum: alterā de rebus gestis ab orbe condito usque ad Christum natum: tertiā presequitur res à Christo usque ad Constantium Magnum: quattuor Byzantinorum sacerdotum tractat usque ad obitum Alexii Commeni, qui anno 1118 moriens, Joannem Commenum habuit successorem. Exinde usque ad captam à Latinis Constantinopoli perfrinxit res Byzantinas Leunclavius: qui, & primus

A 2

Gly-

Glycæ interpretationem nobis dedit. Ex Auberto Miræo de Scriptor. Ecclesiasticis pag. 237.

Jacobus Pontanus Societatis Jesu vertit è Græco in Latinum sermonem Michaëlis Glycæ disputationes cum notis. Extat tom. 12. Bibliotheca Magnæ Patrum. In tomo 12. Bibliothecæ Magnæ Patrum, editæ Coloniæ 1618. extant Michaelis Glycæ disputationes 11. recensitæ, atque illustratæ ab Andrea Schotto Societatis Jesu. Philippus Labbè ejusdem Societatis edidit Glycæ Annales Græcè, ac Latinè, & Parisiis ex Typographiâ Regiâ 1660. in fol. Ex Philippo Alegambe Societ. Jes. Nathanaële Sotuello ejusdem Societ. in Biblioth. Scriptorum Societatis Jesu. Michaël Glycas non indignus lectu, à quo multa recondita cruas, inquit Dempsterus, licet leges historico præscriptas paſſim negligat. Ex Balthassare Bonifacio in Historiâ Ludricâ lib. 15. cap. 6. pag. 440.

C C X X I I I.

M I D A S.

Midas Mūsicus non ignobilis Siculus, *versus aliquando fudit, & cudit.* Ex Joanne Vigintimillio in Tabulâ Poëtarum Siculorum.

Midas Phrygiæ Rex, de quo fabulosa multa jactantur, Poëta, & Musicus fuit, easque artes, aliasque scientias ab Orpheo didicit, ut narrat Franciscus Patritius.

C C X X I V.

M O N Y M U S S Y R A C U S A N U S.

Monymus Syracusanus, Philosophus Cynicus, ac Diogenis Cynici filius. Vir sanè elegantissimus, & copiosissimus, multa scripsit in Philosophiâ. Famulus autem fuerat cuiusdam mensarii Corinthii. Hic contempta gloriæ veritatem semper appetiit. Ex Constantino Lascare.

Lapsus h̄ic Lascarem locus Diogenis Laetitii, atque aliorum,

rum, arguit, dum Monymum pro discipulo Diogenis Cynici filium reponit. Monymus Syracusanus, Diogenis quidem discipulus, famulus verò cuiusdam mensarii Corinthii fuit, ut Socrates tradit. Ad eum Xeniares, qui Diogenem emerat, frequens commeabat, virtutem hominis, atque in dicendo vim admiratus. Adhuc autem, & Crati Cynico saepius, & terosque id genus studiosè consecutatus. Fuit vir eloquens, & doctus, adeo Menander Comicus ipsius mentionem fecerit in quadam Comediâ, quæ Hippocomus inscribitur. Adeò verò gravis, & constans fuit, ut contemptâ gloriâ solam veritatem appeteret. Scripsit autem *Ludicra sententiis seriis permixta. De Appetitionibus duo, & Exhortatorium. Ex Lacitio in Monymo.*

C C X X V.

MOSCHION SYRACUSANUS.

Moschion Syracusanus Grammaticus, *Navis Hieronis, Tyranni Syracusanorum Historiam* scripsit, quam attentè, ac studiosè perlogisse fese Athenaeus lib. 5. pag. 148. fatetur. Hunc male cum Moscho Poëta Syracusano confusum à Lascare tradit Vigintimillius.

CCXXVI.

MOSCHUS SYRACUSANS.

Moschus Syracusanus Grammaticus, & Poëta fuit. *Multa* scripsit, quem opinor, & Moschionem appellatum, inquit Constantinus Lascaris.

Moschus Syracusensis in Siciliâ natus est, ac post Theocritum temporibus Aristarchi vixit Olympiade 157. cum in Aegypto regnaret Ptolomaeus Philomector. Sunt autem à principio Regni Philadelphi, sub quo Theophritus vixit, usque ad principium Regni Philometoris, sub quo Moschus vixit, anni circiter centum. Ex Joanne Crispino in Præfatione in Moschum.

Scripsit *Idyllia*, quæ sunt: *Amor profugus. Megara. Epitaphium Bionis*

Bianis. Fragmenta nonnulla, & Epigrammata in Amorem arantem.
Ex Patrio in Histor. Poët. lib. i. pag. 121.

Hunc alium fuisse à Moschione Grammatico censet Vigintimillius, eumque præter Carmina Bucolica quædam alia edidisse refert. Ex Hegesiâ, seu Glossar. Rhodior. Vocab. apud Athenæum lib. ii. pag. 361. & lib. i. 4. cap. 8. pag. 634. Athenæus scribit Moschum scriptisse de Machinis. Romanorum autem machinam esse tradit Sambucam, cuius fabricam, & speciem Heracles Tarentinus invenerat. Ex Ioanne Vigintimillio de Poëtis Bucolicis Siculis à pag. 401. ad pag. 427.

CCXXVII.

M U S A E U S.

Musæus inter Poëtas Siculos à Ioanne Vigintimillio recensetur in Tabulâ Poëtarum Siculorum. Sed apud Autores de Museo Siculo nulla mentio. A Laurentio Crasso de Poëtis Græcis quatuor Musei recensentur: Atheniensis unus, Ephesius alter, tertius Eumolpi filius, quartus Thebanus.

CCXXXVIII.

NICOLAUS BITRONUS CATANENSIS.

Nicolaus Bitronus Catanensis è Carmelitanâ familiâ, in Philosophicis, ac Theologicis studiis Magister, Provincia Sicilæ universæ moderator, Bononiae Theologiam Seminaris stipendio professus est. Ex Ioanne Baptista de Grossis in De cachordo Catan. Chordâ 2. pag. 159.

CCXXIX.

NICOLAUS DE COSCIIS MESSANE N S I S.

Nicolaus de Cosciis Canonicus Messanensis, floruit anno 1466. Scripsit *Libellum, in quo Messanenium Archiepiscoporum*

rum series continetur. Eum in Thesauro Messanensi asservari olim, seque nonnulla ex eodem decerpſisse affirmat Carolus Morabitus in Annalibus Ecclesiæ Messan. pag. 220. Scripsit etiam de familiis Messanensibus, ut refert Stephanus Maurus in Messan. Promotometrop. Siciliæ pag. 192.

CCXXX.

NICOLAUS DATUS NETINUS.

Nicolaus Datus Netinus, Philosophus, & Medicus præstans, Doctoratus insignia Bononiæ accepit anno 1446. Mirabiles ejus prædictiones fuerunt. Ingentes sibi divitias comparavit, ab Antonio Moncatâ, Calatanisectæ Comite, Feudo S. Michaëlis in Augustano agro etiam donatus. Hisce literarum, atque opum splendoribus, nec non avorum suorum gloriâ in omni Siciliâ claruit. Meminit illius Lucius Marinæus lib. 5. Epistol. famil. ubi ad Cataldum Parisium scribens, inter Mathematicos, & Medicos insignes Nicolaum Datum refert. Ex Vincentio Littorâ de Rebus Netinis pag. 126.

CCXXXI.

NICOLAUS MARINUS CATANENSIS.

Nicolaus Marinus Catanensis, Ordinis Carmelitanorum, Divinarum rerum scientiâ laurcatus, & eruditioñis plurimæ, Provinciæ Siculæ Præfeturam gesit. A Bonifacio IX. summo Pontifice, qui eum amplioris fortunæ capacem novaret, Apostolicus Visitator in eadem Provinciâ Siculâ renunciatus anno 1396. mortem occubuit. Ex Joanne Baptista de Grossis in Decachordo Catani. Chordâ 2° pag. 158.

NICO-

CCXXXII.

NICOLAUS SPECIALIS NETINUS.
SICILIÆ PROREX.

Nicolaus Specialis Neti summo loco natus, domi, militia-
que clarissimus, Alphonso Regi adeò gratus, ut vicarià
eius potestate plures annos Siciliam administrarit. Tantâ huma-
ni, divinique juris prudentiâ, & consummato per longam expe-
rientiali judicio Siculum Regnum procuravit; ut Alphonsus
palam dixerit: si fortè leges, rectèque vivendi mores interirent,
Nicolaus unus satis est, qui omnia in integrum restitueret. Inter
Proceres illos à Collenucio numeratus, qui cum Alphonso Re-
ge navalì classe à Liguribus capti sub Philippo Mariâ Mediola-
nensem Duce, atque ab eo perquam honorificè sunt dimissi
anno 1436. Magnis auctus honoribus, atque opum affluentia,
Leonorâ filiâ Blasco Barreño, Militelli Domino, altera Isabel-
la Ferula Toparchæ, nupti traditis, de patriâ optimè meritus.
in patrio solo devixit anno 1444. Februarii 13. Scripsit *Historiam*
Siculam usque ad sua tempora an. 1444. quæ manu exarata plurimo-
rum manibus teritur. Ex Roccho Pyrrho in Notit. Ecclesiæ
Syracusan. pag. 225. Vincentio Littarâ de Rebus Netinis pag.
106. Pandulpho Collenucio in Histor. Neapol. lib. 6.

Nicolaum Specialem, qui *Siculorum Regum Historiam*, scripsit
a tyrannide, ac cæde Gallorum ad Friderici Regis obitum usque, floruit-
que anno 1334. alium fuisse censet Grossus ab illo, qui Siciliæ
Proregem egit anno 1423. quam opinionem Maurolicus prior
invexerat, hæc inquiens in Histor. Sicil. lib. 5. Joanne Pont.
Max. fatis sublatu subrogatus est Benedictus XI I. antea Mona-
chus Cisterciensis. Tunc Fridericus Rex ad novum Pontificem
Legatos destinat, Ogerium Vizolum, Nicolaum Lauriam, &
Nicolaum Specialem, ejus intercessu cum hoste tractaturus.
Sed hi, & alii Legati ad eundem ad idipsum missi, nihilominus
infectis rebus redierunt. Fuit autem Nicolaus Historiæ Scri-
ptor a tyrannide, ac cæde Gallorum usque ad obitum Friderici
Regis, quam nos Historiam, inquit Maurolycus, quâ decuit
brc-

brevitate, Compendio nostro inservimus. Apud Joannem Baptisam de Grossis in Decachordo Catan. tom. 2. pag. 51.

Cæterum Nicolaus Specialis à Scriptoribus Netinis, Littaræ, & Pyrrho, Netinus creditus, Siciliæ Prorex, & Siculæ Historiæ Auctor, in marmoreo tumulo in Netino templo Divi Francisci compositus, hoc triviali epitaphio insculpto:

Magnificus Specialis heros iacet hic Nicolans:

Trinacriis tumulis ditione euge, lapis.

Divinos cineres serva speciale sepulcrum.

Sicelidum specimen, tam speciale decus.

Nestora Consilio; quamvis virtute Catonem,

Hunc Quintum Fabium pro gravitate puta.

Proregemque tribus luftris videre Sicani.

Nam totidem Regis sustulit ille vices.

Postero anno Joannes Matthæus Specialis, Nicolai filius, obiit qui marmoreo etiam tumulo in Divi Francisci, sed carmine non minus impolito, conditur:

Queris Matthæi Specialis busta Joannis?

Offa viri fortis iste colossus habet.

Magnanimi, intrepidi, clari Mavortis alumni:

Tanta sub exiguo condita virtus humo.

Hicce Camerlingus Regis, simul omnibus ipsis,

Olli, quod tantis contigit, adde, pater.

Obiit an. 1445. Julii XX.

CCXXXIII.

NICOLAUS TERRANOUA DREPANENSIS.

Nicolaus Terranova Drepanensis, Ordinis Prædicatorum, Theologus, & Orator facundissimus, Alphonso Regi Neapolitano à Confessionibus. Scriptis in Epistolas dñi Pauli volumina dno, volumen unum sermonum. Ex Leonardo Orlandino in Descriptione Urbis Drepani pag. 53.

CCXXXIV.

NICOLAUS TEDESCHIUS CATANENSIS, ARCHIEPISCOPUS PANORMITANUS, CARDINALIS.

PAnormum, Sicularum Urbium Principem, Nicolao Patriam attribuunt Rocchus Pyrrhus, & Franciscus Baroniūs, coniecturā, quæ incertæ rei usurpandæ valceret, nisi multa obessent. Ferunt hi sub extremā orā quorundam Consiliorum, & in primā omnī Operum facie Nicolaum Abbatem Panormitanum indigitari: quo sane titulo Abbatis Panormitani externi Scriptores Nicolaum internoscunt, & etiamnum allegant. Verū, qui contrarias partes tuentur, Petrus Carrera, qui de familiâ Tedeschiâ justum volumen confecit, & Joannes Baptista de Grossis, qui peculiari argomento Nicolai vitam inscripsit, Abbas vindicatus; appellationem illam amanuensim imperitiâ prolapsam clamant, nunquam ab Auctore appositam: nec mirum invaluisse apud ignotos homines: cùni, quæ altius in vulgus descendunt, difficilius exolescant. Sed, inquiunt, legitimum ortum habeat appellatio illa, Nicolaum Panormi ortum non probat. Nam Abbas Maniacensis electus Nicolaus, tantā literarum famā celebrari cœpit Abbas Maniacensis, ut idem inde Archiepiscopus renunciatus, retento Abbatis nomine, additoq; cognomento ex recentis dignitatis loco, Abbas Panormitanus nuncupatus sit. Ceterū clarissimam Urbem Cataneum Nicolai patriam fuisse tam multa convincunt, ut caligare in luce videantur, qui veteri opinioni adhuc hærent, & obsistant. Primum Nicolaus ipse Civem Catensem se nō raro, Cataneses autem ipsos Cives suos nominat. In Proœmi. Rubric. extra. de Jud. Ego Nicolaus de Tudisco Catensis Siculus inter DD. minimus. In cap. noviter de Jud. num. 13. Aetna, quæ distat à Civitate meā ferè 14. millaria. In Epistol. sub an. 1425. ad Catanc. missā: cùm instituissim scribendum ad vos, viri insignes, ac concives quām plurimū honorandi. &c: sed id, concives optimi, intueri libet. &; in fine Epistol. Vester concivis Nicolaus de Tudischis Doctor minimus, Abbas Maniacii.

Ante

Ante id tempus, nimirum anno 1419. Catanenses Martino V.
Rom. Pont. pro Nicolao scribentes, illustrem Decretorum
Doctorem, egregium Dominum Nicolaum de Tudisco Con-
civem nostrum insignem. &c: est enim Concivis noster pluri-
mū generosus; scribunt. in Epistol. Regi Alphonso à Catani-
missā in Nicolai commendationem multis pōt annis, nimirūm
anno 1434. si vera sunt, quæ de Cive nostro narramus. &c: Ci-
vem nostrum Dominum Nicolaum, scribunt. Secundūm Pa-
normitani patriā Catanensem asserunt Nicolaum. Nam in zde
maximā Panormitanā incidi ad ejus tumulum curarunt: cer-
tè quidem tacito in veritatem consensu tolerarunt:

Panormi Antistes; & Catanensis erat.

Ex Panormitanis Petrus Ranzanus, Episcopus Nucerinus, obi-
tis legationibus, ac literariis monumentis illustrissimus, qui fe-
rè sub ætate Nicolai vixit, lib. 41. Annal. qui m. ss. asservan-
tur in Bibliothecā Panormitani Cœnobii Divi Dominici ad an.
1441. de Nicolao meminit his verbis. Nicolaus cognomento
Tudiscus natione Siculus Catanensis, Juris Pontificii scientiā
suo seculo nemini secundus judicatus est. Ad hæc plures affe-
runtur Auctores, qui tradunt Nicolaum fuisse Catanensem: neque inter hos referendi sunt Scriptores Catanenses, qui blan-
diente in patriam affectu, aut peregrini, qui de rebus longinquis
aliquando sentiunt, ut audiunt, non ut vident: sed Siculi nul-
larum partium studiosi, quibusque omnia perspecta esse pos-
sunt. Thomas Fazellus inquit: Nicolaus cognomento Todi-
scus Catanensis fuit. Marius Aretius ait: Nicolaus Tudiscus
cognomento Abbas, proximis ante annis Juris prudentissimus,
qui multa scripsit, Catane claris ortus natalibus, Archiepisco-
pus Panormitanus. Contra hæc eruditam Apologiam appara-
ri à Vincentio Auriā, Jurisconsulto Panormitano, minimè
ignoramus. Sed de Patriā controversiam innuisse sufficiat, no-
bis nec in disceptationem advenire, nec dirimere litem, inter
duas potentissimas Siciliæ Urbes diù agitatam, consentaneum
existimamus. Ultrò arripemus arma, constanterque dimica-
remus, si qui barbaroruim Siculanam rem usurparent, aut inua-
derent.

De Patriā Nicolai contentio est inter Siculos, de nobilitate

B b 2

gene.

generis ejusdem nulla discordiarum semina usquam apparent: omnes ad unum egregiam Tedeschiorum prosapiam, unde ille profectus, extollunt, Guidonem Panciroolum fugillantes, quod scripsit in Vitâ Nicolai: Nicolaus Tudiscus Cataniæ, quæ Urbs est Siciliæ, obscuris natalibus ortus, à pueru Divi Benedicti habitum suscepit. Eundem Panciroolum carpunt, quod ingentem pecuniaæ vim in Basileensi Concilio per avaritiam contasse Nicolaum referat, & inanem natalium calumniam, & fictum cupiditatis crimen Scriptoris invidiæ vertunt, quâ Pancirolus in Nicolaum æmulum laborabat. Non vacat hîc Tedeschia gentis ornamenta recensere. Profectò Nicolaus paternum genus traxit ex Antonio seniore, qui post defectionem à Rege Martino, eidem adhæsit, Regiis obsequiis insignis, Baro Ennensium Salinarum in censu Feudatoriorum Martino Rege descriptus. Maternum genus hausit ex Agathâ Intorrellâ, sive Torellâ dictâ, cuius, neptem Andrevam ex Marinellâ sorore, Joannes Moncata, Comes Adernionis, in uxorem duxit. Jacobus Nicolai germanus frater, Catanensis Senator, ex Blancaflore Platamoniâ quatuor Feuda, Bruchæ, sive Modali Campanæ, Crisciunæ, Ciurcæ, & Canarium, dotalia accepit, generosissimamque sobolem suscepit. Antonius Junior, Antonii senioris ex Henrico fratre nepos Catanensis Senator, cum Constantiâ coniuge præter cæteros Jacobum Juniorem genuit, qui ex Abbatte Cisterciensi Alti Fontis, Archiepiscopus Messanensis decessit an. 1473. Martii 14. Antonii senioris, & Henrici pater, Nicolai nostri avus, Nicolaus fuit, ex Theutonio sanguine satus: unde Tedeschiorum nomen effluxit.

Nicolaus adhuc adolescentis in Benedictino Cœnobio Divæ Agathæ, quod tum Catanæ florebat, cuius tum Abbas Episcopum agebat, quemadmodum Abbas Montis Regalis Archiepiscopum representabat primo extructæ Sedis seculo, donec Monachis Presbyteri succederunt; religiosa vota nuncupavit. Catanæ in Juris prudentiam incubuit, quam etiam Bononiæ addidicit, sub Francisco Zabarellâ Canonum Professore, à quo Pontificio Senatui adlecto, Doctoratus insignia consecutus est. In patrio Athençō Sacros Canones deinde interpretatus, cosdem Senis decem, & amplius, annos docuit. Tuac à Martino V. Rom.

Rom. Pont. Abbas Maniacensis creatus anno 1425. Januarii 10. plurimum inclaruit. Subinde Parmæ, mox Bononiæ Canones tradidit, Referendarius Apostolicus, & Generalis Pontificiæ Cameræ Auditor, Regi Alphonso à Consiliis suffecitus. Regi Alphonso postulante demum ab Eugenio IV. Rom. Pont. Archiepiscopus Panormitanus renunciatus est anno 1433. mense Februario. Jussu Alphonsi Regis bis ad Basileense Concilium contendit, in quo conventu, legitimâ prius auctoritate coacto inde in seditionem conventiculum abeunte, facultate Juris, & eloquentiâ plurimum valuit. Robertus Cardinalis Bellarminus aliquot articulos bene illum tractasse affirmat, sed parum benignum ergâ Eugenium IV. vel si mavis dicere, inimicum se gesuisse testatur Marcus Battalinus, qui Generalium Conciliorum Historiam recens publicavit, cui Eugenio Alphonsus Rex aperte adversabatur ob Regnum Neapolitanum, in quod Renati Andegavensis adoptione accersitus, id validâ manu occuparat, Pontificiam licentiam nihil veritus secundum jura, quæ in Neapolitanum Regnum Pontifices obtainent. Ergo Basileenses Patres, sive, ut morem Principibus gererent, sive, ut Principes, qui privatis odiis in Eugenii exitium conjuraverant, factiosorum studia foverent, plura in Eugenium moliti sunt. Denique Amadeus Sabaudus, Felicis V. nomine Antipapa creatus, Nicolaum Cardinalitâ purpurâ Duodecim Apostolorum titulo decoravit anno 1440. Novembris 12. Alphonso Ciacconio teste in Vitâ Eugenii IV. quam deinde dignitatem etiam post abdicatum Felicis V. Imperium retinuit, à Nicolao V. postmodum confirmatam ex Divo Antonino, & Panvino. Post hæc Nicolaus Panormi morbo sublatus est anno 1445. mense Julio ex Æneâ Silvio, sive Februarii 24. ex Catanensi codice, in quo Monachorum, & Canonicorum defunctorum memoria extat. Sepultus est in templo Panormitano adjecto Epitaphio:

*Morte tua Caron, & leges, & jura Quiritum
Occubuere, jacent hoc tumulata loco.
Tu Nicolaus eras, Tudisco sanguine natus:
Panormi Antifiles, & Catanensis eras.
Eugenio, & Basila discordi pace ruebat
Nostra fides; sletorat te dux concilium.*

Nomi-

*Nominis, & tituli cumulos, & laudis adeptus,
Unde tuum texit rubra thiara caput.*

obiiit 1445.

Post multos annos Franciscus Tedeschius, Patritius Catancensis, Fortunæ II. filius, hoc Nicolao epitaphium scripsit.

*Me genuit Catania, Ausonii rapuere, Panormus
Læta tenet: Princeps juris in orbe fui,*

Plures Scriptores honorificè meminerunt de Nicolao præter supra allegatos. Lucius Marinæus lib. 5. Epistol. Clarissimum legum lumen appellat. Titemius in Catalogo Scriptorum Ecclesiast. Juris consultum omnium celeberrimum, ingenio subtilem, & acutum, consilio promptum, & firmum, sermone apertum, & compositum, Lucernam Juris nuncupat. Jacobus Gualterius in Chronographiâ Eccles. Cathol. de Nicolao testatur: tantâ Juris præsertim Canonici eruditione præditus, ut lampas Juris appellatus sit. Guido Pancirolus in fine Vitæ ejusdem Nicolai: Panormitanus Pontificum Decreta cù doctrinæ soliditate est interpretatus, ut alter Bartholus inter Juris Pontificii Professores dici meruerit. In eo præcipue commendatur, quod lucidum ordinem observans perspicuus appareat. Præter Concilii Basileensis opus, nonnullas quæstiones, & erudita responsa scripsit, quæ à Ludovico Bolognino in lucem emissæ. Pius II. Pont. Max. antea Æneas Silvius Piccolomineus datus, qui Eugenii IV. causam impugnaverat in Concilio Basileensi, in Bullâ Retractationum hæc de Nicolao subdit: Nicolaus Panormitanus Archiepiscopus, & Ludovicus Pontanus, Alphonsi Regis Oratores, qui velut duo orbis sidera, cœu Pontificii Juris, & totius civilis sapientiæ duo præcipua lumina, & clarissima censebantur. Idem in libro prim. Comment. erravi, quis neget? sed neque cum paucis, neque cum parvis hominibus, Julianum S. Angeli Cardinalem, Nicolaum Archiepiscopum Panormitanum, Ludovicum Pontanum, tñæ sedis Notarium sum secutus, qui Juris civilis, & veritatis magistri credebantur. Aubertus Miræus in Auctario de Scriptoribus Ecclesiast. pag. 267. Nicolaus Tudescus, natione Siculus, patriâ Catanensis, Abbas ordinis Benedictini, pòst Archiepiscopum Panormitanus, demum Cardinalis, sed in schismate à Felice V. Antipapa crea-

creatus, Juris Pontificii peritissimus: obiit anno 1445. ejus opera tomis 8. Veneti 1592. evulgarunt: de quibus vide Bellarmi-
num de Scriptor. Ecclesiast.

Scripsit ergo Nicolaus ex Bellarmino de Scriptoribus Eccle-
siasticis tomos octo in fol. juxta editionem Venetam an. 1592.

*In primo, & secundo tomo habentur Commentaria in primum librum
Decretalium.*

*In tertio, quarto, & quinto tomo habentur Commentaria in secundum
librum Decretalium.*

In sexto tomo habentur Commentaria in tertium Decretalium.

*In septimo tomo habentur Commentaria in quartum, & quintum
Decretalium, & in Epistolas Clementinas.*

In octavo tomo habentur Consilia 226. quæstiones septem.

Item Relatio in cap. per tuas de Arbitris.

Item Præctica ejusdem.

*Dicitur etiam scripsisse Commentarium inchoatum in Decretum: sed
nescio, an extet?*

*Dicitur etiam scripsisse librum pro Concilio Basileensi: sed hunc li-
brum, ut in mala causa scriptum, & proinde erroneum, credibile est ex ejus
operibus ab rasum fuisse, ego certè inter ejus opera variarum editionum
cum nunquam reperi.*

Conradus Gesnerus, Auctor damnatus, in Bibliotheca ca-
dem Nicolai opera quibusdam additis recenset:

Nicolaus Siculus Abbas Maniacensis, Ordinis S. Benedicti,
dictus de Tudeschis, Panormitanus Archiepiscopus, & demum
Ecclesiæ Romanæ Cardinalis, Juris consultus celeberrimus
scripsit:

*Super Decreto imperfectum librum unum, pro Concilio Basileensi li-
brum unum, super Decretalibus libros quinque, super Clementinis li-
brum unum, Processum judiciarium librorum, Consilia centum quatuor
libro uno, Disputationes varias libro uno, & alia complura. Ejus pro-
cessus judicarius, sive Præctica de modo procedendi in judicio tam sum-
mariæ, & de plano, quæm merè, & cum strepitu judiciali, in omnibus
fermè Curiis observari consueta. Tractatus de Auctoritate, veritate,
& institutione Conciliorum sacrorum, præsertim Basileensis, cum anne-
xione quorundam dubiorum, & casuum extat m. s. apud M. Dresserum
cum aliis Panormitanis libris. Ejus Tractatus, qui inscribitur, nobilis.
simus*

simus super Concilio Basileensi, de ejus Concilii, & Papa potestate, super Decretales Commentaria tomis quinque edita cum aliorum annotationibus Lugduni. Ejusdem Concussiones, fortassis legendum Conclusiones, Glossarum Clementinarum junctis aliis variis Doctorum tractatibus extant m. ss. in Bibliotheca Imperatoris. Duo volumina Consiliorum, & varias quæstiones in Jure 1527.

Leonardus de lege Nicolai opera multum commendat, eadem illustravit editione Lugdunensi Alexander de Nevo Vincentinus.

Præter alias editiones extat editio Veneta hoc præfixo titulo: Nicolai Tudeschii Catanensis Siculi, Panormi Archiepiscopi, vulgo Abbatis Panormitani, &c. apud Junctas 1583.

Consule citatos Auctores, Scriptores Conciliorum, & Historiæ Pontificiæ, nec non Annal. Benedictin. & Catanensium, ac Panormitanorum monumenta.

CCXXXV.

NICOLAUS TOSCANUS ER YCINUS.

Nicolaus Toscanus Erycinus, Ordinis Prædicatorum, mirabili naturæ dono voces omnes in arte Musicâ pernecessarias adeò perfectè videbatur effingere; ut organum pneumaticum gestare in pectore crederetur. Obiit in patrio Coenobio senio confectus anno salutis humanæ 1505. Edidit *librum de Musica*.

Eryx, Siciliæ mons altissimus, Veneris fano, Butis pugnâ cum Hercule commissâ, Trojanorum appulsi, ac spectaculis post Trojanam cladem illustris, Divi Juliani templo, à Roggerio Comite, anno circiter 1080. condito, ac militaribus sanctis ludis, quos idem Divus Julianus exhibuit, gestoque adversus Saracenos prælio illustrior fuit. Hinc Erycina Urbs Mons Divi Juliani appellari coepit, & nobiliori auspicio incrementa suscepit. Ad hanc diem Mons Eryx, & Mons Divi Juliani nuncupatur. Ex Roccho Pyrrho in Notit. Eccles. Mazariensis pag. 562. & 564. Consule Philippum Cluverium de antiquâ Siciliâ lib. 2. cap. 1.

NICO-

CCXXXVI.

NICOPHENUS LEONTINUS.

Nicophenus Leontinus, Charondæ Auditor, mox Empedoclis, regendæ Leontinorum Republicæ admotus, *Leges tulit ad civilem politiam satè utiles.* Statuit, nè quis uxorem repudiaret sine legitimâ causâ, quam Judices examinarent. Nè quis plusquam tres uxores duceret. Mulier nisi unum maritum acciperet. Fœmina criminis adulterii accusata, post viri obitum ad alias nuptias non transiret. Liberi ex primâ uxore suscepiti bona paterna adirent, cæteri maternis facultatibus frucentur. Hæc, atque alia sancivit, quæ ad Romanos missa post Regum interitum maximâ veneratione sunt excepta. Odio in Phalarim, Tyrannum Agrigentinorum actus, Zanclæos, & Tauromenitanos ad eum laceffendum, labefactandumque stimulavit. Demum lapide percussus anno ætatis 97. extremum diem clausit, dum Lapidia in honorem Proserpinæ celebrarentur apud Leontinos. Floruit anno mundi 3507. Ex Philadelpho Mugnos in Triumpho Leontino, in Raptu Proserpinæ, præsertim in novo Laërtio pag. 52.

CCXXXVII.

NINA MESSANENSIS.

Nina Messanensis, Poëtria clarissima, cùm ejus amore captus Danthes à Majano, carmina ipsi misisset; eleganter respondit carminibus, quæ antiquam Italicæ Poësis sinceritatem ollent. Ex Leone Allatio de Poëtis Antiquioribus Italis.

CCXXXVIII.

NYMPHODORUS SYRACUSANUS.

Nympnodorus Syracusanus, Philosophus, & Historicus, scripsit de Admirabilibus Siciliae, cuius Athenæus meminit.

Cc

lib. 13.

lib. 13. Hunc Fazellus refert inter Scriptores , quibus pro con-
struendâ Siculâ Historiâ usus est, cumque adducit Decad. 1. lib. 7
pag. 162, ubi de Laide Siculâ meretrice, Corinthi famosissimâ ,
scribit . Ad quam ditiorum hominum ex omni Græciâ conven-
tus celebres erant , inquit Aulus Gellius lib. 1. cap. 8. quamque
adamarunt Aristippus , & Diogenes Philosophi , Demosthenes
que Orator , ex Athenæo lib. 13.

Nymphodorus, vetus rerum variarum narrator , Ctesiæ confe-
rendus , & Antigono , qui mirabilium Sinagogam reliquit . Ex
Balthas. Bonif. in Histor. ludicrâ lib. 15. cap. 16. pag. 441.

CCXXXIX.

ODO COLUMNA MESSANENSIS.

ODO Columna Messanensis, priscis illis seculis , cùm Itali-
ca Poësis vagiret inter cunas, effloruit, & scripsit *carmina*.
Ex Leone Allatio de Poëtis antiquioribus Italisi.

CCXL.

ORPHEUS CAMARINENSIS.

ORpheus Camarinensis , Epicus , qui *carmine* composuit
descensum ad inferos, & alia multa . Ex Constantino Lascare.
Camarina, & Camerina, Syracusanorum Colonia fuit, Urbs
olim opibus , & ædificiorum magnificentia clara , hodie jacet ,
nihilque priscorum operum præter fundamenta integrum ser-
vat . Nomen tamen i solùm in a mutato Camerana vulgò reti-
nens ingentes , ac latè diffusas , easque intrà totum ejus ambi-
tum, pro maximâ parte obrutas, ostentat ruinas. Litora ei subje-
cta insulanarum opere molium , in profundum etiam mare dejec-
tarum in modum portus manufacti, decorabantur. Camerinensis
lacus aquæ cùm olim foetore suo pestem generarent ; consu-
luerunt Apollinem Camarinenses : expediretne ipsis Cameri-
nam exsiccari ? quibus ab Apolline responsum est , Camerinam
non esse movendam . Neglecto tamen oraculo lacum siccave-
runt :

runt: per quem mox ingressis hostibus contempti oraculi poenas dederunt. Hinc manavit Proverbium, Camerinam move re, pro eo, quod est sibi malum accersere. Vide Servium in il lud Virgilii Aeneid. 3.

.... & fatis nunquam concessa moveri,

Apparet Camerina procul, Campique Geloi.

Lacus extat hodie, solâ piscium capturâ insignis, tincas, & anguillas profert laudatissimas. Ex Thomâ Fazello de Rebus Siculis Decad. 1. lib. 5. pag. 117. 118. ubi de Orpheo meminit, & de Psaumide, Acronis filio, Camerinæ, qui Olympiade 82. quadrigâ vîctor evasit, cuique in victoriæ præconium dicavit Pin darus Oden 3. Olympior.

Quinque hujus nominis Poëtae, fuerunt alii licet septem faciant, & duos tantum Herodorus, alterum Poëtam, alterum ex Argonautis unum, quem Herodorum ideo Pherecydes incusat: non enim Orpheum, sed Philammona in Colchos ad vellus aureum navigasse prodidit. At verò Aristoteles, & eum secutus Marcus Cicero, nullum fuisse Orpheum putaverunt. Igitur primus Orpheus ex Libethris Thraciæ Poëta fuit, Civitate sitâ sub Pieriâ. Plinius tamen, & Martianus Sithonem Orphei patriam fuisse contendunt, & ipso in Thraciâ. De hoc fabulosa multa veteres dixerunt. Secundus Orpheus Arcadius fuisse perhibetur, vel, ut alii tradunt, Ciconicus ex Bisaltiâ Thraciæ, & ante Homerum alterâ generatione, & rebus Trojanis antiquior creditus est. Tertius Odrysius fuit, quartus Crotoniata. Ultimus verò inter istos Orpheus fuit Camarinæus, versificator egregius, cuius esse à plerisque proditur, *Desensus ad Inferos*, ex libro Gregorio Gyraldo tom. 2. oper. de Poëtis. Dialog. 2. à pag. 52. à num. 40. à pag. 57:

CC XLI.

P A M P H I L U S.

P Amphilus Siculus Poëta. Ex Joanne Vigintimillio in Tabula Poëtarum Siculor.

De Pamphilo quodam ait Suidas: Pamphilus semper metricè loquebatur in conviviis.

Cc 2

SAN

CCXLII.

SANCTUS PANTÆNUS MESSANENSIS.

S▲ Pantænus Presbyter Stoicæ Philosophiæ Professor, ex Palæstinâ oriundus, Hebræâ gente, ex alto ductâ origine, Messanæ nascitur. Qui Marci Evangelistæ discipulus, apud Alexandriam præfuit scholæ, sacrarum literarum studio florenti : quæ sanè ad multa etiam tempora duravit, multis inter se omnis generis disciplinarum æmulatione concertantibus : inter quos in primis ipse fuit. Qui primus in Ægypto ignotus vitâ solitariam agens, divinis contemplationibus vacavit. Sed cum in eum Clemens Alexandrinus inciderit ; in eo penitus conquiescens, multum sub tanto præceptore profecit. Ille verò tanto studio, & amore prædicandi Verbi Dei claruit, ut in Indiam requisitus per ipsius gentis legatos illuc ab Episcopo Alexandriæ missus fuerit : ubi Christum Dominum feliciter gentibus illis prædicavit. Dein ad Indiam inferiorem rediit, in quâ primum Domini adventum, fideique semina jam Bartholomæum Apostolum seuisse reperiit iuxta Matthæi Evangelium, quod Hebræis scriptum literis secum tulit, indè regrediens Alexandriam, quod tamen in Græcum translit. Denique miraculis, & doctrinâ clarus, ad quem, tanquam ad oraculum ex toto terrarum orbe populi confluabant ; ad Dominum migravit nonis Julii anno circiter à Christi nativitate 213. Ex Carolo Morabito in Annal. Ecclesiæ Messan. pag. 230. & seqq. ubi fusè differit de S. Pantæno, ejusque patriam Messanam statuit, conjecturâ, qualis qualis ea sit : refert tamen Gentiani Heruëti opinionem in Comment. Stromat. Clem. Alexand. lib. 1. ubi Pantænum Siculum natione fuissc opinatur, vel opinari creditur.

Stephanus Maurus in Siciliæ Protometropoli pag. 233. S. Pantænum fuisse Messanensem probat, Petrus Ansalonius de suâ familiâ pag. 341. non uno testimonio idem tuetur adversus Octavianum Cajetanum, in Ideâ SS. Siculor. pag. 22. ubi nimis austerè S. Pantænum in Civem Siculum admittere detrectat. Colitur ejus memoria 7. Julii ex Giliberto Genebrardo in Kalendario Roma-

Romano, Aloysio Novarino in Martyrologio pag. 191. apud Josephum de Ambrosio in Relatione Solemnitatis pro Epistolâ Marianâ pag. 471.

CCXLIII.

P A P H N U T I U S.

PAphnutius, Abbas Monasterii Basiliani S. Mariæ Cryptæ Lilybœi, vir in græco, & latino idiomate insignis, anno 1282. *translulit ex græco in latinum sermonem Privilegium Ecclesie Panormitanæ de Jurisdictione Tabularia*. Ex Roccho Pyrrho in Notit. Eccles. Mazariensi pag. 103.

Ab anno 1440. Abbates Commendatarii S. Mariæ Cryptæ successere. Sed opulentum hoc Sacerdotium cum Abbatis insignibus Collegio Panormitano Societ. Iesu attributum est Caroli V. Cæsaris munificentâ, Joannis Vegæ, Siciliæ Proregis, studio, quo Ignatium Societatis parentem, cunctosque Societatis alumnos prosequebatur, & Generalium Siciliæ Comitiorum postulatis: anno 1552. Januarii 10. literis obsignatis. Julius III. Pon. Rom. anno 1554. donationem illam ratam habuit, & Pius V. Pont. Rom. anno 1571. confirmavit ex eodem Pyrrho loc. cit. pag. 558.

Collegium autem Panormitanum Societatis Iesu in quam magnitudinem excreverit, & Caroli V. Cæsaris, & Panormitanæ Reipublicæ, & plurium nobilium, aliorumque Civium Panormitanorum liberalitate, collatis ex aſſe patrimoniis, aut non modicâ paterni census portione impertitâ, & Platamoniorum generosæ familiæ beneficentiâ, quæ ante omnes Collegium fundaverat; sati perspectum habet quisquis nostratium, & exterorum ad Panormitanam majestatem proprius contemplandani accedit. Hoc quidem Panormitanum Collegium non solum ædificiorum amplissimis subtractionibus, annuoq; proventu sati largo; Collegiis Romano, Neapolitano, Monachensi, Parisiensi, Ulyssipponensi, Goano, quæ sunt in Societate universâ primaria, comparandum, sed etiam illis præferendum creditur. In hoc Collegio, Provinciæ Siculæ Athenæo, bonarum artium Empo-

Emporio, & Philosophiæ, Theologiæque nos operam dedimus, & Scholarum inferiorum administrationem gesimus, incalcentibus adeò perpetuâ contentione in literariis concertationibus frequentissimorum Auditorum animis, ut porticus, geminâ concameratione peristyliorum sese altius attollens, tûm Regiis sanè scalarum gradibus sese quaqua versum complectens, aulæque admodum capaces personarent. Ducenta capita supra viginti tunc temporis splendide alabantur, mirabili omnino, religiosâque politiâ muniis distributis. In ambulacris, quorum alterum Divi Josephi nominant, à facello perquâm eleganti, Divo Josepho sacro, alterum Immaculatæ Conceptionis, à marmoreo fonte ibidem extructo, cui marmoreum Virginis Mariæ signum præst, serpentem proterens, ex cuius hiante rictu aquarum opes in subiectam pelvim sese exonerant; Illustrum Virorum imagines, nobili penicillo expressæ, qui Panormitanum Collegium benefactis ditarunt, pulcro elogio singularis addito, in grati animi monumentum visuntur. Nos quoque, ne ingrati videamur, amantissimorum præceptorum, aliorumque insignium Doctorum, quos literis clarissimos Panormitanum Collegium tulit, Elogia scripturos pollicemur in Bibliothecâ Novâ Siculorum: cùm ad recentem ætatem Panormitani Collegii ornamenta pertineant.

CCXLIV.

S A N C T U S P A S C H A S I N U S E P I S C O P U S L I -
L Y B O E T A N U S .

PAschasinus Diaconus, scripsit ad Leonem Papam contra errorem quorundam, qui anno Domini CCCCLV. putantes esse annum communem, cùm esset embolismus, errabant in celebranda Pascha. Ex Sigiberto Gemblacensi de Scriptoribus Ecclesiasticis apud Aubertū Miræum in Bibliothecâ Ecclesiast. pag. 134.

Paschasinus Episcopus Lilyboetanus in Siciliâ, recenter à captivitate Vandalorum redactus, scripsit anno quadringentesimo quadragesimo tertio ad Leonem I. Papam Epistolam Paschalem, quam emaculatam Ægidius Bucherius cap. i. Comm. in Victorium

&torium Aquitanum 1633. typis Moretianis edidit . Scripsit & *Epiſtolam de damnatione Diſcori* tom. 2. Conciliorum , à Binio Colorita evulgatam . De Paschasino mentionem facit Isidorus Hispalensis de Scriptoribus Ecclesiasticis . Ex Auberto Miræo in Bibliothecâ Ecclesiast. Scholio ad Sigibertum Gemblac.

Paschasinum quanquam Sancti titulo insignitum nusquam repererimus , vix & sanctitudine , ac literarum studiis apprimè nobilem vocat Rocchus Pyrrhus in Notitiâ Ecclesiaz Lilyboëta næ pag. 447. Octavius Cajetanus tom. 2. Vitar. SS. Siculor. in Appendice viri sanctitatem , & studia literarum commendat. Memoriâ verò per manus traditâ illum Sanctum appellat . Succedit in Episcopatu Lilyboëtanu S. Gregorio Martyri , successorem ipse habuit Theodorum , quem Gregorius Magnus Pont. Rom. lib. 2. Epistol. 49. laudat. Ultimus Lilyboëi Episcopus Theophanes extitit , qui Nicæna Synodo II. interfuit . Post ejus eos è Siciliâ Saracenos Lilyboëum Episcopos amisit , Mazariensi Dioceſi nunc subest .

Lilyboëum autem Urbs Siciliæ olim splendidissima , & jucundissima , teste Cicerone in Verrem , ac Diodoro in Bibliothecâ , Marsala nuncupari coepit post adventum Saracenorum . Marsala enim Saracenicè Portum Dei sonat , ob nobilissimum portum , cuius tamen fauces ingentibus faxis intercludi Carolus V. Cæſar , ex Africâ rediens , jussit , ne Africanæ regionis piratae stationem illam occuparent . Ex Philippo Cluverio de Antiq. Sicil. lib. 2. cap. 1.

In Elogiis Juvenilibus Præſulum Siciliensium ita nos de Paschasino lusimus :

Marsala , hoc est , Portus Dei ,
 Lilyboëum dici coepit
 cùm Saracenicæ tyrannidis procella
 Sicilam quateret .
 Saracenus rerum potitus ,
 domum Dei verterat in speluncam latronum ,
 fidissimum littus
 in asylum piratarum cesserat .
 Vix tutus in templis Deus ,
 vix in aris religio ,

quam

quam ergo securitatem in Portu invenient,
aut dabunt?

Ante Saracenicam tempestatem
erat Portus Dei Lilybœum.

Nam in Africam, in Asiam
coelestes tunc negotiatores
lucrandorum animorum avidi,

Lilybœo solvebant,
redeuntes, unde discesserant,
onusti spoliis infidelitatis.
Per id temporis Paschasinus,
Episcopus Lilyboetanus,
maximum quæstum fecerat;
operosus trapezita.

Hinc in Paschasinu jacturâ
cunctarum mercium naufragium
Portus Dei passus est.

Habebat in Paschasino Episcopum,
in Episcopo parentem,
in parente omnia.

Hieronymo æqualis,
Fidem sermone propugnans, & stylo,
utroque fidei perduelles expugnans,
pro Damafo

Leonem Pontificem meruit encomiasten.

Vicariâ Leonis auctoritate
Chalcedonensi Concilio præfuit:

dignus habitus,
qui Leoni succederet,
ob Dioscorum profligatum
de Romanâ Sede benemerentissimus.

In concionibus
non delectabat, ut Xenophon,
non tonabat, ut Pericles:
utrumque vincebat.

Magister autem, ac Discipulus;
Quidquid lingua docuerat, complecerat factis.

Homi-

Hominibus æquè verendus , ac dulcis ,
 corum mores suis similes efficiens ,
 mundum in cœlum vertisset ;
 ni mundi perosus commercia
 Cœlum intempestivâ festinatione adiisset .
 Subitus mortis turbo
 intrâ Portum Dci Paschasinum adortus ,
 fractâ corpusculi cymbâ ,
 animam in alium Portum abripuit ,
 omnis jactationis expertem ,
 omni jucunditate tranquillum .

CCXLV.

PAULUS ABBADESSA MESSANENSIS.

PAULUS ABBADESSA Messanensis , Poëta Italus egregius . *Iliadem* , & *Odissæam Homeri* , & potiorem *Metamorphoseon Ovidii* partem Italico versu donavit . Ex Placido Samperio in *Iconolog. Virgin. Messan. lib. 1. pag: 27. Joanne Vigintimillio in Tabula Poëtarum Siculorum .*

CCXLVI.

PAULUS MAZONIUS NETINUS.

PAULUS Mazonius Netinus , Jurisconsultus celeberrimus , scripsit *de feudis* , ut testatur Joannes Antonius Cannetius in Friderici Regis extravag. quæ incipit: Volentes . Floruit tempore Guilielmi Perni I. C. Syracusani , qui Mazonium laudat ad primum dubium , de quo quæritur in consilio suo de feudis . Pernus enim scripsit XXIV. Consilia Feudalia , de Principe , de Rege , deque Reginâ tractatus , Consilia Practica , & Statuta . Messanæ 1531 Junii 25. sed alibi de Perno . Ex Vincentio Littarâ de Rebus Netinis pag. 122. Roccho Pyrrho in Norit . Ecclesiæ Syracusanæ pag. 113. & 126.

CCXLVII.

PAULUS VICECOMES, ARCHIEPISCOPUS PANORMITANUS.

PAULUS Vicecomes, seu, ut Tritemio, & Possevino placet, Biscontus, Panormitanus, Carmelitani Ordinis orname-
ntum, S. T. M. Provinciam Siculam procuravit, indè per omnem
Italiam Generalem Vicarium egit. Nicolai V. & Pauli II. Ro-
manorum Pontificum confessiones excepit. Episcopus Mazariensis primùm in Joannis Burgii locum suffectus, mox eidem
abeunti ad Superos in Panormitanum Archiepiscopatum sub-
rogatus est. Orator cum Nicolao Leophante, Regni Thesaura-
rio, pro rebus Siculis ad Joannem Regem contendit. Ex Tri-
temii testimonio, vir fuit in divinis Scripturis iugi studio exerce-
tatus, & eruditus, ingenio subtilis, & clarus eloquio. Fertur
de variis rebus multa scripsisse opuscula. Trecenta volumina Panor-
mitano Cœnobio reliquisse tradit Possevinus, ex quibus plura
edidit. Sed incendio conflagrasse Pyrrhus comperit, cùm Vice-
comitis opera quæreret. Panormitano Cœnobio S. Mariæ Mon-
tis Carmeli Bibliothecam legavit, ubi religiosa vota emiserat,
& Præfecturam postmodum domesticam administraverat. Pa-
normi fato cessit anno 1473. ejusque sepulcro, quod in principe
templo visitur, hic brevis character inscriptus:

*Hic requies Pauli,
Civis nostri, ac Præfus,
de Visconti.*

Ex Tritemio de laude Carmelitan. Antonio Possevino in Ap-
paratu sacro, Roccho Pyrrho in Notitiâ Ecclesiæ Mazariensis
pag. 515. & in notit. Ecclesiæ Panor. pag. 169. Francisco Baro-
nio de Majestate Panormitanâ cap. 6. de Philosophis, & Theo-
logis Panormitanis pag. 122.

PAU-

Bibliotheca.

Z F E

CCXLVIII.

PAUSANIAS GELOUS:

PAUSANIAS GELOUS, Anchiti filius, Phœbi nepos ob Medicis næ præstantiam ab Empedocle Agrigentino nuncupatus. Auditor fuit Empedoclis, à quo, & claritate sanguinis, & opum affluentia, & Medicinæ peritiae summe dilectus, & commendatus. Extant apud Laërtium quædam Empedoclis carmina in Pausaniam Geloum:

Pausaniam, Anchiti natum, Phœbique nepotem,

Claram aluit Medicum patria clara Gela.

Qui multos diris homines languoribus ægros

Eripuit furnis Persephones thalamis.

Heracides de morbis ait, Empedoclem Pausanias dictasse, quæ de Apno ille scripsit. Erat enim Pausanias, ut Satyrus, & Aristippus refert, amator Empedoclis, qui libros de natura compositos eidem ita declaravit:

Pausania, Anchiti sapientis percipe, fili,
Ex Diogene Laërio de Vitis Philosophorum in Empedocle.

CXLI.

P E L O T U S.

Pelotus Siculus Poëta. Ex Joanne Vigintimillio in Tabula Poëtarum Siculorum.

CCL.

SANCTUS PEREGRINUS MARTYR SYRACUSANUS
EPISCOPUS TRIOCALITANUS.

SANCTUS Peregrinus Martyr, S. Marciani, Episcopi Syracusani discipulus, Divini Verbi præco insignis, scripsit Vitam S. Marciani. Obiit ex Octavio Cajetano in Idea SS. Siculor. pag. 70. anno Christi circiter 90. die 30. Januarii. Sed solemnis festivitas cum religiosorum hominum supplicatione, ac nundinis 18.

D. d 2

Augu-

212 Siciliæ, Vetus

Augusti celebratur. Syracusanum fuisse coniecurā vero simili affirmat Cajetanus citatus in to. i. Vitar. SS. Siculorum pag. 21.

Triocala, vetus Siciliæ Urbs, initio Belli Servilis clara eoque à Romanis funditūs delecta, iterū habitari deinde sedatis motibus cœpit. Sub Diyo Petro, Principe Apostolorum, decoratur Episcopali sede. Multos habuit Episcopos à S. Peregrino usque ad Ioannem, qui Niçæno Concilio II. interfuit, Constantinus in recentioribus editionibus etiam dictus. Episcopalis sedes Triocalitana post Saracenos defecit, paret nunc Agrigentino Episcopo. Ubi erat Triocala, oppidum Calatabilloctæ, ab anno 1335. titulo Comitatus insigne, Moncatæ familie obnoxium, ædificatum ferunt. Ex Roccho Pyrrho in Notitiâ Ecclesiæ Agrigentinæ pag. 366. 367. in Notitiâ Ecclesiæ Triocalitanæ pag. 444. 445.

In Elogiis Juvenilibus Præsulum Siciliensium ità nos de Peregrino lusimus:

Peregrinus Syracusanus,
Marciani, carissimi, atque amantissimi præceptoris vitam
calamo eleganter expressit,
luculentius opere.

Missus Triocalam Episcopus,
Urbem Servili prælio celebrem,
turpissimâ servitute mancipatam Idolatriæ,
filiorum Dei libertate vindicatâ,
manumisit.

Eadem arma cädem disciplinâ tractavit,
quibus instruxerat Marcianus,
codem cum adversario dimicaturus.
non impari eventu.

Atdi, quibus dapibus vires
athleta fortissimus instauraret
Emendicata stipe victans,
frustulum panis è fœminâ precatus,
repulsam tulit.

Imprecata fœmina, quæ repulsam dederat:
Lapidescant in panario, quotquot mihi panes sunt;
Lapidescensibus illicò panibus

Illa

Illa mendacii , & avaritiae poenas luit ,
ad lapidem damnata .

Increbrescente miraculi famâ
famem suam explevit Peregrinus ,
allato undique cibo à Triocalitanis .

Lapidescentes panes
ad alterius duritiem increpandam ,
lapides pretiosi fuerunt Peregrino ,
quibus honio justus , victus copiam sibi mercaretur .

Assuetus his epulis Peregrinus ,
assuetam pucrorum carnibus belluam ,
obiectæ puellæ cædem iam iam anhelantem ,
inserto in os baculo ,
veluti medicato boleto enectam ,
præcipitem dedit ex antro ,
quod ex foro Lanario
in emporium gratiarum vertit ,
illius antri hospes factus Peregrinus ,
Tandem urgente fato Patriæ Pater
Cæli Civis efficitur .

CC L I.

PETRUS EPISCOPUS ARGIVORUM.

Petrus Siculus , ex imperio Basili , & filiorum , Constantini ;
& Leonis , Imperatorum Orientis , Legatus , Timbricam ,
Armeniæ Civitatem , ut de captivorum permutatione ageret ,
missus est , causamque feliciter , ut ipse extremis narrat paginis ,
cùm novem menses Timbricæ moratus esset , peregit . Legatio
hæc secundo Imperii Basili , & filiorum , anno obita est , ut
Auctor ipse ultimâ paginâ testatur . Vixit anno circiter
DCCCLXX. Scripsit Historiam de vana , & stolida Manicheorum
heresi , ex m. s. codice Bibliothecæ Vaticanæ per Matthæum
Raderum Societatis Jesu editam . Ex eodem Radero in obser-
vationibus ad prædictam Historiam . Historia inscripta est Ar-
chiepiscopo Bulgarorum : Legitur in tom. 16. Bibliothecæ
Maxi.

Maximæ Veterum Patrum, quæ nuper Lugduni apud Anisso-
nios 1677. in tomos 27. distributa, prodivit, pag. 753.

Octavius Cajetanus tom. 2. Vitar. SS. Sicular. in Animad-
version. ad Vitam B. Athanasii, Episcopi Methonensis, pag.
18. Petrum Siculum, Argivorum Episcopum, qui scripsit
prædictam historiam, existimat B. Athanasii, Episcopi Methonen-
sis, Epitaphium quoque scripsisse. Prædictum Epitaphium extat
tom. 2. Vitar. SS. Sicular. pag. 52. Indicia verò, quibus tamen
leviter suaderi testatur, ne duos Petros Siculos admittat, hæc re-
censet: idem nomen, eadem natio, idem tempus, in quod in-
currunt. Cæterum in sententiam propendit, quòd duo Petri
Siculi extiterint, alter Auctor Historiæ Manichæorum, alter
Epitaphii B. Athanasii, quemadmodùm innuit eodem tomo 2.
in Animadversion. ad Vitam S. Leonis Lucæ Abbatis pag. 27.
Saracenica tempestas totam Insulam devastavit: quam ob cau-
sam plerique relictâ Siciliâ in Orientem profugere, ut S. Jose-
phus Hymnographus, S. Athanasius Catanensis, Petrus Sicus
qui de Manichæorum hæresi scripsit, & fortassis alius Petrus Ar-
givorum Episcopus.

C C L I I.

PETRUS DISCORDANVS CATANENSIS.

Petrus Discordanus Catanensis, Ordinis Benedictini, scripsit
de Viris illustribus Catanensibus. Ex Roccho Pyrrho in Notis
tiâ Ecclesiæ Catan. pag. 95.

C C L I I I.

BEATVS PETRVS HIEREMIAS PANORMITANVS.

B Petrus Hieremias Panormitanus, ingenio nobilis, gene-
re clarus, eloquio fæcundus, vita probitate conspicuus,
concionibus ad populum suo tempore celebris, undequaque
doctus, Ordinis Prædicatorum. Omnia, quæ ad divinæ, hu-
manæque sapientiæ modos explicanda pertinent, tam cuimulate
comple-

complexus est; ut qui solos ejus labores inspexerit, aliunde sibi ipsi nihil omnino sit indagandum. Ita Benedictus Britannus Brixianus in Epistolâ nuncupatoriâ. Scripsit de Septem gaudiis, & de septem doloribus Beata Virginis. Sermones de Pænitentia. Pulcros, & doctos sermones de tempore, de Sanctis, quos Hagonesæ excudit Henricus Grant 1551. Sermones de peccatis. De fide. De Passione Christi. Virginis quinque sermones in Orationem Dominicalem.

Obiit Panormi anno salutis 1434.. Ex Leandro Alberto de Viris Illustrib. Ord. Præd. At Fazellns de Rebus Siculis Decad. 1. lib. 2. cap. 4. & Plodius lib. 3. part. 1. tradunt floruisse anno 1444. obiisse verò 1452.

Hic Bononiæ in ordinem receptus est, deindè in Siciliam profectus, magnam Sicularum Cœnobiorum partem reformativit. Postremò sancte obdormivit in Domino 1452. ut in Epithaphio, quod Panormi habetur, insculptum cernes:

Speciatissimi Patris Fr. Petri Hieremias

ossa in hoc sepulcro sita sunt.

Cujus doctrina, & sanctitas vite

sibi nomen aeternum præbuit,

& Prædicatorum Ordini laudem peperit
gloriosam.

A JESU CHRISTO 1452.V.nonas Martii

obiit mortem.

Recensetur inter Beatos Confessores in Martyrologio Dominicanô, post multa sanctitatis, & egregia miraculorum monumenta. Ex Ambrosio Altamurano in Bibliothecâ Scriptorum Dominican. ad annum 1434. pag. 173.

Vita B. Petri Hieremias, Italicè conscripta, prodivit Panormi Auctore Joanne Baptista de Franchis Ordinis Prædicat. apud Augustinum Bossium 1658. in 8. Senatui Panormitano d. d. 4.

C C L I V.

PETRVS GRAVINA CATANENSIS.

Petrus Gravina Catanensis, primam domus originem à Capuâ repetebat. Naturâ ei admodum indulgentे præter excellentis ingenii vim, summam etiam procero corpore, & venusto tribuit dignitatem, firmitate in primis, & agilitate quadam singulari, quum in ludo pilæ usque ad admirationem, & gladiatoriâ arte equestribus armis ad militarem laudem exerceretur, nataretque sèpissimè ad incredibilem urinandi patientiam. Quibus agitationibus ijà firmaverat corpus, ut nullâ paulò severiore tentatus valetudine, ad extremam propè senectutem, integro, & penè juvenili pervenerit. Utebatur parciore mensâ, sed cā semper mundâ: vinum è Vesævo, Surrentoque in honore erat, sed semper sobriè, & temperatè perpotanti. Vitæ genus adamat quietum, cunctis solutum curis, & litibus, hilarique in primis, & tenerâ studiosorum adolescentium familiaritate gaudebat. Ingenio enim erat aperto, liberali, perblando, cultu corporis nitido, ac sumptuoso, quùm undulatâ togâ uteretur, à scrico latiore villoso pileo argenteam comam morosè peramaret. Quùm in Aragoniæ aulâ versaretur, emanarentque ex eo versiculi ex nobili semper occasione: argutè, lepidèque perscripsit. Pontang carus esse cepit, qui erat ingeniorum censor longè gravissimus: idque divinis operibus ad immortalem amici laudem benignè testatus est. Spectatæ demùm ejus virtuti externus Mæcenas, Magnus Consalvus accessit, qui *ipsius victorias, & trophæa Gallica Heroicè* celebrantem in templo maximo Neapoli Sacerdotis honore nobilitavit. Sed Consalvo in Hispaniam abducto, quòd Regi in suspicionem affectati Regni venisset; Prospero Columnæ adhæsit. In pangendis Elogiis tenero quodam lepore sibi genium respondentē fatebatur: Sed In scribendo epigrammate uni ei haud dubiè palmam tribuebat Aetius Sincerus, qui & parcus, & amarulentus in alieni operis censurâ laudator esse consuevit. *Heroica Pocmata* periisse tūm ferunt, nisi iampridem à nobis letitata compareant, cùm Cesariani à Gallis obsecSSI Neapoli, tanquam

quam non in sociâ Urbe, divina, & humana cœnturbarent: ita ut non miretur quisplam tam paucis, quæ extant, ingenii monumentis præclaris Poëtz famam constitisse. Nam & multa ipse lugentibus amicis sponte delevit, veluti strepentibus armis seculum indignatus, aut iratus Musis, quod externi Duces conceptæ speci misus liberaliter arrisissent. Sed dispari judicij sorte id Poëma propè amissum querulus lugebat, quo Surrentini etiæ delitas ele-
ctissime depinxerat. Sed Scipionis Capycii pietas dignum egre-
gio, nobilique Poëtz, colligendi dispersa, & publicandi offi-
cium præstitit: ut penè intercepta amico Poëtz vita redderetur.
Non carebat quoque compositi Oratoris nomine, quanquam
dum publicè oraret, una Orationis laude concutus esse videre-
tur. Decessit septuagesimo quarto ætatis anno ad Concham, op-
pidum Sidicini agri, quum ei in umbra meridiani castrensis echinus tibis suram levissime pupagisset. Taceret enim scalpende
enatum est ulcus, accersitâ lethali febriculâ; adeò enim subtilos
mortis causas inveniunt, cum ex decreto urgent:

Jani Vitalis.

*Hanc tibi pre tumuli Janus Vitalis honore
Ramosam laurum, Magne Gravina, dicat:
Hic ubi odorata manes requiescere in umbra,
Floribus in mediis & juvet, esse tuos.
Illa, notis quoties rami quatentur, & Euris
Perstrepet in laudes, sancte Poëta, tuas.*

Latomi.

*Cujus hic tumulum vides, viator,
Vatis eximii, Petri Gravina;
Tu fortasse putas obiisse totum,
Et vel esse nihil, vel esse ad umbras:
Erras: non obiit, sed esquod vivit.
Nam, quum quæ cecinist, vel est locutus,
Vel misit teneræ preces puella,
Vel scripsit lepidos jocos amicis,*

Ec

queque

quæque illa ingenuis suorum multa,

Hinc audis, legis, excipis, tenesque;

Illum vivere, quo negas colore?

Vivit, teque magis, supine, gaudet,

Cujus post cineres nibil manebit.

Ex Paullo Jovio in Elogiis Viatorum Illustrium pag. 138.

CCLV.

PETRUS ODDUS NETINUS.

Petrus Oddus Netinus, in Physicâ, & Medicinâ exercitatis sumus, in litterariis circuitis primas obtinuit, promptissimâ memoria instruitus, ingenioque versatili, adeò ut nemo cum ipso congregia uaderet, nisi qui, vel adversarii virtutem ignorarent, vel nimis confidentiâ aestuaret. Duodeviginti annos uberrimâ mercede conductus, & digniori laudis didaco. Patavii legisse dicitur. Hinc aliquando miles emeritus in patriam regres- sus, Guilielmo filio, eiusdem professionis viro, à studiis rever- tenti, ubi Doctoris lauream fuerat consecutus; manum exoscu- landam antea non possebat, quia in prius diligenter examinatum, & patre dignum, & arte iuvenis et. Ex Videntio Littorâ de Rebus Netinis pag. 140.

CCLVI.

PETRUS RANZANUS PANORMITANUS.
EPISCOPUS NUCERINUS.

Petrus Ranzanus Panormitanus Ordinis Prædicatorum, à Sixto IV. Rom. Pont. sexto Kalendas Novembris 1478. in Apuliâ Dauniâ Episcopus Luciferius factus est. Poës, Oratoriâ arte, historiæque perficiâ, & Thæologicâ facultate præstantissi- mus. Commotus ejus famâ Ferdinandus Rex Aragonus, cum Neapolim accersivit, & liberis suis, Alphonso, qui postea rapto è vivis parente anno 1494 in Regiam dignitatem successit, & Joanni, post inter Purpuros Pontificii Senatus Optimates ad- lecto,

lecto, præceptorem adhibuit, ac subinde ad Lucerinum Episcopatum evexit. Legatus ad Matthiam Corvinum, Hungariæ Regem, triennio in Pannoniâ commoratus, quæ in mandatis exceperat, ex voto complevit. In hac legatione librum de Rebus Hungaricis, quem eidem Matthiæ dicavit, composuit. Eundem Matthiadum Regem defunctum anno 1490: funebri oratione apud Alba Regalem strenuum Christiana Reipublicæ eulogem in Tribus, Laudavit. In Italiam tandem reversus, ad invisendas sibi creditas oves, salutato prius Neapoli Rego, properavit. Scriptit prætorè de Urbis Panormitanæ antiquitate elegansissimo stilo. Vitam S. Vincentii Ferrerii in tres libros divisam. Collegit in quatuor volumina Scientias Speculativas, & Prædicticas, Geographiam, atque Historiam. Item de landibus Interimæ Civitatis. Item Annales omnium temporum, quos morte præventus fratres absolvit. Annales continentes de omnium penè gentium rebus libros sexaginta, & unum: ex quibus ultimum dunitaxat habet aus inter Hungaricarum rerum Scriptores beneficio Sambuci, qui Auctarium edidit. Decessit anno 1492: Lucerini gregis, & utriusque Sicilia lacrymis parentates. Memanete de Petro Ranzano Aubertus Miraus in Auctario Bibliothecæ Ecclesiast. cap. 513. Ferdinandus Lghellus in Italia Sacra tom. 8. Fontana in Sacro Theatro Dominican. par. 1. cap. 5. tit. 348. num 2. Leander in sua Italia. Thomas Fazellus de Rebus Siculis Decad. 1. lib. 8: Antonius Lusitanus Benedictinus in Bibliotheca Dominicana. Vattus de Viris Illustrib. Regni part. 3. Ambrosius Altamuranus in Bibliotheca Dominicana, ad an. 1492. pag. 214.

CCLVII.

PETRUS SANCTERAMUS MESSANENSIS

Petrus Sancteramus Messanensis, in Hispaniam profectus, Salamanticæ in amicitiam Lucii Marinæ Siculi Bidinensis, Historiographi Regini, se recepit, eique suam de Granateni bello Historiam legendam dedit. Hanc pulchram, facundo stilo, & elegantissimam Historiam, seq'ue novâ d'electatum jucunditate paucis diebus perlegisse testatur Lucius Marinæ in lib. 20 de Rebus Hispan. pag. 489. Eccl PHA

CCLVIII.

PHALARIS TYRANNUS AGRIGENTINORUM.

Phalaris ex Cretâ Insula Urbe Astyphalide, patre Laodamente natus est. Hujus mater, ut ex Pontico Heraclide, Platonis discipulo, lib. 1. de Divinatione refert Cicero, antequam Phalarim ederet, vita est in somnis videre Deorum simulacula, que ipsa domi consecraverat, ex quibus Mercurium vidi ex paraz, quam dexterâ manu tenebat, sanguinem fundere, qui, cum terram attigerat, visus est reservescere adicò, ut tota eius domus sanguine repleretur. Quod somnium crudelitatem, tyrannidemque filii præfigivit. His itaq; parentibus primâ etate oratus cum adolevisset, Astyphalide ob tyrannidis suspicionem exulans, Eritiâ uxore, & Paurolâ filio domi relicta, Agrigentum contendit. Ubi cum opibus, literis, potentiaque honoratior evasisset, ut Politic. 5. scribit Aristoteles, tyrannidem primus omnium occupavit, ut lib. 7. cap. 56. Plinius tradit. Vir sanè maximus ingenio, studiosus, & erga probos, & literatos liberalissimus. Hinc Stesichoro Himerensi, Poëta Lyriko, suo nomini infenso, à se demum ob eam ipsam rem intercepto musarum reverentia pepercit: cuius quoque demortui uxorem ac liberos favore, ac beneficio est prosecutus. Calleschrum item manifestè illi insidiarem captum, conjurationisque crimen confitentem, Polycleti Messanensis Philosophi, ac Medici insignis, gratiâ servavit. Charitonem, & Menalippum insidias sibi struentes, captosque, ac scelus facientes, quā in benignissime suscepit. Scribit lib. 13. Athenaeus Apollinein hoc pietatis operे motum, vitam Phalaridi duos annos prorogasse. Ceterum licet hæc à veteribus de Phalaride tradantur, eisdemque Epistolæ elegantissimæ, quas Angelus Politianus Luciano adscribit, nullo antiquorum testimonio fultus, è Græco in Latinum redditaræ pari dictionis venustate, sed pingui Minervâ in linguam Italicam translatæ, virum cum ostendunt insigni eruditione, prudentiâque præditum; ipsum tamen crudellem, immanemque tyrannum 3. officior. lib. & omnium crudelissimum 6. in Ver-

rem

tem Cicero appellat. Præter cætera suppliciorum novorum instrumenta, taurum habuit æneum, Perilli artificio fabricatum, in quem detrusi damnati, subiectoque igne, mugitum bovis edebant. Cujus muneris nomine cùm artifex non leve munus speraret; iussu Tyranni conicctus in taurum, primus artis spicimæ præbuit. Ipse quoque Phalaris, cùm nimia ejus atrocitas ulterius ferri non posset, facto in eum universorum civium imperu, correptus, ei ipsi tauro, quo alios exusserat, inclusus, crematus est vivus. Ex Constantino Lascare, Thomâ Fazello, & Carolo Stephano.

Phalaris Tyrannus Agrigentinorum juxta Chronologiam Caferræ vixit anno mundi 3482. Obiit ante Christum natum 552. Juxta Maurolycūma. Agrigentum occupavit anno mundi 3350. ab Urbe conditâ 150. ante Christum 594. Scribit verò Joannes Franciscus Abela illum regnasse tempore Tarquinii Superbi anno mundi 3482. Olimpiade 52. ante Christum 571. secùs alli quidam scribunt. Joannes Bussieres in Flosculis Historiarum anno mundi circiter 3482. tradit: Anacreon, Poëta Lyricus suavissima carmina, sed minus honesta, concinebat: post acino suffocatus, fato ad temulentam, quam traduxerat, vitam perapto. Dum Phalaris Agrigentinus Siciliam crudelitate summa vexabat. Verum ut nihil adeò malum est, quin boni mixturam habeat; justus Phalaris, qui Perillum suo bove primum inclusit, & humanus, qui cædis fuz reos, Menallippum, & Carithonem amicitia ignorò in Aulicos bono condonavit.

Phalaris plurium Philosophorum amicitiam affectavit, cumque familiaritate usus est sive ad famam aucupandam, sive ad ingenium exercendum. non ad deponendos mores, humanitatemque, viro literato dignam patremque Philosophicis documentis, profitendam. Præsertim omni officiorum genere Pythagoram Samium, Crotone degentem anno mundi 3490. antè reparatum hominem 563. ut Reina scribit, ad quem audiendam ex Siciliâ studiosi quique accedebant, ut Laërtius refert, in Agrigentinam Urbem invitavit, epistol. 23.

Pha-

Phalaris Pythagoræ.

Phalaridis tyrannis à Pythagoræ Philosophiâ differre plurimùm videtur: nihil tamen prohibet, quin rebus etiam sic se habentibus certum nostri periculum faciamus. Fieri enim potest, ut que longè distant, in idem redigat consuetudo. Nos ex his, quæ de te accepimus, virum te optimum esse nobis persuademus. Tu autem noli adhuc de nobis ferre sententiā. Falsa enim, quæ de me habeatur opinio, me offendit. Verum mihi tutus non est ad te accessus propter meam, quā accusor, tyrannideū. Si inermis, & sine satellitio venirem, capi facilè possem: si armatus, & militari munitione præsidio, suspectus forem. Tu verò omni liber periculo, & venire ad me, & sine metu apud me esse, & mei periculum facere poteris &c.

Pellectus his dictis Pythagoras in Siciliā trajecit, moratus aliquantulūm Zanclæ, iter Agrigentū versus suscepit: quod demum pervenit, satis lautè in aulā Tyranni tractatus, ut idem Phalaris Orsilochō scripsit Epistol. 73.

Phalaris Orsilochō.

Si proptercà, quod Pythagoras Philosophus, sèpenumérò à me accersitus, huc venire noluerit, quemadmodum eum, qui meam fugeret consuetudinem, laudasti; mihi calumnias attulit. Quod nunc ad me venerit, & quintum jam mensē unā mecum in voluptatibus sit; mihi profectò laudi est. Apud me enim ne brevi quidem momento permanisset, nisi mores nostri convenissent, &c.

Inter has Agrigenti delicias reliquum vitæ Pythagoras traduxit, donec sociis Agrigentinis opem allaturus, contrà Syracusanos exiens, atque à Syracusanis in fugam versus, postquam fabarum campum circuisset, ferro interierit, ut scribit Diogenes Laertius de Vitis Philosophorum in Pythagorâ.

Bibliotheca.

223

CCLIX.

PHILEMON I. SYRACUSANUS.

PHilemon I. Poëta Comicus tempore Alexandri Magni, ~~vixit~~^{anno} nonaginta, & *totidem* edidit *Comœdias*. Obiit ex vehementi risu. Ex Constantino Lascare.

Risu, quo functus est, hac ortum esse occasione ferunt. Cum in lecto decumberet, vedit asinum ficus comedentem: ex quo in risu est concitatus: vocato famulo, jussu merum asino sorbendum dare, risu suffocatus est. Ex Luciano.

Magas à Philemone comicâ scurrilitate publicè in theatro exagitatus, quod literas ignoraret, Comœdum convitiatorem; tempestate ad Parætonium ejectum, cepit, militi mandans, ut ejus cervicem nudo gladio tantum attingeret, ac facetè dimittat. Eidem deinde pilam, ac talos misit, ut pueru nientis inoppi, ac de moderanda lingua in temperantia monitum voluit. Ex Plutarcho de irâ cohibendâ. Item Auctor de virtute Morali magnam laudat ob animi moderationem, quâ in Philemonem animadvertisit: Nicreontem verò vituperat, quod ab Anaxarcho verbis proscissus, Anaxarchum, ferreis pastillis in mortario contundi mandaverit.

Hic Philēmon integro fuit corpore, quin etiam felicitate quadam sensus illæsos conservavit. Hoc autem omnes confitentur. Cum Athenienses, & Antigonus inter se bellū gererent, Philemon in Piræo degens in somnis vidit novem virginis ex suis ~~pedibus~~ exentes. Videbatur autem illas dicentes audire se foras prodire: nefas enim ipsas diutius ab ipso audiri. Attamen ipse à somno excitatus, pueru narrat omnia, quæ sibi objecta essent. Deinde reliquas partes Comœdiaz, in quam tunc scribendam erat intentus, absolvit; quo labore perfunctus, in lecto se composuit, velut somnum capturus. Sed familiares abstractâ culcitrâ illum iam exanimem conspicerunt. Ex Suidâ apud Laurentium, Crassum de Poëtis Græcis, ubi plura de hoc Philemoni II. apparuisse testatur. Lascaris in Philemoni II.

PHI-

CCLX.

PHILEMON II. SYRACUSANUS.

PHilemon II. Syracusanus, Comici filius, & ipse Comicus
Comedias LIV. edidit. Ex Suidā apud Laurentium Craßum
 de Poëtis Græcis.

CCLXI.

PHILEMON III. SYRACUSANUS.

PHilemon III. Syracusanus, secundi filius, Comicus itidem
 Poëta, *quatuor exaravit Comedias.* Ex Constantino Lasca-
 re.

De Philemone III. Poëta Comico Syracusano mentionem
 faciunt Thomas Fazellus de Reribus Siculis Decad. 1. lib. 4. pag.
 101. Schobar, Arctius, Littara, penes Rocchum Pyrrhum in
 Notit. Ecclesiæ Siracus. pag. 211.

CCLXII.

SANCTUS PHILIPPUS PANORMITANUS.

Sanctus Philippus Junior, scu Philippellus, genere nobilis Panor-
 mitanus, precibus Divi Philippi Agyrensis ex sterili matre
 impetratus, ab infantia multarum virtutum specimen dedit. Super sanctitate, ac miraculis Divi Philippi Agyrensis plura de-
 prædicantes parentes cum fructu audivit. Nam paternâ domo
 posthabitâ, mundique illecebris contemptis, Agyram adit, ubi
 tamen exactam religiosæ vitæ rationem coluit; ut invidiâ Dæmo-
 nis interdiu insidiis, ac flagellis vexaretur. Quem diabolum,
 siomine Maymonem, in obscurissimâ speluncâ, ligavit catenâ;
 unde Divi Philippi festo die horrendæ voces olim, & ululatus
 audiabantur. Anniversarius dies Philippi Junioris etiam 12.
 Maii quondam celebrabatur, nunc autem Junii 12. Hic scripsit,
 sic cre,

Ie creditur *Divi Philippi Presbyteri gestā*, quæ *Beatus Eusebius exscripsit*, novorumque miraculorum historia locupletavit.
Ex *Rocco Pyrro in Notit. Ecclesiarum Catan.* pag. 107.

CCLXIII.

PHILIPPUS SYRACUSANUS.

Philippus Syracusanus, secularibus rebus valere iussis, Ordini Dominicanō cooptatur. Illicò visus est splendescere gravitate morum, quos mirificè literis imbuit. Philosophiam, & Theologiam feliciter asseditus, cādem ingenii celebritate illas professus, Magisterii ornamenta sub Sixto IV. Rom. Pont. meruit. Scriptū in *Orationem Dominicam*, in *Salutationem Angelicam*, in *Symbolum Athanasij*. *Super Te Deum laudamus*, super *Gloria in Excelsis Deo*. *De discordantiis apparentibus inter Eusebium, Hieronymum, & Augustinum*. Ex Seraphino Razio, Ambrosio Gozio in Catalog. Scriptor. Dominican. Antonio Senensi Lusitano in Bibliothecā Dominicanā, Ambrosio Altamurano in Bibliothecā Dominic. ad annum 1475.

CCLXIV.

PHILIPPUS CRESPUS MESSANENSIS.

Philippus Crespus Messanensis, Francisci Crespi Augustiniani Archiepiscopi Messanensis, nepos, Sac. Theologiam in gymnasio Apostolici Palatii Romæ tradidit. Ob singularem doctrinam, & vitæ perfectionem Episcopus Squillacensis ab Urbano VI. Rom. Pont. inauguratus. Ex Ferdinando Ughello in Italia Sacra tom. 9.

CCLXV.

PHILIPPUS PERDICARUS.

Philippus Perdicarus, fortassis ortu Politiensis, aut Panormitanus, Politio oriundus. Nam è Politensi, & Panormita-

Ff

nā

nā Perdicarocum familiā egregii viri prodierunt. Jurifconsul-
tus clarissimus, Philippum Aragonium, Ferdinandi Regis ne-
potem, Caroli Principis, qui primo loco Joannem Regem pa-
rentem sortitus est, filium, in Panormitanum Archiepiscopum
electum, sed adeundæ possessioni à Senatu Panormitano inhi-
bitum, defendit, ejusque *Allegationes* citat Pyrrhus. Composita
demum causā inter Archiepiscopum electum, & Senatum Pa-
normitanum, Joanne Cardonā Siciliæ Prorege, ann. 1479. Ja-
nuarii 9. in possessionem admittitur Aragonius. Ex Rocho Pyr-
rho in Notit. Eccles. Panormit. pag. 169.

CCLXVI.

PHILISTION CATANENSIS.

PHilistion Catanensis, Eudoxi Gnidii præceptor, Philo-
phus, ac Medicus excellentissimus, Auctor *libelli de viðu sa-*
lubri, quem Hippocrati Galenus attribuit. Ex Joan. Baptista de
Grossis in Decachordo Catanensi chorda 9. pag. 151.

CCLXVII.

PHILISTUS I. SYRACUSANUS.

PHilistus I. Syracusanus, vel Naucratita, Historicus, *plura de*
Sicilia scripsit. Fuit affinis Dionysii Tyranni, & obiit in bel-
lo contrà Carthaginenses gesto. Ex Constantino Lascare.

CCLXVIII.

PHILISTUS II. SYRACUSANUS.

PHilistus II. Syracusanus, Historicus, *plura scripsit de Rebus*
Ægyptiacis lib. 1. 2. de Sicanicis lib. 1. 1. Item de Baccho, de Theolo-
gia Ægyptiorum, lib. 6. de Syria, & de Lybia. Hic à Dionysio senio-
re in exilium actus, ibi bonam Historiæ partem absolvit. Ex
Constantino Lascare.

PHI-

CCLXIX.

PHILO MAZARIENSIS.

Philo Mazariensis Canonicus, Poëta Epigrammatographus,
& Orator. Ex Joanne Jacobo Adriâ in Topographiâ Maza-
riæ, ubi de Viris Illustribus Mazariensibus, apud Rocchum Pyr-
thrum in Notitiâ Ecclesiae Mazariensi. pag. 147.

CCLXX.

PHILOLAUS SYRACUSANUS.

Philolaus Syracusanus, ut nonnulli contendunt, Crotoniata,
Philosophus Pythagoricus fuit: sub Platonis tempora flo-
ruisse dicitur. Scripsit *librum*, quem Hernippus refert Platо-
nem Philosophum, cum in Siciliam ad Dionysium profectus
esset, emisse à Philolai consanguineis argenti minis Alexandri-
nis quadraginta, atque inde transcripsisse *Timaeum*. Quidam
illum accepisse Platonem dicunt Dionysii operâ ex adolescente
quodam, Philolai discipulo, ex carcere abducto. Moritur su-
spectus, quod Tyrannidem invadere moliretur. Ex Diogene
Laertio in Philolao, & Huberto Goetzio in Elencho literariorum
Siculorum, apud Laurentium Crassum de Poëtis Græcis.

Jacobus Bonannus in Historiâ Syracusanâ plura de hoc Phi-
lolao de more differit contrâ Fazellum, Carnclivarum, Porca-
chium, Nicolaum Scutellium.

CCLXXI.

PHILONIDES ENNENSIS.

Philonides Ennensis, Medicus celeberrimus. Ex Constanti-
no Lascare.

Philonidem, qui *opusculum de Albo veretro* scripsit, Dioscoridi,
& Galeno nuncupatum, Catanensem fuisse arbitratur Joan-
nes

nes Baptista de Grossis in Decachordo Catanensi chordâ 9. pag.
151.

CCLXXII.

PHILONIDES CATANENSIS.

PHilonides Catanensis, Pauli Antiocheni magister, Andreæ Tiraquelle, Scribonio Largo, & Marcello Burdigalensi observatus, ex Joanne Baptista de Grossis in Decachordo Catan. chordâ 9. pag. 151.

CCLXXIII.

PHILOXENUS SYRACUSANUS.

PHiloxenus Syracusanus, Poëta Lyricus, cùm Tragoediam, à Dionysio conscriptam, censoriâ gravitate totam liturâ induxisset, ab eodem in latomias conjectus, fugâque paulò post elapsus, Tarentum pervenit. Cùm verò per literas à Dionysio, magnis præmiis plenas, revocaretur; laconice nihil allud respondit, quām, non. Ex Huberto Goltzio.

Cojectus in latomias animum non despontit, nec otio corrumpendum permisit. Nam in illo reorum antro *Cyclopem, omnium suorum Poematum præstantissimum*, elaboravit. Adeò parvipendens supplicium, à Dionysio sibi constitutum, & condemnationem, ut etiam in ipsis miseriis, atque ærumnis operam, Musis daret. Ex Æliano in Variâ Histor. lib. 12. cap. 44. Diodorus lib. 15. *Historiam Philoxeni* refert. Meminere item ejus Cicero ad Atticum lib. 4. Plutarchus in lib. de tranquillit. animi, & item de fortunâ, ac virtute Alexandri lib. 2. Lucianus de mercede servientibus, Suidas in voce: Philoxenus. Ex Philippo Cluverio de Siciliâ antiquâ lib. 1. cap. 12. Joanne Bunone, Cluverii Epitomatore, loco citato pag. 84.

Latomias describit Cicero V. in Verrem. Opus est ingens, magnificum, Regum, ac Tyrannorum. Totum est in saxo ad mirandam altitudinem depresso, & multorum operis penitus exciso. Nihil tamen clausum ad exitum, nihil tamen septum undique,

que, nihil tam tutum ad custodias nec fieri, nec cogitari potest.
In has latomias, si qui publicè custodiendi sunt, etiam ex cæteris oppidis Siciliæ deduci imperantur. & eadem Oratione postea: Cancer ille est à crudelissimo Tyranno Dionysio factus.
De latomiis Syracusanis fusè differit Vincentius Mirabella in Topographiâ Veterum Syracusarum.

Anno mundi 3665. Joannes de Bussieres Societ. Jes. in Flosculis Historiar. hæc habet de Philoxeno, & Platone. Circà id tempus Plato, Socraticæ facultatis hæres, à Dionysio in Siciliam avocatus, & accuratâ pompa exceptus, pro Tyranni ingenio autâ dimissus est. Ambiebat doctrinæ laudem, ut potentia, Siculus, eam, ut sperabat, à Platone Philosopho, & Poëta Philoxeno inventurus. Sed cum ab eis argueretur liberius, indignans se, ut corporibus, non item ingenii dominari; Platonem, cuius Philosophiam jam oderat, quinque minis vendidit pro mancipio, miserumque Philoxenum, a quo sua carmina expungebantur, in latomias conjectit. Nulli unquam emendatum carmen tanti fuit.

Habes plura de Philoxeno apud Laurentium Crassum de Poëtis Græcis.

CCLXXIV.

P H I R M I O N T R I O C A L I T A N U S .

Phirmion Triocalitanus, Philosophus, & Medicus illustris. Cum in obsidione Syracusanâ M. Marcelli exercitus morbo conficeretur, contagionem sensim gliscente in amovit, infectis militibus in Leontinam arcem amandatis, ut salubriori coelo, & rerum abundantia malum deponerent, quod aëris vitio, & belli molestia contraxerant. Ex Philadelpho Mugnos in Novo Laertio pag. 92.

CCLXXV.

P H O C Y L I D E S M Y L E N S I S .

Phocylides Mylensis, nisi potius Milesius, Philosophus, & Poëta moralissimus, & admonitus, Synchronus Theognidis.

*dis. Nam uterque claruit post bellum Trojanum anno 547.
Multæ carmina, & Elegias scripsit. Extat ejus admonitorium Poema
beroico metro utilissimum. Ex Constantino Lascare.*

CCL XXVI.

PHORMUS SYRACUSANUS.

PHormus Syracusanus, Poëta Comicus, Epicharmi socius, Comœdiae inventor, cum eo gratus Geloni Tyranno, & filiorum ejus præceptor. *Plures Comœdias* scripsit. Primus vestimentalari usus est, & scenâ ex pellibus rubris. Ex Constantino Lascare.

Habes plura de Phormo apud Laurentium Crassum de Poëtis Græcis. Hunc Photinum appellat Thomas Fazellus de Rebus Siculis Decad. I. pag. 102.

Non omittendum hoc loco Joannis Passeratii testimonium, quod in Præfatione in Plauti Menæchmos de Siculis edidit pag. 71. 72. Orat. & Præf. Reliquum est, ut breviter exponam, cur è Plauti Comœdiis Menæchmos potissimum delegerim: cuius rei duplē causam adfero: unam, quod Sicula sit hæc fabella, ideoque acutissima: cùm sit omnium facetissima, & callidissima Siculorum natio: alteram. quod ejus argumento nihil ex cogitari possit festivius, & urbanius. Siculam esse fabellam, & is significat, quisquis scripsit prologum: & indicio sunt Menæchmi, ac Messenio; Sicula nomina: Epicharmique stylus à Plauto expressus accuratissimè, cuius eum imitatorem fuisse vel unus Horatius, licet iniquior Plauto, satis ostenderit his verbis:

Dicitur Afrani toga convenisse Menandro:

Plautus ad exemplum Siculi properare Epicharmi.

Apud Siculos verò natam, educatam, adultam, & excultam fuisse Comœdiam, gravissimi Auctores prodidere: necquam Atticis controversiam moventibus, adversus quos dandas esse Siculis vindicias, docti viri pronuntiarunt his adductionibus, quod Phormis, & Epicharmus, Siculi Comici, Chonnidæ, & Magnete priores fuerint, quos Athenienses apud se

Bibliotheca.

231

sc̄ ja starent antiquissimos Auctores Comœdiaz, &c.

Phormi fabulae septem feruntur: *Admetus*, *Alcimus*, *Alcyones*, *Illi depopulatio*, *Hippos Cepheus*, sive *Cephalea*, *Perseus*. Ad-dit, & Athenaeus *Atalantam*. Ex Gyraldo in *Histor. Poët. Dia-log.* 6. pag. 249. num. 10.

CCLXXVII.

P H R I N I C U S.

Phrynicus Siculus Poëta. Ex Joanne Vigintimillio in Tabula Poëtarum Siculor. Phrynicus Atheniensis, Tragicus, Thespiadis discipulus, qui primus vultum fœmineum protulit in scenam, & tetrametrum invenit. Docuit Tragoedias novem. Filium habuit Polyphragmonem Poëtam, & ipsum Tragicum. Alter item Atheniensis Comicus inter secundos antiquæ Comœdiaz, qui docuit fabulam unam. Tertius ejusdem nominis Bithynius, Sophista, qui scripsit de Atticis dictionibus. Ex Carolo Stephano in *Diction. Histor. Poët. Geogr.*

Habes plura de Phrynico apud Laurentium Crassum de Poësis Græcis.

CCLXXVIII.

P H T I A N D E R C A T A N E N S I S.

Phtiander Cataniensis, Historicus, Philosophus, & Astrologus, maximæ apud Agathoclem, Tyrannum Syracusarum, opinionis. Ex Joanne Baptista de Grossis in *Decachordo Catani*, Chordâ 9. pag. 150.

CCLXXIX.

P O L U S A G R I G E N T I N U S.

Polus Agrigentinus Orator, & Magnus Sophista, Gorgias Leontini discipulus, *Gracorum, & Barbarorum*, qui *Trojam profecti fuerunt*, genealogiam scripsit. Ex Constantino Lascare.

POLY-

C C L X X X.

POLYCI ETUS MESSANENSIS.

Polycletus Messanensis, Philosophus, & Medicus celeberrimus, qui Phalaridem, Agrigentinorum Tyrannum, morbo incurabili liberavit, sicut ex primâ Phalaridis Epistolâ colligitur. Ex Constantino Laſcare.

Phalaris Messeniis Epistol. 21.

'Audio vos Polycletum, Medicum vestrum, tānquam Agrigentinorum proditorem accusare, quòd, cùm me gravissimo morbo laborantem interimere potuisset, eo me liberavit, & iustitiæ ejus laudem in iustitiæ accusationem vertitis: neque vos huicmodi confiteri pudet. Ego autem admodūm cūs artem, sed longè magis ejus mores admiror, quòd cùm mē tanquam morientem suā fidei creditu mhaberet, non ut tyrannum interemit, sed ut ægrotum omni conamine in pristinam restituit valeudinem: atque vestris calumniis, nè minimo quidem detimento affectus est. Meā verò in lē liberalitate inter Siculorum ditissimos in primis potest annumerari. Non igitur ignorō, quin ob meā in Polycletum liberalitatē omnes Agrigentinorum proditores potiūs, quin Phalaridis percussores exoptatis.

Phalaris Policleto Epistol. 69.

Nescio, quid de te potiūs admirer, Polyclete, medicinæ facultatem, an morum fidem? Facultas enim adversùs tyranni valitudinem, mores autem tantæ coëdis præmia vicerunt. Et hæc ambo iustitia tua discurrens, duobus me periculis periclitantem vi scilicet incurabilis morbi, & hostium præmiis, liberavit. Soli namque tibi licuit, si morbo periisse, tyrannum videri interemisse, sin minùs, quùm quicquid mihi dederis, id pro m' animo ad salutem acceperim me interimere, quod tibi plurimum ad ejusmodi præmia consequenda profuisset. Verùm enim verò

verò notuisti preium iniustum; justæ fraudi præferre. Siquidem fortasè occasio illa temporis ad me interimendum proper morbum justæ cædis causam non habuit. Ego igitur, quod ita mēcum egeris, quum in tuâ esse potestate, dignam tantum virtute laudem referre nequeo. Hoc unum scio, eam te affecatum doctrinam, quæ Deo digna sit, qui Medicinæ artem inventit. Verum tamen cum Medicinæ, & fidei laudibus misi ad te animi mei erga te monumenta: puri auri phalias quatuor, crateres argenteos non nostri temporis artificii, duos, poculum Tericliorum paria decem, puellas impollutas viginti, quinquaginta millia Atticorum. Scripsi præterea, & Teucro, ut in mearuim rerum dispensationem id tibi salarium daret, quod natiuum gubernatores, & corporis custodes, & reliqui centuriones accipiunt: parvam profectò pro tanto beneficio vicem. Sed addatur minori meæ gratitudini me confiteri non habere, quo pacto pro meritis tibi debitum possim persolvere.

Polycleti gratiâ etiam liberavit Calleschrum, qui tam manifestè insidias tyranno fecerat, ut non solum eas confitetur, sed coniuratos etiam indicaret, adderetque quo loco, & quando, & quâ ratione ipsi essent aggressuri. Ex Epistol. 70. Messeniorum Diis ob recuperatam valetudinem tripodes delphicas, coronas aureas, multaque alia, pretiosa quæ munera misit. Ex epistol. 83.

Placidus Reina tom. I. Notit. Histor. Messan. tractat. de Polycleto à pag. 124. ad pag. 126,

C C L X X X I.

P O L Y C R I T U S.

Polycritus Siculus Poëta. Ex Joanne Vigintimillio in Tabula Poëtarum Sicularum.

Polycritus à Vossio inter Poëtas collocatur: sed cùm de Græcis Historicis agit, cum Historicis quoque annumerat. Nam de rebus Siculis heroicis carminibus scripsit.

Aristoteles de Admirabilib. ita de Polycrito loquitur. Polycritus, Rerum Sicularum scriptor, loco mediterraneo sta-

G g

gnūm

gaum esse ait, ambitu suo scutum nihil exceedens, aquâ resplendente quidem, sed turbulentiore nonnihil, in quod si quis lavandi gratiâ ingrediatur, in latum extenditur. Quod si iteret, amplius dilatari, adeò, ut amplificatum spatium quinquaginta etiam viros capiat. Verum ad eam iam mensuram diffusum ex iuncto intumescere, corporaque lavantium in sublimè rapta foras in pavimentum sternere, ac mox ad veteris angustiæ spatium contrahi. Atque id non solum humanis corporibus, sed quadrupedibus etiam ingressis usuvenire perhibent. Ex Laurentio Crasso de Poëtis Græcis.

C C L X X X I I .

P O L Y Z E L U S M E S S A N E N S I S .

P Olyzelus Messanensis, Ibici Poëta Lyrici pater, clarissimus Historicus. Ex Joanne Gerardo Vossio de Poëtis Græcis lib. 4. atque aliis non paucis.

C C L X X X I I I .

P O R P H Y R I U S .

P Orphyrius Siculus, Scriptor Christianus, alias à Porphyrio Philosopho, qui fuit Christiani nominis desertor, & osor, quemque Lilybœi morantem Commentarios edidisse ferunt. Hunc unum, eundemque fuisse contendit Baronius, nec Siculum, sed Batanaeotem, anno 302. num. 57. & anno 264. Laetantium, & Hieronymum secutus, affirmat, contrâ Augustinum, qui lib. 2. Retractat. cap. 31. duos dicit, alterum, qui contrâ Christianos scripsit, alterum Siculum famâ celeberrimum. Ex Carolo Morabito in Annalib. Ecclesiæ Messan. pag. 277.

P R A .

C C L X X X I V

P R A X I D E S L E O N T I N U S .

P Raxides Leontinus , natus patre Leonida , Poëta Comico , primoque Leontinæ Republicæ Consule , Grammaticus illustris fuit , Dicæarchi , Philosophi Messanensis , præceptor . Ex Philadelphio Mugnōs in novo Laertio pag . 44 .

C C L X X X V .

P R O B U S L I L Y B O E T A N U S .

P Robus Lilyboetanus , vir doctissimus , ad quem videndum , & audiendum venit Porphyrius . Ex Constantino Lascare .

C C X X X V I .

P T O L E M Ä U S G A L L I N A C A T A N E N S I S .

P Tolemaeus Gallina Catanensis , Astrologus celeberrimus , ea de re scripsit tempore Joviniani Pontani , qui lib. de Tumulis i . pag . 73 . haec posuit carmina Ptolemae Gallinæ :

Digne senex cælo , cælum , Ptolemae , petisti ,
Prozatana cælum patria facta tua est .
Quasque olim stellas numeris , quæ sidera cursu ,
Nunc metire oculis , fataque certa tenes .
Et tibi , quæ series rerum , lexque ipsa futuri
Nota patet , summis perfruerisque bonis .
A puero mibi culte senex , Gallina , valeto :
Perpetuum Catina vive perennis honos .

Ex Roccho Pyrro in notit. Ecclesia Catancensis pag . 94 .

CCLXXXVII.

PYTHIAS, ET DAMON.

Pythias, & Damon, Siculi, Pythagoricæ Sectæ, maximâ invicem amicitiâ coniuncti: quorum alterum Dionysius Syracusanus cùm interimere decrevisset, eique tempus determinasset, ut domum profectus suas res ordinaret; alter vadem sc. Tyranno pro amici reditu obtulit, certus de amici constantiâ. Nec cum opinio fecellit: nam ille ad horam constitutam superveniens, vadem liberavit. Quorum fidem Dionysius admiratus reum absolvit, cosque oravit, ut se tertium in sodalitate reciperent. Ex Constantino Lascare.

CCLXXXVIII.

PYTHON CATANENSIS.

Python Catancensis, Orator, & Poëta: Philippo Macedoni à Secretis. Ex Joanne Baptista de Grossis in Decachordo Catan. Chordâ 9. pag. 152.

CCLXXXIX.

RAINERIUS PANORMITANUS.

RAinerius Panormitanus, inter vetustiores Auctores Italicæ Poësis ab Allatio recensitus, scripsit Carmina Italica. Ex Lecone Allatio de Poësis Italis antiquior.

RAY,

CCL XXXX.

RAYNALDUS DE MONTAURO NETINUS, EPISCOPUS CEPHALOEDITANUS.

Pius de Viris Illustribus Dominicanis lib. 3. part. 2. pag. 8. & apparat. 404. & Tabulâ I. Episcop. duos Raynaldos Netinos, Episcopos Cephaloeditanos, constituit, alterum cognomento de Montauro, seu Montorum, alterum Landolinam. Sed unus, idemque est Raynaldus de Montauro, & Landolina, more gentis paternum, maternumque genus, & utrumque nobilissimum, apponens. Dominicanis adscriptus, Provinciæ Siciliæ administratione semel, atque iterum perfunctus, Inquisitor pro Fidei negotiis in Siciliæ Regno instituitur. Indè unà cum Petro Bellorato, Messanensi Archiepiscopo, ad excitandum pro rebus Fidei sanctissimum tribunal Neapolim contendit. Ferdinando Rege postulante ab Alexandro VI. Rom. Pont. Cephaloeditanus Episcopus renunciatus est 4. Idus Octobris 1496. Proximo anno ab eodem Pontifice Generalis Commissarius Cruciarum in Siciliâ, eique adiacentibus in Insulis, & Collector Decimarum ex proventibus Ecclesiasticis pro Ferdinando Rege in Africani belli subsidium, declaratur. Abbas S. Mariæ de Arcu, quod est illustre admodum apud Netinos Sacerdotium, à Julio II. Rom. Pont. fit anno 1503. Patrio huic Coenobio nobilissimam Bibliothecam Francisci Vitalis, Episcopi Cephaloeditani prædecessoris sui, suorum librorum supellecstile locupletatam, impetrato regio assensu, legavit, Netumque, Urbem patriam, titulo Ingeniosissimæ appellandam à Ferdinando Rege obtinuit. Postremò dum Sicularum nomine Oratorem apud Ferdinandum Regem ageret, in Hispaniâ è vivis excessit mense Octobri anno 1511. Joanne Requesenio Siculo, sed Barcinone oriundo substituto in demortui locum, sed Episcopatu se abdicavit, ut & Regi obtemperaret, & Joanni Sancio Casaraugustano vacuam sedem relinquoret. Fuit Raynaldus in gerendis gravibus negotiis prudentissimus, ingenio promptus, & eloquio facundus: traditus Philosophicis, ac Theologicis disciplinis clariſſi.

rissimus. Scripsit quatuor volumina super quatuor libros Sententiarum, quæ in Conventu Salmantino, ubi publicè docuit, assertantur. Edidit de Reductionibus Naturalibus. Et futurorum contingentium difficultate. Orationem funebrem, quam Panormi habuit 16. Novembris 1497. in obitu Joannis Aragonensis, Filii Ferdinandi II. Regis.

Ex Lucio Mariano lib. 5. Epistol. famili. ubi omni literaturâ præstantissimum illum vocat. Vincentio Littarâ de Rebus Nætrinis pag. 139. Ludovico Paramo de Origine Inquisit. pag. 31. Mariano Accardo in Epistol. ad Petrum Pepim apud Littaram cit. loc. cit. pag. 141. Roccho Pyrrho in Notit. Eccles. Cephaloedit. pag. 461. 462. 463. & in Notit. Eccles. Syracusanæ pag. 224. Ambrosio Altamurano in Bibliothecâ Dominicanâ ad ann. 1511. pag. 288. Plodio in Appendice Relat. Sic. Fontanâ in Theatro par. 1. cap. 5. tit. 159. num. 7. Vincentio Auriâ de Antiquitate Cephaloedit.

CCL XXXI.

RICHARDUS GRIZETTA MESSANENSIS, EPISCOPUS CEPHALOEDITANUS.

Richardus Grizetta Messanensis, è Franciscanâ familiâ, Episcopus Cephaloeditanus. Antequam ad Episcopales infusas evehetur, Italiam peragravit, indè Parisios digressus, ad Philosophicas, sacrasque facultates sibi comparandas, Alexandri de Ales auditor, & Sanctorum Bonaventuræ, ac Thomæ Aquinatis condiscipulus, eorum vitam sanctissimam imitatus scientiarum etiam compos efficitur. Siciliam, aliasque Ordinis Provincias Visitator lustravit. Excitati ejus nomine Cephaloeditani Canonici eum in Antistitem, ut moris erat, elegerunt anno 1249. At Richardus, dum pessumdatos Ecclesiasticorum mores, laxamque nonnullorum vitam emendare nititur; & quibusdam, tanquam violator privilegiorum, & Cephaloeditanum Jurium corruptor, insimulatus, Cephaloeditio discedit. At cognitâ innocentia postliminie revocatur. Tandem meritis, ac diebus plenus, mortalitatem exult anno 1253. Ejus vitam secus

secus Rocchus Pyrrhus in Notit. Ecclesiarum Cephaloedit. pag. 439.
describit. Ex Philippo Cagliolâ in Explorat. Provin. Sicul. Mi-
nor. Conventual. Explorat. 6. Manifest. 10. Vincentio Auriâ
de Antiquit. Cephaloeditan.

CCL XXXXII.

RINTHO SYRACUSANUS.

Rintho Syracusanus, quem alii Tarentinum faciunt, Poëta Comicus figuli filius, floruit post Alexandrum, hoc est post tempora Primi Ptolemæi. *Fabula ipsius octo, & triginta numerantur à Scriptoribus.* Mixta autem sunt Rinthonis fabule ex Comœdiâ, & Tragoediâ: unde *Tragicomœdia* dicta est. Rintho Auctor fuit illius, quæ vocatur *Hilarotragœdia*, quod est *Phylacographia*, inquit Suidas. Hujus verò Poëtae meminere, Marcus Cicero in primo Epistol. ad Atticum, Varro, Columella, Hephaestion, Athenæus, & Suidas citatus.

Noxidis epigramma extat in Anthologiâ Epithaphii loco
Rinthoni dicatum:

*Et vobementer ridens prateri, & gratum dicens
Verbum super me: Rinthos sum Syracusanus.
Musarum parva quadam philemela, sed floribus
Ex Tragicis propriam decerpsumus herbam.*

Ex Laurentio Crasso de Poëtis Græcis.

CCL XXXXIII.

ROGERIUS PANORMITANUS.

Rogerius, vulgo Rogeronius, Panormitanus, inter Anti-
quiores Poëtas Italos recensitus, scripsit *Carmina Italica*.
Ex Leonc. Allatio de Poëtis Antiquior. Italis.

SABAS

CCL XXXXIV.

SABAS GRAPHÆUS MESSANENSIS.

SAbas Graphæus Messanensis, origine Græcus, præclarissimâ Graphæorum domo, scientiarum omnium, præsertim utriusque Juris peritiâ illustris, Græcis codicibus dives, amplissimis latifundiis cùm in Siciliâ, tûm in Calabriâ, vel ex paternâ hæreditate, vel Regis largitionibus locupletissimus: uxorem habuit primariam foeminam Græco ritu, magnarum ædium dominam Mess næ ad S. Theodorum. Generosam sobolem ex cå suscepit, Joaanem, Petrum, Nicolauim Logothetam, Simonem, Theodorum sacerdotem, Thomasium, & Matthæum, impertitâ in singulos non modicâ bonorum portione. Germanos frarres habuit, Nicolaum post suscepturn cucullum Nicodemum, Theodorum Palatii Presbyterum, & Molem, quibus ex hæreditario patrimonio divitias distribuit. Ipse quidem remisso nuncio secularibus curis, defunctâ jam conjugé in edito colle recentis Oppidi Bordonari, quod tria paſſuum millia Messanâ distat, extructo Templo, & Cœnobio Basiliandum institutum professus est, primus ejusdem Abbas inauguratorus. Principiò Servatori humani generis dicatum, Sancti Salvatoris Cœnobium dicebatur, aut de Scholario, ab Auctoris nomine: nam Sabas Scholarius nuncupabatur, aut de Presbyterio, à Sacerdotali dignitate, quam in aulâ Rogeriorum, Comitis, & Regis, administraverat Sabas: Rogerio Rege postulante, Hugo, Antistes Messanensis, Archimandritæ Messanensi Cœnobium illud subiecit. Cæterum anno 1446: Monasterium Sancti Pantaleonis appellari coepit. Sabas quoque alterius Cœnobii, quod Nicodenius frater in honorem Magnæ Matris Mætræ de Massi sub Divi Basili disciplinâ excitaverat, Abbas fuit. Rogerio Comite, ac Rogerio filio Rege Siciliæ florebat: sed properante fato demum laudabiliter deceſſit, unâ cùm Nicodemo, & Theodoro, fratribus, cùmque tribus liberis, ejusdem Ordinis Basiliani studiosis. Existimat nonnemo Bibliothecam illam S. Salvatoris Messanensis, Græcis voluminibus, manu exara-

exaratis, & ad omnem elegantiam compactis, pretiosissimam per universam Europam celeberrimam, quam nunc post Messanensis Reipublicæ cladem, direptam Siculi, apud quos superstes, & in patriam amor, & in antiquiores literas studium, complorant, à Saba Scholario Presbytero Graphæo fuisse donata. Utinam reflorescente Messanensis Reipublicæ statu, & attollente sese superbius Siciliâ post lamentabilem cunctis seculis terræ motus casum, Augustissimi Regis Hispaniarum, ac Siciliæ beneficentia, meliori aliter reviviscant veteres disciplinæ in Siciliâ, & exoticarum mercium copiam excusorum librorum opulentia, instauratis antiquis, aut excitatis novis bibliothecis, præstet! Ex Roccho Pyrro in Notitiâ primâ Archimandritatus Messanensis pag. 50. & 53.

C C L X X X X V.

SALVUS CASSETTA PANORMITANUS.

SAlvus Cassetta, Panormitanus, Ordinis Prædicatorum Theologus eximius, in Siciliâ Generalis Fidei Quæsitor à Paulo II. destinatus, id munus viginti sex annorum integro cursu pro virili parte gesit. Sixto IV. Rom. Pont. adeò acceptissimus fuit, ut ei Summus Pontifex ad blandiens, interdum diceret: felicior tu præ cunctis, qui nondum perseverasti usque in finem, & Salvus es. Cui respondens ille ajebat: utinam! nam infelior: quippè nomen habeam, quod vivam, & mortuus sum. Ab eodem quoque hisce verbis excipi solebat: Salve, salve. Quare Sacri Palatii Magister institutus est anno 1474. Anno 1481. non servata suffragiorum solemnitate, publico præconio, ut Pontifici Maximo, id enixè petenti, morem gererent Patres Electores, totius Ordinis Magister acclamatur: erat tunc Vicarius, & Procurator Generalis. Legatus Apostolicus ad Fridericum III. in Germaniam missus est ab eodem, Rom. Pont. Ibide in anno 1482. Coloniæ Corpus Beati Alberti Magni in decentiorem locum, anno scilicet ducentesimo secundo ab ejusdem Beati Doctoris obitu transportavit, cuius brachium Pontifici dono dedit. Cum nobiliorem fortunam exp-

H h

etaret

Etaret, in mortis complexus corruit Romę 17. Kalendas Octobris 1483. Vixit in Magisterio Sacri Palatii annos septem, in Generatu duos. Sepultus est in æde super Minervā sequenti epigraphe.

Salvo Cassette Panormitano,

*Summo Theologo, Heresē ann. XXVII. Inquisitori,
Sacri Palatii Magistro VII.*

Ceteris Prædicatorum muneribus præclarè functo :

*Demum sui Ordinis incredibili omnium consensu Generali
assumpto :*

Misso pro arduis Ecclesiæ rebus

& Sixto IV. Rom. Pont. Max. in Germaniam Legato,

Et re ex voto perfecta reverso :

De se, majori spe, desiderioque relictis ;

PP. ope, ac benemerito Ordo poni curavit.

*Annum agens LXX. obiit XVII. Kalendas Octobris
anno salutis MCDLXXXIII.*

Scripsit Vitam S. Vincentii Ferrerii. Item quamplures Epistolas, eruditione maxima referatas. Ex Malvendâ in ejus Vitâ, Plodio, p.2. lib.3. Lucarino Fernandio, Fontanâ in Theatro p.2.cap.2. tit.2.nu.3 2. & alibi pluries, Miræo in Auctario cap.5 23. Ambrosio Altamura in Bibliothecâ Dominicanâ ad annum 1483. pag. 207.

CCL XXXXVI.

S C O P A S S Y R A C U S A N U S .

Scopas Syracusanus, Mathematicus, invenit Plinthum, nempe genus Horologii in Plintho, seu Cubo descripti: nempe in summo erat Horizontale, aliis faciebus verticalia. Ex Francisco Claudio de Chales de Mathematicis.

CCL XXXXVII.

S. SERGIUS PANORMITANUS PONT. OPT. MAX.

Sergius Panormitanus, Tiberii Mercatoris filius, Presbyter Cardinalis S. Susannæ ad duas domos, tūm Pontifex Ma-

Bibliotheca .

243^e

Maximus . Cùm præfuisset Ecclesiæ annis XII. mensibus VIII.
dicbus XXVIII. obiit VI. Idus Septembris anno seculi octavi
primo , & sepultus in Vaticano sub sequenti epitaphio :

Limina quisquis adis Petri metuenda Beati

Cerne Pii Sergii , excubiasque Petri .

Culmen Apostolica Sedis is jure paterno

Electus , tenuit , ut Theodorus obiit .

Pellitur Urbe pater , pervadit sacra Joannes ,

Romuleosque greges dissipat ipse lupus .

Exul erat patria septem voluentibus annis ,

Post populi multis Urbe redit precibus .

Suscipitur Papa , sacratur sede recepta

Gaudet , amat Pastor agmina cuncta simul .

Hic invasores Sanctorum falce subegit

Romanæ Ecclesiæ , judiciisque Patrum .

Misit Epistolam ad Ceolfridum Abbatem , Ethlredum , & Adolphum ,
Anglia Reges : quas publici juris fecit Joannes Vaftonus in Vit.
Aquilon. Inter Ecclesiasticos Scriptores à Possevino in Appara-
tu sacro , & à Jacobo Coccio in Thesauro Catholico numera-
tur. Tanti viri res gestas descripserunt Cæsar Baronius in Anna-
libus Ecclesiastic. & in notis ad Martyrolog. Romanum , Platina ,
Panuinus , Ciacconius , cum Auctariis , & alii quamplures .
Ex Augustino Oldoino in Athenæo Romano pag. 600. 601.
Octavius Cajetanus Societatis Jesu in tom. 2. Vitarum Sancto-
rum Siculorum pag. 4. S. Sergii Papæ Vitam ex Anastasio S.R.E.
Bibliothecario adducit .

In Elogiis Juvenilibus Præsulum Siciliensium ità nos de Ser-
gio lusimus :

*Erepto è vivis Conone ,
qui Petri naviculam feliciter gubernaverat ;*

non tribunitias tempestates ,

quibus ea in incertum agitaretur ,

sed ferale schisima ,

quo ad scopulos allideret ,

*Theodorus Archipresbyter , & Paschalis Archidiaconus ,
excitarunt .*

Sed utriusque factionis suffragiis

Hh 2

in

in Sergium Panormitanum coëuntibus :
uno Sergio abnuente,

Alcyonios dices novus Pontifex restituit.
Religione, consilio, doctrinâ, fortitudine,
optimus erat, antequâm declararetur.

Didicerat ab Agathone Panormus,
quibus artibus suas imbueret Aquilas,
ut altius suprà mortalia mortalia volarent.

Universas gentium regiones animo complectens,
cum cas obire pede non posset,
plerisque iis præceptis initruxit,
qui audaci facinore illuc advolarent.

Ceduadradus, Occidentalium Saxonum Rex,
sacris lymphis per ministros ablatus,
primum Christianæ gloriæ rudimentum
exhibuit.

Justiniani Rhinotmeti minas aspernatus,
erraticum Orientalium Episcoporum gregem,
quem in ovile cogere non valuit,
diras imprecatus dissipavit.

Ad tantæ virtutis fulgorem cæcūtientibus improbis,
incestu per summam caluniam in simulatus,
innocentia testem disertissimum habuit infantem.

Tunc collata in Virginem beneficia,
eam namque Deipara in appellari jussérat,
rependi expertus.

In exilio confectus ærumnis,
pati demum desit
ad Divi Petri tumulam :
nactus ad illius cineres solatiū,
sub umbrâ quietem.

SER.

CCLXXXVIII.

S E R G I U S S A C C E N S I S .

Sergius, in Coenobio Calogeriano in Monte Cronio, Urbi Saccæ incubante, Monachus, Poëta Hymnographus fuit auspicante Imperium Basilio Macedone, filiusque Constantino, Leone, Alexandro, quod in annum CCMLXX. in. idit. Extant duo hymni in laudem S. Calogeri, quos è Græco codice Monasterii S. Philippi Fragalatis latinè reddidit Augustinus Floritus Societatis Jesu. Ex Octavio Cajetano tom. I. Vitarum Sanctor. Siculorum in Animadversion. pag. 128.

CCLXXXIX.

S E U T O N I U S M U R G A N T I N U S .

Seutonius Murgantinus, Poëta clarissimus. Ex Philadelpho Mugnos in Novo Laërtio pag. 136. & 137.

CCC.

S E X T U S C L O D I U S .

Sextus Clodius Sicus, Latinæ simul, Græcæque eloquentiæ professor, malè oculatus, & dicax. M. Antonio Triumviro adhærens, in ejusdem uxorem Fulviam, cui altera bucca inflatior erat, styli acumen intendit. Nec cò minus, imò vel magis ob hoc Antonio gratus, à quo mox Consule ingens etiam congiarium, accepit, ut ei Cicero in Philippicis obii cit. Quanta merces Rhetori est data? Audite, audite, P. C. & cognoscite Reipublicæ vulnera: duo millia jugerum campi Leontini Sexto Cludio Rhetori assignasti, & quidem immuni, ut tantâ mercere nihil sapere disceres. Ex Svetonio Tranquillo de Claris Rectoribus.

SIBYL.

CCCI.

SIBYLLA LILYBOETANA.

Sibyllam inter Siculas Poëtrias numerat Joannes Vigintimilius in Tabulâ Poëtarum Siculorum. Sibylla Cumana eatur creditur, quæ in Siciliam veniens, Lilyboci fato cessit, ibique humata. Nec abs re Lilyboetanam facimus, quæ relicta patriis sedibus nostras fieri maluit, quam Cumana vivere. Solimus cap. 11. & Isidorus lib. 8. orig. cap. 8. memorant Sibyllæ Cumanae Sepulcrum Lilybæi, apud Philippum Cluverium de Antiquo. Sicil. lib. 2. cap. 1.

Fucrunt autem Sibyllæ Virgines quædam, non Dæmonis, sed Dei beneficio futurorum præsciæ, ac prænunciæ, ut Hieronymus lib. 1. contrà Jovianum tradit. Mulieres vates Deo plena vocat Diodorus Siculus lib. 5. Lactantius lib. 1. Divin. Institut. Multa de Christo, deque Religionis Christianæ mysteriis cecinerunt. Plura, eaque eleganter scribit Munster lib. 2. Cosmograph. de Sibyllis, quænam, & quot Sibyllæ, quando, & quo loco fuerint, non convenit inter omnes. Collegit varias sententias Ludovicus Vives in cap. 23. lib. 18. de Civitate Dei Augustini. Decem ex Varrone recensentur. Prima fuit Sibylla Persica. II. Libya. III. Delphica. IV. Cumæa. V. Erythræa. VI. Samia. VII. Cumana. VIII. Hælespon. IX. Phrygia. X. Tyburtina.

Sibyllam Cumanam, nomine Amaltheæ, Herophile, vel Demophile, secundum alios, Hierophile secundum Suidam, novem libros vaticiniorum attulisse ad Regem Tarquinium Priscum idem Suidas refert, ac pro eis trecentos Philippæos postulasse, Regemque aspernatum pretii magnitudinem, & mulieris insaniam derisisse: illam in conspectu Regis tres combussisse, ac pro reliquis idem pretium postulasse. Tarquinium multò magis mulierem insaniare putasse, quæ denuò tribus aliis exustis, cum in eodem pretio perseveraret, motum esse Regem, ac residuos trecentis aureis emissæ. Hujus facti meminerunt plerique Scriptores, Plinius, Dionysius, Solinus, Gellius, Servius, qui Tarquinio

quinio superbo, non Prisco, libros oblatos tradidit, & Plinius tres libros, non novem ponit, combustisque duobus tertium superfuisse.

Fuerunt, & aliæ nonnullæ Sibyllæ. Cæterum Sibyllam Lilybœtanam Siculam fuisse, non Cumana m, innuit Octavius Cajetanus cap. 7. flagges in Historian Siculam: Christi Crucis virtute abacta Demonia à fanis, lucis, collibus, thermis, antris, ex totâ Siciliâ. Specus, ac celebre sepulcrum juxta Lilybœum, haud quaquam Cumanae, sed Sibyllæ Siculae fuisse: ejus superstitione in veram religionem conversa. Pag. 6. Ideæ SS. Siculo-rum.

CCCII.

S I L E N U S C A L A C T I A N U S.

Silenus Calactianus Historicus. Ex Octavio Cajetano tom. 2. Vitarum SS. Siculorum in Animadversione ad Vitam Sancti Philareti pag. 43.

CCCIII.

SIMON BONONIA, ARCHIEPISCOPUS PANORMITANUS, SICILIÆ PROREX, CARDINALIS POSTULATUS.

Simon Bononia Panormitanus, è nobili Beccatellorum familiâ, quæ in Siciliam Bononiâ, undè nomen traxit, se contulit, ex patre Jacobo tertio loco genitus, Juris Pontificii scientiâ, & rerum tractandarum dexteritate, cum vix duodetrigesimum annum attigisset, ab Alfonso Rege in Panormitanum Archiepiscopum electus, ab Eugenio IV. Rom. Pont. mensis Januario anno 1445. inauguraratur. Generalibus Regni Comitiis præfuit, atque unâ cum Friderico de Abbatellis, Camerario, & Regio Equite, Antonio Joanne Barresio, Petrapertiæ Barone, & Andrea de Castellis equite, Regisque Cancellario, ad Alphonsum Regem Orator mittitur, ut Siculae leges, quas Regni Capitula nuncupant, Regio assensu firmarentur. Secundum

dùm ad eundem Alphonsum pro privilegiis, & consuetudinum iure stabiliendo Orator accessit. Quod legationis munus ad Alphonsum, tertium, atque iterum, quintum verò ad Joannem Règem obivit. Tertium Siciliæ Proregem egit, multaque suprema munia gesit virtute suprà fortunam. Alphonsus Rex ad Callixtum Rom. Pont. scripsit, uti Simonem inter Purpuratos Patres cooptaret. Tantis autem honoribus erectus est in patrio solo 1465. Ejus sepulcro hęc addita inscriptio :

*Simon, Juris Pontificii non indoctus interpres,
Ex nobili Panormitanæ Civitatis ductus familia,
Sexto Idus Januarii anno ab ortu Jesu Christi 1465.
Panormi in Archiepiscopali Palatio,
Quod vivens magnifice, splendidèque sua ipsius impensa
Erigere cęperat, piissimè diem obivit.
Vixit annos 45. menses tres, dies novem,
sedit annos 18. mens. 7. dies 9.*

*Ex Roccho Pyrro in Notitiâ Ecclesiæ Panormitanæ à pag.
165. ad pag. 168.*

C C C I V.

S I M O N . I. L E O N T I N U S.

Simon I. Leontinus, Ordinis Prædicatorum, Friderici III. Sacellanus, insignis Historicus appellatur à Carolo Antonio Conversano, in Æthereâ Leontinorum gloriâ pag. 44.

*Historiam Gaufridi Malaterra Italicè redditit 300. antè annos.
Ex Roccho Pyrro in Notitiâ Ecclesiæ Panormitanæ pag. 90.*

Cæterū de Gaufrido Malaterrā Baronius ad annum 1097. num. 40. hęc inquit. Ejus opus antiquitate planè venerandum delituit, penè sepultum inter vetera monumenta veterum Regum Aragonum ad nostram usque ætatem: cùm illud ipsum Hieronymus Surita, vir celebris, de rerum antiquitate benè merens, in lucem protulit, ediditque Cæsaraugustæ typis Dominici è Portonariis anno salutis 1578. idemque munitum adhuc, & laudatum regio privilegio, ne quid ad absolutissimam ejus fidem deesse posset, dedicatum verò Antonio Augustino, tunc

tunc Archiepiscopo Tarraconensi, eruditio legum sacrarum suæ etatis in Hispaniâ facile Principi.

Quatuor exemplaria m. ss. sc̄ Panormi vidisse; duo apud Carolum Vigintimillium, nobilitatis; & Matheos laude insignem, tertium apud Alphonsum Cajetanum Societatis Jesu nataibus, & severissimis moribus clarum; ultimum apud Horatiorum Pactensem Ordinis Minorum, eruditio illustrem, testatur Rocchus Pyrrhus loco citato.

CCC V.

SIMON II. LEONTINUS, EPISCOPUS SYRACUSANUS.

Simon alter, seu Simonectus, Leontinus, Ordinis Prædicatorum; quem Ordinis Minorum fuisse quidam censent, Alayni Leontini, Magni Siciliæ Justiciarii, filius; cum Coenobio Messanensi Prior præcesset, ædes Militum Templariorum coemit, ad novi Cœnobii substructiones amplificandas. Ad Syracusanas insulas exodus anno 1269. decepsisse creditur anno 1294. Ex Roccho Pyrrho in Notitia Ecclesiarum Syracusanarum pag. 166.

Simonem Leontinum II. Historiam Vesperi, sicuti scripsisse Philadelphus Mugnos in Theatro Genealogico famil. Campo pag. 211. tradit: idemque tom. I. Theatri Genealogici Simonem I. inter Auctores refert, quibus ipse in contextenda Siculo-rum Genealogia usus est Idem Mugnos in Rapto Proserpinæ pag. 10. Simonem Leontinum II. Scriptorem Historiarum suorum temporum anno 1350. fuisse dieit. Simonem Leontinum, Episcopum Syracusanum, Historiam sicutam scripsisse anno 1350. Joannes Ritonius testatur apud Mugnos tom. 3. Theatri Genealogie alio latr. Blanco pag. 439. Rocchus Pyrrhus in Prefatione ad Lectorem tom. I. Siciliæ Sacrae inquit: Abbas Martialis Lafa-rina, genere, & eruditio clarus, vir de meo benemerentissimus, habet apud se m. s. Fratris Simonis de Leontino, qui anno 1398. sicutam Historiam scripsit siculo Idiomate ab Northmannorum adventu.

Sed inter haec veritas yclamina, & recentiorum Anecd-

O:

I i

rum

250 Sicilia; Vetus

rum fidem parum tutam , quis vera secernere à falsis valeat , & sua cuique opera , & tempus , virtusque rationem attribuere ? Nec adeo certum est , an uterque Simon patria potius Leontinus fuerit , an verò cognomine , è nobilissimâ familiâ de Leontino efformato , ortu Messanensis : ut in Thomâ de Agno inferius dicemus : quanquam , & patriam , & gentilitium cognomentum Leontinum plures credant . Consule Carolum Antonium Conversanum in Aethereâ Leontinorum gloriam pag. 44. & passim ibidem .

C C C V I.

SIMON PISCIS CATANENSIS, SARDINIAE PROREX.

Simon Piscis Cataniensis , Antonii , & Joannis germanus frater , natu maximus , genere , & virtute nobilissimus , Orator eximius , Alphonso Regi pretiosus , Sardinia Prorex , acceritas scelerum vindex , ut filio suo delictis insimulato non perciceret , Cæfarei , ac Pontificii Juris Doctor clarissimus exitit . Ex Joanne Baptista de Grossis in Decachordo Catani . Corda 9. pag. 150. Matthæo Silvagio in libro Colloquior. trium Peregrinorum pag. 264.

C C C V I I.

SOPHOCLES AGRIGENTINUS.

Sophocles Agrigentinus , vir clarissimus , Romanorum tempore claruit . Ex Roccho Pyrro in Notitiâ Ecclesiæ Agrigentianæ pag. 332.

Sophocles ex Coloneo , vel Coloniâ , Poëta Tragicus clavisimus fuit . Fabulas 123. docuit , & quater vices vitor extit . Senex accusatus delirii à liberis , cedipum Coloneum Tragediam , quain præ manibus habebat , iudicibus recitavit , & absolvutus est . Obiit ex gaudio nunciaræ victoriae , vel grano vxœ strangulatus , anno nonagesimo quinto ætatis , cum Lace demones Atheniensium Urbem obsidente . Suidas .

SO-

CCC VIII.

SOPHRON SYRACUSANUS.

Sophron Syracusanus, Agathoclis, & Damnasyllidis filius, vixit temporibus Xerxis, & Euripidis. Scriptus autem *Mimos viriles*, & *muliebres*: sunt autem soluta oratione *Dorica lingua* scripti. Dicunt Platonem Philosophum eos semper lectitasse, adeo ut interdum iis etiam indormiret. Ex Suidā.

Habes plura de Sophrone apud Laurentium Crassum de Poëtis Græcis.

Hunc ia Herbesso, veteri Siciliæ Urbe, Timone Leontino, & Hesperiâ Herbessensi, parentibus natum, abductumque adhuc puerum Syracusas, ibidem Philemone præceptore Comœdiam didicisse, Theophilus tradit. Theatrum histriorum inventione nobilitavit, *Comœdias* 95. Doricâ suavitate multum commenda-tas, composuit, quarum unam festivissimam, inscripsit: *Phi-loxenus*, & *Gnato*, *Lurcones Syracusani*. Vixit annos 76. Euripidi coœvus. Ex Theophilo.

Herbessum, antiquissimam, & celebrem Siciliæ Urbem, Dominicus Niger in descriptione Siciliæ putat esse, quæ nunc vulgo Vicari, Leander Albertus in descriptione Italiz, quæ nunc Cirmi. Sed, quod errant, danda est venia, ut exteris, rerum nostrarum minus gnaris. Porro duas Herbesi nomine Civitas insignitas fuisse, ex Polybio, Diodoro, & Livio constat. Utraque Siculorum fuit ex Diodoro: utraque mediterranea ex Plinio, & Ptolemæo. Sed altera Siciliæ latus orientale, altera spectabat occidentale. Atque hæc illa est, cuius meminit Polybius, & Diodorus. Etenim primo bello Punico Romanis obſidentibus Agrigentum, locatis antè Urbem castris, adversus Heraclæam trumenti horreum, ac penè forum, unde res veniales advenerentur, Herbessas fuit. Quod oppidum, Polybius ait, à Romanorum castris non longè aberat. Id hodie Grutta Fazellus de Rebus Siculis Decad. 1. lib. 1. Maurolycus in Indice ad res Sicanicas esse putant. Altera Herbessus haud procul Syracusis fuit, ut significat Diodorus. Syracusas, & Leontinum

inter Livius locat, quò Hippocrati, & Epycidi è Leontinis eadem nocte perfugium fuit. Hanc Arctius, Fazellus, & Maurolycus fuisse dicunt, quam hodie Pantalicam nominamus. Argumentum, quo Fazellus ducitur, est origo nominis: quod Herbessus locum cavernosum significat. Sed Cluverius Fazellum reiicit, coniicitque ex Livio Palazolum esse Herbessum: etsi à speluncis nomen deduxeris, multas hic invenies. Quo tempore Herbessus interierit, incompertum est: Saracenis Insulam vastantibus crediderimus, iisdem dominantibus corruptum nomen, & Pantalicam dictam incertâ ratione. Ex Octavio Caje. anno tom. I. Vitae SS. Sicul. in Animadversione ad Vitam S. Sophiæ pag. 113. 114. Agit de Erbesto, & Herbesso aspiracione additâ, ut communis mos fetti: Cluverius de Antiqu. Sicilie lib. 2. cap. 10. & 11.

C C C I X.

S O S I C L E S . S Y . & A C U S A N U S .

Sosicles Syracusanus, unus, & ipse ex Plejadibus Tragicus, quem miror à Græcis inter Poëtas numerari, qui Philippi, & Alexandri Macedonis tempore floruerunt: cùm Poëta ii, qui Plejades dicti, simul eodem fermè tempore claruerint. Mennit, & Sosiclis Plutarchus, Athenæus, & Suidas. Ex Lilio Gregorio Gyraldo de Poëtis. Edidit *fabulas* 73. septem verò vi-
cis. Suidas.

Sophronem, & Sosiclem uno nomine Sosiphancem appellare videtur Constantinus Lascaris. Sosiphancs, inquit, Syracusanus Poëta, sive Tragicus, & Synchronus Euripidis, unus ex septem Tragicis, tempore Philippi, & Alexandri. Mimos viriles, & muliebres, Tragoedias septuaginta tres scripsit, in quibus septies palmam adeptus est. Item alia rām metro, quam prosa. Platonem hujus Poëmata legentem somnum cœpisse ajunt. Ex Constantino Lascare.

SOSI.

C C C X .

S O S I T H E U S S Y R A C U S A N U S .

Sositheus Syracusanus , Poëta unus de numero eorum , qui qui Plejades appellantur . Suidas . Homeri Tragici æmulus . Ex Carolo Stephano in diction. Histor. Poët. Geogr.

Ingens bellum exarsit inter Jacobum Mazonium , & Franciscum Patritium , pro Sositheo : æquo marte diù utrinque pugnat aculeato fane stylo . Fueritne Syracusanus , Alexandrinus , an Atheniensis Sositheus iste ? Fueritne unus , an plures ? Comicus , an Tragicus ? Idylliorum Auctor , an verò hæc omnia scripscrat ? *Daphnis* , & *Lithycræsa* , *Sosithei opus unum sit* , an verò duo , *Comicum* , an *Tragicum* , an verò sit *Elegia* ? Vixerit ne tempore Protomæi Philadelphi , an Philopatoris ? Laurentius Crassus de Poëtis Græcis eruditè hoc argumentum prosequitur . Vide Sositheum :

C C C X I .

S P U R I O N M U R G A N T I N U S .

Spurion Murgantinus Poëta clarus . Ex Philadelpho Mugnos in novo Laertio pag. 136. 137.

Murgantium , veterem Siciliæ Urbem , Livius lib. 4. de Secundo Bello Punico appellat . Murgentium Cicero in Verrem , Morgantium Strabo lib. 6. A' Morgesibus Asiae populis conditam idem Strabo lib. 6. ex Antiocho refert . Non longè à Syracusis fuit , ac Leontino . In agro , qui nunc Murgus nuncupatur , ejus immanes ruinx visuntur . Auctam illam olim à Leontinis , cum hi opibus florarent , & Urbes XXII. obtinarent , Mugnos citatus loco circuo scribit .

S. STE.

C. C. C. X. I. I.

S. STEPHANUS SYRACUSA^{NS}, PONT. OPT. MAX.

Sa Stephanus Syracusanus, Olybrii filius, Presbyter Cardinalis Sanctæ Cæciliæ à Zachariâ factus, deinde Romanus Pontifex sub nomine Stephani hujus nuncupationis Quarti. Comitia Constantini Pseudopontificis abrogavit, ejusque Conciliabulli acta combussit. Statuit, ne quis in posterum, nisi Diaconus, aut Presbyter Cardinalis, ad Pontificatum evehernetur. Itaque Baronio teste omnibus invasoribus Apostolica Sedis occlusus est aditus, veluti alto interiecto pariete, quo profanum esset à sacro divisum. Hic summo Magistratu functus per menses quinque, diesque viginti suprà triennum, pridie Kalendas Februarii anno salutis DCCCLXXII. è vivis abiit. Est Stephani mentio apud Ferdinandum Scholasticum in Chronicō, Anastasium Bibliothecarium in Vitis Pontificum, & Auctarios, Baronium in Annalibus, apud Octavium Cajetanum tom. 2. Vitar. SS. Sicular. pag. 28. extat ejus Vita. Scripsit Epistolas plures ad diversos, quarum una tantum extat in tom. 5. Conciliorum. Varias refert Jacobus Gretserus Societatis Jesu, quinque Baronius enumerauit, plures Ferdinandus Ughellus in Italiâ Sacrâ. Ex Augustino Oldoino Societatis Jesu in Athenazo Romano pag. 622.

In Elogiis Juvenilibus Præsumum Siciliensium ita nos de Stephano lusimus:

Stephanus

Syracusis, in Urbe Solis, ex Olivo natus,
nec gelidus esse potuit, nec obscurus.

Roman accersitus,

à Gregorio III. S. Chrysogoni Monachis,
indè à Zachariâ Cardinalibus,

Sanctimonie archetypon proponitur:

à Stephano III. ac Paulo

ascitus in intimum consiliarium.

Quare ebullientibus undique tumultibus
propter excitata ab Antipapis incendia,

Ste-

Stephanus Olivi filius,
quem alii Olybrium dixerint,
vivissima jam defunctorum Pontificum regula,
Pontifex Caduceator eligitur.

Exoptatam diu pariturus concordiam,
bellum scelestis indixit.

Nova Militiae tyrocinium
in Crucis palestrâ jam posuerat,
semet frangere assuescens,
suisque cupiditatibus impetrare;
antequam educeret copias, aut hostes funderet

Alter Archimedes
ustorio speculo Charitatis,
Romanas ances tutatus est hostium lucro.

Plures enim iis stragematis capti
de scelere triumpharunt.

Alienis autem triumphis
Stephano inclarescabant victoria,
sui nominis celebritate corona.

CCCXIL

STEPHANUS PROTONOTARIUS MESSANENSIS.

Stephanus Protonotarius Messanensis, inter verastiores Italicæ Poësis cultores numeratur. Scriptis Carmina Italica, quæ illius etatis simplicitatem ostent. Ex Leone Allatio de Poësiis Italæ Antiquioribus.

CCCXIV.

S T E S I C H O R U S H I M E R E N S I S.

Tesichorus Himerensis, Poëta Lyricus excellētissimus, ac Philosophus tempore Phalaridis. Hic Tisias vocabatur: & quoniam choream inservit, Sacrichorus appellatur est, quasi Stator Choræ. Fratres habuit Marinum Geometram, & Halianum

nactem legum latorem, filiasque doctissimas. *Plura Doricè scripsit*, quorum nihil extat. Item cùm contrà Hœnam scripsisset, visum amisit: palinodiâ compositâ recuperavit. *Hie filius fuit Euphemii*, ut alii, *Euphorbiæ*, ut alii, *Euclidis*, ut alii, *Hietis*, ut alii, *Hesiodi*. Nonnulli *Metauriaz ornum intellectâ*, nonnulli in Oppido Palantino in Arcadiâ, atque inde profugum Catanae venisse, ibique defunctum ante Civitanis portam, quæ ab ipsius nomine, *Stesichoria*, dicta est. Ejus sepulcrum octo columnas, totidemque gradus, & angulos habebat, de quo adhuc extat testudinatum monumētum, quod Divæ Mariæ Bethlemiticæ ædem vocant. Ex Constantino Lascere.

Natus Olympiade 37. cùm adhuc infans esset, in ejus ore lusciniam insedisse ferunt, ac dulciter cantasse, in futuræ suavitatis in pangondis carminibus præsagium, ut *Plinius libri 5. scribit*. Phalaridem, Aggagentinorum tyrannum, habuit amicum, eundem versibus exagitatum, hostem, quemadmodum ex epistolis ipsius Phalaridis clarissimè constat:

Phalaris Stesichoro.

Pro carminibus, in Clearissimæ factis, plurima tibi, magna que reposita erit gratia. Nam & te totum ad ea contulisti, quæ petii, inque dispositione partium singularium te gessisti: segregis: tum figura scripturæ admirabiliter probata est, non solum à me, sed etiam ab Agrigentinis multis, qui audivero unam. Eras autem & alii, qui probent, non solum, qui in præsentia audiverunt, neque quicumque nunc existunt, sed & quoscum que futura post nos vita feret. Gratia igitur pro hac Poësi, ut dixi tibi debetur à me. Donasti autem per tuam petitionem, & præsentibus, & futuris hominibus, hanc metodium. Cæterum de me, rebusque meis, tale enim quippiam per epistolam significasti, per Södaltium, idgo Jövchi, comitumq[ue] Veslati, Indurum quidem in Poësi, neque quod pessimus fuerim, neque quod bonus, nemineris: non enim enī meum absconit est præpter sonani. Scriptus autem sit Phalaris in ipso Stesichoro, sive nescior, quam opinio inter homines obtinet, sive peior reputatus est. Vale.

Phala-

Phalaris Himerensibus:

Stesichorum scitote, Cononem, & Dropidam, traiicientes & Pachyno in Peloponnesum pro Corinthiis, ad quos à vobis miseri sunt, ad me perductos esse: & Dropidam quidem forsitan redimus vobis, Cononem autem statim interfecimus. Stesichorus autem salvus est: donec modum excogitemus, quo puni-
tum eum mori oporteat. Valete.

Sed perfunctus hoc periculo Stesichorus, Catanae, quò pro-
fugerat, extremum diem obiit, ut Lucianus in *Macrobius* re-
fert. Ejus auditā morte, cùm jam in gratiam receperisset, Phala-
ris Himerensibus, & filiabus consolatoria de ejus obitu episto-
las misit. Quin imo, & Himerenses hortatus est, ut tem-
plum ei, veluti virtutum suarum immortale monumentum
conderent, ejusque carmina, & publicè in omnibus templis, &
domi quoque privatim quisque haberet. Scripsit, & *Poema Epo-
dicum*, quod ex tribus constat, nimirum, *Strophe*, *Antistrophe*,
& *Epodo*. Unde adagium exortum: ne tria quidem Stesichori
nasti.

In Antologia.

*Stesichorum cognovit suavissimum, quem olim terra
Sicula nutrit, lyra verò docuit Apollo
Constantiam, adhuc matris in visceribus existentem.
Quo, & edito, & in lucem jam progrediente,
Aliundè per aera vadens in ore alanda
Tacite insidens, dulcem emittebat sonum.*

Consule Thomam Fazellum de *Rebus Siculis Decad. r. lib. 9.*
pag. 197. & Laurentium Crassum de *Poëtis Græcis*.

C C C X V.

S T H E N I U S T H E R M I T A N U S.

SThenius Thermitanus, vir primarius, & Orator eloquentissimus, ut Cicero in *Verrrem* IV. & Plutarchus in *Pompeja*

Kk

refe-

referunt, magno animo Pompejum, qui à I. Sylla Dictatore in Siciliam contrà Marianas partes missus, Thermitanos Himeros, quòd hostium partibus adhæserant, universos interficere, atque oppidum delere statuerat, repressit. Non æquum, inquietus, facis, Pompei, quòd unius obnoxiam innoxios innumeros occidere paras. Nam ego ipse sum ille, qui civibus, amicisque persuasi, & inimicos coegeri Marianas sequi partes. De me igitur solo supplicium sumito. Cujus responsi, animique, qui suæ ipsius vitæ, patriam, Thermitanosque omnes prætulerat, admiratione, patræ ipsius simul, & ipsi Sthenio pepercit: ac in eo ipso judicio, quo absolutus est, Sthenium hospitio suo dignum censuit: atque ob hujus liberationem non solum eum Himerā, sed cum omni etiam Provinciā gratiam iniit. Hic Sthenius solus, quod Siculus nemo, sed ne quidē tota Sicilia potuit, Verri, Romanorum Prætori, tanto animi robore obstitit, ut ex patro Oppido nullum signum, nullum ornamentum, nihil ex sacro, nihil ex publico, ubi complura erant præclara, & ab illo concupita, unquam attigerit. Hunc propterea Verris ipse iniusto, ac falso captum titulo condemnauit, atque in varias impulit calamitates. Quem tamen apud S. P. Q. R. Civitates Siciliæ propè omnes testimonio suo, legationibusque publicè laudarunt, defenderunt, ac veluti fortissimum omnium virorum prædicarunt. Illi ænea tabula pretiosissima ob plurima in Rem publicam beneficia, quæ majusculis literis in ea incisis declarabantur, in Thermitana Curiâ fuit affixa, ut Cicero in Verrem IV. scribit, quam deinde Romam Cicero detulit, & in Senatum contrà Verris falsam in Sthenium accusationem produxit. Extabat Fazelli ætate marmoreus lapis in privatâ domo Antonii Marturanæ juxta Parochialem Ecclesiam, quæ Sthenii aliquando ædes fuere, insculpius: Sthenii ædes.

Placidus Reina Sthenem Messanensem civem facit, eumque invicto pectore oblitissime Pompejo, cùm is à Sylla Dictatore ad persequendos Perpennam, & Carbonem, Marianæ factionis Duces, & reliquum Marianorum delendum, missus, Mamer-tinos, quos nunc Messanenses vocamus, internicioni destinasset; scribit Plutarchum securus. Plutarchus enim in Apophtegmat. Pompejus Mamer-tinos, quòd ab adversariis fecissent, universos

sos neci dederi constituerat. Tum Sthenis, qui Orator in eâ Civitate principatum tenuerat, iniuste agere Pompejum dixit, qui ob unum solum multos innocentes vellet occidere. Se solum in culpâ esse, qui amicis persuasisset, inimicos vi adegisset ad Marianam factionem defendendam. Miratus Pompejus hominem, gratiam se delicti facere Mamertinis pronunciavit, talem secutis virum, qui patriam suâ vitâ haberet priorem, ignovitque, & Civitati, & Stheni. Atque hi quidem gerinanorum Mamertinorum spiritus proprii videntur pro tuendâ patriâ, & libertate publicâ vindicandâ. Ex Placido Reina tom. i. Notit. Histor. Messan. pag. 332.

CCCXVI.

S U S A R I O N M E G A R E N S I S.

Susarion Megarcensis, Poëta Comicus, sed enormiter male-dicus: unde vetus Comœdia Maledica Susarionis appellatur. Eum secuti sunt Evetes, Euxenides, & Mylus. Tantâ licentiâ hominum flagitia insectabatur scribendo: ut opus fuerit legre, quæ maledicam illam linguam, & effrenem mordendi libidinem inhiberet, ac retunderet. Cum morosè admodum, atque infestè junctus esset mulieri in Dionysiorum celebritate theatrum ingressus, hæc quatuor carmina cecinisse traditur:

*Audite populi, Susarion hac dicit,
Filius Philini Megarenis Tripodiscius:
Malum sunt mulieres, sed tamen populares.
Non est domum invenire sine malo.*

Ex Laurentio Crasso de Poëtis Græcis.

CCCXVII.

S Y M M I A S S Y R A C U S A N U S.

Symmias Syracusanus, Philosophus fuit, ac Stilponis auditor, cuius filiam parùm pudicam duxit. Ex Constantino Lascaro.

K k 2

Stilpo

Stilpo Megarensis ejus Oppidi, quod est in Græciâ, præter uxorem, quam duxerat, etiam Micarete pellice utebatur, ex quâ fortassis aliam genuit, quam Symmiaz Syracusano desponsat. Sed hæc dum lascivius viveret, Stilponique à quodam renuciatum esset, eam sibi probro esse; non, inquit, ista majori mihi probro est, quâm ego illi ornamento. Ex Diogene Laertio de Vitis Philosophor. lib. 2. in Stilpone.

Symmiam hunc Casmenæ natum, & Megaram Stilponis audiendi causâ profectum, magnum subinde Philosophum evasisse, demum anno ætatis sexagesimo defunctum, & libros 8. Moralis Philosophie scripsisse tradit Hermippus.

Casmenam, secundam Syracusanorum Coloniam, Urbem Siclii Moryensis Comitatus splendidissimam, fuisse censet Marianus Perellus, Siciensis noster, in crudito Commentario, quod de Antiquitate Casmenæ literarum monumentis consignavit anno 1640. Messanæ apud Petrum Bream in 4. Civibus Siciensibus d. d. d.

Casmenæ, g. arum, fuisse videntur, ubi nunc nobile, atque amoenum in primis conspicitur oppidum, vulgari vocabulo, Scicali, dictum; inquit Joannes Bunon, Philippi Cluverii Epitomator, de Siciliâ Antiq. lib. 2. cap. 10.

Fuit, & alter Symmias Thebanus, cuius dialogi 33. feruntur. Ex Laertio lib. 2. in Symmiâ. Tertius Rhæbbius, sed origine Samius, à quo primùm Jambos scriptos ajunt.

CCCXVIII.

TELEMACHUS, TYRANNUS AGRIGENTINORUM.

Telemachus, Agrigentinorum Princeps, literis deditus, & Calcyopensis, à quo Eumenides instructus: cuius filius Gnessidamus, pater Theronis, Tyranni Agrigentinorum, & Xenocratis, qui omnes studiosi. Ex Constantino Lascare.

THA-

CCCXIX.

THALES CALACTIANUS.

THales Calactianus Orator, *Successiones Philosophorum, ac Scientiarum descripsit*. Ex Constantino Lascare.

CCCXX.

SANCTA TECLA LEONTINA.

S▲ Thecla Leontina, S. Isidoræ Martyris filia, Lilium Virginum, genitricis cruento secundatum potius, quam nutricia lacte perfusum, ut Martyr quoque dici posset, unus illi defuit tortor, quem, quandiu vixit, optavit. Cæterum tot sibi collegit palmas, quorū Martyrum cadavera tumulavit. Amplum, quod habuit ipsa patrimonium, in duas distribuit partes, in aliendis nempè fidelibus, in ferarum spelæis degentibus, atque in templis erigendis, ditandisque. De Leontinâ Ecclesiâ benemerentissima, scripsit Epistolam, qua Romanum Pontificem rogat, ut in Leontinum Episcopum Neophytiū initiatet, qui deinde multa, & præclarissima gerit. Extat hæc Epistola tom. I. Vitar. SS. Siculorum, apud Octavium Cajetanum pag. 76. in Animadversione ad Vitam S. Neophyti. Colitur à Leontinis ejus memoria 4. Idus Januarii unâ cum Sanctissimâ Virginis Justinæ, Theclæ consobrina. Ex Francisco Carrerâ Societatis Jesu in Pantheon Siculo pag. 11. Carolo Antonio Conversano in Æthereâ Leontinorum gloriâ pag. 27. Philadelpho Mauro in Historiâ Sandorum Fratrum, Alphii, Philadelphi, & Cyrini, pag. 333.

In Elogiis Juvenilibus Præsulum Siciliensium ita nos de Neophyto lauumus:

Augustini, Hippomenum Episcopi,
evolute gesta:

Neophytiū Leontinorum Episcopum
in illis efformatum leges.

Prioris vitam

poste-

posterioris imaginem , aut prorotypam
censebis .

Ille Manichaeorum antesignanus ,
cum Orthodoxos crudelius infestaretur

Aurelius appellatus ;

monachate celo vocibus

nomen vetus , & sectam novam descruit ,
utriusque fordes

piaculari lavacro abluit

Ambrosio administro .

Monica , modestissima parens ,

filii calamitatem diu fieverat :

ut meliora incrementa impetraret ,
cui vita primordia tribuerat .

Tandem pectus saxum ,
& cor carneum , omni saxe durius ,
jugi lacrymarum pluviâ emollitum ,

molliter vivere desiit ,
arcta via salutis inita :

plus debens lacrymis , quam lacti ,
plus oculis , quam uberibus genitricis .

Hic Tertulli princeps consiliarius ,
cum excidium Christianis minitaretur ,

Alexander dictus ,
suadente celo prodigiis
nobilis transfuga

Christianæ militi sacramento se obstrinxit ,
Sacramento baptismatis per Agathonem suscepto ,

mutata in Neophyton nomenclatione .

Interempta Christi causa Neophytus matre ,
nobilissimo sanguine velut iterum genitus ,

multa illi nomina debens ,
unum retinuit ,

quo nullius obliuisceretur .

At Neophytus
idem monitor , exactor , ac debitor ,
multipli virtutum fructu

parenti

parenti respondit.

Uterque divinitus creatus Antistes,

uterque se talem præsttit,

qualem divinitus creatū Antistitem esse docebat.

Uterque alienis infortuniis infelix,

suis felicissimus,

alienos ita castigabat errores,

ut in suos animadverteret severius.

Aspexit geminum Solem orbis,

aut splendor singulorum adeò perstrinxisset obtutus,

ut vix parhelion cerni posset.

CCCXXI.

THELESTES SELINUNTINUS.

Thelestes Selinuntinus, cui Sicyoniorum Tyrannus Aristratus monumentum decrevit, Poëta Comicus, scripsit fabulas, quibus nomen: *Argo*, & *Aesculapius*. Scripsit quoque *Dityambos*, quos Harpalus cum aliorum Poëtarum operibus, præsertim una cum Menalippidis Dithyrambis Alexandro Magno misit. Saltorianam artem adeò callebat, ut, cum saltaret septem Duces, Thebas obserentes, res ab illis gestas saltationis gestibus evidenter oculis subjecerit. *Aliarum fabularum* Auctorem Partritus facit. Vixit *Aeschylus* temporibus. Ex Laurentio Craffo de Poëtis Græcis, apud quem plura de Thelestè.

Selinis, sive Selinâs, g. untis, Siciliæ Urbs non solùm inter magnas, sed etiam inter magnificas priscâ ætate recensita, hodie prostrata Mazaria creditur à Mazariensibus: sed situ recentis Urbis Mazariae cum Selinuntis ruinis collato, ac veterum Scriptorum, cum primis Diodori lib. 14. sententiis profundè perspectis, non Mazariam fuisse autummat Fazellus, sed illam eversam, quam nunc Terram Pulicum, r. milliaro Mazariae propinquam, appellamus. Sed tractus Selinuntinus olim latè patebat, dirionem armis longius prolatansibus Selinuntinis. Ex Thomâ Fazello de Rebus Siculis Decad. 1. lib. 6. pag. 146. ad pag. 150. Consule Cluverium de Siciliâ Antiquâ lib. 1. cap. 18.

THE-

CCCXXII.

THEMISTOGENES SYRACUSANUS.

Themistogenes Syracusanus, Historicus, *Cyri Regis ascensum & de patria sua, multa conscripsit. Ex Constantino Lascare.*

CCCXXIII.

THEOCRITUS SYRACUSANUS.

Theocritus Syracusanus, Poëta præstantissimus, *Bucolicorum Auctoꝝ illustris, plures scripsit Eclogas diverso idiomate, quarum triginta novem extant. Bucolicorum genus, ut quidam ajunt, inventum est, apud Lacedæmonios, ut alii apud Tyndaridam Siciliæ Urbem, quo tempore Orestes cum Iphigenia Dianæ simulacrum ex Tauris reportavit. Alii, quod verius est, Syracusis inventum afferunt. Nam, cùna Syracusanis post multas seditiones, & clades ad concordiam Dianæ ope rediissent; Dorici pastores hoc carminis genere psallentes Dianam celebra- runt. Ex Constantino Lascare.*

Theocritus modò Cous, modò Chius existimatus est, ut Ambron in ejus Vitâ scriptum reliquit. Conſans tamen reliquorum ferè ſententia eſt, ut sit Syracusanus, Proxagoræ, & Philinæ filius, id, quod ipſe quodam epigrammate teſtatur, neq[ue] ſuiffe Chium:

*Hac ego composui, non ille Theocritus, ortu
Chius, at ē media plebe Syracusius.*

*Proxagoræ genitore fatus, claraque Philina.
Externo cecini carmina multa ſono.*

Idem, & Artemidorus ſuo epigrammate oſtendit. Ex Gyraldo Dial. Poët. pag. 110. edit. Baſilez 1580.

Auditor fuit Asclepiadiſ Samii, qui Asclepiadæū Carmen invenit, & Philippiadiſ, ut in editione Venetâ 1539. apud Bartholomæum Zannettum, 1543. ex officinâ Farreâ, in editione Francofurtianâ 1553. apud Petrum Brubacchium, in editione Comme-

Commelianâ 1596. videre est, quanquam in codice Florentine apud Juntas 1515. Philetiadæ legatur, quem Philetam Couin, Poëtam Elegiographum clarissimum, existimant, preceptorem Ptholomæi Philadelphi, Regis Ægyptiorum, in cuius aulâ versatus est, & Theocritus, magno in pretio habitus. Quam ob causam eidem Panegyricum scribens auream in celo Regiam Ptolemaeo Lagidi constituit.

Quâ etate adolescens nimirum, an senex, quo tempore vi-
ta decesserit, quove mortis genere; non una est Auctorum op-
nio. Non iussu Antigoni Regis affectus est suspendio, ut Ovi-
dius in Ibin cecinit. Theocritus enim Chius ille fuit, de quo
meminuit Macrobius Saturnal. lib. 7. cap. 3. Nec veneno subla-
tus, ut Bonannus, sive Carrera, quisquis est Auctor Syracus. Il-
lustrat. pag. 290. putat. Sed naturâ urgente mortalium contu-
bernium deseruit, ut Vigintimillius tradit.

Tantum Doricâ Dialecto claruit, ut Princeps Doricæ lin-
guæ dicatur, quem admodum Aristophanes, & Thucidores in
Attico, Hippocrates, & Hesibodus in Jonico, Alcaeus in Elico
idiomate ceteros præstiterunt. At vero carminum elegantia,
& suavitate, cum Græcos, tum Latinos omnes antecellit. Vir-
gilius, qui Homerum in Æneide, in Georgicis Hesiódum ad
admirationem est æmulatus. Theocritum, quem in Eclogis
conscribendis Auctorem sibi imitandum proposuit, non attin-
git. Jam lis est, inquit. Gaspar Bartius advers. Comment.
lib. 41. cap. 26. inter Críticos, utri præferendus sit, Virgilio ne
Græcus, an Theocrito Latinus vates? Plurima sunt Theocriti
inaccessa Maroni, plurima meliora Virgilio Theocriticis. Ta-
men Græcus Scriptor immanni intervallo Latinus relinquere
videtur. Id expressit Phileticus in epigrammati Theocri-
tum.

Poco loquar Latia, cessit bona Musa Maronis,

Cesserunt Sicula catena turbula lyra.

Aptius invenies nullum, qui lusserit ante

Hoc carmen, nec, qui continet, alter erit.

At non Latini modò, sed ne Græci quidem Theocritum styli
præstantiâ pertingunt, quam citrâ affectationem peregrinarum
Venerum coluisse testatur Bartius citatus loc. eit. lib. 15. capi-

20. Idque adeò verè, plenèque præstitit, ut longè ab illius imitatione non solum Latini, quod genus trans mare volavit insolentius; sed, & Græci absint. Quapropter Admirabilis appellatur à Quintiliano. Admirabilis in suo genere Theocritus, inquit: sed Musa illa rustica, & pastoralis non forum modò, verum ipsam etiam Urbem reformidat.

Scripserunt in Theocritum Commentaria ex Græcis secundum Cesaubonum in Lect. Theocrit. cap. 2. pag. 23. Amaranthus Grammaticus Alexandrinus, Asclepiades Mirleanus, Apollonii discipulus, Amerias Macedo, Munatus, Neoptolemus Pharius, Nicanor Cous. Addit his Pontanus in Virgil. Eclog. 1. Theonem: Carrera, in Sicilian 7. addit Simplicium. Ex quibus Commentarium quoddam excerptum est, cuius meminuit Eustathius juxta Cesaubonum, illo melius, quod sub nomine Scholiorum in Idyllia Theocriti, quæ Zacharias Calliergus Cretensis collegit, circumfertur. In Bibliothecâ Cæsareâ Viennensi asservantur Idyllia quædam m.ss. Theocriti cum glossis Amaranthi in 4. ut notat Jacobus Phrisius in supplemento Bibliothecæ Gesnerianæ.

Marianus gente Romanus, sed Palæstinæ incola, Patrius ab Anastasio Imperatore Constantinopolitano creatus, Apollonii, Callimachi, Arati, Nicandri opera in Jambos traduxit, Teochriti metaphrasin Jambis 3150. digessit. Martinus Phileticus septem priora Idyllia latinitate donavit, Andreas Divus Justinopolitanus omnia edidit Venetiis, & Basileæ, Vitus Vuensemius Francofurti apud Michaëlem Neandrum. Alius Eubanus in Latinos versus transtulit, ediditque Haganoë 1530. Basileæ 1531. apud Cratandum; Francofurti apud Bubrachium, cum Idylliis quibusdam Joachimi Camerarii, Joannes Trimanius edidit Venetiis apud Joannem Antonium Nicolimum 1539. Notæ Joannis Sturmii, excerptæ à Martino Crusio, & Michaële Tossitâ, in primum Idyllium, editæ sunt Argentinæ, ac Tugurii. Lipsiæ quoque prodierunt Idyllia Theocriti unâ cum Idylliis aliorum Poëtarum cum expositione Grammaticâ Michaële Neandi. Prodierunt insuper in Corpore Poëtarum Bucolicorum, quod Joannes Crispinus anno 1570. in lucem emisit, & Edelbergæ 1596. per Hieronymum Commelinum.

Spici-

Spicilegium Idylliorum Theocriti per Joannem Meursium Lugduni Batavorum 1597. Selecta eorumdem ad usum Scholæ Amburgensis Henrici Rumpii operâ . Editio Græcolatina , emendata à Jacobo Letio , in volumine Poëtarum Heroicorum , prodiit Aureleæ Allobrogum 1606. in fol. apud Vignæn. Circumferuntur etiam Danielis Heinsii notæ in Theocritum , emendationes Theocriti , Josephi Scaligeri , Lectiones Theocriticæ Isaaci Casauboni A. D.

Scripsit autem Theocritus ex Suidâ ea , quæ vocantur *Bucolica carmina Dorica dialecto* . Quidam hæc alia Theocrito adscribunt , *Prætides* , *Elpidas* , *Hymnos* , *Heroinas* , *Epicedia* , *Elegias* , *Fambos* , & *Epigrammata* ; in quod consentiunt Gyraldus Dialog. Poët. pag. 110. & Patritius Histor. Poët. lib. i. pag. 119. Ad hæc numerantur *Ovum* , *fistula* , *bipennis* , *Cupido alatus* , & ejusmodi solariola , à Pomponio Guarico in lib. de lege Poët. quanquam autem postrema hæc opuscula Symmia Rhodio quidam attribuant ; ea tamen Theocrito nostro vindicant Patritius , Divus , Trimatinus , Gisnerus , Gyraldus , & Gulielmus Canterus ; in quo tamen dubius hæret Casaubonus .

Idyllia Theocriti secundum editionem Græco-Latinam Cispini XXXII. numerantur , sed à Fazello pauciora , à Lascare cito plura . Consule Laurentium Crassum de Poëtis Græcis , sed maximè Joannem Vigintimillium de Poëtis Bucolicis Siculis à pag. 113. ad pag. 401. Philadelphum Mugnos in novo Laertio de Theocrito .

CCCXIV.

T H E O D E C T E S M I N O U S .

THeodectes Minous , Gorgiæ Leontini auditor , Historicus , & Orator illustris , Multa scripsit . Ex Philadelphia Mugnos in novo Laertio pag. 65.

Minoa , Urbs Siciliæ , indè dicta Heraclea , ut auctor est Livius , anno mundi 4000. ut supputat Eusebius , à Cretensibus post mortem Minois eorum Regis condita , ut lib. 5. Diodorus refert ; penitus interiit . Ex Thomâ Fazello de Rebus Siculis

Decad. I. lib. 6. pag. 139. Doricus verò, Anaxandridæ filius, genere Heracliarum satus, cum suorum Coloniâ in Siciliam veniens, super Minoæ prostratae Urbis monumentis Civitatem condidit, cui à suo genere, suoque Rege Hercule Heracleæ nomen indidit, anno mundi 4780. ut in suppurationibus testatur Eusebius. Ex Fazello citato pag. 140. Consule Philippum Cluverium de Antiquâ Siciliâ lib. I. cap. 17.

Is Theodectes fortassis est, quem Phaselitem ex Lyciâ nuncupant. Et hic quidem, oratoriæ arti operam dedit, sed maximè Tragoediâ inclaruit. In dedicatione Mausolei, quod Artemisia Olympiade 103. construxit, cum Naucratis Erythræo, Isocrate Apolloniate, ac Theopompo Chio, certavit, atque victoriam assecutus est: tamethi alii Theopompum victorem asserant. Suidas. Discipulus fuit Platonis, Isocratis, & Aristoteles, & Alexandri Magni condiscipulus. Qui cùm in Lyciam contrà Persas iturus venisset, Theodectis statuam in foro positam coronavit, eique parentavit. Scriptis Tragedias quinquaginta, inter quas Mausolus potissimum placuit: item artem Rheticam carmine. Memoriâ ità excelluit, ut semel auditos multos versus protinus repeteret, teste Fabio. Obiit Athenis annos natus 41. Filium habuit ejusdem nominis, qui scripsit inter alia etiam artem dicendi. Suidas.

CCCXXV.

THEODORIDAS SYRACUSANUS

Theodoridas Syracusanus, Poëta, scripsit *fabulam*, cui nomen, *Centauri*: aliam, cui nomen, *Seplasiarius*. Seplasia verò forum Capua fuit, in quo plurimi unguentarii erant. In stromatis Clementis Alexandrini legitur Euphorionem scripsisse contrà Theodoridam. Ex Laurentio Crasso de Poëtis Græcis.

THEO,

CCCXXVI.

THEODORUS SYRACUSANUS.

Theodorus Syracusanus Orator, qui præter alia *multa de re militari* composuit. Ex Constantino Lascare.

CCCXXVII.

THEODOSIUS I. EPISCOPUS SYRACUSANUS.

Theodosius, Episcopus Syracusanus hujus nominis Tertius, anno reparatæ salutis circiter 700. scripsit *Troparia, quæ cantuntur in Vesperis & canticis juniorum*. Ex Roccho Pyrrho in Notitiâ Ecclesiæ Syracusanæ pag. 239.

CCCXXVIII.

THEODOSIUS II. SYRACUSANUS.

Sophronius, Syracusanus Episcopus, Vrbe à Saracenis excisa, oneratus catenis, unà cum Theodosio Monacho Syracusano Panormum abductus, in tenebris carcerem conjectus est. Exin ad Amiram Saracenorum adductus, cùm constantissimè Iesum Christum profiteretur, Mahumetem verò detestatur, in custodiā detruxitur, ubi penè confectus ærumnis imminentem mortem cādem constantiā opperiebatur. Theodosius autem, ærumnarum, ac periculorum socius, vir æquè pius, ac doctus; prosa, versuque, ad Leonem Archidiaconum Syracusanum Epistolam Græcam scripsit ē Custodiā Panormitanā, in quā Historiam ab excidio Syracusarum cæptam eō usque deducit. Item carmina Anacreontica de eodem excidio ad S. Sophronium Episcopum, diaque ejusmodi Poematā. Epistolam adducit Octavius Cajetanus in Appendix ad Vitas SS. Siculorum tom. 2. pag. 272. Anacreontica extare apud se affirmat in Animadversione: quid dein Theodosio Monacho, & Sophronio Episcopo, niimirūm post Panormitanam

tanam custodiam, factum sit; haud compertum se habere fatetur
Cajetanus citatus in Ideâ SS. Siculorum pag. 21.

CCCXXIX.

THEOGNIS MEGARENSIS.

THeognis Megarensis, Poëta moralissimus admonitivus,
plures Elegias composuit, quarum extant nonnullæ, & Ad-
monitorium Poema. Ex Constantino Lascare.

Theognis Megarensis, Poëta, & sapientissimus, & sententia-
rum copiâ gravis; vitæ namque præcepta Elegiis brevibus, acu-
tis, & argutis complexus est. Elegiam quoque de iis, qui in Syracusa-
rum expugnatione non cecidissent, composuisse, & ad Cyrus, quem
unicè colebat, Poema, ut eruditissimum, itd prudentissimum, scripsisse.
Auctor est Suidas: eumque floruisse Olympiade quinquageli-
mâ nonâ. Ex Huberto Gotzio.

Consule Laurentium Crassum de Poëtis Græcis, ubi plura de
Theognide.

CCCXXX.

THEOPHANES SYRACUSANUS, PATRIARCHA
ANTIOCHENUS.

COenobium Benedictinorum, S. Petri Bajas nuncupatum,
olim apud Syracusas ædificatum censet Pyrrhus, ubi nunc
Templum S. Petri de Trimillio extat, florebat Gregorii Magni
temporibus, & sanctissimis institutis, & humanarum, divina-
rumque scientiarum famâ. Instructus hisce artibus Theophanes,
patriâ Syracusanus, Coenobium illud Abbas moderatus eit, post
anno 673. Patriarcha Antiochenus, factus. Concilio VI, Con-
stantinopolitano III, sub Agathone Pontifice interfuit, atque in
eius Actis primus inter Abbatess subscribitur. Ex Tomo tertio
Conciliar. pag. 237. Roccho Pyrro in Notitiâ Ecclesiæ Syra-
cus. pag. 138. 211. 295.

THEO.

CCC XXXI.

THEOPHANES CERAMEUS ARCHIEPISCOPUS
THA VR OMEN ITAN U S.

Theophanes Cerameus, Archiepiscopus Tauromenitanus, sapientissimus, idemque eloquentissimus fuit. Scripsit *Homilias in Evangelia, & festa totius anni Græcæ*, quas latinitate donavit, notisque illustravit, ex multorum m.s. fide, cum exemplari Vaticano collatas, Franciscus Scorsus, Panormitanus, Societatis Jesu, sacrorum voluminum *inceps eximius*, Latina, Græcæque lingue gnarissimus, *Lutetia Parisiorum anno 1644. in fol.* Item *Homiliam de Sanctis Imaginibus*, in earum festo die dictam, quam typis edidit Baronius, depromptam ex Hoplothecâ m.s. Francisci Turriani Societatis Jesu, atque ab eodem latine redditam. Eandem Homiliam Græcè, & Latine edidit præterea Jacobus Gretserus Societatis Jesu tom. 2. de Cruce. *Duas Orationes de Exaltatione Sanctæ Crucis ejusq[ue] Theophanis.* Cujus meminit Possevinus in Apparatu sacro, & scripsisse ait *Homilias, in Dominica, & alia festa, quas Octavium Cajetanum collegisse fecerit* Rocchus Pyrrhus in *Notitiâ Ecclesiæ Tauromenitanæ pag: 44* Floruit temporibus Basilii, & Leonis Imp. anno circiter 842. & sequentibus. Obiitque paulò antequam Sicilia Imp. Constantino parere desit. Ejus laus est in eruditione præclarâ, solidâque Scripturarum explicatione. Ex Petro Pyartio in *Auctario Bibliothecæ Concion. Petri Blanchot. in Elencho Auditorum.* Vide plura apud Franciscum Scorsum loc. cit.

CCC XXXII.

THEXIMONIDES HERBESSENSIS.

Theximonides Herbessensis, Platonis ex sorore nepos, Speculissimi auditor, Platonicae sectæ Philosophus, avunculi seculator egregius. Ex Philadelpho Mugnos in novo Laertio pag. 115.

THO.

THOMAS AGNUS LEONTINUS, PATRIARCHA
HIEROSOLYMITANUS.

Tomas Agnus, Leontinus, Ordinis Prædicatorum, vir disertissimus, magnæ doctrinae, sed maximæ probitatis. Neapolim à Gregorio X. Rom. Pont. ad excolenda fidelium fata Evangelii prædicatione missus, ingentes fructus colligit. Gregorii Pontificis testimonio vir profundi pectoris, ad convertendos ad frugem Hæreticos alti consilii, virtutum claritate conspicuus, tunc experientia rerum probatus. Primus in Regno Neapolitano Inquisitor Fidei constituitur. Sed, cùm Neapolitanum Cœnobium Prior administraret, Divum Thomam Aquinatem Ordini adscripsit, futurum fidei oraculum, & Religionis gymnasiam Angelicum. Neapolitanæ Provinciæ Prefectus in Episcopum Bethlemiticum à Romano Pontifice initiatuſ, ab eodem subinde in Syriam legatus, demum anno 1268. 14. Kalendas Maii Constantinus Archiepiscopus renunciatur: Post anno 1272. 2. Kalendas Maii Bartholomæo Pignatello, Archicœpiscopo Messanensi, è vivis sublatuſ, Canonicorum Messanenſum suffragio in demortui locum substituitur. Hanc autem electionem Gregorius X. qui Thomam ad majora designaverat, non approbat, Thomā in Hierosolymitanum Patriarcham constituto. Decessit anno 1276. Ughellus, & Fontana. Sed iuxta Castillum 1. p. Chron. lib. 2. cap. 69. sequenti anno. Mandato Patris Generalis Joannis Vercellensis scripsit *Vitam S. Petri Martyris*. Castillus lib. 2. cap. 44. part. 1. Thomas Trugillus in Sanctuario Aprilis, Fontanam in Theatro, & alii. Pisi in Generibus Ordinis Comitiis decretum fuit, ut Vita S. Petri Martyris, à Thomā conscripta, in singulis Cœnobioſis asservaretur, atque identidem legeretur. Castillus 1. p. lib. 3. cap. 44. Præterea posteritati reliquit *volumen Concionum de tempore, ac de sanctis*. Eius meminit Fernandez in Concett. Prædic. Martaclus in Bibliotheca Marianâ, Fontanâ in Theatro p. 1. cap. 3. tit. 4. & cap. 4. t. 3. 6. n. 1. Spondanus in Annalib. Ecclesiast. ad annum 1272. n. 2. Vatic. Regest. Gregor. X. Epistol. 6. Ughellus in Italâ Sacra tom-

tom. 9. Plodius par. 2. lib. 5. Malvenda Annal. ad annum 1231.
cap. 7. Lusitanus in Bibliothecā Dominic. pag. 241. Valle in
Compend. part. 1. Villegas, Lucarinus, & omnes Scriptores
Prædicatorum. Ex Antonio Altamurano in Bibliothecā Præ-
dicat. ad annum 1276. pag. 48.

Thomam Agnum Leontinum Archiepiscopum Messanen-
sem electum antē Bartholomæum Pignatellum post Joannem
Columnam tradit Rocchus Pyrrhus in Notitiâ Ecclesiæ Messa-
nensis pag. 335. Bartholomæo Pignatello Reginaldum
Agnum Leontinum, Thomæ germanum fratrem, ejusdem Or-
dinis Prædicatorum, suffectum à Clemente IV. per Rodulphum
Episcopum Albanensem, Apostolicæ Sedis in Italiâ Legatum,
atque in Siciliâ Regno Ecclesiasticarum rerum administrum,
ad annum 1268. pag. 336. Ferè in idem consentiunt Scriptores
Messanenses: addunt præterea Thomam patriâ Messanensi
fuisse nobilissimâ familiâ Agni-Leontino: quæ in causa fuit, ut
ortu Leontinus ab imperitis crederetur. Itâ Placidus Samperius
Societatis Jesu in Iconolog. Virgin. Messan. pag. 97. Josephus de
Ambrosio in Relat. Solemnitatis Epistol. Marian. pag. 316.
Beati prænomen apponit Stephanus Maurus in Sicil. Protome-
tropol. pag. 254. ubi de Archiepiscopis Messan. tractat ex Pau-
lo Minervâ in Relat. viorum sanctitate illustrium Prædicator.
pag. 18.

CCCXXXIV.

THOMAS CHIAULA CLAROMONTANUS.

C Larus Mons, Oppidum in præruptis collibus à Manfredo
Claromontio conditum, Gulfi olim dicebatur, cujus
etiam vetustæ Urbis vestigia, ædesque sacræ dirutæ hodiè visun-
tur; Moryicensis Comitatus ditioni parens, Thomam Chiaula
edidit. Is tempore Martini Regis Poëta Laureatus, *Tragœdia-
rum opus*, ac *bellum Macedonicum versus Heroico libris XXV.* feliciter
absolvit. Id m. s. Fazellus asservabat. Ex Roccho Pyrro in
Notitiâ Ecclesiæ Syracusanæ pag. 259.

Mm

THO-

CCCXXXV.

THOMAS DE HERBES CATANENSIS
EPISCOPUS SYRACVSANUS.

THOMAS de Herbes Catanensis, nobilibus parentibus ortus, Florā, & Petrolo de Herbes, sive Herbeo, Juris Pontificii consultissimus, Monachus Benedictinus Cœnobii S. Agathæ Catanensis, Bonifacii IX. Referendarius, deindè Syracusanus Episcopus 4. Martii anno 1388. ex Pontificiis literis declaratur. Anno 1392. mense Junio, cùm Dioœcesim lustraret, Terranovæ à piratis captus, in Africam abducitur, unde ingenti auri summâ exsolutâ Syracusas remeavit. Post multas præclarè res gestas Catanæ mortalibus yaledixit 14. Martii 1419. Ex Roccho Pyrrho in Notit. Ecclesiæ Syracusanæ pag. 172. ad pag. 176. & in Notitiâ Ecclesiæ Catan. pag. 93.

CCCXXXVI.

THOMAS MONCATA CATANENSIS,
COMES ADERNIONENSIS.

THOMAS Moncata Catanensis, Comes Adernionensis, præclarissimo generi, jam indè à Bavariæ Ducibus deducto, omnigenam literaturam adjunxit. Floruit seculo superiori. Edit *librum elegantissimarum Epistolarum*. Ex Roccho Pyrrho in Notitiâ Ecclesiæ Catanensis pag. 95.

CCCXXXVII.

THOMAS SAXUS MESSANENSIS.

THOMAS Saxus Messanensis, quo tempore Italica Poësis vagiebat in cunis, cecinit, & scripsit *Carmina Italica*, jucunda quidem, & lactea venæ. Ex Leone Allatio de Poëtis Italis Antiquioribus.

THO-

CCCXXXVIII.

THOMAS SCHIFALDUS LILYBOETANUS.

Thomas Schifaldus Lilyboetanus, Ordinis Prædicatorum; Orator, & Theologus eximius, Generalis Inquisitor in Regno Siciliæ ob virtutum, & literarum merita factus. Scripsit de *Viris Illustribus Dominicanis, & Vitâ Beati Petri Hieremij*, quæ circumfertur Auctore Anonymo, sed Synchrono, quæque ab Octavio Cajetano edita est tom. 2. *Vitarum Sanctorum Siculorum*, pag. 254. Ex Jo. Baptista de Franchis in *Vitâ B. Petri Hieremij*.

CCCXXXIX.

THRASIMACHUS PANORMITANUS.

Thrasimachus Panormitanus, Orator eloquentissimus, Gor-giae auditor. Ex Philadelpho Mugnos in novo Laërtio.
Hunc Sophistam Carthaginensem appellat Suidas, *periodum, & colon, idest, membrum Orationis* prius monstrasse, tūm modum, qui nunc est Rhetorices, induxisse, idem tradit. Fuit discipulus Isocratis. Ex eodem Suidâ.

CCCXL.

THYRSIS ÆTNÆUS.

Thyrsis Ætnæus pastor, & Daphnis Heræus pastor, uterque pastor, & Poëta, *Bucolicum Hexametrum* reperisse dicitur. Ex Plotio de Hexametro Bucolico.

Theocritus illius nomine primum Idyllion, Thyrsis, nuncupavit, in quo Thyrsis Daphnidis obitum deflet, quod & Maro imitatus est Ecloga V. ex Antonio Mancinello in Eclogam V. Virgilii. Consule Joannem Vigintimillium de Poëtis Siculis Bucolicis pag. 60. 162. 164.

M m 2

TIMA-

CCCXL I.

T I M A G O R A S G E L E N S I S .

TImagoras Gelensis, Philosophus, ac Theophrasti discipulus,
deinde Stilponis. Ex Constantino Lascare.

CCCXL II.

T I M E O P H O N L E O N T I N U S .

Timeophon Leontinus, Philosophus, & Historicus celeberrimus, Arconidis, & Timææ filius, Timæi Tauromenitani ex sorore nepos, post navatam Philosophiæ operam in patrio gymnasio Romam contendit, ut Ciceronem Romanæ eloquentiæ principem audiret. Sed cum L. Metello Romano Prætore in Siciliam redit, Prætoris gratiâ multum commendatus. Subinde ad Historiam conscribendam animum appulit, ut Hermodorus in Variâ Historiâ tradidit. Scriptis Historiam duorum Pyrrhorum, alterius, qui Achillis Trojanæ filius, alterius, qui Rex Epirotarum fuit, atque in Italiam contra Romanos bellum gessit. Scriptis etiam Vitas Tyrannorum Siciliæ, & patriæ Orbis Leontini, secundum Theophilum in suâ Siciliâ. Plures Philosophos tum in Philosophiâ, tum in arte Oratoriâ, è Siculis Civitatibus properantes, habuit, inter quos, Diodorum Agyensem. Sed hunc apud Cæsarem accusavit, quod ejus scripta sibi per fraudem arrogasset. Exorta hinc simultas Timæophontem præceptorem Constantinopolim abire persuasit, Diodorum Discipulum Romanum, ubi magnum porrò in Scriptorem evasit. Cæterum anno ætatis 86. paucos annos autem Christi Servatoris in terras adventum discessit. Ex Philadelpho Mugnos in Raptu Proserpinæ pag. 6. n. 9. in Nono Laertio pag. 102. & 103.

TIMO-

CCCXLIII.

T I M O N A C T E S L E O N T I N U S .

Timonactes Leontinus , Herodici auditor, deinde Hippocraticus, Medicus clarissimus, primus omnium virtutes lapidum Siculorum docuit . Abstinentiam pro valetudine tuendâ commen-dabat, atque ad res adversas ferendas abstinentiam , illis verbis universam vitâ dirigendâ ad beatum finem rationem comple-ctens : abstine , & substine . Scripsit de morbo articulari . Vixit annos 98. ad annum mundi 3506. Ex Philadelpho Mugnos in Triumpho Leontino, in Raptu Proserpinæ pag. 8. & in suo Nuovo Laërtio pag. 50. Philadelpho Mauro in Historiâ Sanctorum Fratrum pag. 71.

CCCXLIV.

T I M O T H E U S T A U R O M E N I T A N U S .

Timoteus Tauromenitanus , Orator satis mordax , quem Athenienses Epithimeum, hoc est, Increpatorem vocabant. *Is libros 8. de Sicilia , & Italia gestis composuit . Item de argumentis , aliisque necessariis artis Oratoria . Item de omnium Historicorum erroribus , quos amarissimè carpit . Ex Constantino Lascare .*

Huc Timœnum omnes appellant . Fuit autem Timœus Tauromenitanus , Andromachi , Naxiorum Chalcidensium Prin-cipis, in antiquis Siciliæ monumentis , præsertim ob bella con-trâ Dionysium gesta , & Tauromenitanam Urbem à fundamen-tis excitata in post Naxiensem cladem, clarissimi, filius , Epithimei agnomen promeruit ob id, quod lacessendo, insultandoque, non Platoni , non Aristoteli , non Thucydidi , neque alteri cui-quam vel Historicō , vel Philosopho parceret , ut Plutarchus in Niciâ refert . Ipse vero, inquit Plutarchus ibidem, Siculâ quadam pinguedine delibutus , ad ridenda, minimèque ad Historiæ gravitatem pertinentia, digreditur. In quam sententiam Diodo-rus videtur consensisse, dum illum nimium operæ in aliis redar-guendis

guendis impendisse, contrâ Ephorum præsertim, nimis res etiam minimas persecutum, scribat. Verum de Timæo Tauromenitano Cicero in libro de Oratore in hunc modum loquitur. Post Callisthenem Timæus longè eruditissimus, & rerum copiâ, & sententiarum varietate abundatissimus, & ipsâ compositio- ne verborum non impolitus, magnam eloquentiam ad scriben- dum attulit, sed nullum usum forensem. Idem 2. de nat. Deor. scribit: concinnè, ut multa Timæus, quùm in Historiâ dixisset, quâ nocte natus Alexander esset, eâdem Diana Ephesina tem- plum deflagrassè, adjunxit: minimè id esse mirandum, quòd Diana, quùm in partu Olympiadis adesse voluisset, abfuisset do- mo: Hic teste Suidâ Rhetoricæ facultatis argumenta, quam plurimam necessaria, literis commendavit. Scripsit libros XX. de Rebus in Si- cilia, & Italia gestis: quod opus Fazelli ætate, ut ipse de Rebus Siculis Decad. 1. lib. 2. pag. 55. dicit, Græcum tantummodo ha- bebatur. Scripsit & Bellum Thebanum, ut in Epistolâ quadam ad Lucejum testatur Cicero, vixitque annos 96. Scripsit autem Athenis, quo exulaverat, ut Plutarchus de Exilio tradit, illum inter præclarissimos viros reponens, qui procul à patriis laribus opera sua posteritati mandarunt. Nam, inquit, Thucydides Atheniensis Bellum Peloponnesiorum, & Atheniensium con- scriptis in Thraciâ apud Scapten Hylen, Xenophon in Scillunte Elidis, Philippus in Epiro, Timæus, Tauromenii in Siciliâ na- tus, Athenis, Andration Atheniensis Megaræ, Bacchylides Poëta Ceus in Peloponneso. Hi omnes, iisque adhuc plures, patriâ suâ amissâ non desponderunt animos, neque sese projecteruunt: sed bonitate suorum ingeniorum usi, tanquam commicatum fortunâ exilium suppeditante, apud omnes etiam post mortem famâ celebrantur. Sed Plutarchus præter superiùs dicta plura de Timæo effundit, quæ & Timæi dignitatem dedecent, & ipsius Plutarchi gravitati deesse videntur. In Vitis Parallelis tom. 2. de Niciâ. Consule Joannem Gerardum Vossium de Historicis Græcis.

UBER-

CCCXLV.

UBERTINUS DE MARINIS ARCHIEPISCOPUS PANORMITANUS.

Ubertinus de Marinis Panormitanus, genere illustris, sed virtutis, & scientiae laude nobilior, Regni Vice-Cancellarius, Regisque Consiliarius, Blanchæ Reginæ postulatis in Panormitanum Archiepiscopum Canonicorum suffragiis electus, à Rom. Pont. Joanne XXIII. initatus, solemni Pontificum ritu Panormum ingressus est 25. Octobris anno 1414. Credita Vicariâ potestate Blasio Comiti, & Francisco Ursino, Canonicis, ipse cum Paetarum Episcopo Philippo Ferrarâ, & Joanne Moncatâ Barone, Siculorum Optimatum nomine ad Ferdinandum Regem Orator mittitur, de substituendo in demortui Martini Regis locum successore. Deinde ab Rege ad Concilium Constantiense Orator accessit. Joanne Vigintimillio Siciliæ Prorege, totius Regni Cancellarii munus administravit. Quibus functus egregiis factis extremum diem obivit anno 1434. Ejus sepulcro in principe templo Panormitano hæc inscriptio visitur.

*Requies Ubertini de Marinis,
Præfulis Panormita.*

Scripsit *volumen*, quod m. s. citat Rocchus Pyrrhus in Indice Auctorum, quibus in digerendis Siciliæ Sacrae Annalibus usus est. Ex Roccho Pyrro in Indice Auctorum citato, in Chronologâ Regum Siciliæ ad annum 1414. & in Notitiâ Ecclesiæ Panormitanæ pag. 262. & 163.

CCCXLVI.

VERALDUS DE ROCCHO CATANENSIS.

Veraldus de Roccho Catanensis, in lingua vernacula Poëta singularis, à Matthæo Silvagio commendatur in Colloquio trium peregrinorum pag. 152.

XAN-

CCCXLVII.

X A N T H U S.

X Anthus *Lyricorum versuum modulator, antiquior Stesichoro, quod ipsemet Stesichorus non inficiatur, ut Auctor est Megacleides.* Multa quidem ex Xanti carminibus Stesichorus est mutuatus. Ex Athenæo,

Alium fuisse Xanthum Rerum Lydiorum Scriptorem plures opinantur: Sed de Xanthi Poëtæ patriâ nihil ferunt. Siculum, fuisse non abs re quis putat ob Stesichori necessitudinem, cùm & legatum Stesichori Himeræ scribat Carolus Stephanus in Di·
tion. Histor. Poët. Geograph. secutus Volaterranum.

CCCXLVIII.

XENARCHUS SYRACUSANUS.

X Enarchus Syracusanus, Sophronis filius, Poëta Comicus, & Mimographus, *plures edidit fabulas, quarum oīto recensentur à Suidâ.* Ex ipsius fabulis sunt istæ: *Eucalion, ut ait Athenæus lib. 2. Dipnosoph. & Purpura, & Scythæ, ut idem tradit, & Didimi, idest, Gemini, & Pentathli, idest, quinqueriones, & Priapus, Somnus, Miles.* Scripsit præterea *Mimos* ex Aristotele in Poëticâ. Ex Laurentio Crasso de Poëtis Grecis.

CCCXLIX.

XENOCRATES AGRIGENTINUS.

X Enocrates Agrigentinus, Theronis germanus frater, cui Pindarus duas odas dicavit Pythiadæ 24. curru aurigandi arte vicit evasit Fazello teste pag. 137. ex Roccho Pyrrho in Notitiâ Ecclesiæ Agrigentinæ pag. 322.

XENO-

X E N O P H A N E S.

Colophonem imponat Elogiis Veterum Siculorum, quì litteris claruerunt, Xenophanes, patria Colophonius, domo Siculus, & ipse vetustissimus, Poëticâ laureâ, & Philosophico pallio insignis in omni Græciâ, in quâ natus est, atque apud Siculos nostros, apud quos in fata concessit.

Xenophanes Colophonius, Dexii, sive, ut Apollodorus ait, Orthomenis filius, Botonis Atheniensis, aut Archelai secundum alios, auditor fuit. Sunt, qui eum neminem audivisse dicant. Magnus Philosophus, & Poëta effectus est, & studio pertinaci, & ingenio fatis crebro. Ex Diogene Laertio de Vitis Philosophorum in Xenocrate lib.9..

Quatuor esse rerum elementa dixit, mundos sine fine, immutabiles, nubes concrescere attractis, vi solis sursum humoribus, & in ambiente locum capientibus. Dei substantiam esse sphæricam, nihil homini simile habentem, & totum, quicquid ubique est, videre, atque audiare, nec rāmen spiritum ducere; simulque omnia esse, mentem, prudentiam, ac aeternitatem. Primus affirmavit, quicquid gignitur, interitum esse obnoxium, & animam esse spiritum: dixit & pleraque inferiora esse mente, deterioraque. Cum Tyrannis, vel omnino sermonem non esse habendum, vel quam suavissimè. Empedocli dicenti, sapientem haud temerè rep̄iri, respondit: recte tu quidem, quippe sapiens sit, necesse est, qui sapientis cognitionem habebit. Primus etiam dixit cuncta esse incomprehensibilia. Ex Hesychio Milesio.

Scripsit autem *Verses, Elegias, & Fables contra Hesiodum*, atque *Homerum*, subsannans ea, quæ de Diis dixerat. Hinc laudatus à Timone dicitur, Homeri nobile flagrum. Ex Laertio.

Scripsit præterea contra Thaletem, contra Pythagoram, sed contra Empfenidem durius. Item de rebus Colophonidram, de Colonia Italica, & Sillos versus, Poema mordax. Ex Strabone.

Lingua adeò amarulentæ, stylique adeò aculeati criminis actus in exilium, à patriâ in Siciliam, alegram Græciæ sororem;

Nn

sapient-

Sapientum asylum, & altricē, venit. Diū moratus est Messanæ, atque in clarissimā Urbe Catana. Plutes habuit filios, quos omnes ipse superstes composuit. Floruit Olympiade sexagesimā juxta Laërtium, quinquagesimā sextā juxta Eusebium, quinquagesimā secundūm alios apud Vossium.

In hac temporum varietate audi Casabonum in Annotationibus in Athenæum. Sunt è veteribus, qui claruissē Xenophanem tradant Olympiade quinquagesimā. In his, si benè memini, Eusebius, melius Diogenes Laërtius, florebat Olympiade sexagesimā: quin hic quoque numerus justo fortassis minor est. Fuit enim Xenophanes natu minor Pythagorā, quem floruisse scribunt Olympiade Sexagesimā; Marathonicha pugna, quā Darii copiæ ab Atheniensibus devictæ, pugnata est anno secundo Olympiadis LXXII. Xerxis transitus in Græciam incidit in annum secundūm Olympiadis LXXI. Intercessisse annos aliquot, putat XV. aut XX. ab eā pugnā, de quā loquitur Poëta, ad id tempus, quo hæc ipsi componebantur, est virisimile. Sedeat nunc ad calculum lector diligens, & temporam rationem ineat. Reperiet florem ætatis suæ non obtinuisse Xenophanem, circā Olympiadem Sexagesimam. Etsi scio longè vñ hunc vi-
rum fuisse, & ultòr XCII. annum vitam extendisse:

Plenus itaqūd dierum obiit Catana, ibi nactus sepulcrum, ubi non modo Sapientes innumeri, sed & Reges, & Reginæ sepulcrum habuerunt, & cunas. Testibus Appollodoro, & Fa-zello apud Joannem Baptistam de Grossis in Dechacordo Catæn. Corda 9. pag. 150. Quotquor Siculorum, qui à mundi exordio ad excessum usque Ferdinandi, cognomento Catholici, Hispaniarum, atque Diciliæ Regis, scientiarum laude floruerunt, ex probatis Auctori-bus decerptra, exposuimus Elogia: quæ omisimus, appone suis locis, hinc aōs tibi gratiam habituri, & Siculi, quos appo-nens.

Post lustratam Veterum Siculorum Bibliothecam, ante-quām Recentis Bibliothecæ fores reserantur, ut subeuntium oculis patcent animi lacamenta Siculorum, qui nostrā, vel nostrarum memoriā egregiis literarum monumentis claruerunt; Motycenses Choræ agimus: ut in confinio ætatis antiquæ-

tum

tum novæ spectantia hinc, atque hinc secula eruditis patriæ Civitatis spectaculis quodammodo recreentur.

De Chorœ Motycensibus.

Postremis his paginis Chorœ Motycenses duendas, seu potius dicendas, duxi: decet enim verò ad patriæ amorem contestandum sermonem instituere de Chorœis, quas Motycensis Republica Magno Rogerio Normanno cecinit: cum & id me à scribendo fessum suaviter excipiat, & legentium fastidium, si quod ex peractâ narratione irrepserit, jucunda rerum facies absperget. Nec vercor præterito labore molestiam hanc adiicere, quæ parta ex rudi dictione occurret; cum illam singularis, quam adversus me vel immitterentem nostrates, extoraique homines profitentur, benevolentia sublevabit.

Magnus Rogerius Normannus post exactos Saracenos è Siciliâ, purgato jam Motycensi solo Saracenjâ lue, celo milite cum ipsa Cælorum Imperatrix, Georgius Martyr, Cælestes alii, stipendia quodammodo meruerint apud invictissimum Ducem; triumphalem in morem, effusis gratulationibus, gestientibus præ gaudio Civibus, Motycam ingreditur. Ferebant se obvię tripudiantium catervæ, cuncta cantu, & crotalis personabant; licet in eam pompam explicandam Latini Pacati verba leuiter, ac modestè deducere. Hic Rogerio triumphum chorus, ille contrà Tyrannos funebres nœmias, & carmen exequiale dicebat. Hic perpetuum victis abitum, ille victoribus crebrum optabat adventum. Jam, quocumque insulisset gradum, sequi, circumfusare, præcedere, vias denique, quibus ferebatur, obstruere turmatim populi. Quid referam pro mortibus suis festum liberæ Nobilitatis occursum? Conspicuos veste nivei Senatores? reverendos municipali purpurâ Flamines? Insignes apicibus Sacerdotes? Quid porras vircentibus sertis coronatas? Quid aulæs radiantes plateas, accensisque funeralibus auctum diem? Quid gratulantes annis senes, pueros saltantes, matres latas, virginesquæ securas? Quid referam Motycam universam immortalem voventem Rogerio servitutem?

Augebat triumphi splendorem Humbertus Abbas, qui ade-

rat tunc Moticensis Ecclesiæ Inspector. Inter Chorreas ; quas Motyenses celebrarunt, modulamen quoddam in Rogerii Victoris laudem cccinere , quod Humberto summoperè placuit. Quanquam enim barbariem nescio quam sapiat , nondum excusso literarum situ , accersitâque latinitatis munditie ; amabilem venustatem præsefert , atque Musas sub immani Saracenorum feritate in Urbe Motyensi minimè interisse , sed vel exulasse , vel delituisse , incubante malorum procellâ , demonstrat , easque pœdibus festivas in publicum conspectum Numine aspirante .

Titulum habet modulamen illud : *Jubilatus Chorrearum , factus in transitu Felicis Comitis Rogerii , & Venerabili Imberto Abbatи satis placitas , & presentatus sibi in hac Visitatione Ecclesia Mohac , ubi cum magnitate fecit Pontificale .*

Tantę rei monumentum extabat in membranis priscis characteribus exaratum in pervetusto codice , quem Thomas Scarfus , Principis Ecclesiæ Moticensis Divi Georgii Cantor , assertabat , feruntque inscriptum : *Chronica beneficiorum Motuca apud sanctam Majorem Domum .* Res ibi perantiquæ , dignæ posteris , notabantur : sed è vivis discedente Cantore , inter domestica bona consanguinorum direptioni patuit , perlitque , nec ullā post-hac diligentia inventus .

Verū Placidus Carafa V. J. D. Patritius Moticensis , quædam typis consignavit Panormi anno 1655. non interiturā sorte ; inscripto libello : *Insitum Historicum ad Annalia Sicilia .* Cùm autem in Jubilatu Chorrearum non obscura mentio Epistola B. M. V. ad Messanenses , per manus majorum tradita , intercurrat ; in Messanenses fastos Motyensem Jubilatum Messanenses retulerunt . Præceteris Placidus Reina Messanensis , Artium & Medicinæ Doctor , Comes Palatinus , de patriis rebus benevolentissimus , fide publicâ exscriptum Jubilatum referit in *Notitiis Historicis Urbis Messane tom. 2. pag. 27. & 28.* ut Epistola Virginæ veterem traditionem veteri monumento stabiliret : quamquam alia multa non decessent , nec argumenta desiderantur , in id Mariani amoris , ac tutelæ pignus à religiosis quorundam machinamentis assérendum . Literas fide publicâ obsignatas anno 1664. Aprilis 26. jurejurando firmaverē Placidus Carafa

Suprà dictus, Franciscus Carafa, qui Principis Ecclesiæ Motycensis D. Georgii Prepositus, &c Abbas Benedictus, qui Sanctimonie famâ vitâ functus est mense Januario anno 1638. Antonius de Pomis Canonicus, Franciscus Jaconocto-Cannella Curio, Josephus Thomasius Curio ejusdem adis Maximæ Georgianæ, nec non testis interfuit Angelus Augusta-Ferisius, Michaël Morada-Frasca, & Balthasar Ragusa, Paren's meus, dum Fisci partes ageret in Motycensi Comitatu-pro Magno Castellæ Architalassio, Motycæ Comite, cujus memoriam utinam mihi ab interitu vindicare liceret, ut lucis usuram, quam à Parente accepi, usurâ quodammodo redderem, ac fœnore compensarem! Placidus Alecius, Apostolicus Tabellio, publicum instrumentum confecit, quem virum annos multos in aulâ nostrorum Gubernatorum versatum, experientia rerum actarum idoneum administrum, inter tot, ac tanta miserorum Civium funera superstitem, vigente inque proximâ tempestate veterum amicum amplexus sum.

Existimant quidam Humbertum Abbatem, Motycensis Ecclesiæ Inspectorem, illum fuisse, quem Monachum Tullensem ex Sigiberto Gemblacensi, post anno 1051. Sublacensis Cœnobii Abbatem ex ejusdem Cœnobii Chronicô Cæsar Baronius vocat. Romam è Lotharingiâ, non è Burgundia, evocatum à S. Leone IX. Rom. Pont. antea Episcopo Tullensi, arquè inde ablegatum in Siciliam, ut frigescentem pietatem cœlesti prædicatione inflammaret, & Siculorum reliquias, quæ Saracenicô furori superessent, spe fortunæ melioris erigeret; Lanfrancus tradit in Commentario, quod adversus Berengarium scripsit. Inter ea Siciliensem Archiepiscopum creatum, dein Episcopum Silvæ Candidæ, demum Purpuratis Patribus adscriptum, missumque ad Constantinopolitanum Imperatorem cum Legationis munere pro sancienda Græcos inter, ac Latinos concordia, Rocchus Pyrrhus refert in Notitia Ecclesiæ Panormitana pag. 86. ad annum 1054. quo S. Leonem Rom. Pont. aë sapros demigrasse Historia Pontificia testatur. Verum subductis temporum calculis Humbertum hunc præcessisse adventum Normannorum in Siciliam reperiimus. Nam expeditiobi Siculæ initia satis prospera dederunt Normanni sanguinis Heroës anno instaurati

atque orbis 1059. Nicolao II. Rom. Pont. magnis verò cœptis quamvis animosius instituerant, nec scgnius auxiliares copias benignum Numen immisisset; atamen Roberti Viſcardi, & Rogerii Bossi, Normannorum fratrum operâ Christiano nomini restituta Sicilia dici cœpit anno 1072. post recuperatam Panormum, in quam hostes, tanquam in amplissimam Insulæ Regiam, sese reeperant, & jam diu, itanquam in Saracenici Dominaus arce firmissimâ, sese continuerant. Post hæc admiranda facinora Motycensem triumphum accidisse constat ex ipso Jubilatu, incurrisseque in tempora Alexandri II. Rom. Pont. post trium Pontificum, nimirum. Victoris II. Stephani X. & Nicolai II. à Leone IX. intercapединem affirmat Placidus Reina in *Notitiis Historicis Urbis Messane* pag. 29. Cùm hæc itâ sint, alius fuit Humbertus Abbas, Motycensis Ecclesiæ Inspector, qui Motycensibus Chorœ interfuit, ab Humberto Monacho Tullenſi, & Sublacensi Abbatे, quem inter illustres Doctores, de Christianâ religione merentissimum, Sigibertus de *Scriptoribus Ecclesiasticis*, & Lanfrancus in *Commentario adversus Berengarium* recensent.

De Principe Templo Motycensi, barbarè Matricem indigant, jam indè à Magno Rogerio Normanno Divo Georgio ſacro, à Claromontanis Comitibus aucto, sed Henriquo-Capriteris dominantibus, confluentibus Civium studiis in augustam ſanè basilicam exstructo, eversoque anno proximo 1093. Januarii XI. ingenti terra motu, quid in hunc locum afferam, quod admirandæ structuræ recordatione stuporem pariter, ac lacrymas, recrudescente illatae cladi memoriâ non excusat? Joannes Antonius Renda-Ragusa, Theologus Canonicus Georgianus ſacrorum tectorum ruinâ divino beneficio clapsus, cùm veſpertinas cantiones persolveret, auris pontici ornatu, in quo casus eum perculit, reliquum illius funestissime dici, totamque fermè noctem transegit, inter celi, terræque minas, fluctuante adhuc solo, nimbos, ac tonitrauā impendere aëre, quâ excipiendis permixtae multitudinis confessionibus, quâ effodiendis laceris corporibus circumcurſando undique, undique opportunam opem afferendo. Sed pacato tantarum calamitarum turbine cuncta reflorescere cùm incipient, & aspectus venustior rāgi rebus,

bus, tūm privatis ædibus redeat; Georgiano Templo instaurando impigre Joannes Antonius incumbit, animo interim vastis curis non fatigato, qui in sacris ministeriis obeundis ipse par sit. Miserando illo naufragio Antonia, unica proles Placidi Calvarii, Baronis Nemoris, ex Januensium Nobilium prosapiâ, una cum viro suo Excellentissimo Carolo Grimaldo Principe, Januensium Grimaldorum germine, sublata est: ex quo Calvariae domus opes, & frugifera latifundia jam ab ultimis tabulis Georgiano Templo à Placido Calvario legata, postquam soboles extingueretur, obveniunt, quæ Joannis Antonii laborem, & industriam sustentabunt. In hoc studia vestra intendite, Motyenses, in hoc diviriarum cumulos impendite, ut splendida ædes Divis Tutelaribus assurgat, & erogatis identidem cimeliis prænitezat, opulentius tamen affectu sacrificante. Non quærenda per lites, civileque dissensiones Religionis gloria: euncta enim sacra, profanaque, agitantibus factionibus divulsa, labascunt, & intereunt.

Motyca, Patria mea, ex tribus florentissimis Urbibus ejusdem nominis in Siciliâ una supereft. Nam Motyca, Segestanorum olim, ac Panormitanorum finibus contermina, belli, pacisque studiis celebris, altera in Agrigentino agro Agrigentinorum perfugium tutissimum; vix ultra dignitatis antiquæ vestigia demonstrant. Tām altus glebæ tumulus, & luxuriantia stirpium sepiemeta poteratissimorum populorum artem occupant, & cludant. Nōstra hodie Mediterranea, Pachyno Promontorio adiacens, ea ipsa est ex Nostratiū sententiâ, quam ad Pachynum condidit Hercules ille Tyrannorum domitor, cui adhuc vivo divinos honores ob maxima in genus humaanum promerita tota votusfas detulit, ut Motycæ, mulieri nobilissimæ, gratificaretur, quæ amissa bōni strumenta, & furum latibula quærenti detegit. Hinc postea Libyci, & Fœnices incoluerunt, Appollinis Libystini templo tunc claram. Post deleros Saracenos Regulo è Moschiâ familiâ paruit, temporū progressu Comites è Claromontanorum illustrissimâ stirpe habuit, his Caprera, quibus demum, Henriquez, Castellæ Legionisque Regibus oriundi, successere, paterno materni sanguinis cognomento annexo: undè Motycæ Comites Henriquez de Caprera nuncu-

nuncupari occœperunt. Nostrorum Comitum Regalis Genealogia, & penè Regalis Dignitas, Motycensis Comitatus amplitudo, & Motycæ Urbis majestas, ex inficto ingenti vulnere numeris terræ tremoribus jam jam convalescens, Commentarium sibi postulant operosius, quām ad calcem Juvenilis Opellæ tenui filamento cōsuatur. Horum quædam scribit Placidus Carafa, Patritius Motycensis, in Motycæ Illustrata, quædam Augustinus Invegius in Historia Carthaginis Sicule, quædam alia Josephus Spuccius Societatis Jesu in descriptione publicæ gratulacionis, qua S. P. Q. Panormitanus Joannem Alphonsum Henriquez de Caprera, Magnum Castellæ Architalassum, Motycæ Comitem, &c. Siciliæ Proregem, exceptit anno M DC XXXXI.



IN-

X E C T I
I N D E X
ONOMASTICUS.

A

A Cheus Syracusanus.	pag.	9
Acron Agrigentinus.	ibid.	
Æschylus Gelous.	10	
Agatho Agrigentinus.	11	
Agatho Leontinus,	ibid.	
S. Agatho Panormitanus	P. O.	
M.	ibid.	
Agathocles Saccensis, Rex Syrac-		
sarum.	14	
Alanus.	16	
S. Albertus Carmelitanus.	17	
Alcadinus.	18	
Alcimenes Megarensis.	ibid.	
Alcinus.	19	
Alcman Messanensis.	ibid.	
Alvarus Paternio Cataniensis.	20	
Anchitus.	21	
Andreas Panormitanus.	ibid.	
Andreas Barbatius Messanensis.	ib.	
Andronus Catanensis.	24	
B. Angelus Senensis Catanensis.	ib.	
Anonymous I.	26	
Anonymous II.	ibid.	
Anonymous III. Syracusanus.	27	
Anonymous IV. Catanensis.	28	
Anonymous V. Catanensis.	30	
Antiochus Syracusanus.	ibid.	

Antonius Platamonus Catanensis.	ibid.
Antonius Bononia Panormita-	nus.
Antonius Cassarinus Netinus.	32
Antonius Corsettus Netinus Episcop.	33
Antonius Mangian Messanensis.	35
Antonius Piscis Cataniensis.	ibid.
Antonius Sanfilippus Platien-	sis.
Antonius Vinutus Herinus.	ibid.
Appollodorus Gelensis.	37
Apulejus Celsus Caturipinus.	ibid.
Archestratus Syracusanus.	38
Archetymus Syracusanus.	39
Archimedes Syracusanus.	ibid.
Archivus Agrigentinus.	43
Aristocles Messanensis.	ibid.
Aristalochus.	44
Aristoteles.	ibid.
Aristoxenus Selinuntinus.	45
Arrius Chlorion Catanensis.	46
Athenius.	ibid.
Artemius Catanensis.	47
Atremius Drepianensis.	48
S. Athanasius Catanensis Episcopus Methonensis.	ibid.
B. Athanasius Claromentidis Panormit. Patriar. Alexand.	49
Oo	Atha-

I N D E X.

<i>Aethonnes.</i>	50	<i>Cleon.</i>	67
<i>Athenagoras Syracusanus.</i>	ibid.	<i>Comatas.</i>	ibid.
<i>Augustinus Novellus Thermitanus.</i>		<i>Conon Himerensis.</i>	68

tanus.

B

B artholomaeus de Neocastro	
<i>Messan.</i>	53
<i>S. Baffianus Syracusanus, Episcop.</i>	
<i>Laudensis.</i>	ibid.
<i>Bernardus Ricinus Messanensis.</i>	55
<i>Bion Syracusanus.</i>	ibid.
<i>Blæsus.</i>	56
<i>Blandinus I.</i>	ibid.
<i>Blandinus II. Catanensis.</i>	57
<i>Bornasius.</i>	ibid.
<i>Botris Messanensis.</i>	ibid.
<i>Branca Catanensis.</i>	58

C

C æcilius Calætianus.	ibid.
<i>Callias Syracusanus.</i>	59.
<i>Callimachus Syracusanus.</i>	60
<i>Callimachus Monsuiridis Mazariensis.</i>	ibid.
<i>T. Calpharnius.</i>	ibid.
<i>Capito Episcopus.</i>	63
<i>Careinus Agrigentinus.</i>	ibid.
<i>Cassianus.</i>	64
<i>Charindus Solonensis.</i>	ibid.
<i>Charondas Catanensis.</i>	ibid.
<i>Charmus Syracusanus.</i>	65
<i>L. Christopherus Schobar.</i>	ibid.
<i>Ciulus de Caneo.</i>	66

D aphnis Ragusanus.	72
<i>Demetris.</i>	82
<i>Demetrius Calætianus.</i>	84
<i>Demetrius Syracusanus.</i>	ibid.
<i>Demolchis Syracusanus.</i>	ibid.
<i>Demothelus Agrigentinus.</i>	85
<i>Denesippus Erycinus.</i>	ibid.
<i>Dicæarchus Messanensis.</i>	ibid.
<i>Dinolochus Syracusanus.</i>	87
<i>Diocles Panormitanus.</i>	88
<i>Diodorus Agyrensis.</i>	ibid.
<i>Diemus.</i>	90
<i>Dion, Tyrannus Syracusarum.</i>	91
<i>Dionysius I. Tyrannus Syracusarum.</i>	93
<i>Dionysius II. Tyrannus Syracusarum.</i>	94
<i>Ditromedes Syracusanus.</i>	99.
<i>Dropidas Himerensis.</i>	ibid.
<i>Ducetius Netinus, Rex Siciliae.</i>	ibid.
<i>Elias.</i>	

I N D E X

E

E lias Panormitanus.	100
<i>S. Elias Syracusanus Episco-</i>	
<i>pus.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Elias Messanensis.</i>	101
<i>Empedocles I. Agrigentinus.</i>	103
<i>Empedocles II. Agrigentinus.</i>	106
<i>Entius Rex Sardiniae.</i>	107
<i>Epycides, & Hippocrates Syracu-</i>	
<i>sani.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Epicharmus Megarensis.</i>	108
<i>Epicharmus Syracusanus.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Evagrius.</i>	109
<i>Euclides Gelous.</i>	111
<i>Euclides Leontinus.</i>	115
<i>Eudoxus Syracusanus.</i>	116
<i>Euhemerus Messanensis.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Eumachus.</i>	117
<i>B. Eusebius Agyrensis.</i>	<i>ibid.</i>

F

F abius.	118
<i>Felix, Episcopus Messanen-</i>	
<i>sis.</i>	119
<i>Filiae Stesichori Himerenses.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Flaccus.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Flavius Vopiscus Syracusanus.</i>	120
<i>Floridicus Ennensis.</i>	121
<i>Franciscus Joannellus Messanen-</i>	
<i>sis.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Franciscus Pharaonius Messanen-</i>	
<i>sis.</i>	122
<i>Fridericus II. Panormitanus, Im-</i>	

<i>perator, & Rex Siciliae.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Frontinus.</i>	124
<i>Fulgidas Gelenensis.</i>	<i>ibid.</i>

G

G eorgius I.	<i>ibid.</i>
<i>Georgius II. Episcopus Sy-</i>	
<i>racusanus.</i>	124
<i>Goffredus Rizarus Catanensis.</i>	126
<i>Gorgias Leontinus.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Gorgodorus Leontinus.</i>	129
<i>S. Gregorius, Episcopus Agrigen-</i>	
<i>tinus.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Gregorius Cerameus, Archiepisco-</i>	
<i>pus Tauromenitanus.</i>	135
<i>Gualterius Paternio Catanen.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Guido Columna Messanensis</i>	136

H

H alianaetes Himerensis.	<i>ibid.</i>
<i>Hegesias Syracusanus.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Henricus Aristippus Catanen.</i>	137
<i>Henricus de Simone Drepanen.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Henricus Testa Leontinus.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Hermocrates Syracusanus.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Hermodorus Panormitanus.</i>	138
<i>Herodicus Leontinus.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Hicetas Syracusanus.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Hieron Leontinus.</i>	139
<i>Hieron, Tyrannus Syracusarū.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Hieronymus, Tyrannus Syracusa-</i>	
<i>rūm.</i>	140
<i>Hieronymus, Gradius Syracusan.</i>	<i>ib.</i>

O O 2 Hip-

I N D E X.

<i>Hipparchus Soloeninus.</i>	141	<i>Joannes Praeopius Panormitanus.</i>	155
<i>S. Hippolytus Episcopus.</i>	ibid.		
<i>Honuphrius Maremma Catanensis.</i>	142	<i>Joannes Primus Catanensis Cardinalis.</i>	156
P			
<i>Jacobus Leontinus.</i>	ibid.	<i>Joannes Ricca Netinus.</i>	157
<i>Jacobus Humana Netinus, Episcopus Scutarenensis.</i>	ibid.	<i>Joannes Rosa Calatajeronensis, Episcopus Mazariensis.</i>	ibid.
<i>Jacobus Reda Drepanensis.</i>	143.	<i>Joannes Scalambrus Leontinus.</i>	158
<i>Jacobus Ribaldus Netinus.</i>	ibid.	<i>Joannes Senius Catanensis.</i>	159
<i>Ibucus Messanensis.</i>	144	<i>Joannes Thamagninus Netinus.</i>	ibid.
<i>Iais Agrigentinus.</i>	146	<i>S. Josephus Hymnographus Syracusanus.</i>	161
<i>Joannes Ausalonius Catanen.</i>	147	<i>Isaacus Agyrensis.</i>	164
<i>Joannes Antonius Cozius Netinus.</i>	ibid.	<i>S. Isidorus Episcopus.</i>	ibid.
<i>Joannes Antonius Provina Netinus.</i>	ibid.	<i>B. Julianus Majalis Panormitanus.</i>	165
<i>Joannes Aurispa Netinus.</i>	148	<i>Julius Caesar.</i>	166
<i>Joannes Burgius Calatajeronensis, Archiepiscopus Panormitanus.</i>	149	<i>Julius Firmicus Maternus I.</i>	167
<i>Joanes Baptista Platamonius Catanensis, Sicilia Prorex.</i>	151	<i>Julius Firmicus Maternus II.</i>	ibid.
<i>Joannes Candidus Syracusanus.</i>	ib.	<i>Justinus Episcopus.</i>	168
<i>Joannes Gattus Messanensis, Episcopus Catanensis.</i>	152		
<i>Joannes Marchasius Netinus.</i>	153	L	
<i>Joannes Matthaeus Sortinus Netinus.</i>	ibid.	<i>Andulphus.</i>	ibid.
<i>Joannes Paternio Catanen, Archiepiscopus Panormit. Cardinalis designatus, Sicilia Prorex.</i>	ibid.	<i>Laurentius Ferrarius Panormitanus.</i>	169
<i>Joannes Piscis Catanensis Episcopus Catanensis.</i>	154	<i>S. Leo, P. M.</i>	ibid.
		<i>Leo Centuripinus.</i>	171
		<i>Leo Corinthus Troinensis.</i>	172
		<i>Leonidas Leontinus.</i>	ibid.
		<i>Licinius Leontinus.</i>	173
		<i>S. Lucas Demennenensis.</i>	ibid.
		<i>S. Lucianus, Episcopus Leontinus.</i>	174
		<i>Lupus Messanensis.</i>	ibid.
		<i>Lycus</i>	

I N D E X.

- Lycus Messanensis.* ibid.
Lysias Syracusanus. 175.
Lysinus. 177

M

- M. Alatus.* ibid.
Mameribus. 178
Mamertinus Messauensis. ibid.
S. Mamilianus, Archiepiscop. Panormitanus. 179
L. Manlius Sosi Catanensis. 181
Marachus Syracusanus. ibid.
B. Marcus. 182
Marcus Basilius Plancarenus Messanensis. ibid.
Marianus Accardus Netinus. ibid.
Marinus Himerensis. 183
Mattheus Candidus Leontinus. ibid.
Mattheus Riccus Messanensis. ibid.
Mattheus Silvagius Catapen. 184
Mauritius, Episcopus Catanensis. ibid.
S. Maximianus Episcopus Syracusanus. 185
Menecrates Syracusanus. ibid.
Mejo. 186
Metellus Agrigentinus. 187
Michael Platensis. ibid.
Michael Glycas. ibid.
Midas. 188
Monymus Syracusanus. ibid.
Moschion Syracusanus. 189
Moschus Syracusanus. ibid.
Museus. 190

- N** *Colaus Bitronus Catanensis.* —
ibid.
Nicolaus de Cosciis Messanensis. ibid.
Nicolaus Datus Netinus. 191
Nicolaus Marinus Catapen. ibid.
Nicolaus Specialis Netinus, Sicilia Prorex. 192
Nicolaus Terranova Drepanensis. 193
Nicolaus Tedeschius Catanensis,
Archiepiscopus Panormitanus,
Cardinalis. 194
Nicolaus Toscanus Erycinus. 200
Nicophenus Leontinus. 201
Nina Messanensis. ibid.
Nymphodorus Syracusanus. ibid.

O

- O** *Do Columna Messanensis.* 202
Orphers Camarinensis. ibid.

P

- P** *Amphilus.* 203
S. Pantenus Messanensis. 204
Paphnutius. 205
S. Paschasius, Episcopus Lybianus. 206
Paulus Albadeffa Messapen. 209
Paulus Mazonius Netinus. ibid.
Pau-

I N D E X.

<i>Paulus Vicecomes, Archiepiscopus Panormitanus.</i>	210	<i>Phtiander Catanen.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Pausanias Gelons.</i>	211	<i>Polus Agrigentinus.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Pelotus.</i>	<i>ibid.</i>	<i>Polycketus Messanensis.</i>	232
<i>S. Peregrinus Syracusanus, Episcopus Triocalitanus.</i>	<i>ibid.</i>	<i>Polycritus.</i>	233
<i>Petrus, Episcopus Argivorum.</i>	213	<i>Polyzelus Messanensis.</i>	234
<i>Petrus Discordanus Catanen.</i>	214.	<i>Porphyrius.</i>	<i>ibid.</i>
<i>B. Petrus Hieremias Panormitanus.</i>	<i>ibid.</i>	<i>Praxides Leontinus.</i>	235
<i>Petrus Gravina Catanensis.</i>	216	<i>Probus Lilybætanus.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Petrus Oddus Netinus.</i>	218	<i>Ptolemaeus Gallina Catanen.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Petrus Ranzanus Panormitanus, Episcopus Lucerinus.</i>	<i>ibid.</i>	<i>Pythias, & Damon.</i>	236
<i>Petrus Sancteramus Messanensis.</i>	219	<i>Python Catanen.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Phalaris, Tyrannus Agrigentinorum.</i>	220		
<i>Philemon I. Syracusanus.</i>	223	R	
<i>Philemon II. Syracusanus.</i>	224	<i>Ainerius Panormitan.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Philemon III Syracusanus.</i>	<i>ibid.</i>	<i>Raynaldus de Montaure</i>	
<i>S. Philippus Panormitanus.</i>	<i>ibid.</i>	<i>Netinus Episcopus Cephaladitanus.</i>	237
<i>Philippus Syracusanus.</i>	225	<i>Richardus Grizetta Messanensis, Episcopus Cœphaleditan.</i>	238
<i>Philippus Crespus Messanensis.</i>	<i>ibid.</i>	<i>Rintho Syracusanus.</i>	239
<i>Philippus Perditarus.</i>	<i>ibid.</i>	<i>Rogerius Panormitanus.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Philistion Catanensis.</i>	226		
<i>Philistus I. Syracusanus.</i>	<i>ibid.</i>	S	
<i>Philistus II. Syracusanus.</i>	<i>ibid.</i>	<i>Abas Graphus Messanen.</i>	240
<i>Philo Mazariensis.</i>	227.	<i>Salvus Cassetta Panormitanus.</i>	241
<i>Thilolaus Syracusanus.</i>	<i>ibid.</i>	<i>Scopas Syracusanus.</i>	242
<i>Philonides Ennensis.</i>	<i>ibld.</i>	<i>Santius Sergius Panormitanus P. O. M.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Philonides Catanensis.</i>	228	<i>Sergius Saceensis,</i>	243.
<i>Philoxenus Syracusanus.</i>	<i>ibid.</i>	<i>Seutonius Murgantinus.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Thirmion Triocalitanus.</i>	229	<i>Sextus Clodius.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Phocylides Mylensis.</i>	<i>ibid.</i>	<i>Sibylla Lilybætana.</i>	246
<i>Thormus Syracusanus.</i>	230		
<i>Phrynicus.</i>	231		

Sile-

I N D E X.

<i>Silenus Calactianus.</i>	247	<i>Theodosius II. Syracusanus.</i>	<i>ibid.</i>
<i>— Simon Bononia Panormitanus, Archiepiscopus Panormitanus, Siciliae Prorex, Cardinalis postulator.</i>	248	<i>Theognis Megarensis.</i>	270
<i>Simon I. Leontinus.</i>	249	<i>Theophanes Syracusanus, Patriarcha Anthiochenus.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Simon II. Leontinus.</i>	250	<i>Theophanes Cerameus, Archiepiscop. Tauromenitanus.</i>	271
<i>Simon Piscis Catanensis, Sardiniae Prorex.</i>	251	<i>Theximonides Herbeensis.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Sophocles Agrigent.</i>	252	<i>Thomas Agnus Leontinus, Patriarcha Hierosolymitanus.</i>	272
<i>Sophron Syracusanus.</i>	253	<i>Thomas Chiaula Claromont.</i>	273
<i>Sosicles Syracusanus.</i>	254	<i>Thomas de Herbes Catanensis, Episcop. Syracusanus.</i>	274
<i>Sositheus Syracusanus.</i>	255	<i>Thomas Monata Catanensis, Comes Adernionensis.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Spurion Murgantinus.</i>	256	<i>Thomas Saxus Messanensis.</i>	<i>ibid.</i>
<i>S. Stephanus Syracusanus, P. O. M.</i>	257	<i>Thomas Schifaldus Lilybattinus.</i>	275
<i>Stephanus Protonotarius Messanensis.</i>	258	<i>Thraesimachus Panormitanus.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Stesichorus Himerensis.</i>	259	<i>Thyrsis Aetnaeus.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Sthenius Thermitanus.</i>	260	<i>Timagoras Gelensis.</i>	276
<i>Susarion Megarensis.</i>	261	<i>Timæophon Leontinus.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Symmias Syracusanus.</i>	262	<i>Timonaëtes Leontinus.</i>	277
		<i>Timotheus Tauromenitanus.</i>	<i>ibid.</i>

T

<i>T Elemachus, Tyrannus Agrigentiorum.</i>	260
<i>Thales Calactianus.</i>	261
<i>S. Thecla Leontina.</i>	262
<i>Thelestes Selinuntinus.</i>	263
<i>Themistogenes Syracusanus.</i>	264
<i>Theocritus Syracusanus.</i>	265
<i>Theodectes Minous.</i>	266
<i>Theodoridas Syracusanus.</i>	267
<i>Theodorus Syracusanus.</i>	268
<i>Theodosius I. Episcopus Syracusanus.</i>	269

V

<i>U Bertinus Marinus, Archiepiscopus Panormitanus.</i>	279
<i>Veraldus de Roccho Catanus.</i>	<i>ibid.</i>

X

<i>X Anthus.</i>	280
<i>Xenarchus Syracusanus.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Xenocrates Agrigentinus.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Xenophanes.</i>	281

IN-

X E C I S I

V

卷之三

7

INDEX TOPICUS

*Siculi veteri memoria Literis Illustres,
incerta Patria L. X.*

A Lanus.	pag. 16	Flaccus.	119
<i>S. Albertus.</i>	17	Frontinus.	124
Alcadinus.	18	Georgius I.	ibid.
Alcinus.	19	<i>S. Hippolytus.</i>	141
Anchitus.	21	<i>S. Isidorus.</i>	164
Anonymus I.	26	Julius Caesar.	166
Anonymus II.	ibid.	Julius Firmicus Maternus I.	167
Aristolochus.	44	<i>Iulius Firmicus Maternus II, ibid.</i>	
Aristoteles.	ibid.	Iustinus.	168
Arsenius:	46	Landulphus.	ibid.
Athanes.	50	S. Leo.	169
Blaesus.	56	Lysinius.	177
Blandinus I.	ibid.	Maldatus.	ibid.
Bornasius.	57	Mameribus.	178
T. Calphurnius.	60	B. Marcus.	182
Capito.	63	Meso.	186
Cassianus.	64	Michael Glycas.	187
L. Christophorus Scobar.	65	Midas.	188
Ciulus de Camo.	66	Museus.	100
Cleon.	67	Pamphilus.	203
Comatas.	ibid.	Paphnutius.	205
Conradus.	68	Pelotus.	211
Cosmanus.	70	Petrus.	213
Cytherius Sidonius.	71	Philippus Perdicarus.	225
Demetris.	82	Phrynicus.	231
Dionus.	90	Polycritus.	233
Entius.	107	Porphyrius.	234
Eragrius.	109	Pythias, & Damon.	236
Eumachus.	117	Sextus Clodius.	245
Fabius.	118	Xanthus.	280

Pp

Sicur.

IN D E X

Siculi vateri memoria Litteris Illustres secundum ordinem anni scilicet usque Patria CCXC.

AETNA. Mons Siciliae, latitudine.	146
ignibus suis clarissimum valde.	187
Mogibello, & ejusdem nominis.	220
oppidum nunc dirutum, olim Inessum, & Inessa, & Ennesia, dictum. Consule Philippum Cluverium de Sicilia Antiquam lib. 1. cap. IX. num. VII.	231
AGRA. olim Agyrium, Agurium: & Agyrena, nunc Sanphilippus. Urbs Regia. Consule Philippum Cluverium de Sicilia Antiquam lib. 2. cap. 6. num. 4. Vide in Elogio B. Euclidii.	230
AGYRENSIS.	260
AGRIGENTUM. Græcis Acragas, & Agragas, g. antis, Urbs olim civium numero, & opulentia celeberrima, Vulgo nunc Girgenti. Consule Philippum Cluverium de Sicilia Antiquam lib. 1. cap. 15. num. 4.	280

AETNAEUS. L. Thyrifis.

AGRIGENTINI. XVI.	295
Acron.	pag. 9
Agatho.	11
Archivus.	43
Carcinus.	63
Crean.	70
Demotulus.	85
Empedocles I.	103
Empedocles II.	106
S. Gregorius.	129

AGYRENSES III.

Diodorus.	88
R. Eusebius.	117
Ifragus.	164

CALACTA, & Calacte, Oppidum nunc dirutum. Consule Philippum Cluverium de Sicilia Antiquam lib. 2. cap. 4. num. 5. Vide in Elogio Cæcili.	58
---	----

CALACTIANI IV.

Cacilius.	58
Demetrius.	84
Sile-	

IX. N. D. ET XI.

Silenus.	247
Thalee.	262

CALATAIERON, g. onis, & Calatagironum, vulgo nunc Caltagirone. Consule Marium Pacificum de Antiquitate Calatagironi, & Petrum Paulum Morettam de Calatagirono.

CALATAJERONENSES II.

Joannes Burgius.	149
Joannes Rosa.	ibid. q. o. 157

CAMERINA, Urbs nunc diruta. Consule Philippum Cluverium de Siciliâ Antiquâ lib. 1. cap. 14. num. 6. Vide in Elogio Orphei.

CAMERINENSIS I.

Orpheus.	202
----------	-----

CASMAENA, g. æ. & Casmenæ g. arum. Consule Philippum Cluverium de Siciliâ Antiquâ lib. 2. cap. 10. num. 16. Massenum Perellum de Antiquitate Casmenæ. Vide in Elogio Symmiae.

CATANA, & Catina, Urbs nunc Clarissima, vetustissima, eaque nobilissimâ Academia latitissimâ. Consule Philippi-

pum Cluverium de Siciliâ Antiquâ lib. 1. cap. 9. num. 4. Petrum Carreram, & Joannem Baptistam de Grossis in Monumentis Historicis Catan.

CATANENSES XL.

Alvarus Paternio.	20
Andronus.	24
B. Angelus Senius.	ibid.
Anonymous IV.	28
Anonymous V.	30
Antonius Platamonius.	ibid.
Antonius Pisticci.	35
Atrius Chloron.	46
Archonius.	47
S. Athanasius.	48
Blandinus.	57
Brando.	58
Charondas.	64
Godfridus Rizatus.	126
Gualterius Paternio.	155
Honoris Hippicus.	137
Honuphrius Maremma.	142
Joannes Ansalonths.	147
Jo. Baptista Platamonius.	151
Joannes Paternio.	155
Joannes Piscis.	154
Joannes Primus.	156
Joannes Senius.	159
L. Manlius Boſe.	181
Martinus Bitragius.	184
Mauritius.	ibid.
Nicolaus Bitronus.	190
Nicolaus Marinus.	191
Nicolaus Tedeschius.	194

I N D E X

<i>Petrus Discordans</i>	214	<i>DEMENNA</i> , oppidum nunc dilectum . Vide in Elogio S. Lucæ.
<i>Petrus Gravina</i>	216	
<i>Pbiliskion</i>	226	
<i>Philonides</i>	228	
<i>Pthiander</i>	231	
<i>Ptolemaeus Gallina</i>	235	
<i>Pyrbas</i>	236	
<i>Simon Piscis</i>	250	
<i>Thomas de Herbes</i>	274	
<i>Thomas Moncata</i>	ibid.	
<i>Veraldus de Roccho</i>	279	

CENTURIPA, g. orrum, & Cen-
turipæ g. aruma , Urbs olim ce-
lebris , nunc propè nulla , vul-
gò Centorbe , sed Congrega-
tionis Siculæ Reformatae Au-
gustinianorum Eremitatum
incunabulis clara . Consule Phil-
ippum Cluverium de Siciliâ
Antiquâ lib. 2. cap. 1. num. 2.
& Monumenta Historica Con-
gregationis Reformatae Siculæ
Centuripinæ Augustinianæ .

CENTURIPINÆ II.

<i>Apulejus Celsus</i>	37
<i>Leo</i>	171

CLARUS Mons , recens oppi-
dolum intrà fines Motycensis
Comitatus . Vide in Elogio
Thomæ Chiaula .

CLAROMONTANUS I.

<i>Thomas Chiaula</i>	14
-----------------------	----

DEMENNA , oppidum nunc
dilectum . Vide in Elogio S.
Lucæ .

DEMENNENSIS I.

<i>Si Lucas</i>	173
-----------------	-----

DREPANUM , olim Drepana ,
singulari , & plurali numero ,
Urbs huc invictissima vulgò
Trapani . Consule Philippum
Cluverium de Siciliâ Antiquâ
lib. 2. cap. 1. num. 2.

DREPANENSES IV.

<i>Artemisia</i>	48
<i>Henricus de Simone</i>	137
<i>Jacobus Reda</i>	143
<i>Nicolaus Terranova</i>	193

ENNA , Urbs quondam cele-
bris , nunc Castrum Enna , &
Castrum Joannis , vulgò Ca-
strojanni , & Castrojovanni .
Consule Philippum Clu-
verium de Siciliâ Antiquâ lib. 2.
cap. 7. num. 1.

ENNENSES II.

<i>Floridicus</i>	121
<i>Philonides</i>	227

ERYX , Mons , & Oppidum ,
in quo Veneris Erycinæ fanum
ho-

I N D E X.

hodie Latinis Eryx , & Mons S. Juliani, sed vernaculè Monte , aut Monte di Trapani . Cōsule Philippum Cluverium de Siciliā Antiquā lib. 2. Cap. 1. num. 4. Bonaventuram Provensalem de Antiquit. Montis Erycini . Vidi in Elogio Nicolai Toscani .

ERYCINI II.

<i>Deneſippus.</i>	85
<i>Nicolaus Toscanus.</i>	200

GELA, Fluvius, & Urbs quoniam amplissima , Lindi , g. orum , anteā dicta , nunc everfa . Consule Philippum Cluverium de Siciliā Antiquā lib. 1. cap. 15. num. 1. Jo. Paulum Claramdaum in Historiā Platiensi . Vide in Elogio Euclidis .

GELENTES, AUT GELOI VI

<i>Aeschylus.</i>	10
<i>Appollodorus.</i>	37
<i>Euclides.</i>	111
<i>Fulgidas.</i>	124
<i>Pausanias.</i>	211
<i>Timagoras.</i>	276

HERBESSUS, & Herbessum , aut aspiratione abiectā , Erbessus , & Erbessum , cuius vetustissima memoria extat apud

Diodoram lib. 14. Oppidum modò nullum , nisi fuisse illud mavis , quod hodie dicimus , Gruttas , Ducatus titulo familiæ Platiensi Sanfilippo parens . Cōsule Philippum Cluverium de Antiquā Siciliā lib. 2. cap. 10. num. 20. Vide in Elogio Sophoclis .

HERBESSENSIS I.

<i>Teximonides.</i>	271
---------------------	-----

HIMERA, fluvius , & Oppidum , quod postea Termæ Himerenses , vulgò nunc Termine . Consule Philippum Cluverium de Siciliā Antiquā lib. 2. cap. 3. num. 6. Vincentium Solitum de Thermis Himerensibus .

HIMERENSES VI.

<i>Coxon.</i>	68
<i>Dropidas.</i>	99
<i>Filia, Stesichori.</i>	119
<i>Halianactes.</i>	136
<i>Marinus.</i>	183
<i>Stesichorus.</i>	255

LEONTINUM, & Leontium , & Leontini , g. orum , Urbs olim maxima , & potentissima , nunc vulgò Lentini . Consule Philippum Cluverium de Siciliā

I N D E X.

lib. Antiquâ lib. I. cap. 10. num. 4. LILYBOETANI IV.

LEONTINI XXII.

<i>Agatho.</i>	11	<i>S. Paschafinus.</i>	206
<i>Constantinus.</i>	68	<i>Probus.</i>	235
<i>Euclides.</i>	115	<i>Sibylla.</i>	246
<i>Gorgias.</i>	126	<i>Thomas Schifaldus.</i>	275
<i>Gorgodorus.</i>	129	<i>MAZARIA, & Mazara singularis numeri, Flumenti, & Oppidum, antiquissimum Selinuntinorū emporium, nunc Urbs Episcopalis, vulgò Mazara.</i>	275
<i>Henricus Testa.</i>	137		
<i>Herodicus.</i>	138	<i>Consule Philippum Cluverium de Siciliâ Antiquâ lib. I. cap. 18 num. 1.</i>	
<i>Hieron.</i>	139		
<i>Jacobus.</i>	142		
<i>Joannes Scalambros.</i>	158		
<i>Leonidas.</i>	172		
<i>Licinius.</i>	173	M A Z A R I E N S E S II.	
<i>S. Lucianus.</i>	174		
<i>Mattheaus Candidus.</i>	183	<i>Callimachus Monsviridis.</i>	60
<i>Nicophemus.</i>	201	<i>Philo.</i>	227
<i>Praxides.</i>	235		
<i>Simon I.</i>	248	<i>MEGARI, gidis, & Megara singularis numeri, Urbs nunc eversa. Consule Philippum Cluverium de Siciliâ Antiquâ lib. I. cap. 1. num. 3. Vide in Elogio Alcimenis.</i>	
<i>Simon II.</i>	249		
<i>S. Tecla.</i>	261		
<i>B. Thomas Agnus.</i>	272		
<i>Timaophon.</i>	276		
<i>Timonastes.</i>	277		

LILYBOBUM, Promontorium, & Oppidum, nunc Promontorium vernaculè Capo Beo nunc cupatur, Urbs splendida Marsala, Consule Philippum Cluverium de Siciliâ Antiquâ lib. 2. cap. 1. num. 1. Vide in Elogio S. Paschasini.

MEGARENSES IV.

<i>Alcimenes.</i>	18
<i>Epicharmus.</i>	108
<i>Sufarion.</i>	259
<i>Theognis.</i>	270

MESSANA, olim Mamertinum, & Zancla. Urbs etiamnum floratissima, vulgò Messina. Con-

I N D E X.

Consule Philippum Cluveriū de Antiquā Siciliā lib. 1. cap. 6. num. 4. Placidum Reinam de Monumentis Histor. Messanæ Urbis.	Polyzelus.	234
	Richardus Grizetta.	238
	Sabas Graphæus.	240
	Stephanus Protonotarius.	255
	Thomas Saxus.	274

MESSANENSES XXXIV.

MINOA, nunc diruta. Vide in Elogio Theodectis.

Alcman.	19	M I N O U S L. Theodectes. 267 MOTYCA , Patria mea, Romanis Auctōribus scriebatur Mu- tyca, & Mutuca, unde etiam Ptolomæo est Motuca. Oppi- dani Plinio lib. 3. cap. 6. sunt Motycenses, & Mutycenses: in vetusto exemplari etiam sunt Muticenses: quomodo etiam apud Ciceronem in Verrinā 3. memoratur Muticensis ager. Græcis Motycæi, apud Diogo- rum corrupto vocabulo legun- tur Madinenses. Nuncupatur etiamnum Motyes, & Motycc, Saracenicè Mohac. Urbs nunc Populosa, titulo amplissimi Comitatus gaudet, vulgo Mo- dica. Consule Philippum Clu- verium de Siciliā Antiquā lib: 2. cap. 10. num. 14. Placidum Carafam de Motycâ Illustratâ. Vide de Choreis Motycensibus; MURGANTIA, & Morgentia, & Morgantium, & Morgentium; nunc.
Andreas Barbatius.	21	
Antonius Mangian	35	
Aristocles.	43	
Bartholomeus de Negraffo.	53	
Bernardus Ricinus.	55	
Botris.	57	
Dicæarchus.	85	
Elpis.	101	
Iubemerus.	116	
Felix.	119	
Franciscus Joannellus.	121	
Franciscus Pharaonius.	122	
Guido Columna.	136	
Ibycus.	144	
Joannes Gattus.	152	
Lupus.	174	
Lycus.	<i>ibid.</i>	
Mamertinus.	178	
Marcus Basilius Plancarenus.	182	
Mattheus Riccus.	183	
Nicolaus de Cosciis.	190	
Nina.	201	
Qdq Columna.	202	
S. Pantænus.	204	
Paulus Abbadessa.	209	
Petrus Sancteramus.	219	
Philippus Cespus.	225	
Polycletus.	232	

I N D E X.

nunc eversa. Consule Philip-
pum Cluverium de Antiquâ
Siciliâ lib. 2. cap. 8. numer. 9.
Vide in Elogio Spurionis.

MURGANTINI II.

<i>Scutonius.</i>	245
<i>Spurion.</i>	253

MYLAE, g. arum, Siculis Mi-
lazzo. Consule Philippum
Cluverium de Siciliâ Antiquâ
lib. 2. cap. 5. num. 6.

MYLENSIS I.

<i>Phocilides.</i>	229
--------------------	-----

Netum, Urbs nunc ingenio-
sissima, vulgò Noto. Consule
Philippum Cluverium de Sici-
liâ Antiquâ lib. 2. cap. 10. num.
15. Vincentium Littaram de
Rebus Netinis.

NETINI XIX.

<i>Antonius Cassarinus.</i>	32
<i>Antonius Corsettus.</i>	33
<i>Antonius Vinutus.</i>	36
<i>Ducetius.</i>	99
<i>Jacobus Humana.</i>	142
<i>Jacobus Ribaldus.</i>	143
<i>Ioannes Antonius Cozius.</i>	147
<i>Ioannes Antonius Provincia.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Ioannes Aurispa.</i>	148

<i>Ioannes Marrhasius.</i>	153
<i>Ioannes Matthæus Sortinus.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Ioannes Riccha.</i>	157
<i>Ioannes Thamagninus.</i>	159
<i>Marianus Accardus.</i>	182
<i>Nicolaus Datus.</i>	191
<i>Nicolaus Specialis.</i>	192
<i>Paulus Mazonius.</i>	209
<i>Petrus Oddus.</i>	218
<i>Raynaldus de Montauro.</i>	237

PANORMUS, olim Panormum
& Panormium, vulgò Paler-
mo, nunc Sicularum Urbium
Princeps, maxima, ac splen-
didissima. Consule Philippum
Cluverium de Antiquâ Siciliâ
lib. 2. cap. 3. num. 1. Thomam
Fazellum Decade 1. Rerum
Sicularum lib. 8. per totum,
Marianum Valguarnerant de
Antiquit. Panormi. Franciscum
Baronium de Majestate Panor-
mit. Augustinum Invegium
tom. 1. Annal. Panormit.

PANORMITANI XXIII.

<i>S. Agatho.</i>	11
<i>Andreas,</i>	21
<i>Antonius Bononia.</i>	31
<i>B. Athanasius Claromontius.</i>	49
<i>Diocles.</i>	88
<i>Elias.</i>	100
<i>Fridericus II.</i>	122
<i>Hermodorus.</i>	138
<i>Ioannes Præcopius.</i>	155

B. IX

I N D E X.

<i>B. Julianus Majalis.</i>	165	SACCENSES II.
<i>Laurentius Ferrarius.</i>	169	
<i>S. Mamilianus.</i>	179	<i>Agathocles.</i> 14
<i>Paulus Vicecomes.</i>	210	<i>Sergius.</i> 245
<i>B. Petrus Hieremias.</i>	214	
<i>Petrus Ranzanus.</i>	218	<i>SELINUS</i> , g. untis, g. f. & Se-
<i>S. Philippus.</i>	224	linus, g. i.g. m. Urbs quondam
<i>Rainerius.</i>	236	celeberrima, & in primis po-
<i>Rogerius.</i>	239	tens, nunc vix apparens. Selin-
<i>Salvus Caffetta.</i>	241	linus amnis, Latinis Apiarius,
<i>S. Sergius.</i>	242	vernaculè Madiuni: Consule
<i>Simon Bononia.</i>	247	Philippum Cluverium de Sici-
<i>Thrasimachus.</i>	275	liâ Antiquâ lib. 1. cap. 18. nu.
<i>Ubertinus Marinus.</i>	279	2. Vide in Elogio Theleftis.

PLATIA, olim Plutia, hodiè vernaculè, Piazza, & Chiazza. Consule Joannem Paulum Clarandaum in Historiâ Platensi.

PLATIENSES II.

<i>Antonius Sanfilippus.</i>	36
<i>Michael.</i>	187

RAGUSA, Urbs Motycensis Comitatus illustris. Vide in Elogio Daphnis.

RAGUSANUS I.

<i>Daphnis.</i>	72
-----------------	----

SACCA, hodiè Sciacca. Vi- de in Elogio Agathoclis.

SELINUNTINI II.

<i>Aristoxenus.</i>	45
<i>Theleftes.</i>	263

SOLOENTUM, Soluntum, & Solentum, Solois, & Solus, g. untis, Vrbs vetustissima, hodie prorsùs jacens. Nunc ei subest arx, vulgò Solante, thynnorum piscatu celebris. Consule Philippum Cluverium de Antiquâ Siciliâ lib. 2. cap. 3. num. 5. Vide in Elogio Charindi.

SOLOENTINI II.

<i>Charindus.</i>	64
<i>Hipparcas.</i>	145

Qq

SYRA-

I N D E X.

SYRACUSAE, g. arum, maxima juxta, ac potentissima quōdam nobilissimaque totius Siciliæ Urbs, cuius ambitum stadio- rum 180. idest, millium 22. cum dimidio, fuisse tradit Stra- bo lib. 6. Aequalē omnibus partibus fuisse Athenis plures Auctores scribunt. Nunc vete- ris magnitudinis vestigia quā- dam servat, vulgo nuncupatur Siracusa, & Saragusa. Consu- le Philippum Cluverium de Siciliâ Antiquâ lib. 1. cap. 12. per totum, Vincentium Mira- bellam de Antiquitate Syracus. Jacobum Bonannum in Mo- numentis Syracusanis.	<i>ibid.</i>
<i>Demolchis.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Dinolochus.</i>	87
<i>Diou.</i>	91
<i>Dionysius I.</i>	93
<i>Dionysius II.</i>	94
<i>Ditromedes.</i>	99
<i>S. Elias.</i>	100
<i>Epicharmus.</i>	108
<i>Epycides, & Hippocrates.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Euoxus.</i>	116
<i>Flavius Vopiscus.</i>	120
<i>Georgius II.</i>	124
<i>Hegeſias.</i>	136
<i>Hermocrates.</i>	137
<i>Hicetas.</i>	138
<i>Hieron.</i>	139
<i>Hieronymus.</i>	140
<i>Hieronymus Grandius.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Ioannes Candidus.</i>	151
<i>S. Iosephus Hymnographus.</i>	161
<i>Lysias.</i>	175
<i>Marachus.</i>	181
<i>S. Maximianus.</i>	185
<i>Minocrates.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Monymus.</i>	188
<i>Moschion.</i>	189
<i>Moschus.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Nymphodorus.</i>	201
<i>S. Peregrinus.</i>	211
<i>Philemon I.</i>	223
<i>Philemon II.</i>	224
<i>Philemon III.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Philippus.</i>	225
<i>Philistus I.</i>	226
<i>Philistus II.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Philolaus.</i>	227
<i>Philoxenus.</i>	228

Pbor-

I N D E X.

<i>Phormus.</i>	230	Termine . Vide Himercam.
<i>Rintho.</i>	239	
<i>Scopas.</i>	242	THERMITANI II.
<i>Sophron.</i>	251	
<i>Sosicles.</i>	252	<i>B. Augustinus Novellus.</i> 51
<i>Sositheus.</i>	253	<i>Sthenius.</i> 257
<i>S. Stephanus.</i>	254	TRIOCALA nunc eversa. Vide
<i>Symmias.</i>	259	in Elógio S. Peregrini .
<i>Themistogenes.</i>	264	
<i>Theocritus.</i>	ibid.	TRIOCALITANUS I.
<i>Theodoridas.</i>	268	
<i>Theodorus.</i>	269	<i>Phirmion,</i> 229
<i>Theodosius I.</i>	ibid.	
<i>Theodosius II.</i>	ibid.	TROIINA Urbs vetustissima, vul-
<i>Theophanes.</i>	271	go Traina post expulsos Sar-
<i>Xenarchus.</i>	280	cenos Episcopali sede decora-
		ta, sed cā pōst, Messanam trans-
		latā etiānum Archicēpiscopo
		Messanensi paret , Consule
		Thomam Fazellum, decad. 2.
		lib. 7, c. 1, Rocchum Pyrrhum,
		in Notitiā octavā Eccles, Troi-
		neusis, pag. 450,
TAUROMENIUM , Romano- rū Colonia, teste Diodoro, Plinio, & Solino, nunc vulgò Ta- ormina . Consule Philippum Cluverium de Siciliā Antiquā lib. 1. cap. 7. num. 1.		

TAUROMENITANI IV,

Cornelius Severus.
Gregorius Cerameus.
Theophanes Cerameus,
Timotheus.

70
135
271
277

Leo Corinthus, 172
His omnibus pro Colopho-
ne adde
Xenophanem Colophonum, 281

THERMAE , g. arum , hodię

INDEX TESTIUM

*Quos pro Elogiis Veterum Siculorum
Auctor allegat.*

A

- **A** *Brahamus Browins.*
- Elianuſ.*
- Enecas Silvius Piccolomineus.*
- Albertus Leander.*
- Alcimus.*
- Alcydamaſ.*
- Alduſ Manutius.*
- Alexander ab Alexandro.*
- Alexander Calamatus Siculus.*
- Alexander de Nevo.*
- Aloysiuſ Lellus.*
- Aloysiuſ Nowarinus.*
- Alphonsuſ Ciacconins.*
- Ambroſon.*
- Ambroſiuſ Calepiuſ.*
- Ambroſiuſ de Cora.*
- Ambroſiuſ Gozenſ.*
- Ammianuſ Marcellinus.*
- Anaſtaſiuſ Bibliothecariuſ.*
- *Andreas Barbatuſ Siculus.*
- *Andreas Brunneruſ Societatis Iesu*
- Andreas Gelsominuſ.*
- Andreas Tacquet Societatis Iesu.*

- Andreas Tiraquelluſ.*
- Angeluſ Politianuſ.*
- Angeluſ Rocca.*
- Antipater.*
- S. Antoniuſ.*
- Antoniuſ Pius Imperator.*
- Antoniuſ Amicus Siculus.*
- Antoniuſ Cicarelluſ.*
- Antoniuſ Mancinelluſ.*
- Antoniuſ Posſevinuſ Societ. Iesu.*
- Antoniuſ Senensis.*
- Apollodorus.*
- Archangeluſ Marafottuſ.*
- Aristippuſ.*
- Aristophanes.*
- Aristoteles.*
- Aristoxenuſ.*
- Arnobiuſ.*
- Arnolduſ Pontannuſ.*
- Arnolduſ Vnion.*
- Artemidorus.*
- Asconiuſ Paedianuſ.*
- Athenaeuſ.*
- Aubertuſ Miraue.*
- S. Augustinuſ.*
- Augustinuſ Barbosa.* —

Aug.

I N D E X.

- Augustinus Floritus Sicul. Soc. Ies. Claudianus.
 Augustinus Fontana. Claudio Franciscus de Chales Soc.
 Augustinus Invegius Siculus. Ies.
 Augustinus Oldoinus Soc. Ies. Claudio Marius Aretius Siculus.
 Aulus Gellius. Clemens Alexandrinus.
 Columella.
 Conradus Gesuerus A. D.
 Constantinus Lascaris.
 Crates.

B

- B Althasar Bonifacius.
 Balthasar Mazara Siculus
 Soc. Ies.
 Bartholomeus Platina.
 Benedictus Britannus.
 Bernardinus de Bustis.
 Bernardus Riera Siculus.
 Bonaventura Provensalis Siculus.
 Braudius, potius, Brandius A. D.
 Braulton Casarangustanus;

D

- Elecampius A. D.
 Diodorus Siculus.
 Diogenes Laertius.
 Dionysius Africanus.
 Dominicus Honorius Caramella Si-
 culus.
 Dominicus Magrus.
 Dominus Niger.

C

- Cælius Rhodiginus.
 Caesar Baronius.
 Caesar Scaliger A. D.
 Caesar Volphangus Pighius.
 Carolus Antonius Conversanus Si-
 culus.
 Carolus Magrus.
 Carolus Morabitus Siculus.
 Carolus Stephanus A. D.
 Censorinus.
 Christophorus Clavius Soc. Ies.
 Christophorus Scamellus.
 L. Christophorus Schobar.
 Cicero.

E

- Lisius Calentius.
 Empedocles Siculus.
 Epicharmus Siculus.
 Erasmus Roterodamus A. D.
 Euphorion.
 Eusebius.
 Eustathius.

F

- Ferdinandus Scholasticus.
 Ferdinandus Ugellus,
 Fla-

I N D E X.

<i>Flavins Popiscens Siculus.</i>	<i>Hesychius Milesius.</i>
<i>Franciscus Aparis Siculus.</i>	<i>S. Hieronymus.</i>
<i>Franciscus Barontius Siculus.</i>	<i>Hieronymus Brusonius.</i>
<i>Franciscus Carrera Siculus Soc. Ies.</i>	<i>Hieronymus Cardanus.</i>
<i>Franciscus Massolycus Siculus.</i>	<i>Hieronymus Columna.</i>
<i>Franciscus Mogijs.</i>	<i>Hieronymus Philosophus.</i>
<i>Franciscus Paternio Siculus.</i>	<i>Hieronymus Surita.</i>
<i>Franciscus Patritius.</i>	<i>Hippolitus Marraccius.</i>
<i>Franciscus Pharaonius Siculus.</i>	<i>Houphrius Panuinus.</i>
<i>Franciscus Philelphus.</i>	<i>Horatius Flaccus.</i>
<i>Franciscus Scorsus Siculus Soc. Ies.</i>	<i>Hortensius Scammacca Siculus Soc. Iesu.</i>
	<i>Hubertus Goltzius.</i>
	<i>Hyginus.</i>

G

<i>Gabriel Bucellinus.</i>
<i>Gabriel Sarayna.</i>
<i>Gaspar Bartius.</i>
<i>Gentianus Hervetus.</i>
<i>Georgius Matthias Konigius A. D.</i>
<i>Gilibertus Genebrardus.</i>
<i>S. Gregorius Magnus.</i>
<i>Gregorius Polydorus.</i>
<i>Guido Pancirolus.</i>
<i>Guilelmus Pernus Siculus.</i>

H

<i>Enricus Valefus.</i>
<i>Hephestion.</i>
<i>Heraclides.</i>
<i>Heraclitus.</i>
<i>Heribertus Rosveydus Soc. Ies.</i>
<i>Hermippus.</i>
<i>Hermodorus.</i>
<i>Herodotus.</i>

I

<i>Jacobus de la Barne Soc. Ies.</i>
<i>Jacobus Bonannus Siculus.</i>
<i>Jacobus Coccinius.</i>
<i>Jacobus Gretserus Soc. Ies.</i>
<i>Jacobus Mazonius.</i>
<i>Jacobus Muccionius Siculus.</i>
<i>Jacobus Phrisias.</i>
<i>Jacobus Simeundus Soc. Ies.</i>
<i>Jacobus Spigelius A. D.</i>
<i>Ianus Vitalis Siculus.</i>
<i>S. Idelphonfus.</i>
<i>Ioannes Antonides Vander Linden.</i>
<i>Ioannes Aragona Siculus.</i>
<i>Ioannes Baptista Castaldanus.</i>
<i>Io. Baptista de Franchis Siculus.</i>
<i>Ioannes Baptista da Grossi Siculus.</i>
<i>Ioannes Baptista Mantuanus.</i>
<i>Io. Baptista Ricciolius Soc. Iesu.</i>
<i>Joan-</i>

I N D E X.

Ioannes Beleth.

Ioannes Bunon.

Ioannes de Bussieres Soc. Ies.

Ioannes Crispinus.

Ioannes Diaconus.

Ioannes Franciscus Abela.

Ioannes Geraldus Vossius A. D.

Ioannes Gottfridus Olearius A. D.

Ioannes Jacobus Adria Siculus.

Ioannes Latomus.

Ioannes Lucidus.

Ioannes Maria Politianus.

Ioannes Mariana Soc. Ies.

Ioannes Paleonydorus.

Ioannes Passeratius A. D.

*Ioannes Paulus Cligrandaus Siculus
Soc. Ies.*

Io. Petrus Villadicanus Siculus.

Ioannes Ravissius Textor.

Ioannes Ritonius Siculus.

Ioannes Vigintimillius Siculus.

Iordanus de Saxonia.

Iosephus de Ambrofio Siculus.

Iosephus Bonifacia Siculus.

Iosephus Bonfilius Siculus.

Iosephus Carniliavarius.

Iosephus Hebreus.

Iosephus Mazara Siculus Soc. Ies.

Iosephus Pamphilus.

Iosephus de S. Iuliano Siculus.

Iosephus Spuccius Siculus Soc. Ies.

Iovinianus Pontanus.

Isaacus Casanbonus A. D.

S. Isidorus.

Iulianus Montifuscus Siculus.

Iulius Firmicus Maternus Siculus.

Iustinus.

L

Actantius Firmianus.

Lanfrancus.

Laurentius Abbas Siculus.

Laurentius Beyerlink.

Laurentius Crassus.

Laurentius Surius.

Laurentius Valla.

Leo Allatius.

Leonardus Aretinus.

Leonardus de Lege.

Leonardus Orlandinus Siculus.

Leonidas.

Leontius Presbyter.

Lilius Gregorius Gyraldus.

Llvius.

Lucarinus Fernandius.

Lucas Vradingus.

Lucius Mariacus Siculus.

Lucianus.

Ludovicus Morerius.

Ludovicus Taramus.

Ludovicus Vives.

Luitprandus Cremonensis.

M

Alvenda.

Marcellus Burdigallen.

Marcus Basilis Plancarenus Sicu-
lus.

Marcus Battalinus.

Marianus Accardus Siculus.

Ma-

INDEX.

- Mariannus Perellus Siculus.
Mariannus Valguarnera Siculus.
Marius Pacius Soc. Iesu.
Martinus Phleticus.
Martyrologium Romanum.
Masurius.
Mattheus Raderus Soc. Iesu.
Mattheus Silvagius Siculus.
Mauritius Tertius.
Melchior Incofer Soc. Iesu.
Menologium Grecorum.
Menae Graecorum.
Metaphrastes.
Michael Pius.
Moscus Siculus.
Munster. A. D.
Mutius Pansa.
- Paterculus.
Paulus Aydonius Siculus.
Paulus Bellius Siculus Soc. Iesu.
Paulus Franc. Perremutus Siculus.
Paulus Iovinus.
Paulus Minerva.
Pausanias.
Pelagius.
Petrus Egidius.
Petrus Ansalomius Siculus.
Petrus Carrera-Siculus.
Petrus Crinitus.
Petrus Fortis Siculus.
Petrus Gregorius Tholosanus.
Petrus Paulus Moretta Siculus.
Petrus Kamus.
Petrus Siculus.
Phalaris Siculus.
Phavorinus.
Philadelphus Mugnos Siculus.
Philippus Alegambe Soc. Ies.
Philippus Bergomas.
Philippus Cagliola.
Philippus Cluverius.
Philippus Ferrarius.
Philippus Labbe Soc. Ies.
Philostratus.
Phlegon Trallianus.
Pindarus.
Placidus Carafa Siculus.
Placidus Reina Siculus.
Placidus Samperius Siculus Soc. Ies

N Athanael Sotuellus Soc. Ies.
Neantnes Cyzicenus.
Nicephorus.
Nicolaus Angelus Caferrus.
Nicolaus Coscia Siculus.
Nicolaus la Rosa Siculus.
Nicolaus Scutellius.
Nicolaus Toppius.

O Octavius Cajetanus Siculus
Soc. Iesu.
Ovidius Naso.

P Alemon.
Pandulphus Collenucius.
Parthenius.

Rr Poly-

I N D E X.

Polycritus.
Pompejus Festus.
Tontifcia Diplomata.
Proclus Lycius.
Pythagoras.

Q *Vintilianus.*

R

R *Aphael Volaterranus.*
Regiae Tabulae.
Rivaltus.
Robertus Bellarminus Soc. Ies.
Robertus Titius.
Rocchus Pyrrbus Siculus.
Rodericus Suarez.
Ruffinus.

S

S *Atyrus.*
Scribonius Largus.
Seraphinus Razius.
Servius.
Sextus Empiricus.
Sigibertus Gemblacensis.
Silvius Italicus.
Silvester Maurolycus Siculus.
Socrates.
Solinus.
Statius.
Stephanus Maurus Siculus.
Swabo.
Svetonius Tranquillus.

Suidas.
Synodus Toletana.

T

T *Helauges.*
Theophanes Monachus.
Theophilus.
Theophilus Raynaudus Soc. Ies.
Thomas Dempsterus A. D.
Thomas Fazellus Siculus.
Thomas Porcachius.
Thomas Trugillus.
Tucydides.
Timaeus Siculus.
Timon Philius.
Tritemius.
Tzeces.

V

V *Alerius Maximus.*
Varro.
Vogliaus Martelliuss.
Vibius.
Vincentius Alias Siculus Soc. Ies.
Vincentius Auria Siculus.
Vincentius Barbarus Siculus.
Vincentius Ferrarottus Siculus.
Vincentius Maria Fontana.
Vincentius Littara Siculus.
Vincentius Mirabella Siculus.
Vincentius Solitus Siculus.
Virgilius Maro.
Volcatius Gallicanus.
Vvilielmus Goesius.

A **M** **D** **G**
F I N I S.

ERRATA,

*Qua Auctoris absentia irrepererunt, correcta
hic habes, cætera vero minoris note & pro-
prio Marte corrigē sis benigne Lector.*

Pag.	lin.	ERRATA	LEGE
10	19	calvaria	calvariæ
11	3	præfectu	præfectus
21	12	lin. 8.	lib. 8.
24	12	Senensium	Senesiuīn
29	16	clarescete	clarescere
ibid.	25	illuscrat	illuserat
31	6	clatè	elatè
33	1	annos	annuo
38	29	Sardanopoli	Sardanapali
41	20	Alexandrinæ	Alexandrino
45	8	Aristotelis Stagirites	Aristoteles Stagirites
51	19	caritate	charitate
52	32	cumque	cumque
ibid.	34	B. Augustinum esse	B. Augustinum Ther- mitanum esse
59	2	de Caltagironi	de Calatagirono
73	26	Sorephus	Josephus
79	25	inventa	juventæ
82	26	nostræ	nostra
84	16	Sicilia	Siciliæ
100	16	superstic	superstite
103	11	doctrinarum	doctrinarum peritiam
104	16	ulum	ūsum
107	19	non longi	non longè
108	24	vencit	vincit
109	18	incitatus est	imitatus est
122	18	cahors	cohors
123	24	arca	areā
130	32	Agrigent.	Agrigentino

Pag.

Pág.	lin.	ERRATA	LEGE
ibid.	33	locorum	locorum
136	5	italicæ	italicè
141	2	Hipparchides	Hipparchides
161	12	Christiana	Christianæ
171	5	Atlantis	Atlanti
184	6	ob sita	obsita
214	17	Ymnographus	Hymnographus
216	17	à scirico	à serico
238	32	post liminic	postliminio
240	8	Mess' næ	Messanæ
282	16	putat	putà
283	11	qua	si qua



251

2

